

رفیق حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان، رئیس شورای انقلابی ولومړی وزیر جمهوري دموکراتیک افغانستان هنگام ایراد بیانیه
عالماته شان به مناسبت نخستین سالگرد برافراشتن بیرق ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان از طریق رادیو تلویزیون

۲۸ می ۱۳۵۸

خلق ز حمتکش کشور محبوب مابریق گلگون جمهوری دموکراتیک افغانستان مینازند

سرخ خون شهدای قهرمان در
قوای مسلح دلیر و باشهامت
خلق ما همه و همه از افتخارات
عشق بوطن، عشق به آزادی
جانبازی و جان سپردگی
در راه وطن و خلق، استادگی
مردانه وار و سدا نمودن هر
گونه تعرض و تجاوز بر سر
نا موس وطن ماست که همیشه
در رنگ سرخ درخشید.
است. طبیعت نیز با این
افتخارات خلق ما می نازد و
هر سال به وادی هاو کوه
دامنه های سرسبز وطن
محبوب ما با گلپای سرخ
رنگ خون شهدای ما می
دهد.

متن بیانیه را دیو تلویزیونی رفیق حفیظ الله
امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک
خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی ولومړی
وزیر جمهوري دموکراتیک افغانستان به مناسبت
نخستین سالگرد برافراشتن بیرق ملی
جمهوری دموکراتیک افغانستان:

های هموار و رو بروی آسمان
نیلگون بی پایان هرات
و کند هار، بست و غزنه،
بلخ و فاریاب، چادرا ن سرخ
دختران پیکار جو و وطنخواه
در گذرهای آب، در جا های
پایکو بی افتخار امیز و
اشتراک دختران جوان افغان
در سنگرهای دفاع از انقلاب
و علم های گلگون ممثل رنگ

مقبره های شهدای راه وطن،
صفحات سرخ تاریخ، دست
های سرخ عروسان، نسو
جوان دستمال های سرخ
دور کمرهای جوانان دلیر و
سرشار از روح آزاد منش
فضای کوه های سر بلفک
کشیده پامیر، هندو کش
کوه بابا و سلسله کوه
سلیمان و سپین غر، وادی

بیرق سرخ ما،
خلق ز حمتکش ما در
طول تاریخ نیرومند ترین
تجاربات ستمگران را جلو
گرفته است و با گرمی خون
سرخ خود تمام پایه های
غول پیکر استبداد را آتش
زده اند و نابود ساخته اند،
از ینجاست که زحمتکشان
خلق قهرمان ما همیشه از
رنگ سرخ خون نیاکان خود
که در هر تپه و هر دره، هر
وادی و هر صخره می درخشند
با افتخار یاد کرده اند و با
انواع گوناگون این رنگ
سرخ خون شهدا را انعکاس
داده اند.
جنده های گلگون روی

لطفاً ورق بزنید

۱۵۰۵۴۱۶۷۹

پیام رفیق حفیظ الله امین بمناسبت هفته مخصوص سره میاشت

با پیروزی انقلاب کبیر نور همانطوریکه در کلیه شئون زندگانی خلق افغانستان تغییرات عمیق و بنیادی رونما گردیده است، جمعیت افغانی سره میاشت نیز در فروغ اهداف والای انسانی و بشردوستانه انقلاب شکوهمند نور از حالت رکود و بی تحرکی بدرشده و در مقیاس وسیعتر و با پروگرام منظم تر، دست اندر کار خدمات ملی و بشری خود گردیده است.

وظایف جمعیت افغانی سره میاشت اصولا بر پایه خدمات خیریه نسبت به نوع بشرو تخفیف آلام و مصائب و بهبود صحت عمومی به میان آمده که در عهد انقلاب خروشان نور با کسب حیثیت در برابر افکار عمومی و احترام ملی موفق گردیده تا موقعیت خود را در خانواده جهانی صلیب سرخ و هلال احمر، چنان ثابت سازد که به عنوان عضو فعال آن شناخته شود و برای ابد رابطه خود را با اداره فاسد ارستوکراتیک نظام های طبقاتی بریده است.

زیرا مساعدت های بیسابقه جمعیت افغانی سره میاشت با آسیب دیدگان حوادث در سال ۱۳۵۷ خود نموداری کامل از این پیروزی هاشمار می رود که تا سرحد یکصد میلیون افغانی نقد و جنس را در پای مستمندان ریخت و زخم های مصیبت رسیدگان را التیام بخشید چنانکه در ششماه اول سال ۱۳۵۸ از طریق مرستون هاوکلینیک هاو نمایندگی هادر حدود ۴۱ میلیون افغانی مساعدت نموده است.

اکنون که جمهوری دموکراتیک افغانستان با احساس و درک گرایش جهانی بشر بسوی نظام ترقی اجتماعی راه پیشرفت هاو تحولات اقتصادی و اجتماعی را به منظور ایجاد جامعه فارغ از استثمار انسان توسط انسان اختیار کرده است، و بر اثر انقلاب کبیر ثورو گامهای عمده و بزرگی در پروسه تکامل تاریخی بر داشته است و هنوز هم در جهت رشد و تکامل پیش می رود، اطمینان میدهم که جمعیت افغانی سره میاشت در سنگر مقابله با حوادث ناشی از فقر طبیعت و عوامل نکبت بار غیر طبیعی بیش از پیش رسالت سترگ ملی و انسانی خود را به نیکویی انجام میدهد و سعی می کند تا خدمات انسانی و بشردوستانه خویش را در داخل و خارج کشور به نحو موثر انجام بدهد.

درین موقع که تجلیل هفته مخصوص سره میاشت آغاز می گردد و شعار سال جهانی ۱۹۷۹ سره میاشت هاتحت عنوان (هرجامصیبت است سره میاشت با آن مبارزه میکند) هنوز به گوش ها طنین انداز است، با قدردانی از موسس صلیب احمر بین المللی هنری توانانت فقید و یادآوری از مساعی متداوم و بیروز مندانه مسئولین امور جمعیت افغانی سره میاشت، آرزوست که خلق شریف افغانستان در تایید اندیشه های انسانی آن مرد نیکوکار از هیچگونه همکاری مادی و معنوی با جمعیت افغانی سره میاشت دریغ نفرمایند، تا این کانون خیریه را توفیقات مزیدتری در مسیر پیشرفت های انقلابی جامعه افغانی مبنی بر آرزو میان برداشتن عوامل فقر، بیسوادی و امر اض گوناگون و دیگر آفات و بلیات طبیعی و غیر طبیعی میسر آید.

به پیش در راه تحقق کامل اهداف اخلاقی و انسانی سره میاشت ها:

پیروز باشید

سها مت خود که از ناموس وطن دفاع میکند و بسا بیروی پر توان خود وطن را آباد میکند، بیروی سرخ سا با اسلحه و اهزار دارد خلق و حمکشی سا بزدی دارای سید تاریخی میسو د که تمام و حمکشی ن کسو د های همسایه ما به ان اسلحه و حوا همد نرد و هر فر د و طن محبوب ما پسو ن باشد، یا بلو چ، تاجک باشد یا هزاره، اربک باشد یا ترکمن، نور صانی باشد یا مربوط به هر قوم باشند گان افغانستان عزیز، احساس گرم و اردو های اسلامی برادران - زحمکشی خود را در هر جا که باشند درک میکنند که آنها هم هر چه رود بر اسلحه و پیروزی های انقلابی اهزار و بیروی های سرخ و داسن لایو ن اساسی بعیت و همسان اعمار جا معه فا قد استنها ر فرد از فرد را دانسه با سید. امروز اولین ما لکر د بر افرا سن این بیروی سرخ کار گری و نظام حلی ما را که اردو های پاک کار گران دهلایان، روشنفکران مرفی، اهل کسبه، سرمایه دار ملی و بچار ملی وطن پرست را منعکس میسازد اردوی شهر مان و تمام فوای مسلح دلیر خلق ما، این فرزندان شیر مردان دلیر و شهر مانان راه آزادی، حفظ ناموس وطن و افتخار تاریخ در سنگر دفاع از انقلاب دفاع از خلق و دفاع از وطن محبوب خود، پسران جوان دلیر و دختران انقلابی هم رزم شان، کارگران دوران ساز و دهقانان، این آورندگان ما به زندگی خلق و همه وطن پرستان در مظاهرات و میتنگ ها در هر جاییکه میتوانند تجلیل مینمایند و با افتخار می بینند که بیروق سرخ خلق ما در جهان با سربلندی بر ادی و برابری در فطار بیروق های سرخ کشور های کارگری و در راس آنها اتحاد جماهیر شوروی با امواج انقلابی و ضد

انقلاب کبیر نور که به رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان، سهاگیری وطن پرسانه فهرمانان دلیر و دارای توانا صانع عالی حلی و غرور کارگری انقلابی اسرا ن، خرد صابطان و صر با زبان محبوب و طن و حمایت وسیع و همه جانبه خلق و حمکشی ما به پیروزی رسید که نظام ستمگری را سرنگون و قدرت کارگری را در افغانستان عزیز مستقر ساخت، نیز افتخارات عظیمی با بلند ساختن شعار های سرخ انقلابی را به وطن محبوب ما افغانستان عزیز کما یسی کرد.

این افتخارات کبیر و پر دامنه از همه ز یاد تر در رنگ سرخ بیروق گلگون دارای نام پر افتخار تاریخی خلق و ممثل قدرت کارگران به اتحاد دهقانان و روشنفکران مترقی تجلی دارد. از اینجا ست که خلق و حمکشی کشور محبوب ما افغانستان عزیز از ملیت های پشتو ن، بلوچ تاجک، هزاره، ازبک، ترکمن و نورستان و اقوام ساکن این مرز بوم تاریخی بر این بیروق سرخ و گلگون جمهوری دموکراتیک افغانستان می بالند و می نازند.

امروز از به اهتزاز زرد آمدن بیروق سرخ، خلق کشور، کارگران و سایر زحمکشان افغانستان عزیز، یک سال میگذرد که در امواج انقلابی اهتزازات آن خلق زحمکشی ما می بینند که طرح اولین قانون اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان سر دست گرفته شده است که کمیسیون مشتمل بر نمایندگان تمام طبقات و اقشار خلق زحمت کش ما روی آن کار میکنند، اینست شهر مانان دلیر فوای مسلح خلق، کارگران و دهقانان این سازندگان افغانستان نوین فاقد استثمار فرد از فرد می بینند که با جانبازی های بسا

«... رنگ سرخ بیرق گلگون دارای نام پرافتخار تاریخی خلق وممثل قدرت کارگران به اتحاد دهقانان و روشنفکران مترقی تجلی دارد.»

ازبانیة حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی ولومری وزیر .

شنبه ۲۸ میزان ۱۳۵۸ - ۲۰ اکتوبر ۱۹۷۹

آه تر از درفش گلگون ما جاودان باد

روز بیست و هفتم میزان در تاریخ با عظمت ویرشکوه ما روزیست گرامی و پر اهمیت . بدین مفهوم که سال یازدهمین روز بود که درفش گلگون جمهوری دموکراتیک افغانستان بر فراز کشور راد مردان با جلال و شکوه خاص باهتواز در آمد و از کمران تا کمران خلق از بند رسته مارا باردیگر نوید آزادی وخوشبختی داد وبا سرخو بی وسربلندی به جهان ثابت نمود که خلق قهرمان وآزادمنش افغانستان ایدا در برابر هیچ نیروی اهریمنی سرتسلیم خم نمیکند چنانچه نکرده اند و اسارت رانی پذیرند چنانچه نپذیرفته اند . درفش گلگون ما این سمبول افتخار ووحدت خلق افغانستان چنانچه از رنگش پیداست بازگوینده خاطرات وارمانهای شهدا و قربانیان راه آزادی ، برادری و برابری است که در طول مبارزات قهرمانانه وانسانی شان خون های سرخ و گرم شانرا برای نجات خلق ودفاع از کرامت انسانی وناموس وطن ریخته و نگذاشته اند تا دستان آلوده وجنایار دشمنان خلق ووطن دامان مقدس ناموس وطن شانرا آلوده سازند .

ناگفته نباید گذشت که در طول تاریخ این کشور حماسه آفرین نه تنها مردان در بلند نگه داشتن درفش آزادی و افتخارشان قربانیا داده اند بلکه زنان این کشور نامدار نیز این افتخار را در بدل خونهای لاله گویند

شان کمایی کرده اند چنانچه ملای قهرمان این غرور بانگ وطن هنگامیکه دوشادوش محبوبش در جنگ میوند ضد انگلیسهای متجاوز می رزمید در انای شهادت محبوبش نگذاشت بیرق سر بلند شان در مقابل دشمن سرتگون شود وهمان بود که بادستان رنگین وحنا آلودش درفش نامدار شانرا برافراشته نگذاشته و فریاد برآورد :

خال به دیوار به وینو کشیدم
چه شبنمی باغ کی گل گلاب وشروهینه
پس گفته میتوانیم که این احساس وطهر سنانهای ملای قهرمان نمایانگر این واقعیت است که زنان این کشور قربانی دادن در راه دفاع از ناموس وطن وسربلند نگه داشتن درفش گلگون شانرا از افتخارات خود میدانند و رنگ آن خونی را که در راه حراست از ناموس وطن میریزند چنان زیب جبین شان میدانند که هیچ رنگی را بالاتر از آن نمی شمارند . بناء میتوان حکم کرد که رنگ سرخ ، سمبول قربانی و یادبودی است از شهدای راه آزادی ونجات خلقها و نشان پیروزی ستم دیدگان است ، برستم پیشگان ، نشان عدالت است ابریدادگری و نابرابری ، نشانی است از غرور وسربلندی خلق باشهادت وتاریخ ساز کشور ما که با پیروزی انقلاب شور به یکبارگی ، باره وحصار استعمار را برای ابد درهم کوبیدند . وچنانچه نیاکان شان انتقام شهدا

وقربانیان راه آزادی را از انگریز های متجاوز وخون آشام گرفته ند فرزندان شان هم از چیره خواران ودست پروردگان ارتجاع و اهریبالزم چنان انتقام گرفتند که دیگر ایدا خیال تسلط بر خلق افغانستان را فرسرنه - پروراند و نه دیگر جرات آنرا داشته باشند که با معامله گری های شیطننت با شان سرنوشت کشور محبوب ما را به خطر مواجه سازند زیرا اکنون خلق قهرمان و زنجیر شکن افغانستان با فهم و درک انقلابی شان از انقلاب خود ودست آورد های آن باسروجان دفاع میکنند . سربلندی و اهتزاز درفش گلگون شانرا باعث مباحث وغرور ملی خود میدانند چنانچه تجلیل از اولین سالروز برافراشتن بیرق ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان در سرتاسر کشور با سرور و شادمانی بی پایان خلق ما ، شاهد عینی این واقعیت است . و یاقین کامل میتوان گفت که خلق مبین پرست ما از دست آورد های انقلاب نو ر حراست میکنند وتحت این درفش پر افتخار چاده رفاه وخوشبختی را تا سرحدی می پیمایند که در آن استشهاده انسان از انسان بکلی محو ونابود باشد . زنده باد خلق . برافراشته باد درفش گلگون و پرافتخار ما . سرتگون باد دشمنان خلق درسراسر جهان

ما عوامل ستم و مصیبت را

ریشه کن می سازیم

باعث فقر توده های ملیونی و پیروز جنگهای خانمانسوز وتیاه کن در تاریخ بشریت گردیده است که بدینسانه دست هم کینتی وهمکاری نیرو های سرکش وجبار طبیعت را سخت فشرده وبدینوسیله ابائی بشر را در کام نیستی ونابودی فرو کشیده است .

اگر تلفات جنگهای وحشیانه وجنایبار استعمار و اهریبالیزم را که بخاطر تامین منافع شوم وآژمندانه شان بر خلقهای ستمدیده جهان تحمیل نموده اند با خسارات ناشی از حوادث طبیعی محاسبه ومقایسه نمایم در خواهیم یافت که حتی قهر طبیعت از جنایات ووحشی گریهای این ددمنشان خون آشام ودشمنان انسانیت سر افکننده وشرمسار

بشر از همان آغازیکه با بعرضه وجود نهاده باحوادث ومصایب گوناگون طبیعی دست وگریبان بوده ودردین گیر ودار تلاشی ورزیده تا خویشتن را از جنگال مصایب و بدبختی ها وارهاوند و بجای آن جهان پر از رفاه وسعادت را ایجاد نماید چنانچه تاحدودی این آرزویش را جامه عمل پوشانیده ونبروهای قهار طبیعت را مهار زده ودر حیطه صلاحیت خود درآورده است .

اما آنچه که در پهلوی این همه پیروزیها زمینه بدبختی وسیه روزی انسان را مهیا ساخته همانا وجود طبقات استعمارگر و طفیلی در جوامع بشری بوده است . چه همین طبقات انسانخوار وولع بی پایان آنها بوده است که

خلق زحمتکش کشور محبوب ما بر بیرق گلگون جمهوری دموکراتیک افغانستان مینازند .

گزارش مصور از مراسم تجلیل نخستین سالروز درفش گلگون ملی جمهوری دموکراتیک افغانستان .

نظر گذارایی بر حکاکای

شعر مقاومت در فلسطین

گفت وشنودی باشاگردان ممتاز لیسه آربانا

انتوان جغوف دماکسیم گورکی به نظر کسی

رابور جالب ورزشی از تورنمنت مسابقات

خوانی مکاتب نسوان کابل .

استراتیژی سیاسی ونظامی انگلیسی در

افغانستان

ودهها مطالب ارزنده سیاسی ادبی وهنری .

آنگاه که...

افغانی سرهمیاشت باپیروزی

انقلاب ثور جان تازه یافت

حفيظ الله امين منشی عمومی کمیته ی مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی ولومری وزیرجمهوری دموکراتیک افغانستان در پیام شان بمناسبت هفته ی مخصوص سره میاشت می فرمایند: «باپیروزی انقلاب کبیر ثور همانطوریکه در کلیه شئون زندگانی خلق افغانستان تغییرات عمیق و بنیادی رونما گردیده است، جمعیت افغانی سره میاشت نیز در فروغ اهداف والای انسانی و بشر دوستانه انقلاب شکوهمند ثور از حالت رکود و بی تحرکی بدر شده و دو مقیاس وسیع تر و با پروگرام منظم تر، دست اندرکار خدمات ملی و بشری خود گردیده است...»

آری آفتاب انقلاب شکوهمند ثور همانطوریکه باطلوع بر میمون خود همه نقاط کشور را روشن ساخت، و قدرت حاکمهی ارتجاعی آل یحیی را با همه متحدین و همدستان شان از بین برد و قدرت سیاسی را از فیودالان، بورژوازی، کمپرادور و تجار محترکروماندندی انحصارات امپریالیستی و دیگر مفت خوران به کارگران، دهقانان اهل کسبه ی زحمتکش روشنفکران انقلابی، تجار ملی و سرمایدار ملی و سایر طبقات و اقشار زحمتکش وطن - برست و به نمایندگی آنها به حزب دموکراتیک خلق افغانستان «پیش آهنگ طبقه ی کارگر کشور» انتقال داد، در همه شئون حیات خلق تحول و دگرگونی مثبت رونما گردید و خلق ما برهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان و جمهوری دموکراتیک افغانستان گام های فراخی بسوی شگوفانی و بهرورزی و بهرزیستی برداشته و می بردارد.

ازین جمله است انکشاف و تکامل جمعیت افغانی سره میاشت که باپیروزی انقلاب کبیر ثور هم از لحاظ کمی و هم از لحاظ کیفی تحول نموده و جان تازه یافته است. برای اثبات این موضوع که انقلاب کبیر ثور حیات خلق ما را تحول بنیادی داده است بهترین شا هدان ما فرمان تجنات بخش شورای انقلابی (فرمان شماره شش، فرمان شماره هفت، فرمان شماره نهم) و دیگر اقدامات اقتصادی و سیاسی و اجتماعی حزب و دولت خلقی ما، پیام خلقی ۲۶ سنبله

شده است.

بعد از انقلاب شکوهمند ثور علاوه بر این کمک های کمی در ساحه ی تحسول کیفی اورگانیزم و تشکیلات این جمعیت تحولاتی صورت گرفته است منجمله این فعالیت ها اینهاست:

در رژیم های فرتوت گذشته که همه چیز روی تلویر و ربا استوار بود و اکثر چیز ها شکل نمایشی داشت تجلیل از سره میاشت نیز در همان قطار شامل می شد اما سال گذشته (همچنان امسال نیز تصمیم گرفته شده است) ازین جمعیت خیریه و توضیح و تشریح اهداف انسانی آن محافل بزرگی در حری پوهنتون، اکادمی خارتدوی خلق، سازمان خلقی زنان، موسسه صحت عامه، پوهنتون کابل، مرستون

و غیره تجلیل بعمل آمد و همچنان عایدورزشی بسیاری از مسابقات از جمله بز کشی بحساب جمعیت تحویل شد و رادپو تلویزیون خلق افغانستان نیز درین تجلیل وسیعا سیمیم شد. هکذا چندین سلسله لائری با جوایز

زیادتر و متنوع تر برای جلب عامه جهت خریداری لائری. هکذا جمعیت افغانی سره میاشت در گذشته (در طول بیست و هشت سال عمر) کدام پلان انکشافی نداشت و نظر به هدایت دولت پلان پنجساله ی انکشافی جمعیت افغانی سره میاشت نیز تدوین گردیده که در آن رساندن و تربیه ی یوسول، تاسیس و انکشاف کلینیک ها، انکشاف مرستون ها و تاسیس آنها در ولایات، اعمار گدام های

ذخیره و هکذا اساسنامه ی جدید جمعیت افغانی سره میاشت که مطابق خطوط اساسی وظایف انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان است تدوین شده است که در آن سرنامری شدن خدمات سره میاشت و جلب و جذب اعضای دایمی و افتخاری سره میاشت گنجانیده شده است و هکذا مطابق روحیه انقلابی دولت بر پروگرام مرستون تجدید نظر صورت گرفته

و اعضای آن از شش چند هم اضافه گردیده است و همچنان برای برورش استعداد های اعضای آن کورسهای حرفه ای تاسیس گردیده است. در پهلوی این کورسها شیر خوارگاه ها و کودکستان نیز تاسیس گردیده است تا به اطفال شیرخوار و کودکان این موسسه خدمت صورت بگیرد.

بشتر است که کمک ها، وظایف و اهداف این جمعیت را از پیام حامی آن یعنی رفیق

حفيظ الله امين منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی ولومری وزیر جمهوری دموکراتیک افغانستان که بشکل بسیار موجز اینرا گردیده بخوانیم: «وظایف جمعیت افغانی سره میاشت اصولا برپایه ای خدمات خیریه نسبت به نوع

بشر و تخفیف آلام و مصایب و بهبود صحت عمومی به میان آمده که در عهد انقلاب خروشان ثور با کسب حیثیت در برابر افکار عمومی و احترام ملی موفق گردیده تا موقعیت خود را در خانواده ای جهانی صلیب سرخ و هلال احمر، چنان ثابت سازد که به عنوان عضو فعال آن شناخته شود و برای ابدرا بطه ی خود را، بااداری فاسد اریستوکراتیک نظام های طبقاتی بریده است. زیرا مساعدت های بی سابقه ای جمعیت افغانی سره میاشت با آسیب دیدگان حوادث در سال ۱۳۵۷ خود نموداری کامل ازین پیروزی ها بشمار میرود که تا سرحد یکصد میلیون افغانی نقد و جنس را در پای مستمندان ریخت و زخم های مصیبت رسیدگان را انیام بخشید چنانچه در ششماه اول سال ۱۳۵۸ از طریق مرستون ها و کلینیک ها و نمایندگی هادر حدود چهل و یک میلیون افغانی مساعدت نموده است...»

همه ما می دانیم که غایت سعادت انسانی بسته به سعادت جمع و همه است یعنی سعادت فردی نمی تواند وجود داشته باشد مگر آنکه فرد با سعادت در پهلوی خود همه را سعادت مند ببیند. یعنی هر سعادت سی عبارتست از ایجاد احساس عمیق رضایت، خرسندی، نشاط و امید واطمینان روحی. ممکن است در مقیاس فردی این حالت روحی بعقل و در شرایط مختلف تامین شود، صرف نظر از محمل های عینی سعادت، می توان برهنه خوشحال بود می توان از بدبختی دیگران خوشبخت شد. ولی این مفهوم ذهنی دارای عامیت نیست. در شرایط بی سعادت عمومی سعادت فرد معنی و مفهومی ندارد.

انقلاب شکوهمند ثور که محمل های اساسی و عینی سعادت عمومی را شالوده ریزی کرده است گام های عمده و بزرگی در پرورشی تکامل تاریخی برداشته است و آهنگ ایجاد جامعه ی را نموده است که در آن بهره کشی انسان از انسان وجود نداشته باشد. ولی برای اینکه طبیعت کاهلا ما را ننگر ندیده و وقتنا فوقتا مصایب طبیعی از قبیل سیل ها، زلزله ها، حریق ها و غیره یکمده انسان ها را متضرر می سازد به کمک های عاجل ضرورت دارند که بهترین راه کمک به آنها جمعیت افغانی سره میاشت دروطن مامیباشد. و برهه هوظنان شریف و بشر دوست ماست تا از راه های مادی و معنوی این جمعیت را کمک و تقویه نمایند که البته با اینکار خود به آن مصیبت رسیدگانی مساعدت خواهند کرد که دستخوش حوادث ناگوار طبیعی گردیده اند. کمک به جمعیت افغانی سره میاشت کار نیست انسانی و شریفانه و برهه کسانی واجب است که واجد شرایط کمک به آن هستند.

با تطبیق قانون اساسی دموکراتیک میتوان مصوونیت، قانونیت و عدالت اجتماعی را تامین نمود

قانون اساسی جمهوری دموکراتیک افغانستان محصول مبارزات گسترده و پیهم خلق کبیر آست که با عبور از کوره راه صهای پردرد و قبول مصایب پررنج مبارزات طبقاتی پس از پنچوزار سال تسلط ستمگران و طبقات حاکم زورگو پیروزمندانه آنرا بدست می آورند .

این يك حقیقت مسلم است که در گذشته نیز سرداران بدنامی چون ظاهر شاهانو داود شاهان چیزی را بنام قانون اساسی کشور پاس و به خلق پلا کشیده این مرزوبوم تقدیم نمودند ولی انفاذ و عرضه چنان قوانینی نه بر مبنای تامین منافع خلق ستمدیده بلکه بر اساس جلو گیری از مبارزات طبقاتی و بخشیدن شکل قانونی بزنجیر گران دست و پای خلق میهن ما تصویب و نافذ گردیده است . قوانین اساسی واکه آن مستبدین و میهن فروشان بنام (اصلاحات) و عطایای ذات ملوکانه به ملت) برخ مردم کشیده اند . باوجود همه نواقص و ابعاد ضد ملی دموکراتیک آن چیزی نیست جز حاصل ستیز طبقات متخاصم و تضادهای درونی نظام گندیده فیودالی که ارتجاع کهنه کار و مقابل سیل خشم خلق بمقتضی نشینی هایی واداشته است . و هم به بیان دیگر میتوان چنین افادی نمود که : طغیان انزجار و تفرقه ستمکشان علیه سفاکی و چارایت طبقه حاکم بر اقتصاد و سیاست کشور ، دودمان وابسته تا دری را واداشته بود تا جهت بخشایش تخفیف تضاد ها و جلوگیری از تصادم طبقات و افشار متناقض اجتماعی و بمنظور حفاظت از منافع و تسلط سیاسی و اجتماعی خویش دست به تزویر بزنند و دوقی باره های فریبنده یی را بنام قانون اساسی کشور سیاه نمایند .

تاریخ پنجاه ساله اخیر کشور گواه براین است که هم ظاهر شاهانو هم داودشاهان هیچ کدام نتوانستند (و اساسا نخواهند) که

کار نامه سیاه سیاسی و اجتماعی خویش را حتی بر مبنای همان قانون اساسی نیم بندی که خود تدوین نموده بودند عیار نمایند . چه در صورتیکه چنین کاری انجام می گرفت اولاً قانون اساسی آنها در فقدان پایه های عینی اجتماعی گرفتار بود و نایب قدرت فعال میثابایی سلطنت محدود می گردید . که البته این امر نه به سود سلطنت بود و نه بمفاد فیو دالیزم امپریالیزم . منالی میز نیسم : هرگاه تصور شود که سلطنت قهار ظاهر - داود به یکی از مواد گنجانیده شده در قانون اساسی شان مبنی بر آزادی مطبوعات و بیان استوار می بود ، آيا زندان انسانخوار قلعه قاضی و ترور و حشتی که خلق کار دباستخوان رسیده این مرز و بوم را چون چنمی فرا گرفته بود تا پیروزی انقلاب کبیر تصور از انظار جهانی کتمان می ماند ؟ باز هم می پرسیم: در صورتیکه کار افشاگری قساوت و فساد دستگاه سلطنت به مثابه نمایندگان سیاسی رژیم فیودالی و حامیان سوگند خورده منافع امپریالیزم ، از همان پنجاه سال قبل علنا در مطبوعات کشور انعکاس می یافت ، آيا این قرن دیگر عمر سلطنت مطلقه در افغانستان زاید به نظر نمی رسید ؟ آیا در شرایطیکه آزادی بیان و مطبوعات تامین می بود باز هم عناصر ملی و ششیدی را بحکم مخالفت با سلطنت مطلقه بزندان مرگ و انواع شکنجه های روحی و جسمی محکوم می نمودند ؟ و بالاخره در چنان شرایطی که در بن چاهه فیودالی آزادی بیان و مطبوعات و در نتیجه تشکیل حزب طبقه کارگر و مصوونیتی میداشت ، آیا امکان پیروزی انقلاب کبیر ثود بر مبنای حزب طبقه کارگر کشور (حزب دموکراتیک خلق افغانستان) قبل از سال ۱۳۵۷ میسر نمی بود؟ این ها و دهاسوال دیگر ! قدر مسلم آست که دولت های پویشالی گذشته ، با سر نیزه و سرب آزادی سیاسی و اجتماعی را جلو

گرفتند و تا آنجا در پامال نمودن حقوق حقه خلق افرات نمودند که حتی از تطبیق قوانین خود ساخته نیز اباور زیدند . اکنون همه میدانیم که دودمان کثیف نادری در زرفای دل خود کو چکترین ارادتی نسبت به قانون اساسی کشور و آزادی خلق و میهن ماند داشت . آنچه آن دودمان دون صلت و شرکا میخواستند ، آزادی برای خلق نه بلکه يك (پارتیکو لاریزم = خاص گرایي) محض بود که منافع خاصی طبقات مستبد را از شیریه حیاتی خلق زحمتکش مالا مینمود . و نیز این را هم میدانیم که بر پایه همین پای تیکولاریزم است که بورژوازی بین المللی بمنظور حفظ تسلط سیاسی و اقتصادی خود امروز دست به شیوه های ظریفتر و مستورتتری برده و با حیل و وسایع، (پلور الیزم = چند گرایی یا تعداد احزاب) سوسیالیزم (و غیره) را به مثابه آزادی اجتماعی مجاز دانسته و چه بسا غرض بکار برد آن میلیونها دالرو پوند مصرف مینماید . اما در اساس نه این تعداد احزاب و سوسیالیزم (سوسیالیزم ملی ، سوسیالیزم دموکراتیکه سوسیالیزم مسیحی، سوسیالیزم بازار آزاد و غیره) و نه آن آزادی گرایي بورژوازی (لیبرالیزم اعم از تیپ کلاسیک و معاصر آن) هیچکدام نمیتواند آزادی خلق را تا مین و ستم طبقاتی را نابود نماید . آزادی چاهه هر صورتی میتواند تامین شود که بگفته دهی بزرگ پرولتاریای جهان : (رشد آزادانه هر فردی شرط رشد آزادانه همه افراد جامعه باشد) . آزادی ستمگران در چاپیدن نیروی کار خلق و غارت منافع طبیعی کشور آزادی اجتماعی نه بلکه فقط میتواند مبین يك پلوتوکراسی (زرفرمانی) ناب محسوب گردد . بنابراین هر قانون اساسی و یا سایر قوانین و مقررات اجتماعی که آزادی طبقه ستمگرا در دستار طبقات محروم از وسایل تولید آزاد

بداند ، مالکیت خصوصی بر وسایل تولید را به سود استثمار گران دست نخورده گذارد و آزادی فردی را بر آزادی اجتماعی ترجیح و آنرا بنام پلورالیزم ، لیبرالیزم و غیره در نقطه مقابل آزادی اجتماع قرار دهد، چنین قوانینی سرتاپا ارتجاعی و فاقده پایه عینی اجتماعی محسوب می گردند . رهبر انقلاب کبیر اکتوبر می گوید: (در جامعه زیستن ، ولی خود را از آن فارغ شمردن روا نیست . . . آزادی فردی نمیتواند و نباید در نقطه مقابل آزادی اجتماعی قرار گیرد .)

ولی در جامعه که ستم طبقاتی حاکم و ستم اقلیت سربازی مشغول میکند خون انسانهاست، زحمتکشان آن در زنجیر اسارت و استثمار مفید و فاقده مبتدی ترین آزادی و دموکراسی اجتماعی محاسبه میشوند .

در چنان جوامع نامی هم از آزادی واقعی اجتماعی وجود ندارد و (آزادی افراد ممتاز در مقابل آزادی جامعه قرار میگیرد . آزادی این افراد موجب ضرورت و مجبورتیت جامعه میشود یعنی برای آنکه بهره کش در بهره کشی آزاد باشد ، کارگر به بهره دهی مجبور است . برای آنکه سلطان مستبد در تحمیل اراده شخصی خود آزاد باشد ، مردم بقبول این اراده مجبور میشوند . در جامعه مبتنی بر طبقات نا همساز (و از آن جمله جامعه سرمایه داری) قشرهای ممتاز نه فقط آزادانه هدفهای خود را انتخاب میکنند بلکه آنرا با سانی عملی میسازند . زیرا وسایل اجرا این هدفها را در دست دارند . پس قانون اساسی که در چنین جوامع بهر اسم و رسمی پاس و نافذ می شود، در بهترین حالات خود بازتاب دهنده همان زیربنای غیر عادلانه ایست که خود بمنزله بخشی از روبنای متناسب بان میدان تصور و رشد می یابد . اما در جوامیکه حاکمیت سیاسی زحمتکشان بر قرار است ، آزادی و دموکراسی با اقلیت نه بلکه با اکثریت (خلق) تعلق دارد و درجه آزادی نیز چه در عمل فردی و چه در حد و عمل اجتماعی مطابق به سطح رشد شیوه تولید اجتماعی و بر مبنای نیاز مندی و منافع زحمتکشان تامین میشود بنا هر قدر رسا و رسد نیروهای مولده در چنین جوامع وسعت یابد، پایه پای آن آزادی و دموکراسی خلق نیز تکمیل میشود .

قانون اساسی دموکراتیکی که اکنون در جمهوری دموکراتیک افغانستان به رهبری حزب طبقه کارگر کشور در شرف تکوین است، با داشتن ماهیت انقلابی و خلقی خود میتواند آزادی و دموکراسی اجتماعی را بمفهوم علمی کلمه بخلق کبیر کشور نوید بخشد و راه رسیدن به جامعه عاری از طبقات متخاصم را روشن نماید .

پیروز باد حزب دموکراتیک خلق افغانستان
به پیش در راه تطبیق قانون اساسی دموکراتیک در کشور .

تجلیل از نخستین سالروز برافراشتن بیرق گلگون و انقلابی ملی ما شکست امپریالیسم جهانی را بار دیگر وثیقه میکند

هزار هانت شهید راه آزادی، دموکراسی و رفاه اجتماعی میکند، بمرور نیست که امروز باهتزاز خودقلب ارتجاع و امپریالیسم راجریحه دار ساخته دشمنان رنگارنگ خلق وابه گلیم ماتم وغم نشانده است. چه استعمار و امپریالیسم که فرنها از شاعر رنگ خلق زحمتکش ما خون گرفته و نیروی حیاتی شانرا به یقما برده . نه تنها با آزادی واقعی این خلق بازار اقتصادی افغانستان ، بلکه یکی دیگر از مهم ترین مناطق ستراژیك جغرافیایی جهان را به سود نیرو های انقلابی و ضد استعماری جهان از دست داده است . بر پایه این رویداد تاریخیست که پس از انفجار سیستم نظام ستمگر فئودالی و استقرار حاکمیت سیاسی زحمتکشان در افغانستان، دشمنان صلح و هوا خواهان جنگ سرد و تشنج که استعمار و غارت خلیج های «جهان سوم» را در اتمسفر مختنق و فضای تشنج بار جهانی میسر میدانند، سخت در تلاش افتاده اند تا بهر نهی که ممکن باشد از تکامل انقلاب خلقی در افغانستان و گسترش بزیاد آن در منطقه و بخصوص در منطقه خلیج فارس که شریان حیاتی امپریالیسم را زنده نگه داشته است جلو گیرند . چه غارت منابع عظیم نفت و حفاظت آلت سر کوب جنبش های کارگری و مرفی و پایگاه های نظامی امپریالیستی در آن پهنه زرخیز، مستلزم دوا سلطه جبار ترین حلفات سیاه و وابسته به امپریالیسم و مبارزه وسیع و بی رحمانه تو سط این حلفات ضد ملی و ضد دموکراتیک علیه نیرو های خلقی و مترقیست . بر مبنای همین سیاست شوم استعمار نواست که رژیم خون آشام نادر داود بردوش خلق ستمدیده ما تحمیل گردید و این دودمان کثیف با تجاد منابع و نیرو های جابر و خود فروخته ایران و پاکستان و جماعت کامل امپریالیسم نیم قرن دیگر دوش خلق کبیر ما رازخیم زد و شیرۀ حیاتی آنها را به دالر و پوند مبادله و به جیب بزرگترین میلیارد ر های خون خوار سرمایه داری سر ازیر نمود .

رژیم سر نیزۀ محمد داود شاه که طبق دستور امپریالیسم در یک زمویند بر تخت سلف نابخردش (اعلیحضرت محمد ظاهر شاه) جلوس نموده ، باتکای دولت قهار و بد نام محمد رضاشاه و محافل ارتجاعی پاکستان با امپریالیسم سوگند یاد نمود تا بهر قیمتی که باشد تسلط اقتصادی و سیاسی آنها را در افغانستان حفظ و تا آخرین مرز حیات از بیروزی انقلاب و برافراشتن بیرق ضد استعماری و ضد امپریالیستی جلو گیرد . بی خبر از آنکه سیمیل سر بیج و توفانزای انقلاب خلقی در راه بیروزی و تکامل خویش نه سد میشوند و نه سر نیزه و ترور . زیرا شرایط انقلابی در افغانستان نیز بنا بحکم تکامل و اقتضای قانونندی درونی جامعه نفیج و قوام میگرفت وحدت تضادهای موجود در نفس جامعه، انقلاب کبیر نور را به مثابه يك تحول کیفی و بنیادی جامعه روزه روز به يك امر ناگزیر مبدل میساخت . روی همین اصل بود که دولت مستبد محمد داود شاه زیر قیر شکستنده انقلاب کبیر نور خرد و خمیر شد و حاکمیت سیاسی زحمتکشان در افغانستان برای ابد مستقر گردید . اکنون که انقلاب خلقی در کشور ما با موفقیت کامل بسوی تکامل تاریخی ما با موفقیت کامل بسوی تکامل تاریخی اش

بیشماري راجعت حفاظت منافع غارتگرانه خویش در کشور های عقب نگه داشته شده اجیر نموده است . با پیروزی انقلاب کبیر نور درفش سرخ و پرشکوه جمهوری دموکراتیک افغانستان در شرایطی سینه امپریالیسم را چاک و با اهتزاز خود ارتجاع منطقه و جهان را بلرزه انداخت که انحصارات سرمایه داری دولتی علاوه از دوهزار و چند صد پایگاه نظامی اش در آسمای دور و جنوب شرقی، بزرگترین پایگاه های استعماری و تجاوزگرش را در افغانوس هند (دنگوگاریس) ، خلیج فارس، ایران، پاکستان، دریای عمان و غیره سخت جا بجای بمنزله « کمربند عظیم » ضد انقلابی خلیج های ستمدیده افریقا و آسیا رادو پهلوی ستمکشان امریکای لاتین در « محاصره » قرار داده است .

درفش گلگون و خلقی افغانستان که پس از پیروزی انقلاب برگشت ناپذیر نور حصول استقلال اقتصادی و سیاسی کامل کشور را با تازاب و بارنگ سرخ حاکمیت از آزادی خلق بقیمت قربانی خون و پیکار انقلابی صد ها و آن یکی بی دیگر زنجیر اسارت شکستند و خلق با استفاده از نیروی مادی و معنوی این انقلاب مترک در غالب نقاط جهان برضد امپریالیسم بین المللی عصیان عظیمی برراه انداختند . کشور های مستقلی در نقشه جهانی بنام خود جا و مقامی حاصل و امپریالیسم مغرور و سرکش را از او رنگ فرمانفرمایی جهان شدیدا بزمین کوبیدند . این تأثیر ژوف و تعیین کننده انقلاب دور آنداز اکثر حقیقتست درخشنده و آفتابی که هر دیده بنایی در اعتراف به آن ناگزیر است .

خلق دلیر و قهرمان افغانستان بیست و هفتم میزان امسال را بشابه نخستین سالروز برافراشتن درفش گلگون ملی خویش از کران تا کران کشور جشن گرفته و با تاز و زو قترین احساسات انقلابی و همین بر ستانه باردیگر قلب امپریالیسم را داغان و روح شهیدای راه آزادی و دموکراسی را شاد نموده اند . برای اینکه از ماهیت انقلابی و تأثیر بین المللی این جشن شکوهمند و خلقی آگاهی ما وسیع و در ستمند باشد بررسی اوضاع و احوال سیاسی کشور و جهان و همچنان واکشی نیرو های خیم انقلاب را بصورت فشرده و موجز لازم میدانیم .

نگرشی در پویۀ تاریخ مبارزات طبقاتی میرساند که انقلاب کبیر اکتبر (۱۹۱۷) بشابه موثر ترین حربه انقلابی، شکست سیستم ننگین مستعمراتی را که با انقلاب ۱۹۰۵ روسیه تزاری آغاز گرفته بود وسعت و زرفا بخشید و سپس ناختم جنگ دوم جهانی تار و پود آنها عددا تا از یخ وین برکند .

انقلابات کارگری و مترقی در فروغ چلچراغ

د لاس ته راوړنه یو پیرق گلگون خلق ما

درفش گلگون مانما یانگر تاریخ حماسه آفرین کشور ماست

اگر علمای تا ریڅ نو یسان وطن ما
په این عقیده هستند که بیرق برای نخستین
بار یک هزارو پنجاه سال پیش در قلعه
تاریخی بلخ آویزان شد. یما بحیث رئیس
این منطقه بود و بلخ را بنام سر زمین برج
های بلند و بیرق های بلند می نامیدند و به
اینصورت تاریخی رسمی ودولتی بیرق
در کشور ما بیان شده است ولی اگر به
تاریخ واقعی خلق کشور با دید علمی مطابق
به قانون تکامل جامعه نظر اندازیم، بسیار
قبل از بیان آمدن دولت ها که تشکیلات
بسیار ابتدایی کشور را اداره می کرد به این
معنی که از فامیل گرفته الی قبیل و غیره
بشکل غیر از شکل امروزی (قبل از پیدایش
طبقات ودولت) اداره می شد یعنی قبایل
توسط رسم و رواج ها، وتعالیم محلی وسایر
قرار داد های ساده ای اجتماعی اداره می شد
وقایل وقتا فوقتا از یکجا بجای دیگر نقل
وانتقال می نمود تا چراگاه ها وزمین های
زراعتی خوب و مساعد دستیاب کنند در این
حرکات دسته جمعی (که طبعاً قبایل دیگر و
مجاور هم در حرکت بودند) با هر قبیل ودر
راس کاروان علامه ی هر قبیل موجود بود
که از دستمال بسیار ساده و ابتدایی، پوست
حیوانات وبانگه های همان وقت ساخته شده
بود. همچنان در میدانهای جنگ (بعد از
بیان آمدن تولید اضافی وعلت های جنگ)
قبایل مختلف باخود توغ وعلامه ای را
انتقال می دادند تا شامان لشکر قوت های
دوست دشمن را تشخیص داده بتوانند و تا
زمانیکه همین توغ بزمن نمی افتاد وعلامه ی
یروزی وپیشرفت را نشان میداد و همه افراد
قبیل اعم از جنگجو وسایرین بدنبال بیرق
روان می بودند وبالاخره این رسم در زمان
بازی ها ومسابقات ابتدایی سپورتی همانوقت
هم رایج شد یعنی پهلوانان و سوار کاران
قبیل بیرق قبیل را با خود انتقال می دادند.
ولی زمانیکه نیروهای مؤلفه رشد می کند
ومالکیت خصوصی بیان می آید و دولت ها
ایجاد می شوند بعد از بیان آمدن دولت بیرق
چند قبیله ی مختلف یک بیرق (که معمولاً
بیرق قبیله ی حاکم می بود به حیث بیرق
دولتی وعمومی انتخاب می شد. بعد از همین
تاریخ بیرق چگونگی آن ورنگ آن از طرف
طبقات حاکمه ی مربوط تعیین وانتخاب میشد.
ولی باید بحیث یک حقیقت بیاد داشت که
همیشه بیرق خلق شجاع وباشهامت ما رنگ

اند ودر بدل آن استقلال سیاسی کشور و
بالاخره انقلاب نجات بخش نور راه پیروزی
رسانیدند. چنانچه رفیق حفیظ الله امین
عشی عمومی کمیته ی مرکزی حزب دموکراتیک
خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی جمهوری
دموکراتیک افغانستان ولومری وزیر بمناسبت
اولین سالگرد بر افراشته شدن بیرق سرخ
خلقی ما در بیانیه ی رادیو تلویزیونی شان
فرمودند: «خلق زحمت کش مادر طول تاریخ
نیرومند ترین تهاجمات ستیزگران را جلو
گرفته است وبا گرمی خون سرخ خود تمام
پایه های غول پیکر استبداد را آتش زده اند
وتابود ساخته اند، از اینجاست که زحمتکشان
خلق قهرمان ماهیچه از رنگ سرخ خون
نیاکان خود که در هر تپه وهر دره، هر وادی
وهر صخره می در خند با افتخار یاد کرده
اند وبا انواع گوناگون این رنگ سرخ
خون شهدا را انعکاس داده اند. جنده های
گلگون روی مقبره های شهدای راه وطن.
صنجات سرخ تاریخ، دست های سرخ
عروسان نو جوان، دستمال های سرخ دورکمر
های جوانان دلیر وسرشار از روح آزادمنش
فضای کوه های سر بفلک کشیده ی پامیر،
هندوکش، کوه بابا وسلسله کوه سلیمان
وسپین غر، وادی های هموار وروبروی آسمان
لیلگون بی پایان هرات وکندهار، بستان وغزنه
بلخ وقاریاب، چادران سرخ دختران یکپارچو
وطنخواه در گود های آب، در جا های
پایکوی افتخار آمیز و اشترک دختران جوان
افغان در سنگر های دفاع از انقلاب وعلم های

گزارش مصوری بر افراشتن بیرق دموکراتیک

خلق افغانستان ضمن مارش کشور تجلیل بعمل آوردند .
 های پر شکو هی احساسات ، شور و هلهله خلق ما
 از این روز تاریخی در سر تا سر به مناسبت این روز تاریخی در این

از نخستین سالگرد گلگون ملی جمهوری افغانستان

درفش گلگون جمهوری دموکراتیک

افغانستان

برافراشته باد این سمبول وحدت
برابری و برادری خلق ما

عکس ها بخوبی نمایان است و این

انعکاسی است از احساسات خلق

شریف و وطن پرست ما در برابر

سره میاشت خادم بشریت است

نوشته اید

هر کجا

مصیبت

است

سره میاشت

با آن مبارزه

میکند

عنوان این مقال شعار نیست پس بر محتوا و انسانی و ستانه که سازمان بین المللی صلیب احمر جهت دستگیری و کمک به شهیدان، آسیب رسیدگان، آوارگان و مظلومانیکه در قعر حوادث طبیعی (زلزله سیل حریق و غیره) و زنجیر مناسبات طبقاتی و یورش ظالمانه فرمانروایان انحصارات دولتی سرمایه داری جبراً محاط مانده اند، آنرا به سمع بشر دوستان سراسر جهان رسانیده است. اینکه قهر طبیعت در طول زندگانی بشر ده ها میلیون انسان زحمتکش و مؤلف نعمات هادی را تاکنون بر گز زورخس و زندان اندوه محکوم و مقید نموده یکی از حقایق تلخ تاریخی است که هیچ عاقلی نمیتواند آن انکار نماید. ولی آنچه این پدیده ناهنجار را برجسته تر میکند و روند تکاملی اجتماعات بشری صحت آنرا مهر تأیید میزند، اینست که دیگر مصیبت رسیدگان و آوارگان پس از تقسیم جامعه به طبقات متخاصم تنها طعمه سیلاب ها، زلزله ها، آتش فشانها و غیره مصایب طبیعی نیستند بلکه قهر و ستم بهره کشان و ستمگاران نیز جهنم دیگری را که مصیبت ده چندان دردناکتر دارد بانها تحمیل نموده است.

مصایب را که مقدونی ها، چنگیز ها، تیمور ها، هتلرها، موسولینی ها و بخصوص استعمار و امپریالیزم بالای خلق روا داشته اند از حوادث و مصایب طبیعی سوزنده تر و پرمایه تر بوده است همین که قرن اتم و تسخیر کره ماه آخرین دهه های بی باقیمانده اش را می بیند، آوارگان شریف فلسطینی و مصیبت رسیدگان خلق لبنان در کوره حوادث طبیعی جان نمی بازند، بلکه شریان حیاتی آنها، قلب آنها، گوشت و استخوان آنها، بانوک سر نیزه جباران صهیونیسم و امپریالیزم از هم می درود اطفال معصوم شان زیر توده های عظیم سرب و باروت متجاوزین بیگانه محو و نابود می شوند. مرور کوتاهی در زندگی نامه سیاه رژیم سرمایه داری میسراند که استعمار و امپریالیزم در طول نیم هزاره حیات سرمایه داری، نه تنها کدام کمک قابل ملاحظه ای با مصیبت رسیدگان و مصیبت زدگان کشور خود و جهان نرسانیده اند، بلکه غرض چپاول نیروی کار و غارت منابع عظیم طبیعی، حیات میلیونها انسان زحمت کش و اطفال بی گناهی را به باد مسخره گرفته و پنجال درنده و خون آشام خود را بخون پاک و مقدس آنها رنگ زده است.

امروز دیگر به همگان معلوم گردیده که استعمار و امپریالیزم، نه تنها فکر مبارزه با قهر طبیعت و نتایج خلقها از آلام و مصایب آن نیست بلکه ساحه کشتار و ستم آن دهها چند بیشتر از حوادث طبیعی وسیع بوده است. هیچگاه تاریخ بشری بیاد ندارد که قهر طبیعت تنها در یک کشور بیست میلیون انسان

زحمتکش را طی یک حادثه هلاکتبار از میان برداشته باشد ولی این قساوت را امپریالیزم در کشور شورا ها (مهدوسو سیالیزم جهانی) طی جنگ دوم جهانی بیرحمانه انجام داده است. هیچگاه تاریخ بشری بخاطر ندارد که قهر طبیعت سالیهای متواتر خلق کشوری را بسا سرزمین آن بصورت متمادی به آتش اندازد و وقته ای را در این آتش افروزی بکار نبرده باشد. ولی امپریالیزم بدکنش این جنایت و آتش افروزی را بالای خلق قهرمان ویتنام با شرارت کامل انجام داده است.

و این نیز یک حقیقت مسلم است که اگر امروز در پیشرفته ترین کشورهای نوین و بیست و جهان سرمایه داری و سوسیالیستی نیمه اجتماعی و غیره وجود دارند باین مفهوم نیست که طبقات حاکمه آن بر اساس احساس مسئولیت و احترام به حقوق و کرامت انسانی چنین موسساتی را بنیاد نهشته اند، بلکه ایجاد موسسات مذکور در چنین جوامع صرف بر مبنای فریب اذهان و جمیع آوری مزید پول به نفع گردانندگان چرخ سیاسی از حساب طبقات و اقشار یابینی اجتماعی صورت می گیرد نه بمنظور خدمت به خلق و مصیبت زدگانی که قابل ترجم و عواطف انسانی اند.

چه طبقات متدور و سربرای ستمگر در تمام فراموشیهای اجتماعی، اقتصادی که مبتنی بر طبقات متخاصم اند فقط یک هدف و آرزو دارند و آن اینکه تحت چه شرایطی بتوانند ارزش اضافی بیشتری را به قیمت حیات انسان های زحمتکش بجا بیاورند و ما شین استعمار فرد از فرد را به حرکت آورند. ورنه خدمات اجتماعی رسیدگی بحال فلاکت بار اقتصادی زحمتکشان، تداوی، تغذی و تفریح کلمه تامین رفاه برای خلق با سرشت ضد انسانی استعمارگران کاملاً بیگانه است. توگویی استعمارگران اصلاً در جامعه زندگی نمی خواهند. اگر امروز در این یا بهمان کشوری که بورژوازی و یاملاکین بسز رنگ فرمان میروند، کمک ناچیزی را به مصیبت رسیدگان در حال مرگ اهداء مینمایند این کمک از زرفای دل آنها بخاطر نوع پسوری و کمک انسان بانسان بر نمی خیزد، بلکه در بهترین حالات خود بمنظور زنده نگه داشتن نیروی کار جهت تولید ارزش اضافی عمل میشود. زیرا ستمگران استعمارگر بخوبی میدانند که حیات آنها وابسته به حیات طبقات و اقشار زحمتکش اجتماعست. آنها بخاطری که زنده بمانند، بخاطری که چرخ های فابریکه های غول پیکر تولیدی عیار باشد، بخاطری که وسایل تجملی آنها تامین و مفهومی داشته باشد، ناگزیر اند تا کارگر و دهقان زنده بماند و با تولید نعمات مادی حیات آنها را نیز تضمین نمایند. چه یک

امر مسلم است که زنده بودن کارگر و دهقان در جوامع طبقاتی بمشابه زنده بودن بسا زار و بهر ه کشی بمنزله ادامه حیات ننگین بود و واژی و ملاکین مستبد است که سربرای زندگی میکنند و حاصل رنج و زحمات دیگران را چون زالوی خون خواری می مکند.

امروز خلقهای سراسر جهان آگاهند که جهان سرمایه سالاری با وجودیکه لاف از بشر دوستی و کمک به هنوع میزند ولی در عمل دهها هزارین شیر خشک را بدردیا می ریزند، صدها هزار تن گندم را آتش میزند و بیست هزار ها میلیون دالر و پوند کالای آماده را بنا بر سرریز تولید که یکی از صفات مشخصه نظام انحصارات دولتی سرمایه داریست نابود میکنند. بدون اینکه کوچکترین ارادت نسبت به انسان و انسانیت داشته باشند حیات نیمی از جهان بشری را که در حالت گرسنگی و وقت کامل اقتصادی بسر می برند، نادیده گرفته و سالانه صدها هزار میلیون دالر را برای تولید سلاحهای مرگبار برضد انسان و تمدن انسانی تولید می نمایند (زهی انصاف و زهی بشردوستی!). درک و شناخت این خصلت ضد انسانی رژیم سرمایه داریست که شخصیت بشر پرور و انسان نوع دوستی (هزاری خوانان) را بران داشت تا در سال ۱۸۵۴ یعنی در آن سامان که سرمایه داری مرحله رقابت آزاد خویش را میپیمود و استعمار برای چیرگی باز هم بیشتری به تار و پود اقتصاد و سیاست کشور های عقب نگه داشته شده دیوانه و ارمی گشت، می خورد و می بست، همه دارایی شخصی خویش را به منظور دست گیری از زخمیان میدان جنگ اختصاص داد و موسسه خیریه را بنام سره میاشت بنیاد گذاشت. از آن پس موسسات خیریه در اکثریت قریب به تمام کشور ها ایجاد گردید و مردم نوع پرور و انسان دوست بخاطر حمایت زخمی های میدان جنگ، مصیبت رسیدگان زلزله، سیلاب، آتش فشانها و غیره در تقویه این موسسات خیریه همت گماردند تا آنجا که سازمان بین المللی آن قویا ایجاد گردید. امروز که سازمان بین المللی سره میاشت هاشعار (هر کجا مصیبت است سره میاشت به آن مبارزه میکند) را دستور کار قرار داده، بر همه عناصر آگاه و بشر دوست است که با چنین موسسات خیریه تا حد توان و امکان کمک نمایند و فریضة میثی شانرا در پهلوی مبارزات طبقاتی مقابل آسیب رسیدگان و بنیادیان کشور خودی و سایر کشور های عضو این سازمان ادا نمایند.

دروکيانی په قلم

زمونږ د زیار ایستونکی ولس سور بیرغ

د تاریخ په دومره ډیرو اوږدو زمانو کې دالهی ځل دی چې زموږ د هیواد پر فضا باندې زموږ زیار کښو خلکو سور بیرغ وړیده . دغه سور بیرغ د زموږ د نوميالی ولس د ډیرو اوږدو مبارزو او برآزادی میتوشیدانو د سروینو سمبول اوډېری نښه ده . ددی هیواد له برمه ډک ولس او ددی خاوری د ژوند جوړولو قهرمانانو دیماله زمانې څخه ییاد د یارلس سوه اوه پنځوسم کال تر لور پورې دغه هیلې په خپلو زېږونو کې گرځولې . هو! ددی ولس بزگرانو، ددی ولس مزدورانو دغو د ژوند زمانو چې تیادو پری خپله لمن

د حال په ژبه ددوی دشهامت او میړانی کیسې کوی . دا خواریکتی اوزیار گالونکی دی چې وطن خپله معنوی موربولی . زموږ د خلکو په تیر پرتمین تاریخ کی جی هروخت ، د خلکو د نیمنانو زموږ ویاړلی هیواد نه په بدله سترگه کولی او زموږ په له برمه ډک هیواد یی د تجاوز قدم ایښی دی، دوی په ډیره میړانه او سر ښندنه دهغو په مقابل کی مقابله کړی ده او هغوی یی بیرته شړلی دی . د سکندر له زمانې نه تر چنگیزه او له چنگیزه بیا تر انگریزه پورې زموږ د میرنی ولس ټول تاریخی ویاړونه زموږ د خلکو په سرو نوساتل شوی دی . او په هسغه کی زموږ د خواریکتو خلکو یعنی د غلامانو، بزگرانو، مزدورانو او نورو زیار گالونکو وینی له وریایه سری خلیږی خو سره له ددی د تاریخ په دومره اوږدو زمانو کی او دگران اوخواڼه هیواد په دومره پراخه ځمکه کی پردی گڼل کیدل نو ځکه په خپل کور کی یی کوره وو . دوی د ځمکو زېږونه خپری کول، د ځایانو سښندلو دسر کښو څپو په مخکی به یی بندونه چگول، ستر اوبی اوبی وچ ډاگونه به یی تر اوبی لاندی راوستل دمنی او ژمی په سیرو شیو او ورځو کی به یی د سیرو او سپیرو بادونو تر متروکو لاندی بوی کولی ، داوپی به سرو او پکنډی غرمو کی به یی د لمر تر سوزونکو وړانگو لاندی په لوڅ سرو او لوڅو ښو لونه کول او د مردنونه به یی اخیستل او یوزیات شمیر به یی ددی زیارونو اوږدو قربانی هم شول . خوسره له ددی به هم دوی په نس وپیژ او ډوډی به یی نه درلوده .

په کړلو او رپیلو یی پوهیږم یی نصیه یی له خوراکه د سترخوان یم دغتانو یعنی مستبد و فیوډالانو او د هغوی طبقاتی انقلابیو ایاوو مانی د دوی (خواریکتو) دموډزور له برکه په شان او شوکت سره ولای وای . دغه بی وزلو خواریکتو او مزدورانو چی شپه او ورځ به یی په کارخانو، فابریکو او نورو تولیدی پروژو کی کار کاوه او د ځان غوښی به یی ویلی کیدی، خو ددوی د لاسونو د ټنکو او په څولو کی لوند خښت بدن، دستر یا اوستوماتیا محصول د فیوډالی اشرافیت تر زب او زینت قربانیده او دهغوی د خوشحالی او سرور محافل او د طبقاتی خوف خواهی جشنونه د همدغو خواریکتو او مزدورانو په کار او زیار ښکلی کیدل .

لنډه داجی د ټولنی ټول مادی نعمتونه اود ژوندانه لازمی وسایل دوی تولیدول او په داسی حال کی چی دوی په خپله په ډیر ظالمانه او بی رحمانه توگه له هغو څخه یی برخی او بی نصیه کیدل .

په داسی حال کی چی زموږ دگران هیواد سیاسي فساد سخت اختناق، ترور، وهلو، ټکولو، زندانی کولو ، تبعید، له کاره ایستلو ، اونورو ډول ډول ظلمونو نیولی وه . زموږ د خواریکتی ولس رښتینو زمانو او وطن پرستو هیوادوالو په داسی ناوړو شرایطو او د طبقاتی مبارزی په دی کړوړو کړلچونو کی د

خواریکتیانو او زیار ایستونکو دبری لار . ټوله . د خواریکتی ولس رښتینو او په وطن مینو زمانو هر ډول رږونه او ستمونه په ځان قبول کړل، خوله خپلی پخی ارادی او ټینگ عزم څخه وانه وښتل . تر څو چی د مفرقی نړۍ لید په رڼا کی یی د خواریکتیانو دبری لاره پیدا کړه او د همدی مفرقی نړی لید په رڼا کی یی خپلو طبقاتی او آزادی ښونکو مبارزو ته چی دهغوی په بریالیتوب سره د خواریکتیانو له پنیو اولاسو څخه څښتونه ماتیدل او د فیوډالی مستبد نظام له هر ډول ستم څخه خلاصیدل ادامه ورکړه . ورو ورو تیاری په شا تلی او رڼا غلبه کوله . تر څو چی د یارلس سوه اوه پنځوسم کال د لوړه میاشت کی د افغانستان د خلکو د دموکراتیک گوند په رهبری او د زېږو قو ماندان حفیظ الله امین په قو مانده د تور ستر او پرتمین انقلاب منځته راغی او دهغه په بریالیتوب سره زموږ د پرتمین اوله برمه ډک هیواد په فضا کی د کارگرانو ، نو ، بزگرانو او د هیواد دنورو و خواریکتیانو د هیلو سور بیرغ وړیده او د هیواد محرومی پرگنی د تل له پاره د جبارانو اوزورگيرانو له استبداد اوستم څخه خلاص شول .

اوس د هیواد خواریکتیان په ډیره مینه او محبت ددی پرتمین سره بیرغ لاندی دمستونیت قانونیت او عدالت په روښانه وړانگو کی نور هم سره متشکل او یو موټی کیری او دخپل گران هیواد د چټکی آبادی له پاره گډی هڅی او تلاشونه کوی . زموږ د ولس کارگران بزگران او نور خواریکتی ترفی سره بیرغ لاندی د هر ډول استبداد او ستم څښتونه ماتوی او په ډیره میړانه او شجاعت مخ په نیغه گامونه اخلی . د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د اساسی قانون د جوړولو کار د هیواد زیار کتیانو او وطن پرستو هیواد والو ته د ازیری ورکوی چی زموږ د پرتمین هیواد میرنی خلک او خواریکتیان به دخپل گدکار او زیار په نتیجه کی ډیر ژر د یو ښکلی او عوسا ژوندانه څښتنان شی ځکه «قانونیت په ټوله کی یو حتمی ضرورت دی . هر څومره چی د قانونیت په لاره کی تکا مل راځی په هماغه اندازه انقلابی بریالیتوبونه لښه او چټک تکامل کوی » د همدی اصل په نظر کی نیولی سره ده چی زموږ خلکی دولت د اساسی قانون د جوړولو چاری په ډیر جدیت او بیړه تعقیبوی او په ډیر نږدی وخت کی به زموږ شریف اومیرنی هیوادوال د اساسی قانون خاوندان شی اوددوی د هیواد او د زمانو غوښی به نوری هم وغوږیږی .

وړاندی تردی سره او پرتمین بیرغ لاندی د مصونیت ، قانونیت او عدالت په پلوشو کی دیوی هوسا او بی طبقاتی ټولنی د جوړولو به لور !

مناسبات بین المللی آن با ارگان های مشابه صلیب احمر - هلال احمر - شیر و خورشید سرخ .. ایک سطح بلند تر قرار بدهد . چنانچه به اثر پیروی از خط مشی انسان خواهانه دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان جریان توأم فعالیت های امدادی افغانی سره میاشت در سطح بین المللی حیثیت این ارگان را بلند برده و مورد توجه لیگ بین المللی صلیب احمر - هلال احمر و شیر و خورشید سرخ قرار گرفته است .

افغانی سره میاشت در پهلوی سایر کمک های انسان خواهانه خویش در رفع نیازمندی های صحنی هموطنان عزیز و حق دار خود با اخلاص فراوان سهم فعال و آشکار داشته است .

در پاسخ سوال شما باید گفته شود که جمعیت افغانی سره میاشت با پیروزی انقلاب نور با خدما تیکه در راه رفیع نیازمندی ها - مشکلات - مصائب طبیعی و غیر طبیعی هموطنان مستحق و شریعت انجام داده است چنان درخشید که روشنی آن مسئولین این ارگان راه به مورثیت کار آینده این موسسه آورد ؟

بامصیبت دیدگان سر تاسر جهان است ... زیرا در حالات خاصی اضطراری و فاجعه های تکان دهنده خلق ما از کمک موسسات مشابه سایر کشور های جهان هم برخوردار میشود . برگزاری هفته های سره میاشت ... روز های است که در آن هرانسان خیر دو ست و وطنپرست با تمام وجود خود متوجه این سازمان خیریه شده و دست کمک بسوی آن دراز میکند .

هفته سره میاشت امسال که با پیام رفیق حفیظ الله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و لومیری وزیر آ غا ز شده . امسال رنگ دیگری داشت . مابه این مناسبت پای صحبت عرب گل طوطاخیل رئیس سره میاشت نشستیم و با ایشان گفت و شنودی بعمل آوردیم که اینک از نظر خوانندگان عزیز مجله ژوندون می گذرد :
س - پیروزی انقلاب کبیر نور بالای طرز و موثریت فعالیت سره میاشت چه تاثیر وارد آورد ؟

عرب گل طوطاخیل بمناسبت هفته مخصوص سره میاشت توضیحات میدهد

به مناسبت هفته مخصوص سره میاشت

سهمگیری و کمک با سره میاشت وظیفه هر فرد شریف و وطنپرست است

بصورت بی شائبه مطمئن می سازد . همانگونه که پیروزی انقلاب کبیر نور در همه ساحات دست درازی ها به منافع خلق کشور عزیز مارا از بین برد در جمعیت افغانی سره میاشت نیز اکنون هرچه است از خلق است و برای

ج - جمعیت افغانی سره میاشت با تو چه به روحیه عالی رسالت ملی و انسانی خویش و باور نظر داشت آرمان های والای انسان خواهانه دولت خلقی، سعی بعمل می آورد تا عملیات امدادی خود را طوری تنظیم و بکار

خویش به زندگی بر محنت و فلاکتبار شان شادمانی می آورد و حیات می بخشد . سهمگیری و کمک با چنین ارگان انسانی و بشری وظیفه هر فرد شریف و وطنپرست است ... کمک یادین انسانی خود را خلق

آنجا که بد بختی ها و آفات طبعی اسموای دست به گریبان خلق ها می افکند ... آنجا که اشک گرم یتیمی در دل سرزمین خاموش می شود ... آنجا که بیوه زنی بالبان خشکیده و دل حرمان زده اش مایوسانه در

یک دسته از کودکان مرستون که به خیاطی مصروف اند و در این رشته تربیه میگردند

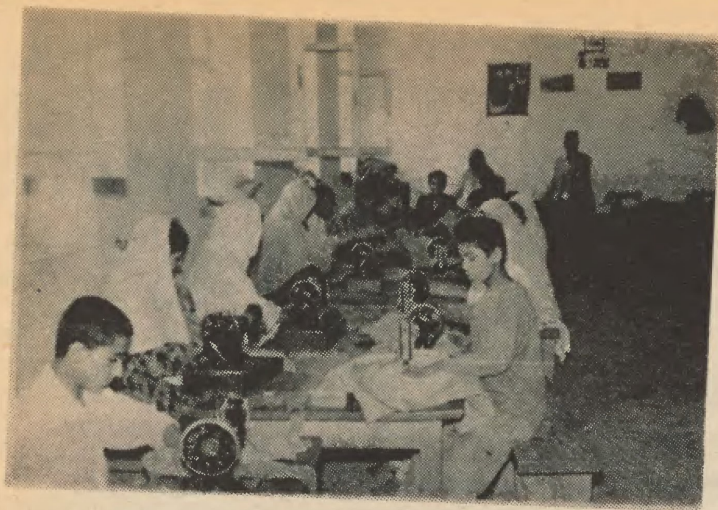

کودکستان مرستون همیشه در خدمت کودکان بی پناه است

اندازه، که از یک سو در رفع مشکلات مصیبت دیدگان و مستحقین نمایانگر قاطعیت عمل انقلابی و خلقی باشد و از جانبی حیثیت و وقار این سازمان بشر دوستی را در ساحه آرامی و سعادت آنهاست . جمعیت افغانی سره میاشت در زمان سیاه زمامداری خاندان یحیی سالهای سال مرکز عیش و عشرت شاهزادگان و واسنگان پلید

طلب کمک و استمداد می شود ... آنجا که هلال گلگون (هلال احمر) این سمبول انسان دوستی قدم به پیش می نهد و در افق زندگی آنها نمودار می گردد و با انوار سرخ و رنگین شریف و با احساس ما میتواند با دادن اعانه خون و یا با قلمی و حتی با قدمی که در چوکات این موسسه در راه نجات بشریت از بدبختی و رنج برداشته میشود ادا کنند .

برای کلان سالان و کودکان زمینه هر نوع فعالیت اجتماعی در این موسسه موجود است

ج- مرستون مرکز و ولایات از نظر طرز فعالیت و تشکیل یکسان بوده و امروزه عدده زیادی از فامیلی‌های را که در نتیجه نا همگونی های اقتصادی و اجتماعی دوه نادر، داود بی سر پرست مانده بودند در آغوش برنطفوت جا داده و تمام مشکلات زندگی آنها را از نگاه نان ، لباس، مسکن، صحت ، معارف و غیره رفع ساخته، اطفال شیرخوار فامیل های مربوط و بعضی دیگر شیر خواران را که پدر و مادر ندارند، شامل شیر خوارگاه مرستون ساخته و تحت پرورش و تربیه قرار میگیرند .

در کودکان مرستون نیز اطفال فامیلیهای مربوط و بعضی اطفال دیگری که پدران و مادران خویش را از دست داده اند ... همه روزه از ساعت هشت صبح الی چهار عصر تحت نظر معلمین، فعالیت های تربیوی و

در صنعتی شدن افغانستان عزیز سهم فعال و آگاهانه گرفته باشند شاگردان و مشمولین را نظریه استعداد و علاقه آنها به شعبات مختلف صنعتی از قبیل خیاطی، نجاری، موترسازی، ولدنگ کاری، چپرک سازی، حلبی سازی، مسگری، پوت دوزی، سنگتراشی، شبکه کاری رسامی ، بافت، گلولوزی و غیره شامل ساخته است که بعد از فراغت مکتب، کار کردن در شعبات صنعتی باعث دلچسپی و سر گرمی زیاد شاگردان گردیده است .

فعلا در آسایشگاه مرستون در حدود ۴۶ فامیل زندگی بسر میبرند .

س - سره میاشت از هموطنان چه توقع دارد ؟

ج- ما امیدواریم که هموطنان شریف ما با احساس انسانی خود وظیفه جمعیت افغانی بقیه در صفحه ۵۸

آنها بود ... همانگونه که سایر دارای های کشور عزیز ما بغارت برده میشد تمام عواید و دارای سره میاشت نیز صرف عیاشی ها و خوشگذرانی های فدرتهای برسر اقتدار آنوقت میگردد . ولی خوشبختانه با طلوع روشنی سعادت بار انقلاب کبیر نو ر همه ساحات کشور و زندگی هموطنان عزیز ما روشن شد و در پرتو همین روشنی صادقانه انقلاب بی نظیر بود که جمعیت افغانی سره میاشت در طول یکسال و چند ماه بعد از انقلاب عایدات خود را به سطحی با لارده که از عایدات بیست سال دوران کار شاهزادگان در جمعیت افغانی سره میاشت بیشتر است .

باید متذکر شد که حصول تقریباً هشتاد و پنج ملیون افغانی طلبات جمعیت که از اثر بی اعتنائی های رژیم گذشته ذمت موسسات و مراجع باقی مانده بود سی و دو ملیون آن حصول (۴۵) ملیون تصفیه و مبلغ متبافسی مورد تعقیب و تحصیل است .

این بود خلاصه تحو لاتی که با پیروزی انقلاب کبیر نو ر نصیب سره میاشت گردید . س- کمک های که بعد از انقلاب صورت گرفته چگونه بوده و چطور به مصیبت دیدگان این کمک ها صورت میگیرد ؟

ج- بعد از پیروزی انقلاب کبیر نو ر الی ختم سال ۱۳۵۷ ق حدود یکصد ملیون افغانی نقد و جنس به آسیب دیدگان حوادث و مستحقین هموطن ما کمک صورت گرفته است . همچنان طی همین مدت در حدود هفتصد هزار از هموطنان محتاج ، به کلنیک های جمعیت مراجعه نموده و با استفاده از کمک های رایگان سره میاشت پانسمان ، بیچکاری ، معاینه و تدای گردیده و ادویه مورد احتیاج شان را اخذ نموده اند . و همینطور در شش ماه سال جاری چهار و یک ملیون افغانی نقد و جنس از طریق مرستون ها ، نمایندگی ها ، کلنیک ها ، و مراکز جمعیت به مصیبت دیدگان و نیازمندان کمک بعمل آمده است .

و ملیون مدت سه صد هزار نفر به کلنیک ولایت کندز و دیگری در مرستون کابل های مرکز و ولایات مربوط به این موسسه س- لطفاً فعالیت مرستون کابل را توضیح غرض معاینه ، تدای ، بیچکاری ، پانسمان، امداد های عاجل و اخذ ادویه مراجعه نموده دهید ؟

کودکان از همین حالا به مسوولیت های زندگی آشنا میگردند تا در آینده مصدر خدمات ارزنده به وطن گردند

تربیتی می نمایند . مدیریت صنایع مرستون کابل بخاطر اینکه شاگردان و مشمولین مرستون در پهلوی فعالیت های تعلیمی، ذهنی و فکری سره میاشت را کاملاً درک نموده و با توجه به ضرورت و موجودیت این ارگان، در راه مساعدت به نیازمندان هموطن دریغ نموده و بدینوسیله وظیفه انسانی خویش را بحیث يك

وطی همین مدت سه صد هزار نفر به کلنیک ولایت کندز و دیگری در مرستون کابل های مرکز و ولایات مربوط به این موسسه س- لطفاً فعالیت مرستون کابل را توضیح غرض معاینه ، تدای ، بیچکاری ، پانسمان، امداد های عاجل و اخذ ادویه مراجعه نموده دهید ؟

څخه په ډکه فضا کې د خپل هیواد او خپل ژوندانه د سمبالۍ له پاره هلی ځلی کوی .

د افغانستان ددمو کراتیک جمهوریت داساسی قانون مینګر ملګری حفیظ الله امین په خپل خلقي پیغام کې وویل : «قانونیت په ټولنه کې یو حتمي ضرورت دی هر څومره چې د قانونیت په لاره کې تکامل راځي په هماغه اندازه انقلابي بریا لټو ب لاینه او چټک تکامل کوی . په یوه داسې ټولنه کې چې خلقي نظام ولری ډیر ښه قانونیت داساسی قانون په چوکاټ کې نامېنګلی شي.»

څرنگه چې اوس لکه د پخوانیو وروستو اړتیا غوښتونکو غوندې د خلکو تیر اېستل د تل له پاره له منځه تللی دی نو د انقلابي شورا د رئیس اولو میری وزیر دغی وعده ډیر ژر د عمل بڼه غوره کړه او د افغانستان ددمو کراتیک جمهوریت داساسی قانون د طرحې او تصویب له پاره کمیسیون ته وپلورل شوه .

ددې ټکي په پو هیلو سره چې یو اړی هغه قانون سپیڅلی دی چې ډیر ګټور ګټه وي . موږ پوره باور لرو چې زموږ داساسی قانون به زموږ د هیواد د ټولو زیاریستونکو پر ګټو او د قاطع اکثریت په ګټه وي او دافغانو موږ ته زموږ په هیواد کې دداسی ټولنی دجوړیدو ډیر زیاری او کوی چې هلته د فرد له خوا د فرد د استعمار کلمه یو اړی د تاریخ کتابونو کې د کاغذ پر مخ پاتې وي . د افغانستان د خلکو ددمو کراتیک ګوند د مرکزي کمیټې عمومي منشي دثور دستر انقلاب زور وړ قو ماندان او دافغانستان دموکراتیک جمهوریت داساسی قانون د مینګر حفیظ الله امین دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت داساسی قانون د طرحې د کمیسیون دکار د پیل ډیرا نستلو په وخت کې وویل:

«دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت داساسی قانون چې دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت داساسی قانون د طرحې د کمیسیون په نه منځنۍ کیدو نکی کار سره تائید او زموږ د زیاری اېستو ټکو خلکو په علاقمندیته تر څو ډیر اړتیا دکار ګرانو د مشریناله مخی زیاری اېستو ټکو خلکو ته خد مت کوی او تل خدمت کوی او د فرد له خوادفرد له استعمار نه د خلاصی ټولنی دجوړولو له پاره به مبارزه کې یواځې وسیله ده.»

زموږ د ګران هیواد ددې داساسی قانون په جوړیدو سره به زموږ زیاری اېستونکی هیواد وال چې کلو نه کلو نه ددمو نیت د نشتوالی او د دولت د کار کولو وړتیا د غیر معولانه چلند او خپل سربو اوبی پروا ییو اود حاکمې طبقې له خوا د انساني ګرامت د سپکاوی څخه اندېښمن وو نوره وېره او ډارو نلری او ټول شریکي خلک به دافغانستان ددمو کراتیک جمهوریت داساسی قانون په رڼا کې دپوره مصونیت ، قانونیت او عدالت په فضا کې ژوند وکړی اوله معقولی او دښمنی دموکراسی څخه به پرځوړه داره وي .

داکټور دستر انقلاب لارښود پدې هکله پاتې په ۵۸ مخ کې ژوندون

موربه داسی اساسی قانون ولرو

چی پر حکومت باندی دعا مه نظم

کنترول ټینگ وی

دې سیاسي ، فرهنگي او اجتماعي ستونزو څخه ډک هیواد به میراث نه وای را پاتې .

خود ژور د ستر انقلاب په بری سره چې دافغانستان د خلکو دموکراتیک ګوند د هیواد دکار کوی طبعي مخکښ ، داصولي اونه ستړی کیدو نکو مبارزو په نتیجه کې پر بالیتوب ته ورسید دافغانستان دموکراتیک جمهوریت دولت ددې قهرمان او ویاړلی هیواد د شریکو خلکو او زیاری اېستو ټکو د سیکالو او هوسا پنی له پاره هره شیبه هڅی کوی دی . زموږ د خلقي دولت تل دا هڅی کوی دی چې هغه بد بختی او ناوړه شرایط چې دثورو وروستو رژیمونو څخه به میراث را پاتې دی له منځه یو سې او دداسی ټولنی دجوړیدو پر خوا چټک ګامونه واخلي چې هلته له فرد څخه د فرد استعمار وجود ونلری ، او ټول خلک دعدالت په فضا کې خوندی او آزاد ژوند ولری .

دافغانستان د خلکو ددمو کراتیک ګوند دمرکزي کمیټې عمومي منشي دثور دستر انقلاب ددې وزیر حفیظ الله امین ددې اصل په پام کې نیولو سره چې قانون دشر د ژوندانه د شکل زیږنده ده ، څرنگه چې د بشر د ژوندانه شکل پر له پسې دبدلونو او تغییر په حال کې دی نو قوا نین هم تلد تغییر او بدلون په حال کې دی ، چې دقانون هر بنسټیز او بنیادی تغییر له ټولنیز انقلاب څخه وروسته تر سره کیري .

نو اوس چې په افغانستان کې دثورو ژغورنده ټولنیز انقلاب پر بالیتوب ته رسیدلی دی او سیاسي قدرت د تل له پاره د زیاری اېستونکو خلکو او د هغوی په نماندې هغوی د ګټو درنښتني مدافع خلقي ګوند په لاس وړغلی یا یو داسی قانون جوړ شوی چې هغه ډیر ګټور ګټو ساتو ټکوی . نو دثور دستر انقلاب قو ماندان دمنځنۍ په ۶۶ ما ښام په خپل خلقي پیغام کې د خلکو دموستایني او نیکمرغی له پاره مصونیت ، قانونیت او عدالت پر شعار ټینګار وکړی ، او ژمنه یی وکړه چې ډیر ژر به په ګران افغانستان کې اساسی قانون جوړ شي او د هغی په رڼا کې به خلک د مصونیت او قانونیت

ددهقانانو داسارت کړی وی بل څه نه وي . چې ددولت او قانون دغه طبقاتي خصلت په هره طبقاتي ټولنه کې پخپله حال پاتې کیري خو یوازې د استعمار بڼې او شکلونه بدلیري او د کاغذ پر مخ غولونکي و عدلی خلکو د تیرا یستلو له پاره وړ کول کیري او په دروغو ددمو کراسی کلمی د کاغذ ونو مخونه توروی چې زموږ ددغه ټکی ډیر ښه ثبوت د یو ژوازی ټولنوتس په نامه دمو کراسی ده چې هلته یو اړی د یوې عوالتی استعمار ګرانو او حاکمې طبقې له پاره دمو کراسی او آزادی وجود لری نه د اکثریت له پاره .

په ټولو طبقو کې ټولنی کي چې حاکمیت د یوې عوالتی استعمار ګرانو پلاسی کوی او ددو لید پروسا بدلون ددې دلره کړی تسلط موجود وي نو قانون تل د هغی طبقې په ګټه وي چې د ټولنی مادی حالت د هغی طبقې په ګټه وي . داکټور دستر انقلاب لارښود پدې هکله وایی . «دنا خیزه اقلیت له پاره ده ده کراسی ، دپلایانو له پاره دمو کراسی ده دده دپانګوالی ټولنی دموکراتیک رژیم په حما سه هستو و نکی هیواد کې چې د ژور د ستر او ختیځو مایو ټوونکی انقلاب څخه مخکې فیو ټالو او ما قبل فئودالی اړیکو تسلط درلود نو ددغو فیو ټالو اړیکو ساتوونکی سلطنتی کورنی به قصدی توکمه ګران افغانستان دستر دتمدن له کاروان څخه وروسته ساتلی وي او دغه داونیاج او امیر یا لیز لاس پوځو ستمګر و په ټولنه کې بی قانونی ، خپل سری ، او دنتنی ژوندانه اصولو اوپرم نسیو نو ته یی پراوایی به پراخه توګه په خلکو کې خپرو له .

داد تیر وروستو او اړتیا غوښتونکو چې په استعمار د اړیکو بی تیکه درلوده ما هیت و چې د چارو دمو لټو په چال چلند او اعمالو کې اصولیت اوقانونیت وجود نه درلود ، او که جبری ددغو نظامونو د کار کولو ټکو په چال چلند

کی قانونیت او اصولیت وای او دوی د ټولنی داکثریت په وړاندې کوم د مسئولیت احساس کولای نسون به موږ ته داسی وړان ویاځې او له راز راز اقتصاد

انسانی ټولنه او دتاریخ په مجموعی کې د پسر مخ تلو نکی حرکت لرونکی دی . دامطلب زموږ د انقلابی نړۍ لید منطقی او عینی ستن ده سره له دې چې یو رڼوازی ټولنوتس ها ن داسی تبلیغ کوی چې د ټولنی حرکت معین او ټاکلی لوری نلری ، او یا داچې قهرمانی او په شا تلو نکی او ریلری چې دپانګوالی اوبدل لوګانو د دغی خبری یو چوکی دتاریخ واقعاتو ثابت کړی دی .

ددغی علمی او اصولی ټکی په پام کې نیولو سره چې ، انسانی ټولنی او تاریخ تل ډیر مخکې او تکامل په حال کې دی ، به ته داجو ته شی چې له کومو و څخه چې انسانی ټولنی مخ تیراغلی دی دسردی وخته یو ریلری د تکامل بیل بیل پړاوونه تر شاه کړی دی ، او په هر وخت کې د ټولنی ما هیت د اقتصادي اجتماعي فورمول سیمون د تسلط په بڼه په تیریه بیا چې په هغه ټولنه کې څرنگه یو لید اړیکی تسلط دی څرګند شوی دی . په هر فورمول سیمون کې د زېربنا (دټولنید اړیکو مجموعی) ، په بدلون سره چې اجتماعي رولنځی و لاره ده روڼا هم بدلون وړندی دی .

دهر اجتماعي اقتصادي بدلون په نتیجه کې چې کومې طبقې ته واکمنی په لاس ورغلی نو دولت چې ددو بڼا یو جزء دی هم د هماغی برلاسې طبقې له ګټو څخه د مدافع حیثیت غوره کړی دی ، او واکمنی طبقې داسی قوانین او مقررات وضع کړی چې هغه به د برلاسې او واکمنی طبقې د ګټو له پاره یو ټولنیز بله لاره نسه درلوده . دساری په توګه د لومړی طبقاتي ټولنی (برابری) په منځ ته راتګ سره

ټول ټولنیز قوانین چې د هغه وخت دحاکمې طبقې (مړی لرونکو) له خوا وضع شوی وود دبرابری اړیکو ته د همیشنی بڼی له ورکولو څخه پرته بل څه نه درلود چې هغه دی ګوندی څه نا څه دمرتبیا نو ژوندانه ته هم داسا ناو د ژوند په توګه وګوری .

د هغه وخت قانون یوازې او یوازې دحاکمې طبقې او یو عوالتی استعمار ګرانو په خدمت کې و او بس . دغه راز دثورو رژیم په کر غیر نه ددغه کی قانون یی لری چې

علم مترقی و تاریخی جوامع بشری گواهی می دهد، آوانیکه طبقات ارتجاعی و برهم کثر محکوم به تلاشی و تجربه واز بیسن می روند با وجود بکه جای آنها را طبقات مترقی می گیرند آنها هرگز نتوانسته و نمی توانند جلو این نا بودی خود را بگیرند و ولی آنها برای حفظ منافع و امتیازات خود به حیل و فعالیت های نا شایسته و بیسوده دست می زنند. چون همه ی فعالیت های ارتجاع رانده ششم خلاق علم و حرکت تاریخ است لذا عوام فریبانه و پرازد قضاوت و حیل گرانه نیز است و چون خلق زحمت کش از بیسن فعالیت ها به هیچ وجه پشتیبانی نمی کنند و با آن قاطعانه می جنگند، ارتجاع حیل گر دست بردارمان افراد حیل گر، عوام فریب و قضاوت پیشه می زنند تا مگر بفکر پوچ شان دوره ی گذشته را باز گردانند!! این فعالیت عاجز ارتجاع از کس دیگری نیست و باز هم بحکم تارویخ بگا نه جای آن گو دال نیستی و نابودی است و خیالات آنها بجز خواب و خیال نا مقدور چیزی دیگری نمیتواند باشد. تاریخ جوامع بشری درین مورد روشنگر خوبیست چه آوانیکه برده ها بحیث مالکان اصلی وسایل تولید و نیروی محرکه ی جامعه در قبال شرایط رفعت جامعه ی برده داری قیام کردند. برده داران بحیث مفت خواران

آن سامان به تلاش های زیاد مذبح خانه دست زدند و گوش های شان از شنیدن حکم آمرانه تاریخ عاجز بود که نوید پیروزی برده های زحمت کش و استبداد کشیده را می داد هم چنان فیودالیزم فرست زمانیکه مورد تهدید و حمله ی دهقانان و سار زحمت کشان در قرون وسطی (در اروپا) قرار گرفت زیاد تلاشی نمود تا چرخ تاریخ را متوقف و یا حداقل کند سازد ولی حکم زمانه و تاریخ قابل استرداد نیست و حتما عملی می شود. و چنین است انهدام سرور ما یاران در قبال آزادی خواهی و مبارزه ی ایمان پروتاریه.

به همه ی نیروها و عناصر یکسانسیر آتی ورشد آتی جوامع بشری مخالفت می ورزند درعلم پروتاری و پیشرو عصر ما ارتجاع گفته می شود. ارتجاع از نظر ماهیت واصل واحد بوده و از نظر شکل و طرز العمل انواع مختلف دارد. ارتجاع برده داری، ارتجاع فئودالی، ارتجاع امپریالیستی، ارتجاع ..... واز جمله یکی هم ارتجاع سیاه است که دینجا مورد نظرو تحلیل ما همین ارتجاع سیاه است.

تاریخ افغانستان و ورق می زنیم در طی دو قرن اخیر و قرن حاضر متجاوزین آزمند و استعمار گر خا رجی چندین بار میل استیلا بر کشور مرد خیز مارا نموده و لی هر بار و بادهان شکسته و گردن خم بساز گشته است طبعاً این مرتجعین با تلفات و خسارات زیادی مجبور به ترک نمودن کشور ما شده اند و چون مارهای زخمی در صدد انتقام و زهر پراگتی برآمده اند و بگانه کسانی که پیاده کننده ی آمال سفاکانه ی

استعمار شکست خورده و انتقام جو شده است همین ارتجاع سیاه بوده که چشون غلامان حلقه بگوش استعمار و ارتجاع نه تنها اعمال ارتجاعی را مرتکب شده اند بلکه وطن و شانه زمینه نفوذ استعمار و خالخانه تر آنکه زمینه ی گرفتن انتقام آنرا از خلق و وطن فراهم ساخته اند.

ارتجاع سیاه با سیاه ترین مفکوره های عقب مانده و سیاه ترین اعمال در مقابل آزاد یخواهی و پیشرفت آتی خلقها تظا هر کرده است و می کند واز هیچگونه خلع و ودوغ برای فریفتن ذهن خلق عقاید تاریخ نمی ورزد. دویک کلمه ارتجاع سیاه را می توان و فادار ترین خدمت گذار استعمار، ارتجاع و امپریالیزم نامید. ارتجاع سیاه گاه بشکل جبر و اختناق خونین و ترور جمعی گروه های خلق جلوه گر می شود و گاه درسیما ی افکار و عقاید پوسیده و کهنه باتکیه بر عادات و عقب ماندگیهای فرهنگی خلق علیه اندیشه های ترقی خواهانه مبارزه می کند. در کشور پر افتخار ما اگر از حوادث قرن نوزدهم بگذریم در قرن بیستم آوانیکه خلق افغانستان با خاستند و بز و گترین

روی ارتجاع سیاه سیاه تر می شود

قدرت استعماری عصر را (امپریالیزم انگلیسی) از پا در آورد و استقلال سیاسی خود را بدست آورد و شروع به ساختمان حیات نوین خود کردند.

ارتجاع امپریالیستی انگلیس برای اینکه از غم خود آبروی از دست رفته ی خود را بازگرداند و هکذا برای اینکه از نفوذ نهضت آزاد یبخش خلق افغانستان در منطقه و بخصوص نیم قاره جلو گیری نماید! (هند در آتوقت هنوز مستعمره ی انگلیس بود و در تحت تأثیر آزاد یخواهی خلق افغانستان و به بایمردی خلق بزرگ هند در سال ۱۹۴۷ آزادی خود را بدست آورد)

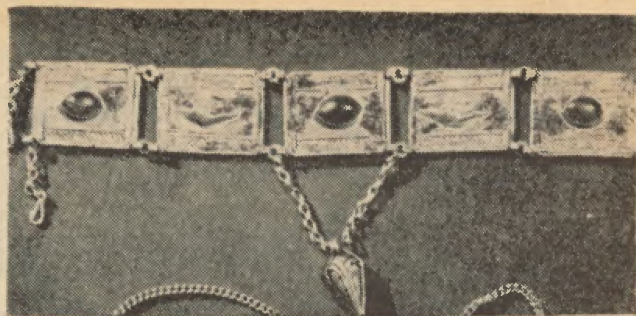
شروع به توطئه و سنگ اندازی در مقابل پیشرفت خلق ما نمود. در قدم اول این فعالیت استعماری خود گماشتگان و شاگردان انگلیسی الاصل و لی مسلمان نمای خود را بجای های مقدس روحانیت بکشور ما فرستاد و تاخلق ساده و خوش باور ما را که خودش عقب نگه داشت به بود بفریبید. این انگریز ها ی مسلمان ناکه در فریب خلق ها مهارت و لیاقت خاص داشتند و کالیج های عوام فریبی انگلیس را با در جات خوب سپری کرده بودند رهسپار کشور ما شده و ارا جینی از قبیل کفر شاه دیو کرات و ملی یعنی ایمان الله خان

و دولت آنوقت براه انداختند درین کار خود این مسلمان نماهای انگلیسی تنها نبودند با آنها همه مرتجعین و مفت خواران و وطن فروشان دست یکی کرده بودند امر تاریخ را ستین کشور را بخوانیم دلائلیکه این وطن فروشان و چادرکان استعمار در مورد کفر شاه و دولت آنوقت می گفتند سخت خنده آورد در عین حال خیلی متاثر کننده است، خنده آورترین سبب که این دلایل بی بنیاد بشکل زیاد طعنه ارا نه می شد متاثر کننده ازین سبب که چطور این چرند بات بر خلق ما موثر افتاد، ولی باید در نظر داشت که دلائل مرتجعین سیاه گار برای ایستادگی نا حق، دروغ و بدون اساسات علمی بود سخت مسخره بود واز اینکه گفتیم بر خلق موثر افتاد یکی عقب ماندگی خلق ما و دیگری هم پول و تطمیع فراوان انگریز بود که مرتجعین سیاه کار و ساز و کار و فروشان را همدست ساخت و به کمک بازهم اسلحه ی انگلیس این توطئه پیروز گردید!! ولی وبعد از آنکه شاه ایمان الله از کشور رفراری گردید و بعد از چندی نادر غدار ایمن

و دولت آنوقت براه انداختند درین کار خود این مسلمان نماهای انگلیسی تنها نبودند با آنها همه مرتجعین و مفت خواران و وطن فروشان دست یکی کرده بودند امر تاریخ را ستین کشور را بخوانیم دلائلیکه این وطن فروشان و چادرکان استعمار در مورد کفر شاه و دولت آنوقت می گفتند سخت خنده آورد در عین حال خیلی متاثر کننده است، خنده آورترین سبب که این دلایل بی بنیاد بشکل زیاد طعنه ارا نه می شد متاثر کننده ازین سبب که چطور این چرند بات بر خلق ما موثر افتاد، ولی باید در نظر داشت که دلائل مرتجعین سیاه گار برای ایستادگی نا حق، دروغ و بدون اساسات علمی بود سخت مسخره بود واز اینکه گفتیم بر خلق موثر افتاد یکی عقب ماندگی خلق ما و دیگری هم پول و تطمیع فراوان انگریز بود که مرتجعین سیاه کار و ساز و کار و فروشان را همدست ساخت و به کمک بازهم اسلحه ی انگلیس این توطئه پیروز گردید!! ولی وبعد از آنکه شاه ایمان الله از کشور رفراری گردید و بعد از چندی نادر غدار ایمن

حدا حصر شان محروم ساخت. دولت امانی حق مداخله در تعیین سر نوشت را به همه داد. دولت امانی با همه کشور ها روابط دوستانه قایم کرد که نما یانگر استقلال واقعی کشور ما بود. آیا کدام این اقدامات خلاف اسلام بود؟ تلاوتا دولت امانی دست ظالم را از گریبان مظلوم کوتاه کرد و خلق را در اورگان های دولتی سپیم ساخت. و امانادر غدار این سر کرده ی گماشتگان امپریالیزم و استعمار و دست نشاندی و افادار انگریز با جلوس!! خود بر تخت سلطنت استبدادی در قدم اول استقلال کشور، استقلال را که به قیمت جان هزاران نفر خلق زحمتکش با قهر مانعی تحصیل شده بود، بخطر انداخت و عملاً آنرا با نفوذ قدرت های نو استعماری و معر ضی معا میله قرارداد. نادر غدار بر خلاف این خواست خلق افغانستان و دین مقدس اسلام که باید وطن را بحدیر شش دوست داشت خود را به انگلیس فروخت و حب الوطن من الایمان را ظالمانه و خلاف احکام دین به دوستی با انگلیس و حب البر تائیه تبدیل نمود. آیا درین وقت آن پیر های ساختگی و فرنگی - الاصل نبودند که از دین دفاع!! می کردند؟ ولی بادر و استاد اصلی شان درین مورد مخالفت نه بلکه به موافقت امر نموده بود که چون این تیکه دارانی دروغین مذهب دهان جوال را با دزد آبرو و حیثیت و آزادی کشور و خلق یکجا باز گرفته و مشغول حیف و میل دارائی های مادی و معنوی خلق و وطن بودند. آری نادر غدار به مشوره و قوامانده ی امپریالیزم و استعمار انگریزی امتیا زات بی حدو حصر فرنگی های مسلمان نما و نوگر انگریز را به آنها نه تنها باز گرداند بلکه آنرا چندین برابر ساخت. و ارتجاع سیاه پنجه های خوین و کشیف خود را در حلقوم خلق ما هر چه بیشتر فشرده. بلی نیم قرن تمام خلق ما و کشور ما در زیر پایکوری های سلطنت منط فئودالی، روحانیون مرتجع یعنی ارتجاع سیاه و همه مفت خواران زانو صفت بخود می پیچید و غریبه و ضحبه های میلیون ها انسان زحمتکش و آزادی پسند در لابلای خنده های مستانه ی چند نفر انگشت شمار مفت خود و آزادی کش هم می شد ولی هما نظوریکه می دانیم اگر ارتجاع و امپریالیزم نادر سفاک را استخدام کرد و پیدا کرد تا از مناقش دفاع و حراست نماید خلق افغانستان هم فرزندان بدبخت و آنگاه سوار است و نعره آنان را بلند و بلندتر تا آنجا که گوش ارتجاع و امپریالیزم را می کند لبیک گوید. آری در همان سالها تیکه قیام ۱۹۱۹ خلق ما علیه استعمار گنه ی انگلیسی بلند شد صدای فرزندان اصیل خلق نیز در فضای کشور طنین انداز شد و خلق هاناجی های واقعی و وطنی خود را بدینا آوردند. پس از آنکه همه مشتاقان آزادی و دشمنان ستم طبقاتی را دور هم جمع شدند گردان پیش آهنگ زحمت کشان افغانستان را بوجود آوردند

دست بند زیبایی که از ظرافت زیادی برخوردار است

کشور باستانی ما افغانستان با داشتن می‌پرسد، چه فرمایشی دانستید، چه می‌خواستید تاریخ درخشان خود مود تمدن های بزرگ و قدیمی شمرده میشود و مخصوصا زمانیکه به صنایع ظریف نظری اندازیم و آنرا با آن ظرافت و زیبایی می بینیم برخورد می بالیم که ما چنین هنرمندانی داشتیم که فرآورده های آنان امروز در بزرگترین موزیم های جهان بجه مشغولانه ترین و با ارزش ترین آثار باستانی از آنها نگهداری میشود . گزارش این هفته ما در مورد صنایع زرگری و حکاکی است صنعتی که در طول سده ها و زمانه ها همیشه مورد استفاده بوده و خواهد بود.

برای تهیه این گزارش به منطقه مزدحم شهر کابل یعنی خیابانیکه نزدیک دریای کابل قرار دارد و مغازه ها و دوکان های زرگری در آن جا زیاد دیده میشود میروم در این جاده مغازه های زرگری تقریبا همه بیک شکل و در یک ردیف قرار دارند . از پشت وترین های شیشه ای که با طرز جالبی دیکور شده است فرآورده هنر دست زرگران ماهر آن قرار دارد و تقریبا تمام آنها بیک شکل در داخل جعبه های مخملی دیده میشوند . میروم بکه سر دو گرم زیاد روزگار را دیده است در داخل مغازه کو چکش مصروف تعمیر یکی از گلوبند های است که نه نه آن در داخل وترین دیده میشود . فکر میکنند که خریدارم با عجله از جایش بلند میشود و باخو شرویی که خاصه آنان است

اول صنعت حکاکی که هر دو لازم و ملزوم یکدیگرند انکشاف یافت و مخصوصا بعد از کشف طلا و نقره این صنعت نیز ترقی زیادی نمود .

گفتی حکاکی، آیا یک نفر زرگر باید حتما حکاک هم باشد ؟

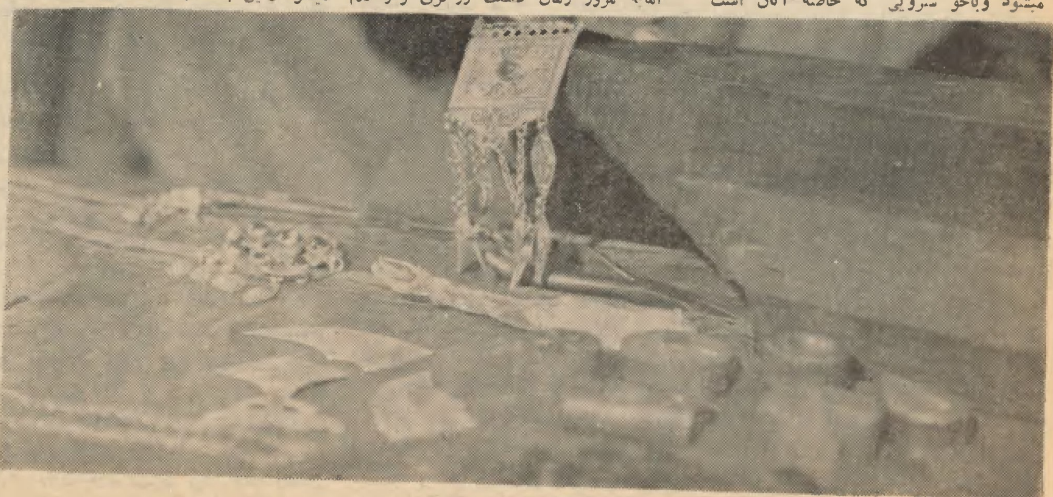
اگرچه حکاکی رشته جداگانه است ولی در صنعت زرگری از آن زیاد استفاده میشود . و باید گفت که اگر یک زرگر حکاک نیست لافل ارزش سنگ هارا بداند یعنی شناختی از آن داشته باشد . مثلا وقتی شما بیک انگشتری زمره رابه من می آوری من بیحش یک نفر زرگر بدانم که آیا این سنگ سبز واقعا زمره است یا از سنگ های معمولی . پس به ارتباط آن یک نفر زرگر تا اندازه از صنعت حکاکی با خبر بوده و در این قسمت آشنایی داشته باشد .

در ساختن زیورات بیشتر از کدام سنگ ها استفاده میکنی ؟
ما از تمام سنگهای قیمتی مانند الماس ، زمره ، یاقوت ، لعل ، فخرآج ، لبله ، لاجورد ، توپاس ، و امیرتس و همچنان مروراید، در ساخته

اما هنریکه شما امروز آنرا مشاهده میکنید با هنر قدیم خیلی تفاوت دارد . منظورم از قدیم، آن هنریست که قبلا

گفتم تاریخ آن با تاریخ پیدایش بشر یکی است . در آن وقت این صنعت بشکل خیلی ابتدایی آن وجود داشت . شواهدیکه از آثار باستانی مادر کاوش های باستان شناسان

عاید شده است میرساند که انسان های اولیه نیز برای زیبایی خود و یا برای قدرت نمایی خود از زیورات استفاده میکردند، مگر با این تفاوت که زیورات آن عصر خیلی ابتدایی بود و شاید از چند پارچه استخوان یا عاج بیشتر نبوده باشد ولی بهر حال از آن جهت زیور استفاده میکردند که این امر تاریخ این صنعت را می رساند . اما به مرور زمان صنعت زرگری و در قدم

بسیاری از فرآورده های صنعت زرگری با وسایل ساده و ابتدایی تهیه میگردد.

در مورد سنگها که قبلا از آن نام بردیم میتوانی معلومات بدی ؟
چه نوع معلومات ؟ یعنی این سنگ ها قیمتی و با ارزش در کدام مناطق کشور ما یافت میشوند ؟

زمره در اکثر نقاط کشور مخصوصا در کنرها و پنجشیر یافت میشود ، یاقوت در چکدک قرار دارد که از نظر کیفیت خود شاید در جهان نظیر نداشته باشد . لعل بدخشان را که خود شنیده اید و حتی در اشعار شاعران نیز از آن یاد شده است .

لاجورد در اکثر نقاط کشور یافت میشود و از جمله سنگهای است که سخت طرفدار دارد .

میگویند بعضی از زرگران مادر ساختن زیورات قلب بخروج میدهند بدین معنی که مقدار طلا را بیشتر از آنچه هست نشان میدهند و خریدار بعد از اینکه آن زیور را خرید بعدا در اثر استعمال متوجه میشود که سخت بازی خورده است در این مورد چه عقیده

داری ؟
در این جای شکی نیست که متاسفانه بعضی از زرگران از این کارها میکنند و همین امر باعث شده که یکباره زیاد از صنعتگران این رشته چوب ملامت این اشخاص را بخورند . ولی تمام آنها اینطور نیستند . آنکه به حرفه اش عشق و علاقه دارد هرگز به آن خیانت نمیکند .

قراریکه دیده میشود صنعت زرگری در چند سال اخیر چندان انکشافی نداشته است، علت آنرا در چه جستجوی نمایی ؟
اولین چیزیکه باعث انکشاف هنر میشود تشویق و ترغیب هنر و هنرمند است که متاسفانه در سالهای پار کمتر دیده شده است .

در گذشته هنر در چهار چوب خاصی قرار داشت و آن بعلتی بود که رژیم های متمدن گذشته چنین میخواستند زیرا از نویندهاییکه با کمپنی های خارج داشتند و منافع شان ایجاد میکرد تا هنر دستی مخصوصا هنر نفیس زرگری کمتر انکشاف نماید . تا با وارد نمودن اموال خارجی سود بیشتری بنمایند .

فاجاق سنگهای قیمتی باعث شده که زرگران و صنعت گران نتوانند به مواد مورد دلچسپی شان دست یابند و اگر احیانا میتوانند سنگ مورد ضرورت خویش را بیابند به قیمت خیلی بلند بایست می خریدند که این امر

نظر گذرایی بر حکاکی و شناخته شده

چند نمونه از صنعت زرگری

و زرگری و صنعت کشور ما

و عالی تری به خریداران قدیم رکنند اما استفاده های نا مشروع اربابان وقت بازار این صنعت را خراب ساختند و امروز که در این قسمت زیاد انکشاف چشمگیری ملاحظه نمیکند علت آن در همین نکته نهفته است .
- يك موضوع دیگر هم وجود دارد و آن اینکه صنایع زرگری گذشته مالا صنعت در قرن قبل نسبت به امروز بهتر بوده ، یعنی ظریف تر و زیباتر از امروز بوده است علت آن رادرجه می یابید در حالیکه از نگاه وسایل ساختمان و تجهیزات نیز کمتر از امروز بوده اند ؟

قبلا نیز گفتم تشویق و ترغیب بهترین عامل انکشاف هر پدیده هنری است . در حالیکه در چند سال اخیر کوچکترین تشویق در این زمینه از طرف دولت های گذشته نشده است و برعکس بیشتر محدودیت های برای صنعتگران وضع کردند که این صنعت را هرچه بیشتر ضعیف و محدود ساختند اما در مورد سا مان و وسایل این صنعت باید بگویم که وسایل و لوازم این صنعت مانند سابق بوده و کوچکترین تغییری در آن حاصل نشده است . مگر در سمت تراش سنگ که بعضی از چرخ های رقی حکاکان از آن استفاده میکنند دیگر عام وسایل امروز مانند گذشته است .
- در اخیر می خواهم پرسیم که چقدر ایقه کار در این صنعت داری ؟
میگوید : بیشتر از چهل سال . پدرم نیز زرگری بود و تقریباً این حرفه برای ما

در قدمت قیمت زیورنمایی زیادی میگذشت و خریدار وقتیکه می دید زیور مورد علاقه اش خیلی قیمت است از خرید صرف نظر میکرد و این باعث میشد که صنعت زرگری به رکود مواجه گردد . زیرا بشما معلوم است که هر قدر تقاضا بلند برود به همان پیمانه عرضه نیز زیاد میشود و وقتی عرضه زیاد شود طبیعا صنعت نیز انکشاف می یابد و صنعتگر تشویق میگردد تا بیشتر از پیش در قدمت فرآورده های خود بکوشد و جنس مرغوب تر

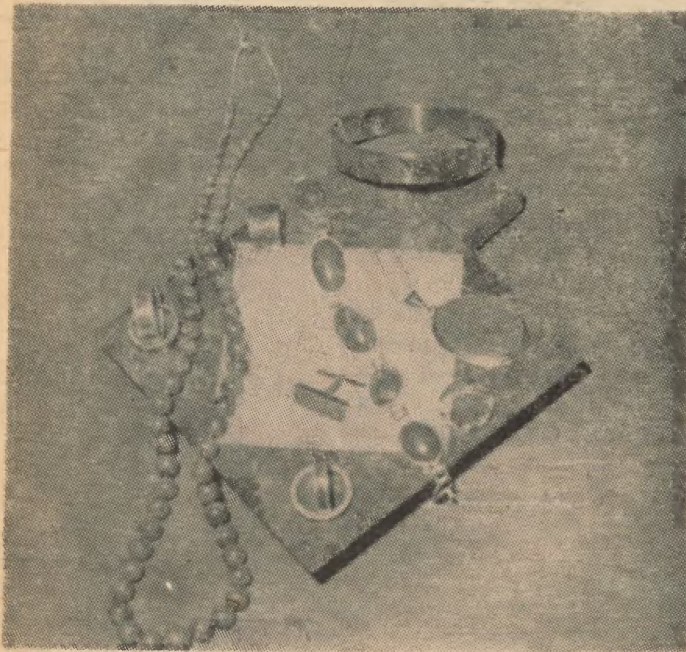

سنگ لاجورد که در فرآورده های صنعت زرگری و حکاکی از آن زیاد استفاده میشود

به فرا موشی سپرده شد . اما بایر روزی انقلاب کبیر ثور همانگو نه که در نما م ساحات زندگی مردم ما نحو لانی چشمگیر رونما گشت در این هنر نحو لانی دید آمد و بیشتر زمینه کار برای صنعت گر ایجا د گردید تا هنرش را بوسیله فر آورد هاش به دوست دوران هنر و صنعت بشما باند .
همین امر سبب شد که من هم تشویق گردم و به هنر اصیل و باستانی کشور خود یعنی حکاکی بیر داز م . البته نحولا تی نیز در این صنعت بو جود آوردیم تا بیشتر مورد پسند قرار گیرد ، این چند نمو نه که مشاهده میکنید تلاشی است برای

بهر شدن این صنعت .
- می پرسیم آیا صنایع ما شینی که شبیه به صنعت دستی است و گاهی نظر به صنعت دست ظاهرا بهتر می نماید صدمه به این هنر نمی رساند ؟

چرا در هر جا و در هر صنعت صنایع ماشینی رقیب صنایع دستی است و لی از

صنعت حکاکی در کشور ما بسوی سکوفایی پیش میرود

نظر کیفیت هیچگاه صنعت ما شینی نمیتواند جای صنعت دستی را بگیرد .

دلیل آن هم اینست که جهان گردان باوجودیکه از ممالک متمدن که خود سازنده ماشین اند ، به کشور ما رو می آورند تا صنایع دستی ما را که هم از نگاه کیفیت با ارزش است و هم از نگاه زیبا یی اثر از فر آورده های ماشینی است بدست آورند .

به این حساب صنعت ما شینی هرگز نمیتواند جای صنعت دستی را بگیرد . اما نا گفته نباید گذشت که صنعت ماشینی با عرضه فراوانی که دارد میتواند معدودیت

های برای صنایع دستی خلق نماید . و لی باز هم میگویم که هرگز جای صنایع دستی را گرفته نمیتواند .

بقیه در صفحه ۵۰

فصل هجتم

آخرین قسمت

زندگی کردن استند... من که به میدان مجازات رفتم آنقدر جوان بر سر دار هادیم که پسر خود را از یاد بردم.

رامین - اما بدر... میگویند کسی ظلم را ببیند و خاموش بگذراند... میماند... من هم این ریش را تر بین آدمها سفید کرده ام.

مادر ده آدمی را که تفتک ندارد آدم نمی شما ریم. شما هم دست تان خالیست... من شکارچی هستم... هیچگاه گلوله ام به هوا نرفته است. مگر شما از دود باروت لذت نبرده اید.

رامین - پدر! یک کاری شود که این رنج و عذاب به پایان برسد. تا کی؟

روستا بی سمن از یک هفته در پای حیدر میسر بر این مطلب فکر میکنم... اما راهی نمی یابم...

رامین - اما اگر مردم همه تصمیم بگیرند ظلم را از میان بردارند تو به کاهیا بی شان عقیده نداری؟

روستایی - فکر مردم سیلاب است... سیلاب اما جلودار شود که این سیلاب سرازیر شود.

رامین - فقط کار ماهمین است... کسه سیلاب رابه راه بیندازیم - آنچه در شهرس دیدی... آنچه در میدان مجازات دیدی... همین موضوعات رابه دهقانان قصه کن. روستایی - اگر فایده نکند که هزار بار قصه خواهیم کرد... خواهیم گفت...

ا براهیم - اما در باره آنچه در این خانه دیدی به هیچکس قصه نکن! روستایی - قصه نکنم؟... خوب است... قصه نمیکنم... قصه نمیکنم...

پیر مرد کور - مقصود را من این است که اتحاد عظیمی به وجود بیاید... همه شهر و همه ده... بگو روستایی... در ده شما میدان فراخ نزدیک مسجد و خانه ها ایستاده است؟

روستایی - هست! پیر مرد کور - نه... میدان که هم آفتاب داشته باشد و هم سایه... مردم بعد از ظهر هاجم شوند...

روستا بی - هست! پیر مرد کور - سرا بخود پیر... من کار ها را آسان خواهیم ساخت... روستایی - ای پیر مرد... تو با این چشمان کور چه خواهی کرد؟

پیر مرد - (برخاسته به قدم زدن میپردازد)

عصایش را تکان میدهد و از شاها میخواند)

زمین را سر اسر همه گشته ام بسی شاه بیداد گر کشته ام چو من بر گزشتیم ز جیحون بر آب ز توران به چین آمد افراسیاب...

مکن شهر یارا جوانی مکن چنین بر پلاکای مرانی مکن دل ما مکن شهر یارا توند

میاور به جان خود و من گزند... چه نازی بدین تاج گشتا سبی

بدین تازه آیین لهر اسبی که گوید برود دست رستم بیند

نبتند مراد ست چرخ بلند که گر چرخ گوید مرا این بنوش

به گرز گرانش بسا لم دو گوش... با این بیت های شاها همه سیلاب

سرازیر نمی شود؟ روستایی - می شود، می شود... مادر ده،

سب های زمستان شاهنامه خوانی میکنیم... اگر تو با من بروی ترا مردم ده ما زیاد دوست خواهند داشت... چه آواز خوشی داری... و چه خوب شاهنامه میخوانی!

اگر در ده چنین شاهنامه بخوانی از هر یک دهقان رستمی خواهی ساخت...

پیر مرد کور - البته... با بد رستم ها گرز ها را بر شاه نکند...

نطاق اعلان میکند: محاکمه حسن

در تالار در بار رکن الدین و خدا چه سرا تنهاست.

رکن الدین - خواجه حرمسرا!... تو مرا در آغوشت بزرگ کرده ای... و نزدیک ترین شخصی برای من میباشی... نزد او اعتراف میکنم که پدرم رامن کشته ام... از گشتار و اعدام زیاد مردم بیمار شده ام... هر چه بکنم و هر چه به دار بکنم باور مردم دیگر نمی شود.

هنه مرا قائل پدر میدانند و حاضر به بیعت نمیشد.

خواجه سرا - خدا نکند که شاهزاده قائل پدر باشند... نه... نه... باور کردن نمیست رکن الدین باور کن - باور کن

خواجه... من حسن را گماشتم... همین حسن نقاش را گماشتم تا در طویل سه سرش را از تن جدا کند.

خواجه سرا فدای سر شاهزاده شوم... پس در این صورت حسن دست چسبوت به خون

سلطان آلوده است او قاتل است نه شما... به گمان این چاکر اگر حسن که بسیار ی از درباریان نسبت به او سوء ظن دارند اعدام شود شاهزاده رضای خاطر درباریان را حاصل کرده خواهد بود... و در کشور امن و امان دو باره برقرار خواهد شد... در غیر آن ناراضا بندی اهل دربار ناراضا مندی رعیت را دامن میزند و زود با شد که این آتش در کاخ سلطانی شعله ور شود.

رکن الدین - در حالیکه من سوگند خورده ام که زبانی به جان حسن نسازم... چگو نه میتوانم که فرمان اعدام او را صادر کنم؟

خواجه سرا - هیچ جای نگرانی نیست... برای جلب اطمینان درباریان محکمه در حضور شاهزاده دایر شود و به اذن شاهزاده برمسند قضا من می نشینم و از حسن استنطاق میکنم... صدور حکم رابه خود درباریان باید گذاشت... بدین صورت شاهزاده تقصیر سوگند کرده نخواهند بود و بد گمانی درباریان هوا خواه سلطان ما نمی باشد.

رکن الدین - به گفته تو عمل میکنم خواجه سرا... مرانجات بده... خواجه - پس دستور بدهید همین اکنون در بار را دایر کنند.

رکن الدین - درباریان! درباریان! فدای شاهزاده... غلام به پا بوسی حاضر است.

رکن الدین - خاضع گان دربار را دعوت کنید!

(به دعوت درباریان درباریان یک یک داخل می شوند و تعظیم به جامی آوردند و به جاهای خاص خویش می نشینند)

رکن الدین - ما پس از تفحص زیاد قائل جنت مکان سلطان فقید ریافتیم.

وامروز در برابر شما دو ستان آن امیر رعیت برور محاکمه اش خواهیم نمود.

حسن را باغل و زنجیر بیاورید!

رکن الدین - محاکمه حسن را نه خواجه سرا می بسیاریم.

درباری اول - سابقال شاهزاده بلند باد! در بار جنت مکان پدر شما خواجه حق اشتراک نداشت.

درباری دوم - خواجه سرا یعنی خواجه حرمسرا... او باید امور حرم و اسرار سامان بدهد.

درباری سوم - کار خواجه حرمسرا در شب است نه در روز.

خواجه سرا - فدای شاهزاده شوم... هر گاه قضاوت من مورد پسند درباریان و الا مقام واقف نشود می توانند فی المجلس اعتراض نمایند.

رکن الدین - چه با سخ می گوید؟ درباریان - کاهلا بیجاست... (حسن را دست بسته و با لباس فاخر می آوردند)

خواجه سرا - حسن! من از تو سوگند میکنم... در برابر هر سوگند من یک کلمه پامش لازم است... در بدل هر کلمه اضافی دستور میدهم سوزنی زیر ناخن تو فرو کنند... سوزن فراوان حاضر کنند (سوزن زیادی می آورند)

حسن - شاهزاده امن باید جرم خود را

بدانم (شاهزاده از او رومی گسردا ند و حسن سرا سیمه و خشمگین به سوی درباریان می بیند)

خواجه سرا - حسن! بگو تو با جنت مکان سلطان غلام الدین کینه داشتی؟

حسن - (با دودی و تردید) داشتم!...

خواجه سرا - ان شا الله همه شنیدند... همه بزرگان حاضر دربار شنیدند... و حالا بگو... دستور میدهم که پاسخ یک کلمه بدهد... بگو که در گروه رامن شامل میشی؟

حسن - بلی!...

خواجه - می شنوید؟... می شنوید؟... او از گروه رامن است.

خوب... حالا بگو... دستور میدهم که به یک کلمه بگویی که تصویر تاج را تو کشیده ای؟

حسن - درست است... اما...

خواجه سرا - درست است که معلوم دار درست است... و به خاطر اما یک سوزن در زیر ناخنش دستور میدهم که فرو کنند! دستور میدهم...

(سوزنی رابه زیر ناخن حسن فرو میکنند و او به خود می پیچد و می نالد)

و حالا بگو که به خاطر همان تصویر بود که دستگیرت کردند و به خاطر پیرویت از رامن بود که به زندان افتادی؟ دستور میدهم ها ن بگو یانه...

حسن - ببین خواجه سرا...!

خواجه سرا - دستور میدهم دوسوزن به زیر ناخنش فرو کنند.

(دو سوزن در زیر ناخن حسن فرو میکنند و او باز به خود می پیچد و می نالد)

درباری چهارم - خواجه سرا... تومرد کار آمدی معلوم می شوی...

به انتخاب سلطان جنت مکان آفرین باید گفت...

درباری سوم - سخن قریب است به نتیجه برسد...

خواجه سرا - از حقیر نوازی بزرگان ممنون و مشکورم... حسن! دستور میدهم بگو که تو در زندان مر تکب گناه عظیم قتل سلطان غلام الدین شدی؟

حسن - بلی... ام...

خواجه سرا - (به زودی سخنش را قطع میکند) ها... به جانت رحم کن... همان بلی برای ما کافیست... فراموش میکنی که هر کلمه زیادی یک سوزن دارد

و حضرات بزرگان د و کت و مقربین دربار میدانند که «بلی» درباری رسول من تنها اعتراض به قتل معنی میدهد و بی...

حالا تصمیم را به شما میگذارم... اگر اجازه باشد دستور میدهم حسن را بیرون بیاورند... بیرون... بیرون...!

(حسن را از دربار بیرون میبرند)

درباری اول - سزای او به عقیده من اعدام است.

درباری دوم - اما در محضر عام...

درباری سوم - اگر مردم ببینند که قاتل سلطان یافته شده به کیفر میرسد گمان بدشان از شاهزاده برطرف شود و همچنان عمومی فرومی نشیند.

در بار ی چپا دم - اعدام حسن دا من - شاهزاده را از داغ ننگ قتل پلر که کو ته نظر ان بدان باور دارند پاله خوا هد کرد. درباری پنجم - حضرات ۱۰۰۰ تامل بر ما یند هر کسی دیگری را بکشد اعدام می شود ... مگر اینجا سخن از قتل سلطان میرود ... کفر این قتل یک اعدام ساده نباید باشد ... من پیشنهاد میکنم در محضر عده گنهی مردم آتش عظیم بپوش و زند و حسن نقاش را زند و در آن بپندازند چطور ؟

خواجه سرا - این پیشنهاد رامن نباید میکنم ... اما یک پرسش دادم

از حسن دو کودک میماند یکی هفت ساله و دیگری نه ساله ... شاهزاده ممکن است فرمان دهند که با آن ها چه رفتار شود؟

رکن الدین - ما اراده داریم که ریشه های

قاتل پدر و خویش را برکنیم ... در باری اول - به پندار این حقیر بهتر است آنها را هم در آتش بیندازند ... در باریان - نیک تجویزی است ...

خواجه سرا - اجازه میخوام تا من بروم و این فیصله عادلانه را به جلا دان برسانم. (خارج می شود)

درباری اول - چون من حسن تراز دیگری - انم به گفت میخواستیم به عرض شاهزاده برسانم که پس از به قتل رسیدن سلطان علاء الدین و اینکه شاهزاده حسن نقاش را مشاور خویش در جمیع امور اختیار کردند پندار های بدی نسبت به شاهزاده در ذهن همه درباریان به وجود آمد - و آن پندار ها، خوشبختیم که امروز با خون حسن بس کار شسته می شود. مادیر شاهزاده را سلطان مطلق العنان و جانشین برحق سلطان علاء الدین جنت مکان میدادیم. در باریان - عمر شاهزاده هزاران سال باد ...!

در باری دوم به میمنت و شادمانی امروز تاج مرصعی را که از اجداد شاهزاده بلند اقیام مانده است و در خزانه سلطنتی نگاهداری می شود پیشنهاد میکنم که شاهزاده بر سر بگذارند. (درباری سوم و چهارم پیش آمده تعظیم میکنند)

درباری سوم - به امر شاهزاده ما تاج مرصع را بیاوریم. (خارج می شوند) در باری پنجم - من پس از این سوگند یاد میکنم که چنانکه در دربار سلطان فقید چاکر اخلاص مندم بودم به شاهزاده نیز خدمت گزار و قادیان باشم.

در باری اول - باین سوگند همراهی شویم. (هرسه در باری هم آواز) سلطنت شاهزاده جاودان باد!

رتاح رامی آوردند بر سر شاهزاده می گذارند و در باریان پشت به تالار دربار شاهزاده زانو میزنند. خواجه سرا نفس سوخته داخل می شود.

خواجه سرا - به سلامت سر شاهزاده حسن را با دو فرزندش در آتش انداختند و ...

رکن الدین - چه حرف بزنی چرا مرا میخاستی؟

خواجه سرا - و خشم مردم جوشیده است ... هزاران نفر بر مقام سلطنت نفرین می فرستند ... حمله قراولان کاری نکرد ... چون سیلاب از جا جنبیده اند و به سوی کاخ پیش می آیند. (چند تن از قراولان و حشمت زده داخل می شوند)

قراول اول - فدای سر شاهزاده ... هزاران نفر با درفش های سرخ به سوی کاخ می آیند.

رکن الدین - با سبازان کاخ در چه حال اند؟ آماده دفاع اند؟

قراول دوم - فدای سر شاهزاده آنها در حال فرار اند. (یک نفر پاسبان هویده داخل سالن دربار می شود)

پاسبان داخل قصر شدند ... زود باشید ...!

صدای هیاهوی مردم از بیرون شنیده می شود. یکی دو سنگ بر سن بر تپا می شود.

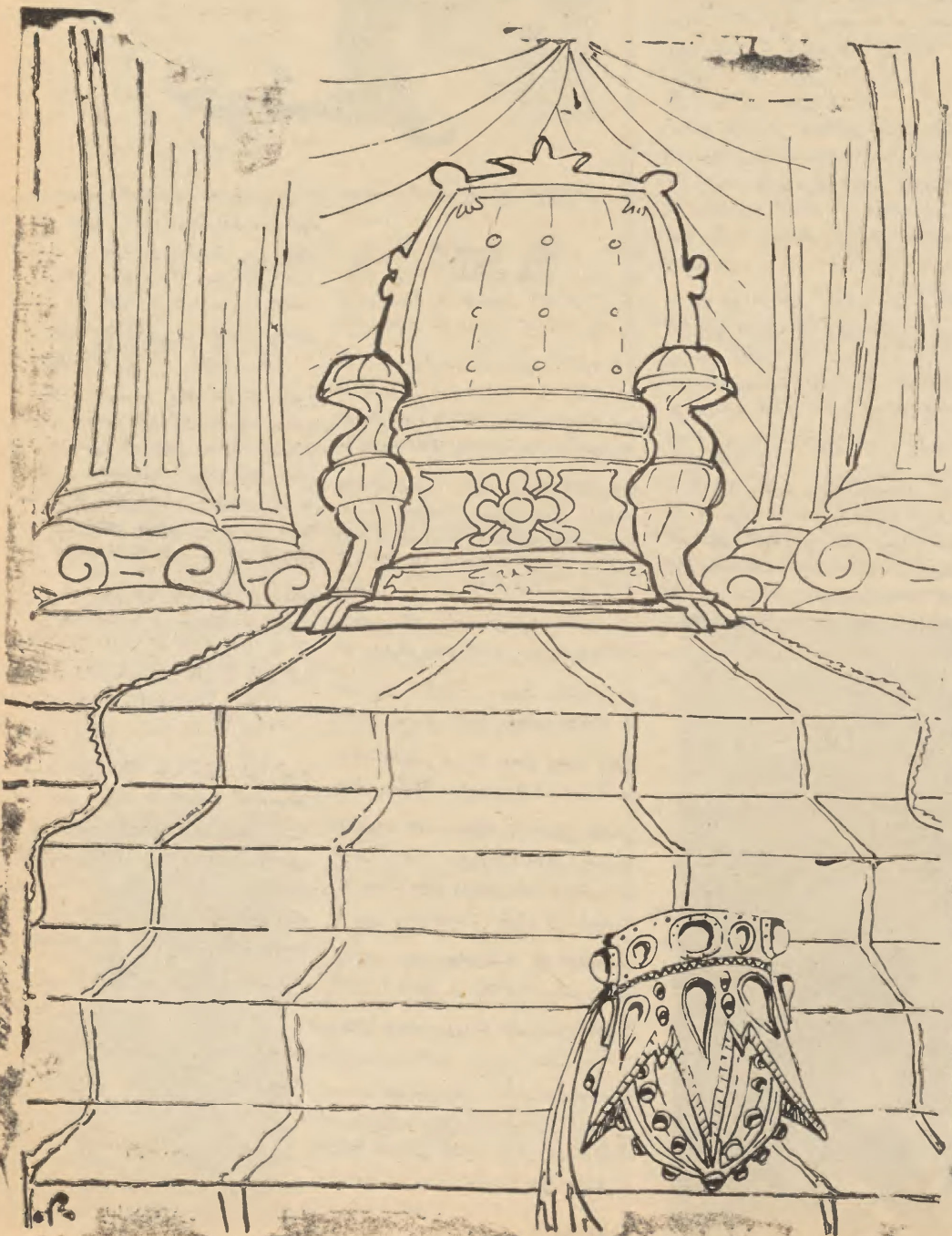
در باریان پا به فرار می نهند. رکن الدین با تاج بزرگی که بر سر دارد میخواهد بگریزد که رامن پیشش قیام کنند گمان در برابرش ظاهر می شود. در عقب او زن و مرد با تیر، داس، تپک، شمشیر و سر نیزه های دراز و تشنگ مسلح اند و بیرق های سرخی داوند. راهین نیزه درازش را بر گلولی رکن الدین می گذارد و او را آهسته آهسته به عقب خم میکند و بر زمین میخواباند. رامن را بین - مرا می شناسی شاهزاده رکن -

الدین - من را مین آهنگر استم. همانکه برای سرش پدرت پنجاه هزار روبیه تعیین کرده بود و همانکه امروز برادرش را با دو کودکش زنده در آتش افکندی. چشم و باز کن او درفش های سرخی را که سخت بینماکت میداشت در قصر تماشا کن!

(سکوت)

ام ... مگر تو نمیتوانی چشمت را باز کنی. از بالای پیکر رکن الدین میگذرد یا را نش فریاد میزند که چرا نمیکنی؟ رامن - قلب او از تپش بازمانده ... مرده را نمی کشند. (به سوی تاج نگاه میکند)

بقیه در صفحه ۴۶

سگرت یا بلای تمدن امروزی

این سوالی است که شاید بارها و درمیخیله تان پیدا شده باشد «گناه معناد شدن جوانان مابه سگرت بگردن کیمت ؟» پدر، مادر، برادر، اجتماع یا تمدن امروزی ؟ چرا روز بروز بر تعداد معنادین سگرت در بین جوانان اضافه میگردد ؟

اگر عوامل این اعتیاد را جستجو کنیم می بینیم که این تمدن امروزی و مخصوصاً تمدن غرب است که يك عده جوانان را در تمام کشور ها معناد به سگرت ساخته اند . با اینکه تبلیغات زیادی در مورد مضار این فرآورده تمدن امروزی صورت گرفته و میگیرد با آنهم بر تعداد معنادین آن افزوده میشود .

در این جا يك موضوع را باید خاطر نشان نمود که برای امحای این بلای تمدن امروزی جوانان آگاه و وطن پرست که جز سعادت وطن و عشق به همونوع خود چیز دیگر نمی خواهند با تلاش پیگیر در راه از بین بردن آن هرچه بیشتر تلاش و روزند .

این تلاش وقتی جامعه عمل پوشیده میتواند که خود جوانان ما معناد به آن نباشند . و اگر هستند با عزم و اراده خلل ناپذیر بترك آن بکشند . آنانیکه فكر میکنند این امر مقدور نیست، اشتباهی بزرگی را مرتکب میشوند .

هیچ چیز در جهان وجود ندارد که انسان آنرا عزم کند و به آن موفق نشود . امروز این عزم و تلاش بشر است که او را به سیارات دوردست رسانیده است . در گذشته نیز این امر ناممکن و عجیب می نمود ولی این عزم و تلاش و بیکار بشربود که توانست براین ناممکن فایق آید .

بناء ترك سگرت چندان کارمشکلی نیست اگر هر جوان که معناد به سگرت است اراده کند بدون کوچکترین مشکلی میتواند خود را از آن نجات دهد و خلاص نماید . این تبلیغات زهر آگین سرمایه داران غرب است که

میکویند کمیکه بیکار به سگرت اعتیاد پیدا کرد ناممکن است بتواند خود را از آن برهاند . این تبلیغات بخاطر منفعت سرشار شان است . زیرا فابریکه های سگرت سازی شان با آن لیل های پر زرق و برق و بان قطعی های فیشی و بان عرض و طولی که دارد منفعت سرشاری برای صاحبان آن می رسانند و طبیعی است که آنان برای اینکه این منفعت را از دست ندهند به چنین تبلیغات دامنه دار دست می زنند .

ولی خوشبختانه در کشور های مرفقی از اینگونه تبلیغات خبری نیست و در این کشور هاتی الوسع کوشش بعمل می آید تا از گسترش آن جلو گیری گردد . امروز در کشور عزیز ما افغانستان نیز يك تعداد از جوانان مابه سگرت معناد اند . در این جا وظیفه هر فرد بشربودست و انقلابی است که در راه محو کامل این اعتیاد با جوانانیکه به آن معناد اند دست همکاری داده تا آنرا برای همیشه نیست و نابود سازند .

اگر جوانان ویا کسانیکه معناد به سگرت اند واقعا به عواقب آن ببندیشند هرگز لب به سگرت نمی زنند . طب امروزی ، سرطان را یکی از جمله امراضی میدانند که مسبب اصلی اش سگرت است .

مصرف نمودن بول، فراین راه باعث میشود که اقتصاد خانواده ها متزلزل گردند . و بالاخره حیات انسان را سگرت تهدید میکند . با این صفات منفی که در سگرت دیده میشود پس چرا به دود نمودن آن متوسل شویم چرا آنرا برای همیشه ترك نگویم .

پس ای جوانان، ای قشر دینامیک و پر تحرک کشور بیایید در راه محو کامل این بلای تمدن امروزی دست بدست هم داده آنرا برای همیشه از کشور خویش بیرون رانیم تا صحت و اقتصاد ما و خانواده های ما وقایه شده باشد .

همین خاصیت اجتماعی بودن انسان است که بوی موقع میدهد که هم برای خود کار کند و هم برای دیگران او زحمت میکند و از حاصل دسترنج خویش منفعتی بدیگران می رساند و خودش نیز از حاصل زحمت دیگران منتفع میگردد . همین مراوده است که انسانها را قادر میسازد تا زندگی اجتماعی خویش را بیش ببرند و چرخ تکامل زندگی را که سعادت فردی و اجتماعی در آن مضمر است به پیش رانند و احساس خوشی و سعادت بنمایند . پس معلوم است که خوشبختی تا اندازه زیادی از ناپا پیدا میکند به محیط زندگی و عوامل پیرامون انسان و ارتباطات آنها .

بناء خوشبختی وقتی کامل شده میتواند که انسان بتواند دیگران را خوشبخت سازد و هر سایه خوشبختی دیگران خودش نیز خوشبخت زندگی کند ، اینست خوشبختی واقعی و سعادت همگانی .

بنام خوشبختی رادر دانش میدانید . پس برای یافتن این خوشبختی دانش بیاموزید سالبه مطالعه کنید، تا آنچه را می خواهید بیابید .

عده خوشبختی را در ثروت مند بودن میدانند پس برای یافتن ثروت از راه مشروع زحمت بکشید ، کار نمایید ، عرق بریزید تا

مثلا شما خوشبختی رادر دانش میدانید . پس برای یافتن این خوشبختی دانش بیاموزید سالبه مطالعه کنید، تا آنچه را می خواهید بیابید .

عده خوشبختی را در ثروت مند بودن میدانند پس برای یافتن ثروت از راه مشروع زحمت بکشید ، کار نمایید ، عرق بریزید تا

خوشبختی

اندیشیدن و فکر نمودن به خوشبختی از گذشته تا امروز مساله است که خواه نا خواه هراسان را بخود متوجه میسازد . و این امر در طول حیات زندگی انسان با وی همراه میباشد و يك لحظه هم از او جدا نميگردد . اگر جوان است ویا پیر بهر حال در جستجوی خوشبختی است .

میکویند خوشبختی برای عده ای یکنوع احساس شخصی و غیر قابل توصیف است . بناء خوشبختی بطور مطلق مجموعه خوشبختی کوچک و محدود نیست : مثلاً یکنفر ممکن است از هر لحاظ احساس خوشبختی نما ید ولی همین شخص ممکن است از يك مورد خاص ناراحتی داشته باشد که تمام آرزوهای

دال بر خوشبختی او را تحت شعاع قرار دهد . بهر حال همه ما در جستجوی خوشبختی هستیم و آرزو داریم که هرچه زودتر به آن دسترسی پیدا کنیم ولی غافل از آنیم که خوشبختی در چند قدمی ما قرار دارد و ما آنرا نمی بینیم .

شاید این مساله مورد سوال شما قرار گیرد . بلی حقیقتش هم همینست که خوشبختی در هر صورت بسته به اراده شخص است اگر شخصی اراده کند میتواند خوشبخت زیست نماید مشروط بر اینکه این شخص کمی به خود زحمت دهد زیرا همانطوریکه گفته اند هیچ چیز بدون زحمت و تلاش بدست نمی آید خوشبختی هم بدون زحمت دستیاب نميگردد .

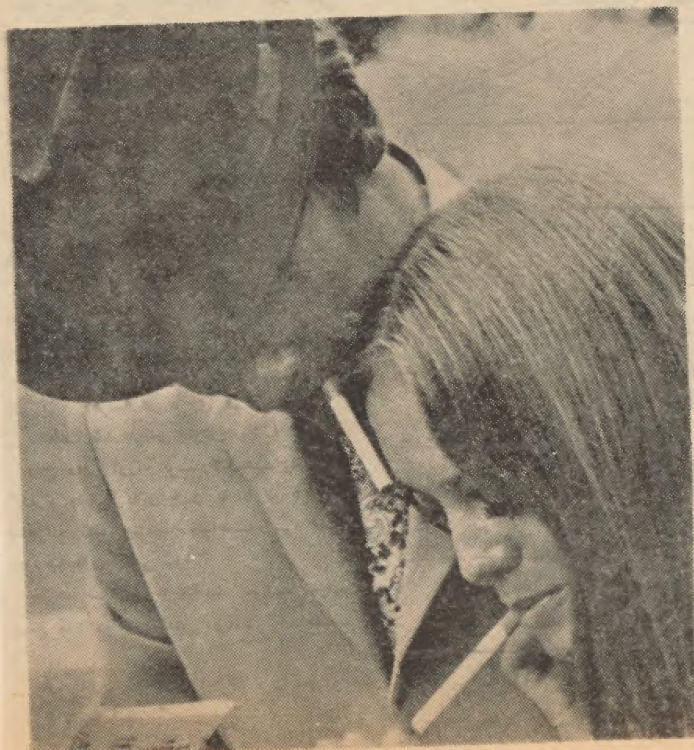
مثلا شما خوشبختی رادر دانش میدانید . پس برای یافتن این خوشبختی دانش بیاموزید سالبه مطالعه کنید، تا آنچه را می خواهید بیابید .

عده خوشبختی را در ثروت مند بودن میدانند پس برای یافتن ثروت از راه مشروع زحمت بکشید ، کار نمایید ، عرق بریزید تا

مثلا شما خوشبختی رادر دانش میدانید . پس برای یافتن این خوشبختی دانش بیاموزید سالبه مطالعه کنید، تا آنچه را می خواهید بیابید .

عده خوشبختی را در ثروت مند بودن میدانند پس برای یافتن ثروت از راه مشروع زحمت بکشید ، کار نمایید ، عرق بریزید تا

مثلا شما خوشبختی رادر دانش میدانید . پس برای یافتن این خوشبختی دانش بیاموزید سالبه مطالعه کنید، تا آنچه را می خواهید بیابید .

گفتگوی پدر و پسر

پیرامون زندگی

پسر پدر میگوید:

پدر! این سخنان مرا نباید دلیل بر بی-احترامی و نمرود نسبت بخود تلقی کنی خیر منظورم اینست که بگذار دیگر پسر در امور زندگی و خانواده نظر دهد و خود را شریک غم ها و شادی های خانواده اش بداند. امروز من کودک دیروز نیستم که با گرفتن یک شیرینی تمام خواسته های او برآورده شود. خیر پسر امروز جوانی است با تحصیل نسبتا خوب که میتواند خیر و شر زندگی را بدرستی تشخیص دهد و در امور زندگی خانوادگی سهم خود را بصورت ارزنده انجام دهد.

پدر میگوید:

پسر! تو راست میگویی، درست است که امروز جوان ورزیده و تحصیل کرده ای هستی ولی این حقیقت را بپذیر که تجربه مرا نداری گذشت عمر خودش بزرگترین درسی است برای پختگی یک مرد.

پسر - من هیچگاه متکر این حقیقت نیستم پدر، که تجربه بزرگترین درسی است برای زندگی و باور باین دارم که شما مرد با تجربه و جهان دیده هستید، اما منظورم اینست که به جوان خانواده نیز موقع دهید که در امور منزل سهم خود را ایفا نماید و شما هم بنوبه خود نقش جوان را نادیده نگیرید. فکر میکنم دیگر آن دوران سپری شده است که به جوانان موقع نمی دادند در امور منزل کوچکترین مداخله ای نمایند.

پدر! اگر در گذشته به پسران این موقع را میدادید که نظریات و اندیشه های را عملی سازد، هرگز امروز با اینکه در آستانه سی سالگی قرار دارد اینقدر کم روبرو اصطلاح بس رفته باز نمی آمد. میدانید نتیجه این بی دست و پایی و بی رفتگی چه شد؟ بل، بد نتیجه آن این شد که من تا امروز از خود زندگی مستقلی نداشته باشم، و امروز که پس از سی سال موقع یافتن با شما حرف بزنم در خود این شهادت را نمی بینم باشما واضحا حرف بزنم. علت این کم رویی به خاطر آن تحقیر های است که در گذشته شما نسبت به من روا داشتید.

هیچگاه فراموش نمیشود آن زمانی را که در نزد همسالانم مرا نادان و نا فهم خطاب میکردید. خنده های هم صفا نم تا امروز در گوشم است. شما در آن موقع مرا جوانکی بیش نمی دانستید که به مشکل خیر و شر زندگی را میداد.

پلی پدر، آن سلی های که در گذشته از طرف شما خوردم و آن تحقیر های که از

جانب شما دیدم بمن امروز عذره تولید کرده که هرگز فراموشم نمیشود.

پدر - پسر من آن حرف های که در گذشته برایت میگفتم صرف بخاطر سعادت آینده ات بود. من نمیدانستم که آن حرف ها ترا این قدر خشمگین ساخته است.

پسر - موضوع خشمگین شدن اصلا مطرح نیست و این ارتباط میگردد به سالها قبل ولی هدف از یاد آوری این موضوع بخاطر این بود که شما را به اشتباه تان متوجه بسازم. یعنی در آنوقت روش شما طوری بود که بیشتر استبداد رای ددان به چشم میخورد.

در حالیکه نباید اینطور می بود.

روشی که شما در گذشته در پیش گرفته بودید خلاف تربیت امروزی و پرستش های تعلیم و تربیت شمرده میشود.

پدر، شما این را قبول کنید که در گذشته رویه مغضوبی در مقابل خانواده خویش نداشتید، ببخشید که من امروز با صراحت لجهج با شما صحبت میکنم هدفم از این سخنان صرف متوجه ساختن شما به طرز تربیت گذشته است که شما بر خانواده خود روا میداشتید.

بیشتر از این نمی خواهم شما را نا راحت سازم ولی یک مساله را از شما می خواهم ببرسم که آیا آنهمه بی تفاوتی و بی توجهی و دست کم گرفتن فرزندان خود را و مخصوصا مرا بیاد دارید؟ آیا امروز فکر میکنید که در گذشته اشتباه می نمودید. برای من همینقدر کافی خواهد بود که به اشتباه خود معترف شوید. زیرا اعمال دیروز و امروز شما در سی است برای من که بتوانم در آینده خود را طوری انضام سازم که فرزندانم به من خرده نگیرند و مرا به چوب ملامت نیندند. چنانچه امروز شما در چنین شرایطی قرار دارید.

پدر، چرا پسر من به این معترفی که طرز تربیت دیروز من در مقابل شما چندان مغضوب بود. اما یک چیز را باید فراموش کنی و آن اینکه شرایط دیروز با امروز تفاوت زیاد نموده. آزادی که امروز برای همه موجود است دیروز نبود و این خود شاید جواب سوال تو باشد.

پسر، آن خشمگین شدن ها و استبداد رای که در گذشته بفرزندان خود روا میداشتم همه و همه نظر به شرایط مقتضی گذشته بود که چنان می خواست تا پسر بجان پدر و پدر بجان پسر بیفتد ولی امروز اعتراف میکنم که دیروز اشتباه می نمودم.

جوان ممتاز

مخلص احمد ورور معلم صنف دوازده هم و اول نمره در لیسه ننگرهار شهر تپ و ن در مورد دست آورد های انقلاب کبیر نور چنین نظر میدهد:

انقلاب کبیر نور در افغانستان ظلم، استثمار، فساد، اختلاس و رشوت را به صورت قطعی از کشور ما نابود ساخت.

فرامین شماره شش، هفت و هشت شورای انقلابی تمام بی عدالتی های افوار گذشته را برای همیشه از میان برداشت...

انقلاب کبیر نور در مورد سیستم تعلیم و تربیت در مکاتب چه تاثیر گذاشته و از نظر کمی و کیفی چه تحولاتی را بوجود آورده؟

انقلاب برکت ناپذیر نور علاوه از اینکه پروگرام های درسی را دلچسب ساخته و امروز شاگردان با علاقمندی به دروس شان می بردارند موضوعات دیگر حیاتی و فرهنگی و سیاسی را آزادانه میتوانند مطالعه کنند که این امر در بلند رفتن سطح آگاهی شاگرد تاثیر فوق العاده زیادی دارد...

تفریح و استراحت

برای جوانان

جوانان با درک واقعی که خوشبختانه امروز تعداد آن در کشور ما اکثریت را میسازد و استراحت و تفریح را به معنی واقعی آن درک می نمایند و از آن منتفید میگردند. یعنی به ورزش می پردازند تا قدرت بدنی خویش را، نیرو و توان خود را برای آرامی جامعه خویش بکار برند. به مطالعه کتب سودمند که برداشتن آنها می افزاید رو می آورند و هر چه بیشتر خود را مصروف میسازند. این جوانان با خانواده های شان در نقاط خوش آب و هوای کشور به استراحت می پردازند و از لذایذ زندگی و طبیعت بهره مند میگردند.

انسان پس از تلاش و زحمت، و برای گریز از یکنواختی به تفریح و رفع خستگی ضرورت دارد به آرامش روحی و استراحت نیاز دارد و این نیازمندی حق اوست تا بتواند برای روز های بعد انرژی بیشتر داشته باشد اما باید گفت که چه نوع تفریح.

آیا پسران زدن درجه ها تفریح است؟ آیا قمار و می خوارگی تفریح و استراحت است؟ آیا ولگردی و بی کاری و بی تفاوتی تفریح است؟

مسلمها هر جوان چیز فهم میدانند که تمام این چیز ها جز فساد اجتماعی چیزی دیگری نیست و تیشه به ریشه خود زدن است. این یک حقیقت مسلم و انکار ناپذیر است که زمان پیوسته در حال تحول و دگر گونی است، سطح فرهنگ و خواسته های جوانان روز بروز بیشتر میشود و به همان پیمان تفریحات آنان بیشتر میگردد. این توقعات رنگ و بوی نوی میدهد توبه این معنی که آنها به استراحت و تفریحات واقعا سالم می پردازند. مثلا جوان امروزی مایس از تلاش و زحمت فراوان که برای خوشبختی همتو غاش میکند آرزو دارد که برای کار بهتر، کار پر ثمر تر آینده، قدرت و انرژی بیشتری داشته باشد و حق دارد که چنین فکر نماید. پس بایست تفریح داشته باشد و استراحت نماید. طبیعی است که این استراحت حق مشروع اوست.

استراحت و تفریح سالم، جوانان را موقع میدهد تا بیشتر کار کنند.

شعر مقاومت در فلسطین

شعر مقاومت در فلسطین اشغال شده مجموعه ی کوچکی است که شعر های پیشوایان شعر مقاومت در آن گرد آمده، در این مجموعه با شعر شاعران بسزگی که با خون خود پیمان مبارزه و مقاومت را امضا کرده اند مانند، محمود درویش سمیع الفاسم: توفیق زیاده، سالم جبران، فدوی طوغان، آشنا می شویم از این مجموعه تا اکنون چندین ترجمه به زبان های مختلف شده است، در آغاز شعری از رابیند راناند:

تاگور به این مضمون نقل گردیده:
بارها و بیم هایت را رها کن
به راه خود اندیشه مکن
در زیر پای رقصان آزادی است
که راه ها، سراز خواب برمی کشند.
و سپس نقل قول هایی از بیل الوار و پوشگین آمده است:
شب پیش از مرگ،
کوتاه ترین شب عمرش بود
خیال اینکه هنوز وجود داشت
و خون در تنش می جویید
و سنگین تنش، حالت رابهم می زد
نیروی بی نا لین و اداری کرد

که مروری است صمیمانه بر شعر مقاومت در فلسطین و کشورهای دیگر عربی که بر ضد قدرت های اهریمن و جباران جهان قیام کردند و ندای آزادی خواهی و رهایی را سر دادند، به روایت عنان کمنانی پس از سال ۱۹۴۸، که زمان اشغال فلسطین به وسیله صهیونیست هاست، دگرگونی غم انگیزی در زیر بنای زندگی اجتماعی ساکنان عرب سرزمین اشغال شده روی داده از شمار دو-صد هزار تن عربی که به زندگی در سرزمین پدران خود ادامه دادند و آوارگی را به آن صورت نپذیرفتند در حدود پنجاه هزار تن آن دهقان بودند، و به بنا هندی که به دهات و روستا ها رفتند، زیرا سیمای شهر ها در روزگار جنگ و پس از آن به ویرانه ها مبدل گردیده بود و دگرگونی زیادی یافته بود. شهر هایی که در نبال

دیگر از مردم نمی گردید نخستین یورش های دشمن از شهر ها شروع می شود، زیرا شهر مرکز تشکیل اندیشه های مترقی و سیاسی بود، در شهر ها است که شعور سیاسی نفوذ می یابد و روشنفکران

فرهنگ رانیز ریشه کن نکند پای سروری اش را دوام نیست، صهیونیست هادرهنگامی که فضا را مساعد و دلخواه دیدند سعی ها کردند که معیار های تازه ای وضع نمایند و اندیشه های تسلط جویانه و مستمگرا نه خویش را بر مردم عرب تحمیل نمایند.

آنان سعی می ورزیدند که گل های ادبیات و اندیشه پس ازین در چمنستان صهیونیسم بکشدند و بارور گردد اما این آرمسان را صهیونیسم برای ابد با خود به گور برد و توانست به آرزو های شوم و آزمندانه ی خویش برسد، صهیونیسم این دشمن بشریت اگر پیروزی نسبی سیاسی یافت، موفقیت و پایگاه فرهنگی در میان عرب نتوانست بیابد.

عنان کمنانی سپس نظریه گذشته ادبیات اعراب افکنده است، یعنی پیش از تسلط موقت صهیونیسم.

البته این نظریه است که سده های اخیر شعر کشورهای عرب را در بر می گیرد نه گذشته های بسیار دور را که مضمون شعر عرب را مسایل دیگر تشکیل می داد،

مسایل مفاخره و مکابره و خود ستایی های قبیله ای و داستان های عشق با زبانان نظر غان کمنانی از نخستین نیمه ی قرن بیست آغاز می یابد.

او ادبیات این دوره راه دنباله ادبیات گذشته عرب و چیزی مشابیه آن می داند به نظر او به ادبیات فلسطین، تا هنگام این سقوط غم آور، جزئی از جریان اصلی جنبش ادبی عرب شمرده می شد که در نخستین نیمه ی سده قرن بیست بالیده بود. ریشه های این ادبیات در قاهره بود و نویسندگان مصری، سودی و لبنانی از جمله سرآمدان سرچنبا نان این جنبش بودند و سر نوشت

آن را تعیین می کردند. حتی نویسندگان نامدار فلسطین، سهم عمده ی شهرت خود را در هون پایتخت های کشورهای عربی می دانستند که آنها را می پذیرفتند و به چاپ آثار آنان می پرداختند شعر های انقلابی شاعران فلسطینی در مصر و سوریه و لبنان دست به دست می گردید و با زار فروش گرم داشت، شعر های شاعران فلسطینی سرود سنگرها و پایگاه های ستیز گردیده بود. در آن هنگامی که

مبارزان فلسطین قلمرو مبارزات خویش را گسترش می دادند، و نهضت انقلابی آنان به بالندگی می رسید، به سبب عوامل و موانعی که از طرف نیرو های دشمن و صهیونیست ها ایجاد می گردید و علت های دیگر، قلمرو ادبیات آن نمایان

نبود. پس از سال ۱۹۴۸، ادبیات فلسطینی بنا ی جنبش تازه ای را پی ریخت، که به قول عنان کمنانی باید آنرا ادبیات عرب بت نام نهاد، تا ادبیات فلسطینی و یا ادبیات آوارگان.

درین هنگام و در این پیکاری که آغاز گردیده و جنبشی که پدید آمده بود، شعر، مهم ترین عامل به حساب می آمد که در سال های مبارزه و ستیز به خاطر آزادی رهایی ملت های عرب کیفیت و محتوای تازه و شکلی تازه یافته بود، در شعر این دوره، قالب و محتوی دگرگونی متناسب و هماهنگ یافت، یعنی مسایل انقلابی و نیاز های اجتماعی در شکل بهتر و بافت در خور اعتنایی ارائه گردید.

پس از جنگ ۱۹۴۸، خاموشی کوتاهی سکوت زود گذر در روند ادبیات رونما گردید اما این آرامش بود که توفان در پی داشت، این خاموشی آستان حوادثی شگرفت در شعر بود. به دنباله این خاموشی کوتاه مدت، شعر باز تا بی از شور و شتاب مردمی یافت.

شعر مقاومت فلسطینی، با توجه به روش ادبیات عرب و غرب، اندک اندک قواعد سنتی را در هم ریخت و طغیان های زودگذر و عاطفی و احساساتی را زیر پا گذاشت و باز تا بندهای حس شد یگانگی نه از اندوهی عمیق و ژرف و اجتماعی، اندوه شاعران این دوره، اندوهی شخصی نبود، غم شاعر این روزگار غم اجتماعی بود. او درین فرصت از درد دلدان گپ نمی زد، در سودای اسب و قبا ی ابریشم و غلام ها فرو نبود. شاعر این دوره، وقتی که کشورش اسلحه می خواهد حتی دستبند همسرش را نیز می فروشد، درد شاعر

این دوره، درد خانواده بزرگ بشریت است، او در این عهد در محدوده ی ملت پرستی نیز نمی ماند آهنگ پیروزی خلق های سراسر جهان را که به پا خاسته اند می سراید، در ادبیات این دوره واقعیت های اجتماعی به صدق و باور تاب می یابد، در این روزگار واقعیت ها بازگو کننده ی موقعیت هاست. از روی دیگر ادبیات مقاومت در فلسطینی اشغال شده با سرخوردی ریشه ای همراه بود. زیرا مبارزات یک نسل از نویسندگان و مردم فلسطین، شالوده ی ادبیات عرب در این سرزمین از هم گسته بود و آنها یی که به زندگی در فلسطین ادامه می دادند، بیشتر شان روستایی بودند که گرفتار انواع محدودیت های سیاسی، اجتماعی

* شعر مقاومت در ایران و حیه ی شگفتی انگیز مبارزه،

و برکنار از ترس و اندوه است که با موجودیت یافتن خود در مدتی کوتاه به تمام کشورهای گوناگون عرب راه یافت. شعر مقاومت تنها گواه دگرگونی محتوی و مفهوم شعر نیست بلکه نمایشگر دگرگونی قالب و شکل آن نیز هست. شعر

مقاومت قالب های سنتی را به دور ریخته است. و بی آنکه نیروی آن را از دست دهد، اسلوب های تازه را برگزیده است

و ازین نفرت،
لبخندی بر لبانش نشست.
تنها یک دوست نداشت.
ملیون و ملیون ها نفر انتقام خویش را می گرفتند.
و روزی برای فرارسید.

ستمرگان جهان بلر زید،
و شما ای بردگان، به پا خیزید!

اکنون که خروس بانگ بر کشیده است همه چیز در زیر آسمان روشن است. مقدمه ای این مجموعه را عنان کمنانی نگاشته است که در برگزیده شمرده ای از تاریخ ادبیات عصر مقاومت است، و ازین مقدمه نیز ترجمه های مختلف در دست است

حلقه های بحث ها و گفتگو ها را پدید می آورند. در شهر است که شعور کارگر در پشت ماشین ساخته می شود و اینرا در می یابد که حقیقت را کارخانه دار می خورد و مورد استثمار بیرحمانه قرار می گیرد، دشمن این را می داند و می کوشد که نطفه های آزادی خواهی را در قدم نخست در شهر ها عقیم سازد و از میان ببرد.

همین که صهیونیست ها پیروزی نسبی کسب کردند و نیرو های اشغال گر نظامی خود را در نقطه های مهم متمرکز ساختند، به این مساله توجه کردند که فرهنگ بومی فلسطینی ها را از میان بردارند و به شخصیت های فرهنگی مجال ظهور راندند. چون استعمار می داند که اگر به دنبال تجاوز

و فر هنگی که در هیچ نقطه‌ی دنیا نمی توان نظیری بر آن یافت، گردیده بود ند،
عنان کنعانی دوبارز نما یی موقعیت واقعی
مردم عرب ساکن سرزمین اشغال شده ی
فلسطین این دلایل را می آورد:

۱- اکثر فلسطینی ها یی که در سر زمین
شان ماندند، به خاطر شرایط اجتماعی دارای موقعیت
فر هنگی نبودند که نسل تازه ای از نویسند
گان و هنرمندان را در میان خود پرورند.
۲- شهر های عرب که این جوانان روستا
یی مستعد را به خود می پذیرفت، و موقعیتی
برای شان فراهم می کرد، از طرف دشمن
به صورت نقاط ممنوع اعلام گردید
۳- این جمعیت عرب کایلا دور و منزوی
مانده بودند و نمی توانستند تماسی با کشور
های عرب برقرار کنند.

۴- نیروی نظامی صهیونیست ها، محدودیت
های ستمگرانه ای را بر این مردم تحمیل کرد
و فرا آورد های ادبی را از دم تیغ سا نور
گذراند.
۵- ابزار های چاپ و نشر محدود شده یا
تحت فشار شدید قرار گرفت.

می گردد و بی انتشار نیز قادر به زند گی
است. این نکته موجه این هم هست که
چرا این شعر در آغاز کار محدود به قالب
های سنتی بوده زیرا از یاد کردن و به
حافظه سپردن آن آسان بود و اسان تر
احساسات را بر می انگیزت.

نخستین تظاهر شعر فلسطینی در ما یه
های تفر ل بود، اما هنگام با شعر سنتی،
شعر های عاشقانه ی عامیانه ای نیز
باز با ن مردم ساخته شد که نخستین
هسته ای ادبیات مقاومت را تشکیل داد.
حقیقت شعر عامیانه ی فلسطین ازدهه ی دوم
قرن بیست نقش مهمی را در تاریخ
این سر زمین به عهده گرفت و در سراسر
دنیای عرب شناخته شد.

تقریبا هر فلسطینی این عاشقانه
عامیانه را که يك مبارز فلسطینی ییش از
اعدا مش به فرمان حکمران انگلیس در سال
۱۹۳۶ ساخته است، می داند و می خواند.
آواز نا تما می، ای شب میگر از من!
چون صبح آید از راه
من بال می کشیم.

* درون مایه شعر مقاومت را مسایلی مانند، عشق، طنز،

مخالفت و ستیز تشکیل می دهد، عشق به زن با عشق به زمین
و سرزمین درهم آمیخته، زن و زمین در عشق بزرگ جذب
شده و به عامل بزرگ آزادی بدل شده. دشمن و دستیار انش در
این نوع شعر به باد تمسخر گرفته می شوند، و اعمال ضد انسانی

آنان با نیشخندی تلخ بیان می گردد.

باباد، بر سر دار.
آهسته رو، توای شب!
بگذار در تو باشم،
شاید شدت فرا موش،
من کیستم، غم چیست.
افسوس لحظه ها یم
بیرون شد از کف تو.
منکر که اشک چشمم
از ترس یازبونی است.
اشکم برای مبین، وگر سته کمائی
است

که چشمشان به راه است:

بی من که نان دهد شان؟
هر دو برادرانم،
بردار، جان سپردند
چون همسر م گذارد.
روز و شبان خود را
تنها غمین و گریان؟
نگذاشتم به دستش
انگشتی که با آن

۶- برای مردم عرب مجال آموختن زبان
های بیگانه نماند. معدودی اجازه و رود
به مکاتب را داشتند اما تحصیلات عالی
ممنوع بود.
در هنگام گذر به ادبیات مقاومت و
خواندن آثار این دوره باید این را از
دیده دور داشت که مردم عرب در شب
تیره ی ستم و استبداد و شکنجه، به
پای خاستند و با جان تلاش کردند تا
موجودیت خویش را یک پارچه و متشکل
نمایند. و موقعیت خود را بیان کنند و این
توفیق را بیابند، که این آرزو را در ادبیات
یو یابی مقاومت متجلی سازند.

عنان کنعانی دوباره اینکه شعر چرا سرود
مقاومت پنداشته می شود، و آنهم
نخستین سرود و اینکه در آغاز این جریان
ادبی روائی سنتی داشت و شعری
عاشقانه این دوره چنین می نویسد:
در این محبوه ی تو افراسا و غم
نگیز، دریافت این نکته پس آسان است که
چرا شعر به صورت نخستین نمادی با تک
مقاومت در آمده زیرا شعر دهان به دهان

يك روز و شب سر آرد
هنگامی می نبرد است،
زیور به کار ناید!

عاشقانه های عامیانه دهه سالسی
پس از ۱۹۴۸ هم رونق و بازاری داشت،
چرا که هنوز معیار ادبیات تکامل یافته
به وجود نیامده بود که شکست خوردگان،
روزگار خویش را با آن بیان می کردند
و بر تمام جلوه های های زندگی آنان اثر
گذارده بود. عروضی ها، سوغواری
ها، مبهامی ها و همه ی نیست ویرخواست
ها به یاری این شعر ها، وی اعتنا به
سر نیزه ها و سر دار ها، بدل به
نظا هرات شد می شد. بسیاری
از شاعران مردم به زندان انداخته
شدند. یا با سخت گیری های فراوان
دوربر گردیدند، همگام بارشد و همش
شعر مردم، نیرو های اشغالگر به ستمگری
خود افزودند. چند شاعر را کشتند و اجتماعت
عرب را ممنوع اعلام کردند.

این فشار ها و شکنجه ها هرگز نتوانست
عنصر مقاومت و پایداری را در هم شکند،
اما پنج سال این آتش به زیر خاکستر
پنهان ماند تا زنده ترو فروغناک تر سر از
خاکستر بر کشید با آغاز ششمین دهه ی
این قرن، موج تازه ی مهم و شگفتی آوری
در ادبیات پدیدار آمد.

بنای این جنبش تازه ادبی، پرشهامت
و سرشار از زندگی و خوشبینی بود و پی
شبهات به آثار شاعران دور از وطن همین
عصر - که شعر شان اغلب غم آلود و تلخ
بود - شعر این شاعران به مقدار فراوان از
روحیه مبارز سرچشمه می گرفت.

دهه ی پیش ازین نهفت را باید دوران
يك بار چگی و خود یابی شخصیت عرب
دانست که از مبارزات شان حاصل
آمد، شکست خوردگان و بی پناهی
که در نخستین سال های پس از ۱۹۴۸ به
شعر عاشقانه رو کرده بودند از آغاز
این دهه با مقاومت واقعی، بی پروا و پی
شبهات و امید خود را تعالی بخشیدند.
شعر عاشقانه، حاصل احساس تلخ
تنهایی و محرومیتی بود که مردم عرب
پس از شکست سال ۱۹۴۸ در خود غرق
کرده بود. این حس، که آنان اقلیتی
شکسته خورده اند در گذر زمان، به حس
مبارزه بدل گردیده و این که باید رو در روی
شرايط دشوار با آن مقابله کرد.

گرایش مقاومت، گزینشی آسان نبود
در هنگامه ی جنگی همه روزه با دشمن
بدینیت و درنده، تنها مساله ای که مطرح
بود مرگ و زند گی بود و هر چه
فشار دشمن فزونی می شد، نیروی مقاومت
نیز افزایش می یافت برخلاف شعر عرب
شعر مقاومت دارای روحیه ی شگفتی انگیز مبارزه
و برکنار از ترس و اندوه است که با وجود
یت یافتن خود در مدتی کوتاه به تمام

کشور های گوناگون عرب راه یافت
شعر مقاومت تنها گواه دگر گوئی محتوی
و مفهوم شعر نیست، بلکه نما ییشگر دگر
گوئی قالب و شکل آن نیز هست. شعر
مقاومت، قالب های سنتی را به دور ریخته
است، و بی آنکه نیروی، آن را از دست
دهد، اسلوب های تازه را بر گزیده است،
به قول عنان کنعانی درون مایه شعر
مقاومت را مسایلی مانند، عشق، طنز،
مخالفت و ستیز تشکیل می دهد، عشق

به زن با عشق به زمین و سر زمین در هم
آمیخته، زن و زمین، در عشق بزرگ جذب
شده و به عامل بزرگ آزادی بدل گشته
دشمن و دستیارانش در این نوع شعر
به باد تمسخر گرفته می شوند. و اعمال ضد
انسانی آنان با نیشخندی تلخ بیان می گردد
که خود نما ییشگر روحیه ای زنده و تسخیر
نا پذیر است. چرا که همه ی رویداد ها
را ناچار پدیدار و گذرا می پندارد که با ید
دیر بازود تغییر کند و به حال عادی باز
گردد و چنین نیز می شود.

و سرانجام او را بر اهریمن پیروزی می
یابد. و پایان شب سیاه سپید است.
ما هیت دشمن نما یانده می شود. و او

در روی و حیه پایدار و بی باک مبارزان قرار
می گیرد شعر مقاومت گذشته از یس
مسایلی جنبه ی ضد غربی بودن را نیز
در خود دارد، و این صفت را می توان
از صفحات باز و مشخصه ی این نوع ادبیات
دانست، و علت آنرا نیز می توان در این
دانست که:

اکثریت جمعیت عرب روستایی اند و
زندگی شان با انقلاب ها و قیام هایی که در
سال ۱۹۴۸ علیه سطره انگلیسی روی داد،

درهم آمیخته است. و خود هم اینان اند که
در آن سال شدید ترین ضربه ها را متحمل
شده اند، و باید بر ضد، غرب واندیشه
های تسلط جو یانه ی آن بپای خیزند
بیشترین مردم فلسطین در حالی که انبسان
های غله در غرب دردیریا ها انداخته
می شود. دگرستگی و عسرت به سر می

برند، و با به دست آوردن نیم نان خشکی
با ستمگری های غیر انسانی رو برو می
شوند، موجودیت صهیونیسم نیز ریشه
در غرب دارد، و حاصل نقشه های جهانی
سرما یه داری است، و این امر یالیم

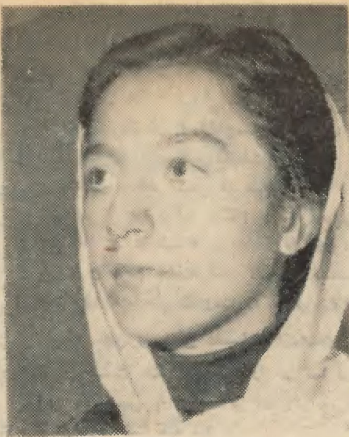
غرب است که صهیونیسم را بال و پر می
دهد و در خود می پروراند، شعر مقاومت
مبارزه با هر گونه اعتقاد صهیونیستی نیز
هست.

پاتی به ۵۵ منکی

آمنه سلطانی، شاگرد ممتاز

زیبا حفیظ، شاگرد ممتاز

زهرا الکوزی، شاگرد ممتاز

ماری جهانگیر، شاگرد ممتاز

این هفته، شاگردان ممتاز لیسه آریانا را مهمان گفت و شنود خود نمودیم که ببینیم چه گفتنی و شنیدنی در باب درس و مدرسه و کار و فعالیت فکری خویش دارند و برای امور بهتر آموزشی و خاصاً نحوه فراگیری دروس چه نوع تغییری را در تعلیم و تربیه کشور، تقاضا مینمایند و چه خواست و نظر دارند که بروفق مراد شان انجام گیرد.

گفتگو را با زیبا حفیظ شاگرد ممتاز صف دوازدهم ج لیسه آریانا می‌آغازم و بدون مقدمه از او میپرسم که نظر خود را در مورد تغییرات آموزشی بیان دارد و علاوه کند که فعلاً چه مشکلاتی در زمینه موجود است.

** همانطوریکه انقلاب کبیر نور تغییریاتی در تمام شیوون زندگی بوجود آورد، درصاحه

و خود آرام، حکمرانی و خوش گذرانی کنند و صدا برکشند که نادانی توده ها کامیابی ماست.

* راست میگوید مساله را! عاقلانه ارزیابی کردید، به ادامه سخنان خود افزود: لغو امتحانات ماهانه، سهیم ساختن بالفعل جوانان را در مسائل سیاسی تأکید میکند و همه را برای اعمار زندگی جدید فرا میخواند و به همه حق میدهد که در مسائل سیاسی جامعه خود علاقه بگیرند، نظر بدهند، و مسائل را ارزیابی بکنند.

* بسیار خوب، تشکر. شما خود را معرفی کنید؟

** اسمم ماری جهانگیر متعلیم صف دوازدهم ساینس لیسه آریانا.

همه باید چیزی بخوانند. کتابهای مسایل اجتماعی را ورق بگردانند، به عمق مسایل بروند، قضایا را در پرتو مطالعات خود دقیقانه و هوشمندانه ارزیابی بکنند و نیک را از بد تفکیک بدارند و زیر بار دروغ بافان مرتجع نروند و حق را پیش نظر بگیرند و با تیره گی و سیاهی یجنگند و بدفاع از حق، خون بریزانند و از راستی و درستی با قدم و قلم دفاع نمایند...

من، چند جلد کتابی خوانده ام که از آنجمله از کتاب معروف کلبه عیونم و جنایات بشر و مالوا بایست یاد کرد که کتاب کلبه عیونم طرز فکر من را تغییر فاحشی داد و به مسائل و جامعه به نحو دیگری نگریستم و چیز های دیگری آموختم...

میباشم.

* شما در باب تعلیم و آموزش چه نظر دارید؟

** بعد از انقلاب کبیر نور، در ساحه تعلیم و تربیه تحول بزرگی بوجود آمد که از جمله میتوان از لغو امتحان کانکور یاد کرد. امتحانیکه شاگردان جوان ما را در سن و سالی ازمکتب اخراج میکرد که بایست در آن سن و سال درس می‌آموختند و سبق فرا می گرفتند اما بدبختانه، این روش ها را ایجاد کردند که مردم به سطح نازل فکری قرار گیرند و از خیر و شر چیزی ندانند و فقط بخور و نمیری یجنگ آورند و دیگر فکر کنند که دولت چیست؟ و ما چه کاره هستیم؟

* چه مطالعه کرده اید؟

گفت و شنودی با شاگردان ممتاز لیسه آریانا

تعلیم و تربیه نیز تحولاتی را نمایان ساخت که از جمله میتوان از لغو امتحان کانکور صنف هشتم و امتحانات ماهانه مکاتب نام برد. گذشته از همه ایجاد شور و شوق انقلابی برای آموختن و مبارزه جدی با بیسوادی و تدریس علوم سیاسی در مکاتب از کار های نیک است که بعد از انقلاب کبیر نور در چوکات آموزشی مادیده میشود. تاسیس سازمانهای خلقی جوانان، اتحادیه های کارگران و تشکل دهقانان از جمله کار های با ارزش دیگری است که در نوسازی جامعه ما نقش انکار ناپذیری دارد.

لغو امتحانات ماهانه چه همگی رابه شاگردان نمود؟

** در گذشته، برای جلوگیری از تحریک فکری مردم و منجمد شاگردان مکتب سدو بند های را ایجاد میکردند و نمی گذاشتند که مردم با مسایل اجتماعی و سیاسی جامعه علاقه بگیرند و سر نوشت خود را، خود تعیین بکنند، از اینرو، به اساس این اندیشه، امتحانات ماهانه راپیش کشیدند که سر شاگردان رابه اسم درس خواندن گرم دارند و ایشان را از مسایل زندگی دور سازند

* از شما میپرسم که راجع به تغییرات آموزشی چیزی بگویید؟

** بسیار عالی، به تأیید گفته های زیبا جان باید اضافه کنم که از برکت انقلاب کبیر نور، سواد در خدمت عموم قرار گرفت و درهای مکتب به روی همه گشایش یافت و خصوصاً ز مینه تحصیل برای فرزندان زحمتکش ما فراهم گردید که در گذشته کمتر میسر بود. ارتقای مکاتب ابتدایی به ثانوی و ثانوی به عالی و گسترش تعلیمات عالی از اقدامات دیگریست که باید ستود. از شعار انسانی مصونیت، قانونیت و عدالت باید یاد کرد که حقوق همه مصون است و هیچکس بدون ارتکاب جرم، جزا نمی بیند و برحق هیچکس تجاوز و دست درازی صورت نمیگیرد که همگان باید با خاطر جمع به کسب و کار و درس و تعلیم بپردازند و هر کسی در دل ره ندهند که فعلاً در زیر لوای این شعار، همه کسی آرام و مصون اند...

شما بگو یید که غیر از دوس مکتب دیگر چه میخوانید؟

* بالخصوص، شمرده شمرده میگوید: مطالعه، برای تمام شاگردان ضرور است

* کار خوبی شد که در بسازی فکر شما چنین اثری بجا گذاشت و حال بگوید که مجله ژوندون میخوانید یا خیر؟

** راست بگویم.

* مگر میخوانید دروغ بگویید؟

** مجله ژوندون نمی خوانم.

* امیلوارم که از این لحظه به بعد مجله ژوندون بخوانید و با نشرات جامعه تان علاقه بگیرید. مجله ژوندون و مجله... جز برای شما و دیگر هموطنان ما، برای کسی دیگری به نشر نمیرسد و وقتی که شما مجله و روزنامه نخوانید پس کی بخواند و کی با مسایل جامعه خود علاقه بگیرد؟

** به راستی کار نادرستی است.

* واضحاً... اگر مجله ژوندون خوانده بودید، حال می پرسیدم که چه انتقاد دارید و چه خواستی از مجله تان... ولی این پرسش در وجود خود میمیرد، حرف دیگری باقی نمی ماند...

از دختر دیگری تقاضا میکنم که خود را برای خوانندگان مجله ژوندون معرفی کند...

او چنین میگوید: نام زرین میرزاده و فعلاً متعلم صنف دوازدهم اجتماعیات لیسه آریانا

*** آثار جنگ لندن را خوانده ام و خیلی حظ برده ام.

* مجله ژوندون چطور؟

** نمی... خوانم...

* چرا؟ شما باید مجلات کشور تان را بخوانید و فقط به درس مکتب اکتفا نکنید و بیشتر مطالعه کنید و کتاب بخوانید و اگر نه، به انجامد فکری سر دچار میشوید.

شاگرد دیگری رابه معرفی می نشا نیمم که خود را چنین معرفی کرد: اسمم زهرا الکوزی متعلم صنف دوازدهم ساینس لیسه آریانا.

شما، از تحولات آموزشی چه میدانید؟

** بابیان آمدن انقلاب کبیر نور، این تحولات فرهنگی در ساحه تعلیم و تربیه بوجود آمد:

۱- امتحان کانکور صنف هشتم لغو گردید و شاگردان به آموختن دتوت شدند.

۲- مبارزه برای احیای بیسوادی به صورت گسترده ادامه پیدا کرد.

۳- تعداد بیشتر فارغ التحصیلان صنف دوازدهم به پوهنتون جذب گردید.

۴- تعدادی از شاگردان صنف ۱۲ برای

رحیمه رضایی، شاگرد ممتاز

تحصیلات عالی به خارج فرستاده شدند.
۵- امتحانات ماهانه به اساس ریفورم
بنیادی تعلیم و تربیه بی اساس شمرده شد
و از بین رفت.

۶- بسیار خوب، نکات برجسته را بر شمردید
و حال علاوه بدانید که چه مطالعه میکنید؟
همیشه گونه که جسم انسان به غذا
ضرورت دارد تازه بماند و فعالیت بدارد ...
به همین نحو روحش به مطالعه نیاز دارد تا
چیزی بخواند و روح خود را تسکین نماید ...
خواندن کتاب ها، ذهن را پرورش میدهد و
انسان را کمک میکند که بهتر زندگی کند ...

من کتابهای گرجی دریا و سپید دستان
حکایت لندن و آثاری از شکسپیر و تالور و کاتانی
بنام اسرار تندرستی را خوانده ام که ...
* اسرار تندرستی را چه میکنید؟ ...
بدور. نام خدا صحت تان خوب است و ...
و باز هم به دنبال این کتابها می گردید که
وقت تانرا بکشید. از این کتاب ها نگذرید
که بدرد زندگی نمی خورد.
از شوخی نیمه جدی به خنده میگردد و با
لبخندی خنده سکوت میکند، اما پرسش
دیگری را عنوان میکند که همانا خواندن
مجله ژوندون است.

اما او علاقه دارد، میخواهد که
از این سوال زنده بگذریم و دیگر چیز نگوییم.
ولی میگوید متأسفانه نمی خوانم ...
من به تأسف او تأسف میخورم که چرا
این شاگرد ممتاز مجله ژوندون نمی خواند.
به پاسخ میگوید که روزنامه و مجله کشور
تان را بخوانید تا از موضوعات داخلی کشور
باخبر شوید. و او سر می جنباند و من قلم
میوانم که مصاحبه تکمیل گردد ...
شاگرد ممتاز دیگر لیس آریانا، خود را
چنین معرفی میکند: اسمم رحیمه رضایی
تعلیم صنف یازدهم رشته اجتماعات ...
به سوالم چنین جواب میگوید:

بعد از انقلاب کبیر لور، قدرت سیاسی
از دست اقلیت مفتخور استعمارگر به دست
اکثریت زحمتکش افتاد و بمرام و خواست
زحمتکشان، در جامعه تغییراتی رونما گردید
که همه به نفع خلق شریف کشور ما بود.
در ساحه تعلیم و تربیه، شاگردان با استعداد
ما که بعد از فراغت مکتب کار نمی یافتند
به سهولت شامل کار گردیدند و از آموزش

خود استفاده بردند. در پهلوی اینها کورس
های مبارزه با بیسوادی به سطح پراکنده بی
در تمام ولایات کشور به فعالیت آغازید و همه
را به درس خواندن فرا خواند که به این
ترتیب، آهسته آهسته گلم بیسوادی را از
کشور برمی داریم که موفقیت بزرگی است.
او علاوه کرد که چند جلد کتابی از جواد
فاضل خوانده است و چیز دیگری نخوانده
است ... و مجله ژوندون را نیز نخوانده و لی
روزنامه انیس را گاه گاهی میخواند.

و من به ادامه گفتارش گفتم که روزنامه
انیس را هر روز بخوانید تا از اوضاع هر روز
کشور اطلاع یابید و بیشتر بفهمید که وضع
و حال کشور به چه متوال است.

خوب، شما خود را معرفی کنید؟
اسم آئنه سلطانی شاگرد صنف
یازدهم رشته ساینس لیس آریانا.
شما چه نظر دارید و چگونه تحولات
آموزشی را می شنجید؟

حسنه ونیک بین شاگرد معلم، لغو واسطه بازی
ها و شناخت ها و خرید و فروش نمره، بیکار
کارها نیست که فوق العاده با اهمیت است. و دیگری
هیچگاه شاگردان نالایق بجای شاگردان لایق
نکته نمی زند و حق کسی را شخص دیگر
نصاحب نمیشود ...

چه مطالعه میکنید و به کدام مضامین
بیشتر علاقه دارید؟
چند کتابی از نویسنده معروف و شاعر
شناخته شده تاگور و چکث لندن را خوانده ام
که بنامهای «دهقانان کم زمین»، «سناره گرد»
و «نور آفتاب» میباشد.

حال پرسشی را در میان میگذارم که همه
متوجه باشند و هرکی جواب میگوید. میواند
که شروع کند ... سوال ما از این قرار است
که مضمون بیولوژی چه فایده دارد و شما که
مضمون بیولوژی میخوانید، در زندگی چه
فایده بی از آن گرفته اید؟

یکی میگوید: به کمک علم بیولوژی، از

گروهی از شاگردان ممتاز لیس آریانا

چنانکه همه دوستان گفتند، انقلاب
کبیر لور در تمام ساحات زندگی تغییراتی
وجود آورد. و در چوکات تعلیم و تربیه نیز
تحولاتی بمیان آورد که از آنجمله چیزی را
میگویم که دیگران نگفتند: ایجاد رابطه

نحوه تربیه کردن انسان، و از تراکم نفوس
و ثروت طبیعی اشجار باخبر میشویم ...
و دیگری میگوید: که کیمیا و بیولوژی،
ما را در تهیه غذای خوب کمک میکند تا چیز
بهتری بپزیم.

اما شاگرد ممتاز دیگر، چنین نظر دارد:
در زندگی روزمره از بیولوژی چنین استفاده
هامیشود. مثلا قیمت ترخ گوسه بلند است
و خانواده ها بیکه گوسه ترخ خریدند و نمی
توانند از اینو اگر بیولوژی بدانند میتوانند
که به مصرف کم گوشت بخورند، اما نه
گوشت حیوانی بلکه گوشت نباتی. و آن به
تریبی است که موادی گوشت گوسفند
با لوبیایی است. هرگاه لوبیا بخوریم
گوشت خورده ایم و به سخن دیگر جای
گوشت گوسفند را لوبیا پر میکند.

راست میگوید، اما اگر قیمت لوبیا
بیشتر از گوشت گوسفند بود، چطور کنیم؟
او میگوید: برای جلوگیری از امراض و وقایع
میوانیم از کیمیا استفاده بر بسم
و آن اینکه هر گاه سبزیجات را با محلول
پتاس پرمنگنات بشویم، میکروب های مضره
آن کشته میشود و غذای نباتی صحتی بدست
می آید که این خود را کیمیا در زندگی
استفاده کردن است ...

خوب زیبا جان از شما پرسیدیم که چه
مطالعه میکنید و چه میخوانید ... میوانید
چیزی بگویید؟

از نظر من هر شاگرد مکتب، وظیفه
دارد که در پهلوی فراگیری دروس مکتب،
مطالعه ی شخصی نیز داشته باشد و هر هفته
یامه یک جلد دو جلد کتابی را برای خواندن
زیر دست بگیرد و مطالعه بکند. چه اگر
شاگرد مکتب در همین سن و سال، خود را به
مطالعه و فکر کردن عادت نداد در آینده دچار
مشکل میشود و کمتر میتواند با علاقه قلمی
چیزی بخواند، از این بابت همین حالا شروع
کنیم و چند کتابی را بخیریم و به وقت معین
به مطالعه اش بپردازیم.

من شخصا، به مضامین ساینس علاقه
دارم ولی کتاب مادر ماکسیم گورکی، موخوره
از عزیزن سین و چند جلد دیگر را خوانده ام
که کتابهای خوبی بوده است ...
چه بیا می به جوانان دارید؟

جوانان ما باید زندگی را دریابند و در
ظاهر هستی نیچند و هر روز برنگی آرایش
نمایند و وقت خود را بیسوده تلف نکنند و تا
میوانند از وقت استفاده اعظمی نمایند که
هرگاه جوانی رفت دیگر بر نمیگرد و پشیمانی
سودی ندارد و افسوس جایی.

* ماری جان ... موفقیت یک شاگرد را در
چه میدانید؟

از نظر من شاگرد همیشه حاضر به
صفت باشد، دروس روزانه را هر روز بخواند
و نظم و دیسپلین اداره مکتب را مراعات نماید
و به تشریحات معلم گوش هوش فرا دهد و
بعدا آنچه ندانسته است از معلم بپرسد و
خود را بنماید، آنگاه مطالب را یادداشت
نماید و دوباره مرور نماید و به ذهن بپیارد.
مراعات نمودن نکات بالا در موفقیت یک
شاگرد تاثیر آشکاری دارد ...

* زرین جان ... شما چه نظر دارید؟
هدف از آموختن بکار بستن است و
باید آنچه می آموزیم به خدمت زندگی
قرار دهیم و علم و دانش خویش را به نفع
خلق و جامعه خود، بکار ببریم. از توده ها
چیزی یاد بگیریم و بعدا از آموخته های
علمی خود چیزی به آنان بیاموزیم تا آنها را
بدرد بخورد.

بروز اختلافات خانواده را بدبخت می سازد

ناگفته پیداست که در اجتماع انسانی زندگی فامیلی و خانوادگی یک پدیده طبیعی است که از همان نخستین مراحل زندگی بشری برای اولین بار به شکل اجتماع کوچکی پیریزی گردید و به تدریج انکشاف نمود. زندگی در پرتو کانون خانوادگی لذت بخشی است و از همین جاست که فراگیری زندگی اجتماعی آغاز می گردد.

هرگاه خانواده بی بتواند افراد و فرزندان خویش را در یک فضای پراز صمیمیت و آرامش خاطر تربیت کند و عزایابی زندگی را به آنها بیاموزد بدون شک اعضای آینده آن خانواده خوشبخت بار آمده نه تنها حل کننده مشکلات و نارسایی های زندگی خانوادگی

می باشند بلکه می توانند در حل مشکلات و پروبلیم های اجتماعی نیز فایز آبدوستی را تحمل نمایند و در مرفوع ساختن ناگواری ها چون سخره سنگی پایداری و مقاومت نمایند مصدر خدمات ارزنده و قابل قدری گردند و با افتخار می توانند سنگی از بنای جامعه نوین را سازند و در پیشرفت و انکشاف جامعه رول بس مهم و قابل ستایش را بازی نمایند.

هرگاه خانواده بی برای سعادت و ایجاد زندگی مسرت بارکبر همت به بنیاد و راه اصولی زیست و پیش برد حقیقتا اعضای آن خانواده در زندگی فردی و اجتماعی پیروز و موفق خواهند بود.

پس برای اینکه فامیل ها بتوانند در زیست اجتماعی و مخصوصا در زندگی فامیلی به نحو شایسته بی پیش روند و زندگی شاد و مسعود و سعادت مند را استقبال نمایند بایست بیک نکته توجه عمیق داشته و آنرا از نظر دور ندارند و بکوشند تا در زندگی آنرا شعار قرار داده و طبق آن عمل نمایند و آن اینکه در زندگی خانوادگی اختلافات را راه ندهند بلکه آنرا بدور اندازند و از چنین عمل زشت بپرهیز نمایند زیرا بروز اختلافات در میان خانواده روشنی است ناپسند و تیره کن که چون موریانه در نهاد فامیل رخنه میکند و آنرا آهسته آهسته تخریب نماید و کانون گرم خانواده را متلاشی می نماید همین اختلافات و جویخت های بی مورد است که حتی جنایات و خون ریزی ها را بار می آورد. زیاد دیده شده که بروز یک قضیه کوچک و بی ارزش شادابی خانوادگی چندین ساله را از هم می باشد و اعضای آن گم راه و بی سرنوشت می شوند.

متأسفانه این موضوع در جوامع عقب نگذاشته شده خیلی به وفرت دیده شده است زیرا ضعف اقتصادی سبب بروز حوادث ناگوار فامیلی شده اعضای آنرا در خاک سیاه روزی و فلاکت می نشاند.

بقیه در صفحه ۴۸

و باید تبار شان کرد. ولی بعد از انقلاب کبیر نور زنان ما که قلابه اسارت ملی و طبقاتی را یکجا در موزه تاریخ تحویل داده است و در پروسه اعمار جامعه نویسن و بدون استثمار فرد از فرد بنوبه خویشی رسالت سترگی را عهده دارند. زیرا زنانیکه دیروز در جهت حصول شاهد آزادی می رزمیدند امروز در فروغ انوار زریه پوش خورشید انقلاب کبیر نور در فضای آزادی کامل زندگی میکنند.

اینجاست که زنان شریف و نجیب میهن ما در جهت درهم شکستن دشمنان لجوج وطن و انقلاب شان از یکطرف و در جهت اعمار جامعه کاخ سعادت خویش از جانب دیگر باید بیباک و دلیر بزمند. چون زنان آگاه ما یعنی آنانیکه شهیدلار ایدئولوژی انقلابی اند نه تنها کار و یکبار جهت مأمول فوق را وظیفه دارند بلکه آنان باید بیش از پیش در کارگاه، در مزارع، در دانشگاه و پژوهشی ها و در حصار خانواده ها و در هر کجای دیگر راه باز کنند و زنان شریف و زحمتکش را بسیج نموده آگاهی دهند و در جهات مختلف اعمار و دفاع وطن تشویق و ترغیب و تجهیز گردانند.

بخصوص وظایف زنان آگاه ما درین شرایط دشوار تر از سالهای ما بعد میباشد. یعنی همین حالا این زنان در جهات مختلف رسالت کار و یکبار بعهده دارند که منجمله درجهبه ضد اخلاقیات بورژوازی و ضد عنعنات قرون وسطانی فیودالی باید موضعگیری انقلابی داشته باشند.

هم اکنون تمام دشمنان وطن و انقلاب ما در منطقه و جهان در یک جبهه نامقدس علیه ما یعنی جنگند ما زنان نیز تحت رهبری حزب پرافتخار دموکراتیک خلق افغانستان از هیچگونه فداکاری، جانبازی، کار و یکبار خستگی ناپذیر روگردان نبوده و از انقلابیکه نه تنها بساط استثمار را برای ابد از بین سرزمین جید بلکه در فروغ آن از زنان شریف وطن ماکه از بند اسارت ملی و طبقاتی رهایی یافت مجدانه، بیگیرانه و همه جانبه حمایت و حراست بعمل آورده، مانیز به نوبه خود تابای جان و تا آخرین قطره خون که دوتن داریم در امدای قطعی ارتجاع، استثمار و امپریالیزم مشهورانه می رزمیم.

زنان سلف کشور ماکه علیه استثمار جنگیده ما افتخارات مبارزات ملی و طبقاتی را از یکطرف و افتخار اعمار جامعه بدون طبقات را از جانب دیگر داریم و یک لحظه این وظایف و وجایب را فراموش نکرده و تحت درفش گلگون خلق در پرتو شعار مصونیت - قانونیت و عدالت با برادران خویش یکجا وهم سنگر متحدانه کار و یکبار انقلابی می نمایم و جهت اعمار جامعه بدون استثمار فرد از فرد به پیش میرویم.

زنده باد خلق شریف و زحمتکش افغانستان پیروز باد حزب دموکراتیک خلق افغانستان به پیش به سوی تحقق آرمانهای والای انقلاب شور.

جلودان باد شعار مصونیت - قانونیت و عدالت

فامیه «نیرو»

اکنون زنان شریف کشور ما تحت شعار مصونیت، قانونیت و عدالت زندگی میکنند

در درازنای تاریخ شاندار ماویزه در عرصه کارزار و آوردگاه ملی و قهرمانانه خلق حماسه ساز ما در برابر غول بدنهاد و هشیو خوار استثمار انگلیس، آنگاه که نوامیس ملی و مادر وطن به خطر روبرو بوده است، نه اینکه مردان رزم آور بلکه زنان با شهامت و عازیز در یک سنگر وهم پادان مردان در دفاع از وطن فداکاری کرده و قربانی داده اند. سیمای قهرمانی اینگونه زنان را میتوان در آینه شفاف شخصیت رزمیده و مسلحشور ملای - نازوانا - غازی ادی و غیره ملاحظه کرد.

آنگاه که قوای نابکار و اهریمن اشغالگر انگلیس چون ملخ بر دودار کابل علیه خلق ما خصمانه مصاف میدادند. زنان نوبوه و سالمتد نیز در کنار مردان و جوانان آزاده و وطن پرست شمشیر و تفنگ بدست گرفته و سرازین دشمن بر میداشت و با اینکه با کوزه و تفراره بر سر و روی مهاجمین بسد کشی استثمار که درین ویا آن کوجه کابل سرازیر میشدند آهنگرانه میکوبیدند و به این ترتیب احساس عالی و عشق آتشی شانرا نسبت به وطن محبوب خویش و نفرت فزاینده خویش را در برابر دزدان خون همت انگلیس ابراز میکردند.

زنان غیور و با شهامت ما شاهد عینی در تاریخ میهن ماست و آنیکه رزمندگان دلیر در مقابل دشمنان خلق و وطن می جنگیدند همین زنان مسخو و بودند که مشک آب راه عیارزین عطش زده میرسانیدند و بدین ترتیب سهم خود را در جنگ ایفاء می نمودند. به حواله واقعات عینی تاریخ و طبرستان و رزم آورانیکه صفوف درهم شکسته مهاجمین استثمار انگلیس را از سرو روی کوهپایه آسمانی جاروب میزدند. درین زهره ۴۰۰ زن نیز شرکت جسته بودند که ۸۳ تن آن در عرصه داغ کارزار، باده از خم شهادت سر کشیده و گلپای سرخ آزادی را گلگون تر داشتند.

بهر صورت بیاد بیاوریم زهر آن نوعروسی محله عاشقان و عارفان را که تازه با در آسمانه حمله زندگی مشترک می نهاد با هم آتشین به وطن در حین خیمه امنی بانگ برآورده و همسر زندگی خود را در جبهه جنگ فرستاد و با شهیدشدن او نقش خود را از این طریق نیز قهرمانانه بازی کرده و نام خود را جودانه در دل تاریخ فخر آفرین ثبت کرده و صد ها مثال دیگر که حاکی از غیرت، شهامت و روحیه و طبرستی زنان دلیر افغانستان است. اما زنانیکه قبل از انقلاب کبیر نور چه در عرصه مبارزات ملی و طبقاتی در فتن مبارزه را بر افراشته نگذاشته اند افتخار عظیمی

میشود به حساب واردات دولت تحویل میشود که طبعاً برای مردم به مصرف میرسد .
سوال : خوب دکتور فریار تأثیر انقلاب کبیر نور رادر راه خدمت به خلق از اینطریق چگونه تحلیل و بررسی میکنید ؟

جواب : تأثیر انقلاب نور رادر راه خدمت به خلق چنانکه در همه سکتور ها ملاحظه میشود در سکتور صحتی مخصوصاً در قسمت خدمات صحتی برای مادران واطفال بوضاحت مشاهده میگردد .

طور مثال در سال ۱۳۵۷ در حالیکه ملالی زیرتوتون عین تعداد بستر سال قبل خود را دارا بود اما برای (۱۶۸۹۲) مادر اجـرای ولادت (۸۸۲) عملیات صغیر و(۴۷۱) عملیات کبیر انجام داده است و نیز به تعداد (۵۰۷۳) مراجعین نسایی داشته که غیر از تسدای دوا برای (۳۴۱) نفر عملیات کبیر و برای ۱۹۸۲ نفر عملیات صغیر اجرا گردیده است در حالیکه وفیات ۵۰۰ رادر هردو هزار بوده است که ارقام فوق بلند بودن خدمت صحتی وپایان. بودن تعداد وفیات را بصورت واضح وقابل توجه نظربه سال ۱۳۵۶ نشان میدهد . وهیچنان در کلینیک حمایه طفل مادر ملالی زیرتوتون در سال ۱۳۵۷ به تعداد (۲۵۷۲) مادر، را جستر معاینه و تدایوی شده اند . و نیز (۲۴۱۴۵۹) طفل معاینه و تسدای گردیده و(۱۱۷۹۱۲) طفل واکسین شده اند برعلاوه قراریکه ملاحظه میگردد در طسول شش ماه اول سال ۱۳۵۸ این ارقام هنوز بالاتر میباشد و آنچه را قابل تذکر می دانیم اینست که خدمات از نقطه نظر کمیت سطح آن بصورت خوب بلند رفته واز نظر کمیت فعالیت هابعبارت از بلند بردن دانش طبی و پرسونل فنی وعرضه خدمات صحتی به شکل واقعی جهت خدمت بیشتر برای مادران واطفال کشور صورت گرفته که نتیجه آن نهایت قناعت بخش ودر خور اهمیت است .

سوال : طور تخمین تعداد مریشان شمارا در یکماه چند نفر تشکیل میدهد آیا گاهی چنین واقع میشود که مریشی رابه عنوان نبودن گنجایش بستر نپذیرد و اگر چنین باشد به مریش چه کمکی را انجام خواهید داد ؟
جواب : بطور تخمین گفته میتوانیم که بقیه در صفحه ۵۷

موظفین ملالی زیرتوتون در مورد ارتقا بسترها به نامه نگار مجله توضیحات میدهند

گوشه از افزودی بسترها درملالی زیرتوتون

(عکاسی فرید)

گفته میتوانیم که تعداد بستر ها فوق الذکر الی ۱۳۶۰ کافی خواهد بود .

سوال : خوب دکتور. آیا پرسونل شفاخانه اعم از داکتر نرس مستخدم وغيره برای خدمت مریشان کافی وشمرده میشود و هم به مقایسه مریشان تعداد آنها را ذکر نمایيد بهتر خواهد شد ؟

جواب : برای سال ۱۳۵۸ نظربه فعالیت و اجزآت پرسونل فنی واداری ملالی زیرتوتون که همه باروجیه انسانی وخلقى در خدمت مراجعین شب وروز قرار دارند تعداد آنها کافی پنداشته میشود .

سوال : لطفاً در مقابل بولیکه به عنوان اجرت اخذمی نمایيد چه خدماتی به آنها انجام میدھيد ؟

جواب: بولیکه به عنوان اجرا آت گرفته

ملالی زیرتوتون از (۱۶۵) بستر به (۲۵۰) بستر ارتقا یافت

تاکنون در تغییرات زیر بنایی و روبنایی جامعه وکشور عزیز ما افغانستان منجمله زمینه عرضه خدمات صحتی به خلق زحمتکش ما توجه جدی مینول داشته است که جهت تأمین این مامول به ابتکار و هدایت محترم وزیر صحت عامه بشکل نهایت اقتصادی و خارج از پلان عملیاتى سال ۵۸ به تعداد (۸۵) بستر در ملالی زیرتوتون جدیداً در خدمت مادران کشور قرار گرفت .

سوال : آیا این افزودی در مورد بستر های مجانی صورت گرفته یا بطور و هم خواهشمند یم درباره تعداد بستر های مجانی واجرتی برای خوانندگان مجله ژوندون و معلومات دهید .

جواب : قبل از افزایش بستر های جدید (۳۸) بستر اجرتی و ۱۲۷ بستر مجانی داشته در حالیکه از جمله (۸۵) بستر زیاد شده صرف چهار بستر آن اجرتی وبقیه کاملاً مجانی بوده ودر خدمت مادران ومریشان کشور قرار دارد که این ترتیب فعلاً (۴۲) بستر اجرتی و(۲۰۸) بستر مجانی در یسن زیرتوتون موجود می باشد .

سوال : دکتور فریار به نظر شما تعداد بستر های فوق الذکر کافی دانسته میشود و اگر جواب منفی باشد در زمینه چه اقداماتی رویدست است ؟

جواب : بادر نظر داشت ر شد روز افزون نفوس افزایش در تعداد مراجعین ملالی زیرتوتون

طوریکه هموطنان عزیز اطلاع دارند نظربه اهداف والای انقلاب کبیر نور دولت خلقی ما باروجیه وطنپرستی وبرای تأمین صحت همگانی کشور عزیز ما افغانستان یکسلسله خدمات قابل وصفی را برای زحمتکشان کشور روی دست گرفته است که روی این منظور بتاريخ ۹ میزان دکتور زیری وزیر صحت عامه افزودی بستر های ملالی زیرتوتون را از یکصد و شصت و پنج به دو صد و پنجاه بستر افتتاح نمود .

خبرنگار ژوندون پیرامون موضوع فوق با دکتور محمد سمیع فریاد معاون ریاست ملالی زیرتوتون مصاحبه یی نموده است که اینک غرض اطلاع بیشتر خوانندگان محترم تقدیم میگردد :

سوال : مگر لطف نموده در مورد نگیزه و ضرورت این اقدام نیک یعنی افزایش تعداد بسترهای ملالی زیرتوتون معلومات دهید ممنون خواهیم شد ؟

جواب : انگیزه از دیاد بستر در ملالی زیرتوتون زده ضرورتی بود که نسیب افزایش روز افزون مراجعین ولادی ونسای احساس می شد .

قبل از انقلاب کبیر نور، همه کار هادر ملالی زیرتوتون بصورت آهستگی وبطی انجام میگرفت طوریکه در این اواخر همه شاهد آن هستیم که دولت خلقی ما از انقلاب کبیر نور

د کار گر انوفخره

ای سره بیرغه زموږ ای د خلقیانو فخره
 دخواری کښې بز گرو د کار گر انوفخره
 تبه دایشیا د زېغمې دمعرفت نښه ئی
 زموږ ه ویاړه ربه دافغانانو فخره
 خو چه کیما ن پاته وی خوچه کیوان باقی وی
 خو چه دستور ولری داکهکشان باقی وی
 داتقلاب د آسمان په سره افق کی به ته
 آل را ریږی تل خوچه داجهان باقی وی
 (فیض الله توده ای)

درفش جاودان

بیرق گلگونه ی ما سر فراز
 تا ابد تا جاودان ، در اهتزاز
 بیرق آزادگان ، کارگران
 آرزوی د لکش نسل جو ان
 مظهر آمل د هقانان ما
 این نشان سنگر عصیان ما
 اهتزازش تابناک و د لږ پر
 رنگ سرخس پر فروغ و اوج گیر
 موده بخش روز های با شکوه
 با غرور و پر صلابت مثل کوه
 می دهد از زندگی ما را نوید
 روز های روشن ما هم رسید .

خلک

و یارلی

دی

چی رښتینی انسانان دی
 ددی خاوری وارثان دی
 مولد دار زبستو نو
 زیروونکی د بر مونو

دورانمازه او ویاړلی
 دورانو نو دی ستاېلی
 کارگران او بزگران دی
 د شرف او بت حامیان دی
 واقعی قهرمانان دی
 نو و پېشو شېکاران دی
 خلک سرو پر گنو دی
 پوځ لښکر د ولسو دی
 پېشتازان د انقلاب دی
 خلک حامیان د انقلاب دی
 سراوان د نهضتونو
 پېشوایان د ولسو نو

د تاریخ چی معماران دی
 مستحق د نعمتونو
 حماسو ایجا دوونکی
 د ښېگڼو ، رنگینو

همیشه چی دی سر لوی
 د ټولنو سر غند ویه
 خلک واده زیارکښان دی
 شرافت چی پری تمام دی
 انقلاب په پروسوکی
 نو میالی د تاریخو نو
 خلک زور دی او قوت دی
 هغه زور چی نه ماتیری
 چی د سولی سر بازان دی
 عدالت تا مینو ونکی
 نو ژوندی دی وی تل خلک
 بریالی دی وی تل خلک

افتخار په ستر و خلکو
 په سپېڅلو غو رو خلکو

«رازقی» نړیوال

پيوند

گډ کور

کوم سنگرو چه زما سینه سپر نه وه
 یم دهر پر غلگر مخ ته دریدلی
 دمیوانی می انگیز نه توبس و کړه
 هر مور چل ته پاڅیدلی ور ختلی
 که دار پوښ که سکندر که عربان و
 د مغلو نو پان نه یم لږ زو لی

زه دانه وا یم یوازی گوندی زه وم
 ولسو نو سره تللی - جنگیدلی

مانه یاددی دازیکو مستی جنگ دی
 قتیبه غاصب ئی ډیر دی ز غلو لی
 په تاجکو او بلوڅو ورو نو ویسپو
 شا هکاري بی تا ریخ نشی هیرو لی
 دتاریخ په کبرلیچو کی ډیرو نورو
 دشمن ډیر دی لږ زولی پر زو لی

لا روی نه یو وطن کی دامو کوردی
 نغری مو بیا تو ډیری بل مو او ردی

از : سایه مرگ در میدان

مرگ در هر حالی تلخ است ، اما من :
دوستتر دارم که چون ا زره درآید مرگ
در شبی آرام ، چون شمع شوم خاموش
لیک مرگ دیگری هم است
دردناک ، اما شگرف و سرکش و مغرور
مرگ میدان : مرگ در میدان
با تپیدن های طبل و شیون شیپور
با صفیر تیر و برق تشنه شمشیر را
غرقه در خون ، پیکری افتاده در زیر شمع اسبان !
وه ، چه شیرین است
رنج بردن یا فشردن
در ره یک آرزو مردانه مردن !
و ندر امید بزرگ خویش
با سرود زندگی بر لب
جان سپردن !
آه ، اگر باید
زندگانی را بخون خویش رنگ آرزو بخشید
و بخون خویش نقش صورت دلخواه زد بر پرده امید .
من به جان و دل پذیرا می شوم این مرگ خونین را .

دژ و ندون راز

خوشحالی بدی یکی	ژوندون خودادی چی دژ و ندون ریدل دی یکی
بیدار بدی یکی	د ژوند به راز خور اخیزه پوهیل دی یکی
زده سوی کول دی یکی	به ورو ترو، درد بدلو درد بدل دی یکی
حق پیژندل دی یکی	تولو وگروته به یونظر کتل دی یکی
خان پیژندل دی یکی	دبکیلاکونو ، زبناکونو خلاصیل دی یکی

دادعزت اویت نه دژ ژوندون بشر غواپی
دادرجحت ، راحت نه دژ سمون کارگر غواپی

لومری کمون ته خیرشی	ددی خاورینی کری مخ باندی ژوندون ته خیرشی
هم پیوستون ته خیر شی	د بشری تولو مخ کی هر ترون ته خیرشی
بانگی ، افسون ته خیرشی	بیا بردگی ، فیودالی یسی بدلون ته خیرشی
دغسی یون ته خیر شی	دبدلون وو دورویسی لوی اویتون ته خیرشی
د ژوند سمون ته خیرشی	دغه نیک مرغه تاریخی ژوند دپیشتون ته خیرشی

اوس نودخلکو به خدمت کی دژوند راز بشکاره شو .
دژوند سندر کی «روغمنه» نوی ساز بشکاره شو .

روغن شگیوال

ای میهن !

بگذار ! تاروحم را بگو نه سیمرغ آتشین بهوایت پروازدهم .
بگذار ! تا با عشق تو از خوشبختی نمی گردم .
وناخن ظریف صخره هایت را با خونم رنگینی بخشیم .
وحلقه نام راه سلسله ابدیت افتخار و حماسه پیوندم .
واژ مصیبت بی حالان و بی خیالان واز سته شوم .
ای سر چشمه عشق های لایزال !
ای خواهر بهشت های برترین !
ای میهن !
ای میهن !
عالم افتخار

سیمرغ آتشین

دیربست که با عبور طاقت شکن از کوچه های مه آلود گذشته ،
جاده های هزار رنگ رؤیای آینده را بی سپرده ام
و در تمامیت این بی آغاز بی انجام
تنها بوی اندام عطر آگین توام از خوشتن در ربوده است .
و اینک باتو :
معشوق من بلوغ سر بلند زیبایی بسی همتاست ،
و دختر لطافت های جفا و دانه بی تسخیر
و اینک باتو :
عشق من جنون بی مانند است :
که پشت استوار آسمان را می لرزاند .
و جنون من شور بی زوال زندگی است :
که مردگان مقابر ، از حسرتش بارهای دیگری می رند .
و مردگان برون از قبرها - تولد دوباره را تکرار میکنند .
و تو خواهر بهشت خیال خوش آرمانهای دورین دستی .
و من فرزند ابر مرد تاریخم .
و عشق ما حماسه بیدریغ توفانهای پر بهناست ،
که اطلس نیلگونه را از آراءش همیشه محروم میکند .
و ثقل افسانه دلدادگان را بسه کاهی مانده تر می سازد .
و زیبایی تسخیر ناپذیرست :
آنگه که نسیم بی طاقت عشق راز ناک ،
بیراهن گلگونه بهار را در بیکرافت و نگر می رقصاند .
و آنگه که قلب مشتاق میلاس ها و نارنج ها
به بیجا بیج زلفان جنگلیت بی قراوند .
و آنگه که زنبور های آژمند عسلجو ،
با پستان شید آگین کوه ها و ته هایت در نجوایند .
و در پیشگاهت (قاف پری ها) قبر فرسوده ای از مردگانست ،
آنگه که گردنبند متالای انگور به سینه باغهایت ،
شپوت های خمار آلوده را بسره ستخیز می آرد .
و آنگه که انحنای کمرت ،
رقص ممنوع فرشتگان را در فراخه ابدیت می انگیزد .
و آنگه که گوشواره های طلائی ناک و مروارید های پر خوشه بادام
گوشین هایت را از جاذبه لرزانده سرشار میکند ،
و آنگه که لبشمار ماسه ها و دره هایت ،
هوس های سر افکن را به بیداری فرا می خواند .
و «ونوس» و «لیلا» زشت هایی بزیبایی متهم اند
آنگه که چشمان برکه های نورانیت ،
شکوه بیکرانه گردون را بناتل می سازد .
و آنگه که فضایل روشن در کف صحرای هایت صیقل می خورد .
و آنگه که ترانه جادویی رنگ های دریا است ،
مرغکان جنون را با لاج هامی افزاند ،
و آنگه که شب هادر آغوشت ،
زایش فرزندان کبکشان را توجیه می کنند .
و آنگه که روز ها بایجش براندام ناز نیست ،
طفل خنده روی خورشید را بسه هستی میاورند .
و کلمات از هراس تصویر ابدیت
آنگه که بیننده ات به حیرت همیشه اند راست .
و مرگ بر عاشقانت افسانه ایست بر ترس کودکان .
و زنجیر و زندان این افسانه اند .
و جاوید انگی با عشق تو بارور می گردد

دنیای اطفال

مادران باید به سوالات اطفال شان جواب بگویند

هدایت الله وفا

اطفال همیشه می خواهند در باره محیط و ماحول خود معلومات داشته باشند

بهمان سان که زندگی اجتماعی مستلزم آگاهی بر واقعیت های ذهنی و عینی فرهود طبیعت است و انسان نمی تواند بدون کسب و داشتن معلومات کافی در زمره همقطاران خود بزندگی توافق حاصل نماید تا بتواند بشکل ایده آل زندگی اجتماعی را در پیش گیرد.

بهمان قسم، اطفال و کودکان که بتازگی قدم در آستان زندگی اجتماعی میگذارند، با وجودیکه پدر و مادر و دیگر اعضای فامیل در هر وقت و زمان با ایشان به منظور تسمیه و تربیه همراهی میکنند و هدف شان نیز همین است که اطفال شانرا با محیط و زندگی اجتماعی آشنا ساخته و ذهنیت آنها را در مورد نحوه زندگی و سازش با محیط فامیل و اجتماع آماده و روشن سازند، با ید طرز معاشرت و برخورد با دیگران را نیز به آنها بیاموزند، تا باشد که ایشان در آینده بتوانند افراد متکی به خود شده و همگام با کاروان تند تک زمان زندگی خود را عیار ساخته و به پیش ببرند.

با وجود این همه آرزو های نیک والدین، باز هم هستند عده ای از پدران و مادران که در این قسمت فرو گذاشت نموده و آنطوریکه

لازم است در این امر مهم، رسالت خود را رانسبت مصروفیت ها و یا بعضی معاذیر دیگر ایفا کرده نمیتوانند.

البته آنها به این پندار که در قسمت اعلاشه واباته اطفال خود متوجه بوده و واحد امکان تمام وسایل راحت اطفال خویشرا مهیا داشته اند. به زعم اوشان در صورتیکه سوال اعلاشه واباته برای طفل حل شود، طفل بعد از آن کدام احتیاجی به کمک بیشتر ندارد، رشد نموده و تکامل خواهد نمود!

در حالیکه این گنگوری پدران و مادران با پندار و قضاوت سطحی و از خود را ضعیفی، یک اصل اساسی را که در تربیه طفل شان رول ارزنده دارد، فراموشی مینمایند.

زیرا زمانیکه اولین نگاه های طفل به زشتی و زیبایی های طبیعت متوجه گردیده قادر به درک آنها می شود، ممکنست در هر روز صدها سوال نزد او خلق گردد، که در مقابل طفل بسیار مشتاقانه آرزو مندی نشان میدهد تا در مقابل هر سوال که در ذهنش خلق شده جوابهای مقتنع بگیرد.

اما متاسفانه بسیاری از والدین قسماً به

سوالات اطفال خویش وقعی نگذاشته و اگر احياناً بسوالات کودکان شان جواب بدهند، طوری وانمود میسازند که، حالا طفل آنها قابلیت فهم جواب درست را ندارد و طفل نباید سوالاتی از قبیل:

چرا زمین سبز میشود؟ چرا باران می بارد؟ چرا پریده نمیتوانیم؟ برای چه تاریکی میشود؟ چرا گوسفند شیر میدهد؟ و امثال اینگونه سوالات را از والدین بکند، البته زمانیکه کلان شد خود بخود به راز های طبیعت پی می برد.

در حالیکه این پندار مادران و پدران بکلی غلط بوده و فراموشی مینمایند که تربیه سالم طفل تنها تاهمین خود را پوشاک و تهیه منزل را بکار ندارد، بلکه تربیه سالم طفل مستلزم نمو و تکشاف بیشتر مغز و ذهن طفل بوده که توسط آن در شناخت خودی و سازش در اجتماع به طفل کمک میکند.

زیرا و قتیکه طفل با پندار های ساده و ابتدایی خود جواب مقتنع از والدین اخذ نکند و یاباو دروغ گفته شود، او با همان باور و اعتقاد یکباره والدین دارد، جواب های غیر قناعت بخشی را که

دبولند د کوچیانو درسامو به یوه نندارتون کی دماشومانو د لیدلو کتنو گوشه

د بشیر احدی ژباړه

په پولند کی د میند و او ماشومانو

د حمایې هر کزونه

د پولند د خلکو په جمهوریت کی دکورنیو له مخی ښخی اوانارینه په مساوی توگه په او ماشومانو د حقوقو د حمایت د پارو ټولنه کی حقوق لری دواړه مکلفیت لری چی یو لړ قوانین شوی دی ددغو قوانینو دکورنیو ورځنی او تیاری تا مین کړی.

به وارسا کی دماشومانو دپولکلور ر یکسوآهنگونو دانسامبل یوه خټنه

دهرمانوم میاشتنی لگښت (دمعاش اندازه) بېله دی څخه چې د ماشوم د ژوندی یا نسی کېدو او یا مرنی سوال طرحه شی د ټاکلو مقرراتو له مخی ټاکل کېږی او معیار ر ېښی دیوی کورنی دیوی ور ځی دمعاش دریچنده تثبیته شوی ده.

هغه پند ی چی د هغو ی ولادی امتیازات پای ته رسېږی د کور نیو د تخصیص ېښه نا مه دځینو روغتیا یی او وقایوی خدمتونو څخه ګټه اخلی د مثال په تو ګه دغه راز ښځی چی زیاتره یی به فابر بکو کی کار کوی په ټپه بیه د رمل اخلی او په وویا توګه د بستر ی کېدو او سناتور یم د امتیازاتو څخه ګټه اخلی .

دغه راز د فابریکی اداره کونکی دا صلاحیت هم لری چی ځینو کار گرو ښځو ته د تحصیل دپاره لاره آواره کوی دغه راز ښځی په فابریکو کی اضافی کار لری کوی او په ضمن کی ښوونځی ته هم ځی فابریکی دا واک هم لری چی ځینو ښځو ته تحصیلی پور سو ته ور کوی هغه میندی چی (۱۴) کلن ما شوم او یاد هغه څخه کښته غا شو ما ن و لری د احق لری چی په وې یانوګه د میندو او ما شوما نو د حما یی د مشور تی خدمتونو څخه ګټه واخلی .

هغه میندی چی چې به کور کی دوه کلن ما شو ما ن و لری او په کور کی سر پرست ونلری کوی لای شی چی په کور کی و اوسی او کار ته لاره نه شی دما شوم څارنه وکری او خپل معاش دی پوره واخلی .

هغی کار رگری ښځی چی په فابریکو کی کار کوی دما شوم دزیر بدو څخه وروسته تر دوو میا شتو پوری په سلو کی سل خپل معاش ، خپله اضافه کاری ، روغتیا یی ېښه تر انسیو رتی امتیازات او نو دی ګټی تر لاسه کوی لای شی . په دغه بر خه کی د ښځو دما شو مانو دشعیر زیاتوا لی او کموالی تا یر نلری .

دا هم امکان لری چی د (۱۴) کلونو او دهغه څخه دپورته عمر دما شو ما نو د میندی په هره میا شت کی تر (۱۴) ورځو پوری له خپلو پوره معاشونو څخه ګټه پاتی په ۵۰۰ مخ کی

هم ور کول کیږی . د امیند واری او دغه راز در خصتیو په وخت کی هڅ یوه ښځه له خپلی وظیفی څخه گوښه کېدای شی مگر یوا ځی هغه وخت گو ښه کېدای شی چی فابر بکه په تګه شی او یا در مسی مقاماتو د تچو یرله مخی د فابریکی کار وخت ول شی .

امیندوارو میندواو ماشومانو ته په پولنډ کی نور امتیازات هم ور کول کیږی د مثال په توګه د عملیاتو او جراچی په وخت کی ټول طبی فعالیتو ته په وې یانو ګه اجرا کیږی دزیر بدو څخه وروسته هره ښځه کوی لای شی چی تر یو کلن عمر پوری د خپل ماشوم دغذائی رژیم اود هغه دنورو اجناسو او کورنی او تر بیوی مشخصاتو دپاره معیار او پروگرام و ټاکی .

هره امیندواره ښځه حق لری چی دیو کال په موده کی یعنی د هغی ما شوم لسه زیر بدو څخه دری میاشتی مخکی او ۹ میاشتی وروسته تر تر لسه ددریو میاشتو د پاره او که ضرورت پیدا شی تر شپږو میاشتو پوری له خپلو معاشونو او دغه راز د خپلو رخصتیو د امتیازاتو څخه ګټه واخلی .

دوضع شو یو مقرراتو له مخی په پولنډ کی د میندو دپاره پخوا له اتو او نیو تر (۱۲) پوری د معاشونو او در خصتیو دور څښو امتیازات تا مین شوی وه خو اوس دغه معیار تر (۲۶) اولیو پوری اوږد شوی دی یعنی هره امیند واره ښځه کوی لای شی تر شپږو میا شتو پوری رخصتی واخلی او درخصتوبله حقو څخه ګټه واخلی هغه امیند واری ښځی چی دپر ستاری (نر-سنگت) وظیفه اجرا کوی په هرو (۲۴) ساعتونو کی له اوو څخه ترانو ساعتونو پوری د نرسنگ دخدمتو نو څخه په وړیا توګه ګټه اخلائی شی په هره کور نی کی دهر ما شوم په زیر بدو سره دما شوم دلگښت دپاره دولت له خوا یو ټا کلی معاش تعیینیری باید وویل شی چی دغه معاش په ګډه سره دولت او دکارگری اتحادیو له خوا تامینیری که چیری کومه کور نی دافصای ستونزی سره مخامخ شی نو په هغه صورت کی بیا هم د فینا نسی دکریدیت څخه ګټه اخلائی شی .

کون معیار ته ورسېږی یعنی عمر یسی تر پنځو کلونو پوری ور سېږی د هغوی روغتیا یی جاری په وې یانو ګه د ګر ځینو کلنیکو نو له خوا تر سره کیږی او په پای کی د ښوونځیو او تر بیوی مر گزونو دشا ګر دانو اوزده کو ټکو روغتیا نی حالت ددغه ښوونځیو دمر بوطو داکترانو له خوا ارزیا یی کیږی .

په پولنډ کی هغه میندی چی امیندواری شی او په فابر بکو کی وظیفه لری د امیندواری په موده کی څه نا څه دیولر ستونزو سره مخامخ کېدو تنکی دی ددغه ستونزو او خطر ونو دلیری کولو دپاره د پولنډ دوضع شوی قوانینو له مخی ښځی اجا زه نلری چی دا میند واری په موده کی په فابریکو کی لقیله کارونه تر سره کړی

او یا په خطر لرو ټکو کارونو کی ونډه واخلی ، دفا بریکو اداره کوو ټکو مکلفیت لری چی امیند وارو ښځو ته یوه سمه او مناسبه وظیفه چی دهغی وجود ته ضرورنلری وټاکی .

همدا رنگه د میند واو ماشوما نو د حما یی دکلینیک دپاکترانو دسیار بنیستی له امله د امیند وارو ښځو وظیفی هم له یو ځای څخه وېل ځای ته انتقال موند لای شی که چیری دکو بهی امیند واری ښځی معاش او اجوره دوظیفی او شغل دتبدیلیدو په صورت کی کمه شی نو په دغه حالت کی دهغی دکار په ساعتونو کی دو مره زیاتوالی راځی چی په مالی لحاظه دهغی د معاش او یا اجوری کموالی جبران کړی .

په امیند واره ښځه هڅکله مکلفیت نلری چی اضافه کاری وکړی او بادشیی له خوا کار وکړی . دغه مقررات په ټول هغه هیواد کی د ټولو هغو میندو د پار د صدق کوی چی یو کلن ما شو ما ن و لری دما شوم دزیر بدو څخه وروسته د میندو دپر له پسې کار کولو ستونزی محاسبه او ارزیا یی کیږی ددغه یرله پسې کار کولو په نتیجه کی دغه ښځو ته په معاش سر یرره نور امتیازات

دواړه دکو چیانود روغتیا او وقایسی دپاره په مساوی تو ګه مکلفیتو ته لری په دغو قوانینو کی د ازدواج او دغه راز داجتماعی عدالت په جو کات کی د طلاق دپاره ځانګړی مقر راتوضع شوی دی . طلاق هغه وخت صورت نیسی چی دمیړه او ښځی تر منځ په بیلا بیلو موادو کی د توا فقت نشوای محصور س شی او دواړه خوا وی ونکړای شی په شر بکه او ګه خپل ژوند نه دوام ور کړی . طلاق دیولنډ په قوانینو کی هڅکله دکو چنیا نو ژوند ته صدمه نشی رسولای .

دکوریو دای نیو دنا مین موضوع په دغه هیواد کی د کوریو د عایداتو او مالی حالت سره نژدی اړیکی لری هره ښځه په دغه هیواد کی بېله دی چی دهغی دکار او شغل مشخصات او یا دهغی عایدات په نظر کی ونیول شی حق لری چی څر څه د امیند واری په موده کی او څه دما شوم دزیر بدو وروسته مصونیت ولری اوله خپلی امتیازاتو څخه ګټه واخلی دیو لنډ دڅکو په جبروریت کی هره امیند واره ښځه حق لری چی د میندو او ماشومانو په کلنیکونو کی په وې یانو ګه له روغتیا یی او مشور تی خدمتونو څخه مستفیده شی هغی ښځی چی په فابریکو کی کار کوی د امیند واری په موده کی خپل معاش اخلی او هم لسه شپږو میا شتو پوری په کور کی درخصتوب حقو څخه ګټه اخلائی شی .

دیوی احصا یی له مخی په پولنډ کی په سلو کی (۹۲) امیندواری ښځی خپل ماشومان په زیر تون کی زیر وی او دغه کار په کلو او بانو کی هم رواج لری یوا ځی په سلو کی صفر اعشا ریه دری امیندواری ښځی خپل ماشومان په کورو نوکی زیر وی .

دما شوم دزیر بدو څخه وروسته هره ما شوم واکسین کیږی اودهغه د صحتی حالت په باب دما شوم درو غتیا په راپور کی یو ای طبی اطلاعات لیدل کیږی یوکلن ماشومان په کلنیکونو کی وخت په وخت معاینه او چاک کیږی او کله چی دما شوم عمر دروړ-

یو شمیر ماشومان دوارسا دیولوی وات په اودوکی دلوی اوساعت تیری بېله کی

دیوسمیر رسو نو دترسیم په حال کی لیدل کیږی .

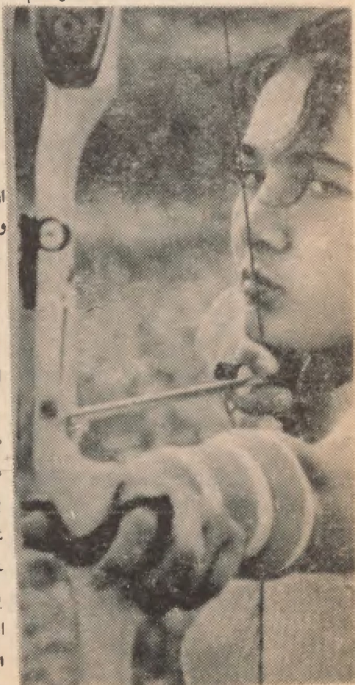

ترجمه و تنظیم از برومند

باتیر و کمان بسوی بازی های المپیایی ۱۹۸۰

در قسمتی از مجل بر گزارى بازی های المپیایی در سال ۱۹۸۰، بخشی را برای آنچه از ورزشکاران انسان اختصاص و درست کرده اند که آنجا با لباس های سفید ورزش ظاهر خواهند شد. یکی از سهمگیرندگان این ورزش که ضمن این گزارش ذکر ازنام وی بعمل خواهد آمد، از خودش واز ورزشی که قرار است ایفا دارد، مدعی است که: من کنون بدین نظر رسیده ام که از دیر زمانی بازی تیر و کمان را دوست داشته و آنرا منحیث یک ورزش پذیرفته بود و پس ازین نیز برایم ارزش جا و دانگی و همیشگی را دارا خواهد بود. من دوست از هشت سال قبل یعنی مو قعیکه پانزده سال داشتیم برای اولین مرتبه تیر و کمان «در دست گرفته»

آمادگی برای سهمگیری در بازی های المپیایی ۱۹۸۰ در قسمت بازی تیر و کمان.

آن زمان از ورزش ها فقط آبیازی و اتلتیک را بلد بودم چنانچه از آنجا که من شهر دو شنبه با آن موقعیت و اقلیم بخصوصیکه دارد میشود تمام سال را یک ورزشکار در هوای آزاد که خیلی ها گواراست مصروف فراموشی ورزش مطلوب خود باشند. اصلا ذوق ورزش «تیر و کمان» زمانی در من بیدار گردید که باری تعطیلات مکتب را به دهکده که پدر کلا تم آنجا زندگی داشت رفتم. پدر کلا تم با وصف آنکه روی چوب ایستاد و راه میرفت و تکلیف فرد پاسخگویی شکیجه ده بود، با آنها تیر و کمان خود را روزها مصر و ف میداشت که عطش مرا برای رها ساختن تیر از کمان و نشان گیری بیش از حد بالا برده بود بعدیکه مرا واداشت که اینکار را برگزینم. آنروز گار خوب بخاطر ام است ۹- سپتمبر ۱۹۷۰ تا ۱۹ سپتمبر ۱۹۷۱ در آنر عشق و تمرین توانستم مهارت بسزایی در تیر زنی کسب و خود را کاندید مسابقه نمایم در ۱۹ سپتمبر ۱۹۷۲ من یک نوآموز جدید را برای استادی درین قسمت و وضع، و همان بود که در سال ۱۹۷۵ من در مسابقات نخستین اولین زن تاجک لقب قهرمانی را در ساحه ورزش کمایی نمایم. اکثرا از طرف نامه نگاران این سوال از من بعمل می آمدند که آیا چه چیزی برای من که یک دختر نظیف و ملیح هستم این همه پیروزی را بار آورده و من کلمات اقتباس شده ام را که از شاعر توانا و مورد پسندم می خوانم بود باجملات خود مفهومی را ادا میکردم «کسی که انرژی و نیرویش را بصرف می میرساند باید چون زه کمان به هدف نشیند انسان هدفمند میتواند کار یک شیر را زار بسازد و مرام انسانی و نباتیک خود را جامه عمل بپوشاند» من روز سه یا چهار ساعت تمرین می نمایم. بسیاری از دختران و زنان کوشیده اند خود را برتر از من جاه بزنند، با من حسادت ورزیده میگویند: «زیو» تو با فذیک مقرر پنجاه و شش سانتی خود و چشمت که اگر آنرا بف کتی از فرط لاغری به هوا می پرد چطور تیر

ها را پیسم از کمان رها و به هدف جا بجهامکتی آنها چه ما را نه. ازین حرف های بیپوده سخت خنده ام میگرفت مگر چنان ممکن بود بدون تمرین و پشتکار مخصوصا در ورزش بهد فداست یافت چه رسد به دستیابی بر قهرمانی ۳۰۰۰؟ «عده را عقیده چنان بود که رها کردن زه کمان کاریست ساده لاکن من اکنون از آبیازی گرفته تا ورزش دو ش، فنیال ووالیبال را بسه همچو نفر هاییکه چنین ادعای بسی اساسی مینمایند، مسابقه بدهم. میدانم که برد با منست، زیرا آنان به تمرین و اثرات آن ایمان نداشته و بطور حتم در مورد اساسات ورزش چیزی نمیدانند.

من در فواصل ۷۰-۶۰ و ۵۰ متر هر بار ۳۶ تیر را از کمان پیسم میتوانم رها کنم بعضا در هر مرتبه ۱۴۴ تیر را از کمان رها میسازیم که وزن هر تیر ۱۶ کیلو گرام است و چه مشکل است در دست نگهداشتن کمان و تیر .... که مجموعا اگر با وزن تیرها محاسبه گردد از حاصل ضرب آن دو تن بدست می آید. اینکه من صبح و شام تمرین میکنم در حقیقت هر روز چهار تن وزن رانه و بالا مینمایسم در ورزش تیر و کمان سمت شمال نیز تأثیر قابل ملاحظه ای دارد. در سال ۱۹۷۷ من پنج ریکا رده چنانی قایم کردم و میدانم که قایم نمودن ریکارد چنانی چقدر مشکل است. در قدم اول اراده قوی در کار دارد و اتکا بخود تا و سایل گام زنی بسوی قایم نمودن ریکارد را در انسان تخلیق نماید. آدم نباید غرور خود را از دست بدهد. این غرور را که او یک برنده هستی و باید مباحثات نماید، چه روزی فرا میرسد که انسان ناگزیر است با چپسان ورزش «خدا حافظ بگو ید». در بازی های المپیایی ۱۹۷۶ المپیایی در مونتر یال من به کسب جایزه برونز نایل آمدم و از لحظه در یافت مدال برونز همواره در تلاش آن بودم تا این مدال برونز در بازی های بعدی به مدال طلا مبدل گردد که دیده شود چه خواهم کرد؟ گرچه در تیر و کمان ورزشکار زبده بسان من سر بلند نکرده است و لیکن کثرت از خواهرم که حیثیت رقیب مرا دارد، هراس دارم. من بعدی خودم را مصروف و ورزش نموده ام که فرصت برایم کاملاً تنگ است.

زیرا پس از اتمام تحصیلات در رشته فزیولوژی در یونیورسیتی دوشنبه من یک کورس اساسات ورزش نیز گرفته و در واقع مربی ترین و بهترین سال های عمرم را وقف سپورت نمودم و تازه ام توانایی آنرا ندارم که

ایسن ورزشکار در آرزوی کسب مدال طلایست.

از سپورت جدا شوم. از آنجا تیکه ورزش مطلوب و رشته تحصیلی ام فز بولوزی برای تباط با هم نیستند. میگوئیم از ورزش در آزما یشات فز بولوزیکی استفاده ببرم تا خدمت بهتر را انجام داده باشم. شوهرم «ها مون» بعدی بخاطر این مشغولیت هایم خوشنوداست که به اصطلاح حتی مرا مجال نمیدهد که به آب سرد و گرم دست بزنم همیشه بهترین ها را برایم تدارک می بیند تا با خاطر آسوده و کمان آرا مشرب امور محوله ام بپردازم مخصوصا خورب سندی من بخاطر فرا رسیدن بازی های المپیایی ایست که یک خر سگ را سمبول بازی های ۱۹۸۰ قبول کرده اند و من ناخود آگاه هشت سال تمام است که یک خر سگ شمشه بی رادر بکس خود نگهداشته ام.

پشتیبانی های همه جانبه از خلق قهرمان ویتنام

شاهد همکارهای بیدر یغانه، برادرانه و صمیمانه شو روی در مقابل کشور هاییکه تحت ستم طبقاتی وارتجاع قرار گرفته و نیرو های اهر یعنی وامبر یا لیستی چیزی نمانده که زندگی شانرا بگیرد، نموده اند. که

دوستی اتحاد شوروی با جمهورییتسوی سیالیستی ویتنام تازه نیوده ورزش کاملاً تاریخی دارد. ضرب المثلی است که (دوست حقیقی در انای غم شناخته میشود) و تا ریختن

صحنه از فیلم «پشاوره» که بیانگر صلح و نودوستی است.

ویتنام قهرمان از همسجو کمک های بسی قید و شرط شوروی مخصوصا در لحظات حساس که تروپ های عساکر اجنبی مردم و خاک شانرا تهدید مینمود دریافت داشته اند و همواره اسلحه مواد حیاتی، تجهیزات، ادویه، مواد غذایی و غیره شان توسط شوروی تامین گردیده تا با شد که بسوی يك جامعه نوین فارغ از استثمار تمام بزنند و این کمک ها مخصوصا زمانی شدت گرفت که امریکایی ها خیال از هم با شیدن ویتنام را داشتند که برای کوتاه ساختن دستان تجاوزگران از خاک ویتنام و برای بقای ویتنام هزاران لیتر خون برای این خلق قهرمان ریخت حتی شاگردان مکاتب از پس اندازهای ناچیز خود برای شاگردان ویتنامی ها بمنظور اینکه تعالیم خویش را فرا گرفته باشند کاغذ تهیه میداشتند و برای کمک به اطفال ویتنامی پول های فراوانی صرفه جویی و به اوشان سپرده میشد. برای تامین گسترش صلح که اتحاد شوروی همه وقت فعلا نه نقشش را ایفاء داشته است، در مورد برای ویتنام نیز پیوسته صلح را به ارمان آورده. به همین منوال است همکاری همه جانبه میان کشورهای شوروی و جمهورییت سوسیالیستی ویتنام پس از سال های جنگ که از جمله میشود از کارخانه های انرژی، موتر و سایر مربوط به جهان فلم، پروژکتورهای فلم، را دیو و تلویزیون نام برد. چنانچه درانتا تیکه تروپ های مهاجم چین بر خاک ویتنام پا گذاشتند، اتحاد شوروی با همان نقش مثبت و فعالیکه در زمینه آسایش جهانی با اتحادیه دوستان خود دارد همبستگی همه جانبه خود را با خلق قهرمان ویتنام ابراز داشت و با پشتیبانی تمام و همه جانبه شعار میدادند: دست ها کوتاه از ویتنام !!

همکاری کشورهای سوسیالیستی با همدیگر نمونه خوبی برای گسترش صلح بحساب می آید.

سناریو نویس و کارگردانیکه نبرد با بیعدالتی ها محتوای فلم هایش است

این فلم یکبار دیگر ارزش این فلم انسانی تئیت و دو بالاکردید. تماشاگر بعضی فارغ شدن از تماشای فلم، هکذا حین تماشای فلم خودش در میان همان صحنه پراز نبرد یافته و درمی یابد که چنان فاشیت ها خجل میشوند.

«فتیا» همچنان گوشیده بود درمورد نقش فاشیت ها در چلی موضوعاتی را شامل فلم ساخته و واضح ساخته بود که فاشیت

درینجا گزارش تازه داریم در مورد یک نویسنده، ژرژ یسور و کارگردانی که مدعی است نبرد محتوی تمام فلم هایش را میسازد. منظور از «فتیا» تاز سال ۱۹۷۳ «فیمسوز» است. نامبرده در سال ۱۹۷۳ فلم «کلمه شیرین آزادی» را تنظیم و کارگردانی نمود که در فلم مذکور مقابله و نبرد را در امریکای لاتین و تائید ناشی از آن گنجانیده شده بود با بروی پرده آمدن

ما چه موجودات دون همت و خالی مفز اند در ساخته های «فتیا» معمولا تماشاگر خودش را در نبرد با حریف می یابد. صحنه های فلم چنان وجد آور میا شد که در بیننده حس میهن پرستی بامتشها درجه بیدار گردیده و میخواهد پایه پای سایر میاودین در راه راندن دشمنان میهن گام بزنند و هیچ اجنبی را مجال پای گذاشتن در سر زمین خودند از نیرو بایستی مقام «فتیا» تاز سال ۱۹۷۳ را گرامی داشت و به هنر او ارج فراوان گذاشت در پایان فلم های ژرژ یسور و سنا ریوتویس مزبور بیننده خودش را راحت می یابد، بدین مفهوم که صحنه های اخیر فلم نتیجه نبرد و پیروزی و جلوگیری چشم تماشاگر میسازد و بیننده که سراسر فلم را به تپسج و وسوسه و دراج فلم درمتهای وطن پرستی و نودوستی یافتند، در می یابد که بالاخره نیروهای مترقی چه ما هرا نه بصیرانه عمل نمود و به آنهمه ترازیدی ها تیکه تا آنوقت در فلم مسلط بود پایان داده شده. ازینرو مقام این کارگردان موفق و اهداف عالی و انسانی او خیلی ها ارزنده و بسزاست.

همانسانیکه کتله های بشری و افراد بشره نان و نقدیه برای بقای خود ضرورت مبرم دارند به اندیشه های عالی و انسانی و کاملا مترقی نیز نیازمندند که بایستی و خواهی نخواستی آنها را فراموش از تخیلات موهوم ببرهیزند و خواب رو یا را کنار بگذارند و این شباهت را در خود بیدار سازند که بشر در واقع بسان یک حلقه زنجیر بهم مرتبط بوده و بایستی برای بشریت، برای آسایش بشریت و برای تأمین و همگانی ساختن صلح کوشیده

و بجلو متین و محکم گام زد. موضوعات مذکوره زیاد تر در کارهای «فتیا» مقابل چشم تماشاگر جان میگردد. از قول نویسنده ای مینگارند که: هر گاه میخواهد حقیقت را در جامعه تبارز دهید و برافواها ت جیره گردید، بایست ابتداء چیزهایی درمورد حقایق بنگارید! روی این اصل «فتیا» مدعی است که یک کتاب در مورد انسان ها بی نگاشته است که او شان انسان را گرامی میدارند، انسان را چون او را که سعی دارد هر مفکوره ضد صلح و سستی و ضد انسانیت و گرامت انسان را خنثی و به تماشاگران واقعی نودوستی و فداکاری را جلوه گرسازد و ی که تازگی ها یک کتاب جامع هنری درمورد صنعت فلم نوشته، ادعا میکنند که انگیزه کوی را و داشت تابه قلم دست برد هانا احساس سرشار وی نسبت برمد و جامعه است وی مدعی است که از نشر فانتزی ها و راه دادن فانتزی فرهنگم بدش آمده و میگوید یک سازنده فلم باید فقط و فقط تصاویر از جامعه را در روی پرده انعکاس و در فرجه های هنر دانه بنماید نه اینکه از هنر هفت منحنی یک نوع صنعت تجارتی کار گرفته شود و این اصلا مطرح نباشد که نیاز مبرم عصر چیست، بشریت از کارگردانان فلم و سینما چه میخواهند، خیر برخلاف بر کارگردانان فلم است تا مردم در تأمین عدالت، صلح و برابری در جامعه رهنمون گردد و به آنکه اندیشه های استشارگری دارند، اندیشه های مترقی، عدالت و برابری و مساوات و صلحجویی را دروی جاگزین سازند. بنظر این هنرمند انتخاب کرکرها بقیه در صفحه ۴۳

انتون چخوف

د

ماکسیم گورکی

په نظر کې

تیرېسې

په پرله پسې او یو نواخته ډول خبرې کولی دهغه ډول احساسات د یو خصوصي او کور په سر ښوونکي د ژوند نه په دوران او وضع کې منځ ته راغلي او ښا د یو ایشو دل شوی دی او د یو داسې دوحیې شکل یې اختیار کړی دی چې په عمومي ډول سره د نړۍ په نسبت جزئي تریشه نظر په نامکنه کوي. او نړۍ مونږ له برداشت څخه پرته کوم بل شي نه دی. .... دلته هغه خپلې خبرې فلسفي ته راوگرځولې. او د یوه مست انسان په غیر چسپ د یخ د پاسه روان وی کله به هغې خوا او کله به دی خوا ته ښو پلده. چخوف په مېر با نې سره وروړو پوښتنه ځینې وکړه: « ستاسې په ناحیه کې څوک هلکان په لرغې وهی؟ » ښوونکي ډیر ژر له چو کې څخه پورته شو او خپل لاسونه یې په غصه سره وښورول.

څه مو وویل؟ ما؟ هیڅکله به زه هغوی ونه هم. »

اوپه ځپکان سره یې خپله ساه وایستله آنتون پا و لو و یخ دهغه د کرارو لو په خاطر موسکا و کړه او خپلو خبرو ته یې ادامه ورکړه. « د عصبي کېږي مه، مگر ما تاسې ته وویل؟ اما په یاد می دی چې په ورځپاڼه کې می و لو ستل چې ستاسې په ناحیه کې یو معلم د مکتب هلکان په لرغیو وهی. .... »

معلم ددو هم ځل له پاره کینا ست، خپلې خولې یې و چي کړې. په آرام ژبه یې یو اسویلی وکیښ او په خپله ژوره او خیره لهجه یې وویل:

« یخې حقیقت لري. یوه داسې وضع منځ ته راغلې وه، هغه ښوونکي ماکاروف وو. او دده داکار هم د تعجب و په ندی! یو عجیب مطلب خود درک کولو وړدی. »

ما کار و واده کړی دی، څلور زامن لري، ښځه یې ناروغه ده، په خپله هم همداسې - مسلول میاشتنی حقوق یې شل روپلۍ دی ... او مدرسه هم دیوځار سره شپا هت لري، یوازې یوه کوټه لري هغه هم صرف د ښوونکو له پاره. په یوې داسې او ضاع او حالت کې سړی د یوې آسمانې فرېښتې په سر هم د سول واک و کوي، او زما سره به هم عقیده وی چې د مکتب هلکان له آسمانې فرېښتې سره ډیر توپیر لري. او دغه سړی چې خوشبختی دهغه یې هڅه کوله په خپلو مصنوعي کلما توسره چخوف تر تأثیر لاندې راولی ډیر ژدې خپله عقابې شکله پوزه سره وپوله او داسې کلما ته یې مخه کړه چې د تېږ وپه شان ساده او درانده وو. داسې کلما ته چې په هغو ناولو او شومو حقایقو چې ددو سبب په کلو باندې مسلط وو زما اچو له ...

ښوونکي دخپل کور به څخه د اجازې اخیستو په وخت کې د چخوف وړو کې او وچ لاس او دده نری گوتی په خپلو دواړو لاسو نو ټینګې کړې. هغه وویل: « زه چې ستا د لیدلو له پاره را تلم لکه چې دخپل رئیس دلید لوله پاره هم. »

خپل یو ټونه می رنگ کړل، برګ او شیک لباس می واغوست او تصمیم مسی نیولی و چې تاسې ته ځان داسې وښییم چې دارزش و ډیم. او اوس چې هم داسې احساسوم لکه چې دخپل پوښه او زړې دوست څخه جلا کېږم. یو داسې دوست چې ټول شیان درک کوي. دا غومره لو په خبره ده. د ټولو شیانو درک! ستاسې څخه ډیر تشکر اړه هم. زه له ځانه سره له ارزښت ډکې مفکوری وړم. لوی خلک ساده دی خو ډیر پوهیږي.

هغوی مو د غریبو خلکو ته نږدی دی

نسبت هغو ساده ډلو ته چې موږ پکې ژوند کوو. خدای په آمان زه به هیڅکله تاسې له باده ونه باسم یعنی هیر به مونه کړم. پوزه یې ور پیده، شو ټلې یې دیوې ښکلې موسکا له پاره خلاصی شوی او ناڅاپه یې زیبا ته کړه: بدخلک، بې بخته هم دی. پرهغوی باندې دی لغتووی!

د تللو په وخت کې آنتون پا و لو و یخ په کتلو هغه بدر ګه کړ، په خپلو شونډو یې موسکا وکړه او ورته یې وویل: « ښه سړی. که څه هم ډیره موده به خپل ندریس ته ادامه ور نه کړی. »

« هغوی به دی په چټکې وباسی ... ترڅو چې لده څخه خلاص شي. »

له لږې چو پټیا څخه وروسته یې په ټیټ غږ او وقار سره ادامه ورکړه. (په روسیه کې یو شریف سړی یو داسې ... ته ورته دی، چې پرستانو په باندې ماشومان ډاږوی ... »

زما په نظر، د آنتون پا و لو و یخ په مقابل کې هر چاته یو داسې احساس پیدا کیده چې زیا تره حقیقی، ساده او ډیر په ده پورې تړلی وی. او ما ډیر وخت لیدلی دی چې څرنگه ځینو اشخاصو دخپلو کتا بې غټو الفاظو پرده یوې خوا ته کش کړه او مروج غبار ته و نه او ټول هغه نور یې ارزښته او واره شیان چې دروس خلک یې دهیجان نه وخت کې استعمالوی د هغه په حضور کې ورڅخه کار اخیست. آنتون پا و لو و یخ دماهی له غاښونو، دچرګسو له بټکو اوله ټو لو هغو شیانو چې ظاهري تجمل او جرنگ او جرونګ لري او په بیګانه وو یو دی ارتباط لري او انسان هغه ددی له پاره استعمالوی چې ځانته ظاهري شکل او بڼه ورکړي بد راتلل او هغه یې خپه کلاه. زه متوجه وم هر وخت به

چې ده له همدې خو شپو شانو څخه له یوه سره بر خورده کلاه یو ډیر قوی احساس به ده ته پیدا کیده ترڅو چې له دغو کمالات را وړو نکو دما و نو څخه ځان ته نجات ورکړي. هغه څه چې دده د خبرو د مقابل طرف حقیقی خبره او ژوندی روح دده له پاره بد ګرځي.

آنتون پا و لو و یخ تل دژوند په روح او ځان عقیده درلوده، تل دی پخپله و، روح آزادانه، هیڅ دی ته توجه نه کوله چې نو له ده څخه توقع وکړي چې څنگه وی او یا نه وی.

دآب و تاپ څخه د ډوکومو ضوعا تو په شاوخوا کې یې خبرې نه خو ټیندېلې. یوځل یې له ددیسو فیښنی ښځو سره ملاقات درلوده چې دده کوټه یې دورېښمنو جامو له خش خش او گنگس کوو نکسی خو شپو یې څخه ډکه کړې وه. په ډیر جلال اودېدی سره دخپل ګوډ به په مخکې ناستی وی او ویل یې چې له سیاست سره

ډیره علاقه لري او دده څخه یې په پوښتنو پیل کړی و. « آنتون پا و لو و یخ فکر کوي چې جنگ به په څه ډول ختم شي؟ » آنتون پا و لو و یخ له یو ټو څخه وروسته د فکر کولو په خاطر لږ څه چپ شو او بیا یې په ټیټ، له وقاره ډک او مېړانه غږ ځواب و ر کړ: « شک نشته چې په سولې سره به ختم شي. »

« داڅو حتمی ده، مگر څوک به بریالی شي؟ یونانیان او یا ترکان؟ »

زما په نظر داسې ښکاري چې څوک ډیر قوی وی هغه به بریالی شي. »

ښځو په یو غږ سره پوښتنه وکړه: « کوم یو ته تاسې ترجیح ورکوي؟ یو نا نیانسته او که ترکانو ته؟ »

آنتون پا و لو و یخ په ډیرې مېر با نې سره هغې ته وکتل او په صبر ناکه موسکايي چله احترام څخه ډکه وه هغې ته خوا ب ورکړ: « من میوه های شیرین رادوست دارم شما چطور؟ »

هغې ښځې په علاقې او لوړه آواز سره وویل: « آه، بلی! من هم دوست دارم. »

بلی ښځې په خورا تاکید سره وویل: « څومره خوږ خوند لري. »

وروسته دوی درې واړو د خوړو میو و په باره کې ددو ستانه خبرې پیل کړې. او ویې ښودله چې ددو مېوې موضوع په باره کې ژور او له حیرانتیا ډک معلوما ت لري هغوی په ظاهر کې خوشحاله وی ځکه چې مجبورې شوي نه وی چې په خپلو مغزو باندې فشار راوړي او د یو نایانو او ترکانو سره په علاقې و مینې باندې جدی قضا هر وکړي. هغه څه چې تر مخه شیبې پوری یې په هغه باره کې هیڅ فکر نه وکړی. دتللو په وخت کې یې آنتون پا و لو و یخ ته په خوشحالي سره قول ورکړ:

« موږ به تاسې ته یو څه خوږه میوه راولېږو » دملمنو له تللو څخه وروسته ما ورته وویل: « ښکلی مکالمه مودرلوده. »

آنتون پا و لو و یخ په ورو و خندل. ویی وویل: « هرڅوک با ید په خپله مخصوصه ژبه خبرې وکړي. »

یو بل وخت می بیا یو سړی چې په ظاهره ښه سړی معلومیده و لید چې چخوف ته مخامخ ولاړ او خپل سر ته به یې دشا وخو ټکمان ورکړ او په داسې لهجه چې له اعتماد ډکه وه ویل یې:

نورویا

نقش زبان مادری در تعلیمات ابتدایی

ارتباط مفاهیم در یک سیستم بصورت کلی نکته دیگری که به ارتباط تدریس مفاهیم علمی بخاطر سپرد این است که مفاهیم در دماغ طفل به مثابه خریطه یا جوال چارمغز نیست باهم ارتباطاتی دارند. اگر این طور نمیبود عملیات ذهنی که ایجاد تو حید و انسجام را میگردان امکان پذیر نمیبود و هم مفهوم کلی جهان مسیر میگشت. همان مفاهیم جدا گانه و جود نمیداشت چه این مفاهیم خود مستلزم یک سیستم است. اساسی ترین عامل تحول در هر مرحله مفهوم سازی در چه کلسی بودن است. در مراحل عالیتر انکشاف معنی کلمه قاعده تساوی مفاهیم است. اساس این قاعده بر مفهوم به کمک مفاهیم دیگر به طرق گوناگون و بشمار شکل میگردد. مثلا معنای کلماتی که از طریق تفکر غیر شعوری بدست می آید توسط خود آنها افاده میگردد و از کلمات دیگر در میان آنها استفاده نمیشود. مثلا اگر گفته شود کار چیست، خواهد گفت چیزیکه شاخ دارد. اما مفاهیم علمی (شعوری) به چندین صورت بیان میگردد. «عسدر یک» را میتوان به ۱۰۰۰ معنی ۹۹۹، فرق دودیده که بی هم می آید، یا «هر عددیکه بر نفس خود تقسیم شود» و غیره این تساوی مفهوم میباشد. خلاصه اینکه کلیت، تجرد، سیستماتیک بودن از خصوصیات مفاهیم علمی به سویه عالی میباشد. آنطوریکه در بحث مفاهیم علمی در اطفال دیدیم نقش زبان (نوشتن گرامر) نسبت به همه مضامین در کسب و فراگیری مفاهیم فوق العاده زیاد است. اکنون بدینخواهد بود اگر در باره فکرو زبان به اختصار بحث کنیم چنان موضوع اهمیت تحصیل به زبان مادری در مکاتب ابتدایی را بیشتر واضح میسازد.

فکرو کلمه

در بحث فکرو زبان (کلمه) اولیتر از همه به رابطه فکرو و گفتار میپردازیم سپس زبان حال و زبان قال را به ارتباط فکر مورد بحث قرار میدهم و نتایج لازم در زمینه انکشاف ذهن طفل در مکاتب ابتدایی متذکر میشوم:

ارتباط فکرو و گفتار در مراحل ابتدایی تکامل:

تحقیقات در باره فکرو زبان نشان میدهد که فکرو زبان در اساس خود رابطه جنتیک ندارد. رابطه داخلی بین این دو در انکشاف بطور شخصی حتی و لازمی نبوده بلکه نتیجه آن میباشد. در حیوانات نیز حتی در انتر پاید ها که با انسان در زبان و ذکاوت شباهت دارند ارتباطات بسیار

فکرو زبان به مثابه نرسیده است. همچنان ثابت گردیده است که یک مرحله قبلی زبانی در فکر و یک مرحله قبلی فکری در زبان موجود است. کدام رابطه اصلی بین زبان و فکر وجود ندارد؟ اما در جریان تکامل فکرو زبان ارتباطی بین این دو برقرار میگردد، تغییر میکند و نمو مینماید. در مطالعه ارتباط فکرو زبان و فکر معنی کلمه را بحیث واحد فکر زبانی بکار میبرند معنی کلمه چنان ترکیبی از فکر و زبان است که به مشکل میتوان گفت این پدیده فکر است یا پدیده زبان، کلمه بدون معنی لفظ میانخالی میباشد بناء معنی محک کلمه بوده و جزء لاینجزای آن میباشد. معنی هر کلمه یک کلمه یا مفهوم است و چون کلمه ها و مفاهیم پدیده های فکر است، بناء معنی به پدیده فکر مینماید. خلاصه اینکه معنی کلمه وقتی پدید فکرو است که فکر محتوای آن باشد و پدیده زبان وقتی گفته میشود که زبان با فکر رابطه داشته و توسط آن روشنائی پیدا کند معنی کلمه اتحاد زبان و فکر را امکان پذیر میسازد.

خلاصه اینکه در جریان تکامل زبان، ساختمان معنی و خصوصیت رو آن

اطفال در فرا گرفتن زبان قال از کلمه شروع میکنند

تغییر مینماید. فکر زبانی از کلیه های ابتدائی شروع شده به مجرد ترین مفاهیم تکامل میکند. تنها محتوای کلمات تغییر نمیکند بلکه طرقی که بوسیله آن واقعیتها شکل ها را بخود میگردانند و در جهان منعکس میگردد، نیز تغییر و تحول مینماید. معانی کلمات طور دنیا میگذشت میبود نه طور ستاتیک. با انکشاف ذهنی طفل معانی کلمات نیز تغییر مینماید همچنان معانی کلمات وقتی تغییر میکند که فکر به انواع مختلف فعالیت نماید بکار افتد. همچنان رابطه فکر با زبان یک عملیه است

که با یک حرکت مدام به پیش و عقب از فکر به کلمه و از کلمه به فکر به فعالیت میافتد. در این عملیه رابطه فکر و کلمه تغییر مینماید، تغییراتی که خود انکشاف ذهنی تلقی میشود.

همچنان فکر دوجیز را با هم ارتباط میدهد و بین آنها ارتباط قائم مینماید.

بفکر حرکت میکند، نمو میکند و انکشاف مینماید، وظیفه ای را انجام میدهد و مشکلی را حل میکند. این جریان فکر به صورت یک حرکت داخلی رخ داده مراحل مختلف را می پیماید.

زبان حال و زبان قال: در جریان فکر کردن با یکدیگر و با اشخاص دیگر.

یکی از این دو شاخه عبارت است از ساخته داخلی، معنی دار و سیستماتیک (زبان حال) و دیگری عبارت است از ساخته خارجی و لفظی زبان حال قواعد حرکت هریک از این دو ساخته جدا گانه میباشد این دو ساخته طور پیچیده و مرکب و غیر متجانس باهم اتحاد و بستگی دارند.

اطفال در فرا گرفتن زبان قال از کلمه شروع میکنند و سپس چند کلمه را با هم ارتباط میدهند مثلا اول پیراهن، پتلون، کرسی

معنی بر تلفظ تأثیر مینماید و تلفظ بر معنی. این معنای آنرا میدهد که در ابتدا معنی و تلفظ برای طفل ارتباط نسبی گسستنی دارد و او فکر میکند که هر دو یک چیز است. در این مرحله ابتدائی کلمه جزء لاینجزای شی یا چیز فکر میشود و این به نوع خود نماینده گی از خصوصیت بطور زبانی (آکا هی) دوره بدوی میکنند. مثلا یک حیوان را از جبهتی گاو میگویند که شاخ دارد اما این ارتباط معنی و تلفظ بعد ها بر هم میخورد و از هم فاصله میگیرند. قدرت استعمال زبان در انبساط و تقسیم مستقیما به این ارتباط دارد که طفل تاجیه اندازه معانی کلمات را در بیان و شعور خود از هم فرق میتواند.

ماهیت زبان حال:

رابطه فکر و زبان باهم پیچیده گی که دارد وقتی خود قبیله شده میتواند که ماهیت روانی زبان حال را بدانیم. زبان حال ساختمان مشخص داشته دارای قواعد خاصی خودش میباشد و با دیگر اشکال و فعالیت های زبان روابط پیچیده دارد.

در تشخیص زبان حال دانستن این مطلب مهم میباشد. اول اینکه زبان حال برای خود شخص است نه مانند زبان قال برای دیگران، دوم اینکه اکثرا تلفظ در آن وجود ندارد. سوم اینکه در زمان حال فکر به شل درونی و داخلی در می آید. چهارم اینکه مقایسه با زبان قال نسبتا مرتبط و نامکمل است. و بالاخره در زبان حالاز فکر بحیث مواد استفاده میشود نه از اصوات.

مشخصات سیستماتیک زبان حال:

احساس کلمه بر معنای آن در زبان حال چرب میبندد.

احساس یک کلمه عبارت از مجموع همه وقایع و حوادثی میباشد که در سطور انسان توسط کلمه تحریک میگردد.

احساس یک کلمه پیچیده و دینامیک است که دارای چندین ساخته میباشد معنی کلمه یکی از ساخته های ثابت و دقیق آن است. احساس در قرینه و سیاق جمله ظاهر میگردد. کلمات در حالات و مواقع مختلف احساس های مختلف پیدا میکنند. اما معنی در جریان این تغییرات ثابت مینماید.

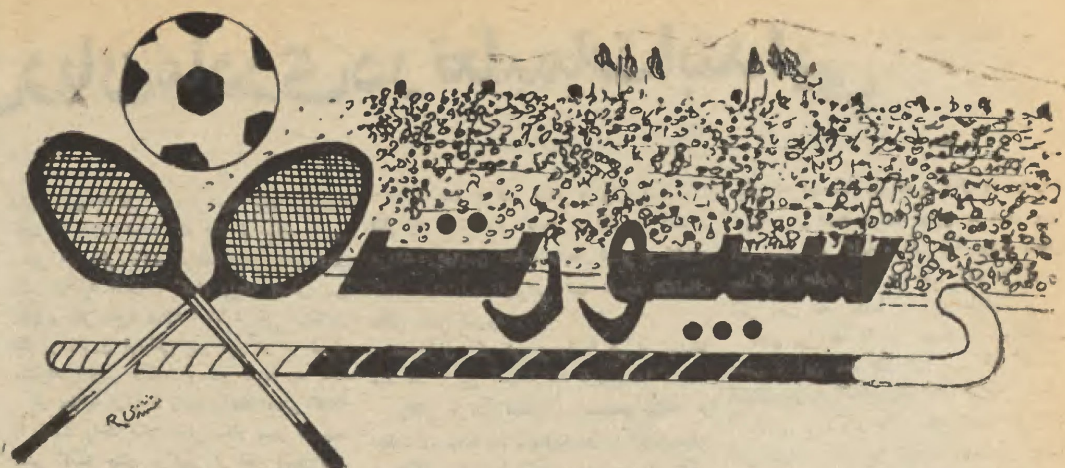
در زبان حال تفوق و برتری احساس بر معنی، تفوق جمله بر کلمه و از قرینه بر سیاق جمله قاعده کلی میباشد.

در ترکیب کلمات نیز زبان حال فرق دارد. از چند کلمه یک کلمه جدید ساخته میشود. بقیه در صفحه ۵۰

ترینا کیتان تیم والیبال رابعه بلخی

انکشاف تربیت بدنی یکی از اهداف دولت انقلابی ماست

قمندان ورزش به چهار اطراف میدان والیبال اخذ موقع نموده و منتظر شروع مسابقه بودند، ساعت ۳ و ۴ دقیقه مسابقه والیبال بین دو تیم ورزشی و برجسته لیسه رابعه بلخی و لیسه زرغونه آغاز شد. تماشاچیان هر یک به طرفداری یکی از تیم ها صدا می کشیدند و کف می زدند، در شروع مسابقه لیسه زرغونه بخاطر اینکه مقام قهرمانی تورنمنت بهاری خود را حفظ کرده با شد سعی به خروج میداندن تاتیم حریف نمره زیاد اخذ نکند و اینبار نیز نام خود را در صدر جدول مسابقات درج نمایند چند لحظه از مسابقه نگذشته بود که مسابقه از

طرف تیم لیسه رابعه بلخی سرعت گرفت و بازی رابعه حدی هیچانی سا ختند که تماشاچیان نیز به شور و هیجان آمده بودند، هر توییکه تو سطر یکی از پلیران لیسه زرغونه می شد همه اف می کشیدند اما بر عکس تیم لیسه رابعه بلخی با اخذ نمرات پیهم جدی تر شده می رفتند و خوش نمر دانه بازی را دنبال می کردند بخصوص کیتان تیم ترینا قسمی بازی را گرم نموده بود که تمام ورزشکاران به شور و هیجان آمده بودند، و نا ناشر کیتان تیم لیسه زرغونه که گفته بود « وقتی در جریان مسابقه هیچانی می شود توپ از شدت و سرعت شونم زمین را میشکافد » اینبار با زهم به هیجان آمده بود فکر میکردم با هر شوش ... اما تیم لیسه رابعه بلخی بایه کار بردن تخنیک های سپورتی برد مسابقه را به نفع خود کشانده و به جای تیم لیسه زرغونه نام تیم خود را در صدر جدول مسابقات درج نموده و ختم مسابقه دومقابل صفر به نفع تیم لیسه رابعه بلخی اعلان شد چند لحظه بعد از پایان گرفتن مسابقه والیبال همه تماشاچیان خود را به

گرفت مسابقات با لتر تیب ۳۶ مقابل ۷ و ۳۰ مقابل ۲۹ به نفع لیسه های آریانا و ملالی و در مسابقات والیبال که بین لیسه های عایشه درانی و زرغونه، ملالی و رابعه بلخی سوریا و زرغونه برپا شد مسابقات بالترتیب دو مقابل صفر به نفع لیسه زرغونه، لیسه رابعه بلخی و لیسه زرغونه اعلان شد. حال جریان دو مسابقه قهرمانی را که والیبال و باسکتبال می باشد بصورت مختصر به شما ورزش دوستان محترم مجله زوندون تقدیم نمود و گفت و شنودی را که با قهرمانان تازه و جوان این مسابقات بعمل آمده پیشکش می نمایم.

ساعت ۳ و ۴ دقیقه بعد از ظهر ۱۷ میزان بخاطر بازدید از مسابقات قهرمانی والیبال و باسکتبال به لیسه ملالی رفتیم، قبل از اینکه مسابقه والیبال صورت بگیرد علا

بالترتیب ۳۰ مقابل ۱۷، ۴۱ مقابل ۲۸، ۴۲، ۱۰ مقابل ۲۸ و ۳۰ مقابل ۲۴ به نفع تیم های لیسه زرغونه، لیسه عایشه درانی، لیسه ملالی و لیسه زرغونه پایان یافت هم چنان در مسابقات والیبال که به تاریخ ۸-۹-۱۱ میزان بین لیسه سوریا و لیسه ملالی، لیسه رابعه بلخی و لیسه مریم، لیسه سوریا و لیسه آمنه فدوی صورت گرفت مسابقات بالترتیب دو مقابل صفر به نفع لیسه ملالی، دو مقابل صفر به نفع لیسه رابعه بلخی و دو مقابل یک به نفع لیسه سوریا انجام یافت، در مسابقات باسکتبال که بین تیم های لیسه آریانا و لیسه مریم، لیسه عایشه درانی و لیسه ملالی صورت

مسابقات تورنمنت خزان و والیبال و باسکتبال لیسه های انات مرکز که بتاريخ ۸ میزان در میدانهای ورزشی لیسه ملالی آغاز گردیده بود بتاريخ ۱۷ میزان ختم گردید. عبدالعزیز غفوری معاون مدیر تربیت بدنی ریاست تربیت بدنی وزارت تعلیم و تربیه به پاسخ پرسشی گفت: مسابقات تورنمنت خزان بر عکس تورنمنت بهاری به سیمت ناک اوت در میدانهای ورزشی لیسه ملالی صورت گرفته و به ترتیب ذیل پایان پذیرفت:

مسابقات باسکتبال که بتاريخ ۸-۹-۱۱ میزان بین تیم های لیسه رابعه بلخی و لیسه زرغونه، لیسه آمنه فدوی و لیسه عایشه درانی، لیسه ملالی و لیسه انقلاب، لیسه زرغونه و لیسه سوریا صورت گرفت

مسابقه دهندگان باسکتبال تورنمنت خزان قبل از شروع مسابقه

باسکتبال لیسه ملالی راعرفی کنید:

کپتان تیم سامه احمد متعلمه صنف ۱۱ فنانه د فتری فنانه افضلای ، هما ایدالی ، راحتمردای ، فاخره نادری ، محبوب مرتضا ، ماری رونق ، بلقیس نورزی متعلمات صنف نهم ، نادیه متعلمه صنف دهم وزهره مرتضا متعلم صنف یازدهم اعضای برجسته و فعال تیم باسکتبال لیسه ملالی میباشند .
سامه چند سال میشود که باسکتبال می‌کند ؟

البته از چندین سال به اینطرف علاقمند ورزش باسکتبال بودم ، اکثرا درمیدانهای باسکتبال لیسه خودتربین میکردم که از سه سال به اینطرف عضو تیم لیسه ملالی می‌باشم ، نظریه علاقه تشویق فامیل معلمین سورت و اداره مکتب یک پلیس خوب

شدم ، که در پهلوی این بازی والیبال و تلتیک نیز دسترسی و علاقه دارم چنانچه در مسابقات التلیک که از طرف ریاست تربیت بدنی وزارت تعلیم و تربیه دایر گردیده بود نیز حصه داشتم .

سامه چه چیز باعث شد تا کپتان تیم باسکتبال لیسه خود باشی ؟
با پرسش این سوال از سامه کپتان تیم تریا سجادی معلم سپورت و تربیت بدنی چنین پاسخ میدهد :
نظریه استعدادش در جریان بازی ، بکار بردن تخنیک و تاکتیک های خوب در وقت بازی و مسابقات و هم چنان نظر به پابندی وی در تمرینات مداوم و اخلاق بر- برگزیده ای که دارد به حیث کپتان تیم باسکتبال تعیین گردید .

لطفا ورق بزنید

کوشه ای از مسابقه قهرمانی باسکتبال که سامه پلیس نمبر (۱۷) توپ را به حلقه گول پرتاب می‌کند .

مسابقه عیجان انگیز قهرمانی والیبال

چهار اطراف میدان مسابقه با سکتبال رساندند و مسابقه جنجال برانگیز قهرمانی با سکتبال نیز آغاز شد ، درین مسابقه دو تیم ورزیده که هر دو ، یکی از طرف دیگر به هراس بودند به مقابله و مسابقه شروع نمودند این دو تیم عبارت بودند از تیم لیسه ملالی و لیسه زرغونه درین اثنا تماشاچیان دسته دسته شده بودند و هر گروپ دسته به دفع یکی از تیم ها صدا میدادند که ملالی میبرد از گروپ دیگری صدا بالا می‌شد که زرغونه میبرد ، این دو تیم که واقعا تیم های پرازانده و قوی بودند باهم به نرم کردن دست و پنجه پرداختند واقعا مسابقه جالب ، دیدنی و هیجانی شده بود .
مسابقه لحظه به لحظه و هر آن گروپ تر شده می‌رفت ، سامه کپتان تیم لیسه ملالی فعالیت و تلاش زیادی داشت که توپ را به دایره گول بیاندازد ، تریا شیرزاده عضو تیم لیسه زرغونه که توپ را بدست میگرفت چون برق توپ را به حلقه گول طرف مقابل می‌رساند اما افسوس که ستنش خورد و قدش کوتاه بود اگر نه مقام قهرمانی را برای تیم خود کما می‌کرد ، به گفته یکی از معلمین سپورت از ۱۳-۱۴ سال ستنش بالا نیست قسمی که درین مسابقه بازی میکرد در آینده قهرمان دایمی باسکتبال خواهد بود ، ورزش کاران هر لحظه با کف زدن های بی دریغ حضار تشویق می‌شدند تا اینکه لیسه ملالی تیم لیسه زرغونه را با اخذ ۹-۹ نمره مقابل ۲۹ از میدان بدر کرده و قهرمانی باسکتبال لیسه های اناث را به نفع خود کشانده ، لقب جنجال برانگیز قهرمانی را کما می‌کردند .

اینک شما را در جریان گفت و شنود یک باتیم های قهرمان انجام داده ایم قرار میدهیم تا ببینیم که اعضای تیم های گورمان چه یادداشت های برای ورزش فوستان دارند .

از تریا سجادی معلم تربیت بدنی لیسه ملالی میسرسم : مدت چند سال میشود تربیت تیم باسکتبال لیسه ملالی هستید ؟ به جواب میگویم : مدت دو سال می‌شود از انستیتوت تربیت بدنی فارغ و به حیث معلم تربیت بدنی لیسه ملالی کار میکنم و ضمنا تریشر تیم باسکتبال این لیسه نیز می‌باشیم .
توبا ، کپتان تیم و اعضای برجسته تیم

چه انگیزه و لاشی سبب می شود که یک تیم را به موفقیت برساند؟
اولتر از همه همتیگی کامل بین اعضای تیم، تشویق تماشاچیان، ازتختیک و تکتیک های خوب ورزشی استفاده کردن، تمرینات مداوم قبل از مسابقه، خونسردانه بازی کردن در وقت مسابقه و ... درین وقت که تمام اعضای تیم خاموش هستند یکس از آنها آهسته میگوید: علاقه نیز می تواند تیم را به موفقیت رساند و آنهم در وقت مسابقه.
شمن صحبت میگویند: از سه سال به اینطرف تیم مادر تور نمنت های خزانیه مقام اول را حایز گردیده است گرچه در تور نمنت بهاری نتوانستیم مقام قهرمانی را کسب کنیم اما در مسابقات خزانیه سعی زیاد به خرج دادیم تا مقام

سوریا نسبت به همه تیم ها خوش و اعضای آن ورزیده تر می باشند. تیم ها یکبه درجریان مسابقه ضعیف بودند تیم لیسه مریم و آینه فدوی می باشند سبب آنهم اینست که تیم های آنها تازه کار بوده و زیاد تمرین نکرده اند، البته تمرینات مداوم در ورزیده شدن اعضای تیم رول بس نموده دارد. سامه کپتان تیم میگوید:
از نظر من پلیرا ن ورزیده تیم های اناث در لیسه زرغونه تریا و سلطانیه، در لیسه عایشه درانی، لطیفه، مریم و ملیحه لالی در لیسه آریانا ملالی و زهره و در لیسه در لیسه را به بلخی لالی در لیسه سوریا جمهوری لالا و مهر می می باشند که با ید ریاست عالی ورزش از بین این پلیرا ن ممتاز یک تیم ملی باسکتبال اناث واتشکیسل

و هیات نظارت تربیت بدنی آنرا جوا بخواهند گفت.
در خلال صحبت، اعضای تیم میگویند: تختیک عبارت از یک سلسله چال های مختلف ورزشی است که درجریان مسابقه به قوه کم انرژی به کار برده می شود. واتکتیک یک سلسله حرکات است که از طرف باز یکن در وقت مناسب و بجای صورت میگیرد. و همچنان را جع به یک بلیر خوب که کدام بلیر را بلیر خوب میتوان گفت چنین توضیحات دادند: یک ورزشکار باید دایما خونسرد و آرام باشد. و پیش آمدش با مردم طوری باشد که در میان مردم نمونه باشد.

در اثنای مسابقه خونسردانه بازی کند، با اعضای تیم خود صمیمیت داشته

تیم قهرمان والیبال لیسه رابعه بلخی با هیات حکم بازی دیده میشوند.

باشد و هم در جریان مسابقه بازی کنند ضعیف تیم خود را در هر قسمت بازی و همکاری نماید.
سامه شما که در مسابقات اتلتیک حصه داشتید از نظر شما این مسابقات چگونه بود؟
برای اولین بار مسابقات اتلتیک بین اناث در افغانستان اجرا گردید که ورزشکاران زیاد اناث در آن شرکت ورزیده بودند، من هم یکی از مسابقه دهندگان این مسابقات بودم که در نتیجه انداخت گلوله. خیز دور و دوش صد متر مقام اول را حایز گردیدم، آرزو دارم که مسابقات اتلتیک اناث هم مانند طبقه مذکور زیاد شود چرا که هر بازی ورزشی به هر اندازه ایکه رشد داده شود و تشویق شود به همان اندازه طرفداران و علاقمندان زیاد پیدا میکند چون در افغانستان مسابقات اتلتیک اناث

بدهد که در سطح بالاتر ورزش قرار دارند تا باشد این تیم با ورزشکاران نسل جدید دست و پنجه نرم کنند و هم چنان از نظر من ساحه ورزش دختران ما نباید آنگقدر محدود باشد چه با ید ما همه پهلوی به پهلوی پسران مسابقه بدیم که این مسابقات سبب شود تا ما فعالیت های بشیر سیوری داشته باشیم.
در مسابقه قهرمانی که در مقابل تیم لیسه زرغونه قرار داشتید تیم مقابل را چگونه یافتید؟
در مسابقه قهرمانی که در مقابل تیم لیسه زرغونه قرار گرفتیم واقعا اعضا تیم مذکور بخصوص تریا، را به و سلطانیه خوب ورزیده می باشند و از تجارب خوب ورزشی برخوردار هستند اما اینکه تیم ما تمام خود را در صد و جدول مسابقات جا داد مساوی است که علاقمندان سیوری

قهرمانی سال گذشته تیم خود را حفظ کنیم که خوشبختانه همینطور شد. در جریان صحبت یکی از اعضای تیم بعد از جرت و فکر زیاد سخنان ما را قطع کرده می گوید: پاس دادن خوب، دفاع خوب، به هدف رساندن توپ به گول و هم چنان قرار گرفتن اعضای تیم در جایگاه های معینه نیز باعث می شود تا یک تیم رابعه موفقیت برساند.
در پهلوی تیم خود کدام یک از تیم های باسکتبال لیسه های اناث را ورزیده میدانید؟
بعد از اینکه همه بایکدیگر به بررسش و جابجایی افتند یکی میگوید تیم لیسه انقلاب دیگری میگوید تیم لیسه عایشه درانی دیگرش صدا میزند تیم لیسه زرغونه و ... بالاخره فیصله عمومی براین می شود که تیم باسکتبال لیسه

برای اولین بار دایر گردیده بود قابل توصیف می باشد تریا سجادی کوه واقعا ترین پرچسته و فعال تیم لیسه ملالی می باشد. قرار گرفته اعضای تیم باسکتبال از هر گونه همکاری در مقابل ایشا ن دریغ ننموده میگوید: امری صفعات ورزش در مجله ژوندون از دویا سه صفحه زیاد ترشود بهتر خواهد بود تا در پهلوی گفت و شنود های ورزشی که تشویق زیاد ورزشکاران است مطالب مفید دیگر نیز چاپ شود.
سامه کپتان تیم در اخیر میگوید: در آینده می خواهیم یک ژورنال لیست ورزشیه شوم تا در دور نچ زحمتکش افغانستان را، آرزوهای ایشا نرا و خواسته های تمام خلق افغانستان را به روی اخبار و مجلات انعکاس بدیم.

درین قسمت به پای صحبت تیم قهرمان والیبال لیسه رابعه بلخی می نشینیم که اینها از یادداشت های ورزشی خود چه میگویند!

شریفه بیچ ترین تیم والیبال لیسه رابعه بلخی اعضای تیم و کپتان تیم والیبال لیسه را به بلخی را به ورزش دوستان ژوندون معرفی کنید!

اعضای تیم والیبال لیسه رابعه بلخی که مقام قهرمانی را حاصل کرده اند عبارت اند از: مهوش واثق، نظیفه قاضی، زرغونه ناشر و زولتست اعظم، متعلقات دوازده هم، فوزیه قاضی، ملکه قاری زاده و نسریه متعلقات صنف نهم، رویا صابری، نسیمه وفا ضلع متعلقات صنف هشتم که پلیرا ن ورزیده والیبال لیسه خود می باشند نامبرده افزود به غیر از تیم الف که مقام قهرمانی را کسب نموده اند سه تیم دیگر والیبال نیز در لیسه رابعه بلخی فعالیت ورزشی دارند که تیم ب و ج و هم چنان یک تیم برای سازمان خلقی زنان ناحیه ۴ حزبی می باشد که در اوقات مختلف تمرین می نمایند.

ترینا کاوند چند سال می شود والیبال می کنید و هم از یادداشت های ورزشی خود به ورزش دوستان چیزی بگویید!

سازش سال به اینطرف عضو تیم والیبال لیسه خود می باشم البته درین مدت یادداشت ها و خاطره های زیاد ورزشی دارم اما بطور خلاصه باید بگویم که هر ورزش کار در هر جایی که باشد چه میدان مسابقه و یا هر جای دیگر، باید اخلاق بر گزیده و نیک داشته باشد و ورزشکار را نیکه با هم مسابقه میدهند در وقت مسابقه هستند اما شایسته نیکه هر چیز می گویند اما برای ورزش کار لازم نیست تا به حرف های تماشاچی گوش دهد و در جریان مسابقه پاسخ گفته ایش را بداند که بدبختانه یکده از ورزشکاران ما دارای این خصلت بد می باشند و اثنای مسابقه با تماشاچی به گفتگو پرداخته و با او محکمه طلب می شود. دیگر اینکه یک ورزشکار باید همیشه صمیمی بوده نه اینکه مانند بعضی ها چند روز یک ورزش می کنند و اندام شان یک اندازه درست و ورزشی می شود بعدا به

اگر بر تاریخ حمله آفرین کشور و خلق قهرمان افغانستان نظر اجمالی با گفتیم یک حقیقت در همه ادوار تاریخ ما جلب نظر می کند و آن اینکه هیچ قدرتی و نیروی بزرگتر این قدرت های جهانی نتوانسته اند که از طریق اعمال زور و فشار بر این کشور مرد خیز و خلق قهرمان چیره شود برای اثبات این ادعای پر واقعیت بشکلی عاجز به تاریخ بسیار باستانی افغانستان مبروری نمی نمایم.

معارن سالهای ۲۲۰-۳۳۰ ق م آوانیکه سکندر پس از کشته شدن پدر بقدرت رسید خیال کشور گشائی را بر سر می پرو رانید وی پس از آنکه با سه هزار پیاده و چار-هزار سواره راهی روم با دولت هخامنشی گردید در مدت چار سال توانست کشور های بزرگ آسیای صغیر، مصر و ایران را تصرف نماید بعد از آن بفکر اشغال هند و سنان افتاد و در قدماول افغانستان قهرمان در سر راه او بود. سکندر که خودش را از طرف پدر رمنسوب به هیرا کویس (رب النوع قوت) و از طرف

ویلان معینی بر ضد خصم کار بگیرد لذا خلق مصمم بودند تا از ماهر و طندفاع کنند. لذا خلق هر منطقه بصورت جداگانه و مجزا در انتظار دشمن نشستند. آری کشور مرد خیز ما با داشتن خلق شجاع و وطن پرست هیچگاه بر سینه ی خود دشمنان ما در وطن را آرام و کامگار ندیده است و اگر احیاناً و بعد از مقاومت و شهادت بسی نظیر چند صباحی دشمن توانسته بر آن مسلط شود آرام و آسوده نبوده بلکه هر لحظه و هر ساعت مورد حملات آزاد یخواهان ی خلق قرار گرفته است. و اما تجاوز گر معاصر بر کشور ما یعنی انگلیس:

انگلیس ها که بر طعمه هند گرم بودند سیاست شان این بود که همه را خای حمله ی احتمالی بر هند را سد سازند طوری که می دانیم هند از سه طرف با بحر احاطه شده و بحر ی قوی آنوقت انگلیس مانع هجوم به هند از جانب بحر گردیده بود و هکذا در شمال هند کوه های سر بفلک کشیده ی هما لیا قرار داشت که خود نیز سد تسخیر نا پذیر بود. تنها راه خشکه

به مناسبت صدمین سالگرد دو مین جنگ افغان و انگلیس :

ستر اثری سیاسی و نظامی انگلیس در افغانستان

خیاند

ما در منسوب به آشیل (قهرمان معروف افسانوی یونان) می دانست و در کشور مصر لقب فراخته (پرامون) را کما یی کرده بود. سکندر در سال ۳۳۰ ق م از ایران به افغانستان حمله کرد مملکت ما در بین وقت فاقد دولت مرکزی بود اینست که به صراحت گفته می توانیم خلاف انتظار سکندر خلق قهرمان افغانستان بدون سرو سردار از مرز و بوم یعنی مادروطن خود مردانه دفاع نمود و مقاومت مسلحانه ی خلق افغانستان حتی سکندر را نیز در شگفت انداخته بود. این بزرگترین کشور کشای جهان مدت چار سال نسبت مقاومت خلق ما معطل ماند و با تحمل تلفات فراوان و حتی بر داشتن زخم در شرق افغانستان ازین کشور بگذرد و به جانب هندوستان برود.

هم چنان است سر نوشت جهان کشای دیگر یعنی ویرانگر و چا و لگر بزرگ تاریخ جنگیز خان و اولاده اش در کشور ما عبور برق آسای جنگیز و لشکر بسی شمار او در افغانستان ولوله افکند و لسی مردم ما بحکم خصلت و وطن پرستانه ی خود برضد آنها شوریدند و تر تیات دفاعی اتخاذ کردند قلعه ها و حصار ها تر میسم و خندقها حفر و اسلحه و مهمات جنگی آماده گردید و لی با وجود آنکه مرکز رهبری و جود نداشت تا ازین نیرو های تشکل در مناطق مختلف کشور طبق نقشه

ایجاد نما بد زیرا سوابق تاریخی نشان می داد که افغانها در طول تاریخ با یورش های برقی آسا (جنگ های پانی پت، سومات و غیره) بر هند مسلط بودند و هکذا انود وسیع معنوی افغانستان بر این سر زمین اصلا خود ش بزرگترین رقیب انگلیس در هند است. حرکات نظامی خلق افغانستان در زمان سلطنت شاه ابدالی در پنجاب و تما یل هند به استمداد از افغانها، تشخیص قبلی انگلیس ر ادر مورد اهمیت افغانستان مجسم ساخت و لذا تمام قدرت انگلیس متوجه کشور ما شد و هکذا جهت و ماهیت سیاست انگلیس در مورد افغانستان تعیین گردید. این سیاست در مرحله ی اول سیاست تدافعی برای جلوگیری از ورود دولت افغانستان در هند بود و بعد ها به سیاست تعرضی (فادروردالیسی) تبدیل شد. با ید دانست که هر دوسایست در مورد افغانستان با تانک های متنوع به منحصه اجرا گذاشته می شد.

به هر صورت انگلیس ها برای آنکه به اصطلاح مزاحمت افغانستان را از هند جلو بگیرد می خواست بهر شکلی که ممکن

باشد و هر اقدامی که مؤثر واقع شود کشور مرد خیز و سلحشور افغانستان را منکوب سازد.

رو بهر فته حاصل سیاست انگلیس این بود که خواه با انجام جنگ و اشغال نظامی، خواه به تجزیه و پارچه ساختن، خواه با تحمیل ستم و خواه کنتراول توسط حکومت از تجاعی خود افغانستان این کشور را تضعیف نماید و بشکل پارچه پارچه و متروک و منزوی از جهان نگهدارد هکذا امیر یالیزم انگلیس که تا زده در مرزهای امیر یالیزم با گذاشته بود می خواست کاملاً استقلال سیاسی و ارتباط دیپلماتیک و جهانی افغانستان را با ممالک جهان قطع و معلوم سازد با اینکار خود انگلیس در نظر داشت حتی افغانستان را از پیشرفت ها و تمدن جهانی دور نگهدارد. در خانه جنگی و نفاق نگهداشتن خلق افغانستان محور این تمایلات استعمار گرانه بود.

انگلیس ها هم چنان می خواستند، دولت های وقت را مورد تفر خلق قرار داد و مجبور به تو صل به خود نمایند (اگر چه اکثریت دولت های ارتجاعی مورد تفر خلق بودند ولی هیچگاه خلق افغانستان بیگانه خارجی و دشمن امیر یالیزی را بر هموطن خود رجحان نمی دادند، همچنان انگلیس ها دشمنی کینه توزانه ی دیگری را که عبارت افغانستان جاهل و وحشی و دزد و دروغگوی است؟! ذهن خلق جهان را در مورد خلق

افغانستان فریب می دادند. و با اینکار خود می خواستند تاریخ پر افتخار خلق افغانستان را نزد جهان نیا و بخصوص صرزد مرغ طلالی قفس زرین خود (هندوستان) و از گونه جلوه دهند.

در زمره ی همه سیاست های انگلیس در افغانستان مخرب ترین و خطرناکترین آنها، اداره کشور و کنترل آن بواسطه امرای دست نشانده ی محلی و داخلی بود زیرا انگلیس ها به خوبی درک کرده بودند که اگر زمام امور را مستقیماً خودشان بدست گیرند خلق افغانستان بحکم خصیصه ی ضد استعماری خود آنها را قلع و قمع خواهد کرد در حالیکه نفوذ دشمن در زیر نقاب داخلی، می توانست چند صباحی بپاید و در صورت تبلیغ و فعالیت ما هرانه دوام بیشتر نماید. این نوع سیاست انگلیس از شروع قرن نوزدهم الی اواسط قرن بیستم (از ختم دوره تیمور شاه ابدالی الی ختم جنگ عمومی دوم) و بعضاً تا ختم دوره زمامداری آل بحیی چه در فعالیت های نظامی و چه در فعالیت های جاسوسی و مخفی قدم بقدیم در افغانستان عملی می شد البته این فعالیت ها مد و جزر های فراوانی را با خود توام داشت.

در زمان سلطنت سد وزانی ها و خصوصاً در زمان اولاده ی تیمور شاه سیاست انگلیس این بود که دولت افغانستان را روز به روز ضعیف و ضعیف تر سازد و ابتدا شروع نمود به توطئه علیه افغانستان و توسط دولت قاجاری ایران دولت انگلیس شاه حریم

قاجاری ایران (فتح علی شاه قاجار) دادن دودانه الماس و سه ملیون کلداری به خزانه ی دولت مذکور تطبیع نمود و بعداً برای تشویق نمودن آن دولت و آن شاه تطمیع سده سی هزار میل تفنگ و دو توپ بزرگ جهت حمله و تجاوز بر افغانستان این فعالیت خود را و سعت بیشتر داد. این فعالیت های دولت انگلیس توسط اجنت ها ی ماهر آن دولت هریک سر جان ملکم و هر فرد با ژوئن چون که در دیار قاجاری بودند صورت می گرفت. انگلیس ها با نفوذ خود در دولت قاجاری ایران توانستند آن دولت را متعدد سازند که با تمام قوا از هر نوع حمله ی احتمالی هر قدرتی که باشد بر هند و سنان از طریق ایران جلو گیری نمایند یعنی از هدیه های حاتم مابانسه ی!! با دار انگلیس خود نه فیمیده و یا با تبحر عارفانه به نفع این بادر استفاده خواهند کرد. هم چنان دولت قاجار متعدد شده بود که در صورت حمله ی دولت افغانستان «زما نشاء» به هند، دولت قاجار فوراً داخل اقدام شده و از پشت سر بران حمله ور خواهند شد. یعنی ولایات غربی و شمال غربی افغانستان را اشغال نموده و وی را یعنی شاه افغانستان را اداره عیب نشینی و دفاع از کشور خود خواهد نمود که در بنصورت هند و سنان طلالی برای انگلیس ها بدون دردسری باقی خواهد ماند مناسبتاً نسبت به ارت محیلا نه هکذا ضعف دولت های افغانستان این سیاست انگلیس بفتح او و بضرر دولت و خلق افغانستان در عمل پیاده شد و نتیجه ی

...اوس یی پر قبر سری جندی ولاری دی!!

دهمه وخت څخه چی د خپل دخور زوی گلروز سره له ښاره د کلی ځوانه وخوژېدم نومی دنازبو خودلیدلو دپاره زده ډیر تلوسه کوله . نه پوهېدم چی دسټکاراو یی رحبه روزگار څپيو به یی څیره څومره وربده کړی او زبېنلی وی، او پندی څلورو کالو کی چی زه له هیواد څخه بهر پخپلو زده کړو بوخت وم ، نوبه د نیمسې او خوارۍ د لاسه څه ناوړی لو بی او نڅری پری تیری شوی وی .

به تیره بیا د هغی دا احوال چی ما ته یی دخپل ما شوم (لسی دولس کلن) زوی گلروز په لاس والیرلی و ، سخت یی زما فکر وران کړ . هغی ته پرون کوم کلیوال

نه بهر څخه زما دراتلو زبیری ور وړی وی، نویی هاز دیگر خپل زوی ښار ته زمونږ کور ته زما دلید لو دپاره راو لیږه ، هغی خپل زوی گلروز ته و یلی و، چی مامانه دی ووا به چوله ډیره څیکانه می درپسی سترگی په پندید ودی ، خو څه وکړم چی زه خدای خواره کړی یم ... که راشم نویی سرپرسته بڼو ته به می څوگټه مری ډوډی پیدا کړی ... نوته پخپله راشه چی ودی گوړم .

مگر کله چی د هغی کورته را ور سېدم نو د گل روز ورو ورو ډوډی او خو پندو څر گنده کړه چی ناز بو ته نن څه مز دوی هم نده پیدا شوی، نو هغه د کلی د تنگسې ځوانه پټو ته تللی ، چی له هغه ځایه سا به کوړه راوړی او د خپلو وړیو ما شو ما نو ورځ پری گوډه کړی .

دی خبرو می لاهم اند پینځی راز یا تی کړی، او سره ددی چی د هغی دلید لوسو تلوسه می شپه به شپه په زده کی زیاد لیدله، نو هسی خورا ځبه او خواشینۍ دهغی دراتلو په انتظار په یوه کو په کی کیناستم .

که څه هم چی زه پخوا وختو نو کی ډیر ځله د لڼه راغلی وم ، مگر بیا می هم په دی کورکی ځان یو ډول نابنده او نا آشنا احساس کاوه . خو زده می لاهم ده نازبو دپاره په اند پینوکی ډوب و . هسی می پریوه زوږ بالېشت ډډه ولگوله او دبسی پردواړسیو ځوانه مخ راواړاوه او داسی دککړو او ماتو گوډو شینو څخه می آسمان ته وکتلی ، چی دپسر لی درمند درمند، سپین، څروو ریغو یکی غو بسی وهلی او آخواد پخوا نلی او راتلی .

ورپخوا نه په کتو کتو کی می په زده کی داخبره نېره شوه، چی مکړه زلی یا ښاران ونمی ... او نازبو له کوربه بهر گیر کی نو ... ؟

موپه خوب کی هم نه لید له ،مدام به زمونږ کره جنجالو نه اواځ وږې جوړو . سر می و څنگاوه ، او ورو می دپوه سره اسوبلی سره وویل . -پوهیږم ... پوهیږم ... گلروز رښتیا ویلی ، دهغه پلار نیکو یو ساده او خوار مو تر وان و، چی ددی په ښارکی له یوی فاسدی نڅی سره یی د یارانې گو تی خوړی کړی وی ، او خپل ټول عواید یی پر هغی لگول .

رښتیا په خوارانوڅه تیر شوی دی ؟ داهغه غم لړلی کیسی او افسانې دی چی یوازی خوارانو ته پوره معلو میدی ، هغه لهجه دطیقاتی ستمونو دخوږیو منگو لو تر زور او فشار لاندی یی انسانې قربانونه غاړه ایښی ده ، اودلته دهمدی ډول قربانونو پوهده نمونه گرانو لو ستونکو له پشکنی کولو .

خو زده می لاهم دنازبو دپاره اند پینه کوله ، بیا می هم له اړسی نه آسمان ځوانه وکتلی چی لاهسی دخرو او تورو ورپڅو در مند ونه پکی رغی بدل ، اولر څخه ساړه یا دهسی چی داری می ما تی پینځی سره تر تگول ، دانگر په یوی خوا کی یی دبادا مودونی له سپینو شگولو څخه د کی ځانگی هم نخولی اوکلان یی پری رډول .

زده می لږ څه تنگ غوندی شو ، او گلروز ته می وویل . -هلکه ... دا خو ناوخته شوه، هوا هم څره ده . نه چی مودی چیر ته با را ن یازلی گیر کړی ها ؟!

دهغه سترگی هم پوه شپه د آسمان پرڅی لمنی ونښتی اویایی په زده نازبه توگه را ته وویل . -نه رابه شی ... اوس به خلاصه شوی وی ، هغی نن زما کوچنی ورور هم د ځانه سره بیو لی دی ...

دپسر لی په ورځو کی پټو ته تلل ، اودپټو څخه دنازه اوڅود روبه سپورا ټو لو ل خود پسرلی یوه زده پوری دود او هوا خوری سانې کاردی، مگر داده ناز بو نن له مجبورۍ ورځی دا دود تر سره کاوه . پدی کی می کتلی چی زما اته نه کلنه خوړزه (مرغی) راغله ، هغی زما تر نظریه دی څو کالو کی له پخوا نه پوره تو پیر .

موندلی و ، یو څیرن اوزوږ ټیکری یی پرسرو ، اولکه دکلیوالو نجونو په شان یی دټیکری دپلو خټبه په اوږی اچو لی وه،خو مخکی تر دی چی څه وایي - گلروز ورته وویل .

-مرغی ... اوپه وویشدی ... اوکه څه دغوا یی غوښه تری سازه شوه .. ماما می سترگی دی ... زر جای رادم کړه . مرغی به یو ډول ویری او در دید لی حالت هغه ته وکتلی او ویی ویل .

-نه نه اوپه ویشی ... خو ... او دهمدی څو په ویلو سره یی نو ره خبره په خو له کی وجهه شوه ، ا و لکه داجی ددی خبری له کولو څخه منځه ورسید ، سترگی یی پښکه واچو لی ... گلروز پری چیغه کړه .

-څه نو ... زر جای رادم کړه ... څه ته ولاړه یی ؟!

خومرغی بیا هم په وویری وویل .

-دمو م یی ... دادی دسټی ... خو ... مگر دا واری له زیانی حیاه نه رنگ سور واو ښت .. اولکه داجی چا خبری کولو نه په خورا زور مجبور ره کړی وی، دا دری کلمی یی په ډیری سخته له خو لی را ووتی .

-خو ... وچ ... جای نشته ! نو پرته تردی چی گلروز څه ووا یی، زر می له جیب څخه یوڅه پیسی راوویستی او گلروز ته می ورکړی چی د کلی له دو کان څخه لږ وچ جای او شیرینی راوړی .

گلروز هم په سر مید لی حالت پیسی واخستی او خور او ورور دپودل پس له کوټی څخه ووتل . اوزه چی به کوټه کی یوازی پاته شوم، نومی بیاهم دارسیو له ککړو او

ماتو پینځو څخه بهر ته وکتلی ، دا می ښکار یده چی د تورو او خرو ورپڅوړونه په آسمان کی خپنځی ځوانه بهیری هیونه می نا خایه زیږه شول ، مه کړه چی پدی وشي ... نازبو هم لارا معلو نه ده .

خورا تند باد په جلیدو شو، اودبادامو دونی ځانگی یی داسی سره ماتو لی چی د شگو فو پانی یی لکه دپلی په شان تری رډولی . دهمدی ځانگو نڅاه ته می سترگی برندی او خبر پاتی شوی او په

همدی حال کی دناز بو خورغم خپلی او زبېنلی خبره تر نظره شوه، خو را ته دتخیم وږ نه وه ، گو یا چی د څلورو کالو مسافر ی د هغی څیره بیخی زما له ذهن څخه هیره کړی وی .

بیا می هم لکه د خوب او خیال په شان دداسی یوی خوارۍ شپنې څیره ولیده چی دپسر لی د نری باران لاندی په پټیو کی ناسته ده ، او سا په کوی .... څو چی غره یی خپلو وړیو ما شو مانو ته ور پاڅه کړی . هسی په خیال کی می بیا داسی یوه ښځه تر نظره مجسمه شوه، چی دنازه سبو پښکی یی پر سردی او سره ددی چی با را ن

اوری په منځه منځه دکور پرخوا راوانده ... خود پینځو له سختو شر تگیدو سره چی د زور ور باد حال یی ویلی ، زما دخپلانو مزی هم سره وشلیدل ، اوچی به انگر کی می یو وار دبادامو پړونی سترگی ونښتی نوو می لیده چی زورور با دونه لگسه دیوی مستی نڅی په شان هری خوا ته

ما تو له او راما ټوله . پدی کی بیا هم مرغی کوټی ته را ځی اوپه یو ډول سختی ویسری او تښتیدلی بڼه وایي .

-ماما اداسی پښار دی چی توبه !!! هرو مرو پدی راغله ... اویایی په مات زړه را ته وویل :

-مور بهی څنگه شی ؟! او ددی پوښتنی په ځواب زه هم نه او هید م ، زده می ډیر تنگ شوی و، او

خوړزه می مرغی هم هسی په خواشینۍ او معصومانه بڼه ولاړه وه، او له کوټی نه بهر یی کتلی . ما هم آسمان ته وکتلی که گوړم چی عجب شور ماشور را روان دی، دنا لندی غږ و نه هم ورو ، ورو تر غو ږه کیدل او داسی بر ښناور سره پر کبده چی

تابه ویلی د خرو ورپڅو په لمنه کی د سرو زرو نیزی آخوادپخوا غور ځی ... بیامی

سناریو نویسی و ...

نیز کار است پس مشکل ویر مسوولیت
 بطور مشهود در ساحت های «فتیا» از کلمه ها و
 ادواتی که معمولاً در بسیاری فیلم های همراهِ
 کتیده دیده میشود ، همیز بعمل آمده
 همچنان با مشا هده فیلم های جدی پیشنده با
 خود میگوید که از يك سلسله کار های
 نا مطلوبی که اگر احیاناً با آن عادت
 داشته ، اما میوزده ، از نظر «فتیا» قهرمانی
 در نهاد انسان است ، انسا نیکه مطا بق
 بخوانست جامعه ، فرهنگ جامعه بطور کلی
 انسانی و بشر دو ستا نه عمل میکند ، بسوی
 قهرمانی تمام بر داشته . هما نسا نیکه
 انسان برای کسب آزادی ها در روی زمین
 تمام بر میدارد من برای پیاده سا ختن بزرگ
 گتر ین منکوره های عالی انسانی در صحنه
 های فیلم های محوله ام میگو شم نسا
 باشد که رسالت هنر پیشه و کار گردان
 فلم را در زمینه بسر رسا نیده ویا التو به
 انفا و گرو وظیفه بوده باشم . در فلم های که
 «فتیا» آن ها را کارگر دانی میکند ، قیا فه
 های عبوس خیا تنگوان در غر صه های
 اندر کار محبت و عشق وچه خیا نت در سائر
 امور بر ملا سا خته ، از خاین يك هیولا
 در ست نهو ده و تثبیت میدارد که خائن
 رشنه ها یی را که آدم ها را بهم پیوند زده
 و محکم میسازد ، از هم میگذرد و جهان
 خیا تنگوان جهان مردگان و يك جهان
 تاریک است چه خوبست که برای برقراری
 صلح حتی از جان خود گذشت سوی ادعای میکنند
 که من يك هنر مندو يك صنعتگرم بسا
 اسلحه ها ی خود که قلم و «سلو لاید»
 است ، با افکارم در جلد شده ، انسانی
 ترین منکوره های بشری را باشجاعت
 وجوانمردی ضم سا خته ویا اراده قوی
 شجاعت تمام به تما شا گران نحو ین میدهم
 در فلم «تشار» «فتیا» پرو بلم های زیادی
 از جهان مختلف دیده میشود و درک این مطلب
 که فاشیست ها دست به چه اعمال غیر انسانی
 وضد گرامت بشری میبرند و چنان توسط جهان
 نیان نفرین میشوند .

در فلم های که «فتیا» کارگردان آنست
 بگو نه ای ترتیب یافته که تما شا گر را
 از عالم ایهام ونا باوری بیرون میکشد و در
 دنیای از حقیقت پرستی و حقیقت جو بی رها
 میکند . با آنهم از نگاه «فتیا» نباید نقابصی
 را که خواهی نخواهی در فلم ها دیده میشود
 بکسر به بدوش رؤیاسور ویا سناریو نویس
 انداخت چه ممکنست بعضاً هنر پیشگانی در
 فلم ها اینا گر نقش هایی گردند که نتوانند
 طوریکه لازمست کر کتر اصلی نقش خود را
 اجراء بنمایند و یا خصلتا بغواهند به
 اساس پاره از عوامل خوب بازی نمایند
 ویا ید فلم ها را همه جانبه ارزیابی کرد و
 درو ته نقد انتقاد قراو داد ، کتاب «فتیا»
 وناز سالا کیفایسموز» به همین نزدیکی بدسترس
 علاقمندان راستین هنر هفتم قرار گرفت ، علاقمندانی
 که هنر را برای خلق ها میخوانند نه برای
 هنر ..

کراو ما چی فکر کاوه ، هفه بیخوده شوی
 دهو ر آیت شوم ، او ورو می به دواو لاسونو
 دنازو خور ، دهفی خور چی دا خلور کا له
 می نه وه لید لی ، سر را پورته کر ، خو لکه
 داجی همدا مهال یی وروستی سلگی ووهله ،
 سربى زما به لاسونو کی یو ورو حسر کت
 وکر اویایی نودتل له پاره دهغو سبو
 دینو کی خوا نه سترگی بر ندی او بسی
 حر که پانی شوی ، چی شبایی غو بشتل یی
 هفه خیلو بیجا نو ته یوسی ، او چی یوده
 خله می ورناری کری (نازو) ... ناز بو
 خوری ! یوپوه شوم چی هفه مه شویده ۱۰۰۰ او
 بیانو سور مختصر چوپو .

دا شان خواری نازبو خیلو مورنی وظیفه
 دخیل خان به قربانی سره سرته ورسو له ،
 او لکه خنگه چی دکلیوا او تر منخ لسه
 دی سختی او هیبتنکی پالی خنگه افسا نی
 چوری شوی ، هفه شان دناز بود در ندی
 مور گروی خنگه هم دخلکو به خونو کی
 کبسی سازی شوی ، او خو چی دناز بود
 قبر دیاسه سری جنوی دزمانی با دو نه
 ربوی ، ترهوه به داترخه افسا نه هم ژوندی
 سمانه کیری او دیو خواری او فدا
 کاری مورد سر بشدنن لوپ درس به خلکو
 تهنشی .

(پای)

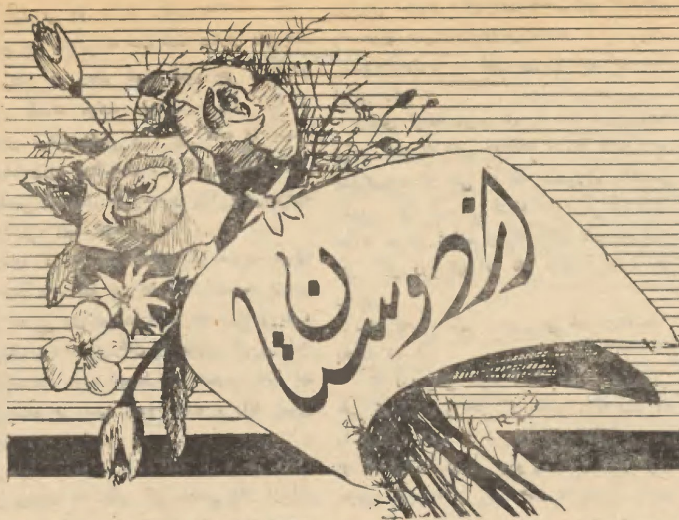
خوچی مو له لیری د کو م ماشوم دزوا
 آواز ترغوبه شو . اوچی خوقدمه نور هم
 ورنزدی شوونو دکل روز هسی چی خفتلی
 به سوی نفس رانه وویل .
 - اما آوری ! ... هرو مرو به می دور ورد
 زباغری وی ..
 اوبدی توگه مو به هم به هفه لوری مخه
 وکره ، چی له هفی خواخته د ژوا آواز اور-
 یدل کیده ، او چی لرن خه نورهم مخکی
 ولاو ، نود غره تر خنگه دیوی نری لاری
 خوانه مویوه غولنه وسکه ولید له ، خو لکه
 چی ، گل روز وپیژاند له ، نویی بری باری
 وویل .
 - هوه ده ماما ... مور می ده ... هفه
 پنخله ده !
 له لوریدیخی خواد آسمان بر یوی توئی
 خیری شوی ورخی کی دلبر روئه سترگه
 را شکاره شوه او د پالی پانی دانی یی هم
 او به کری ، او چی ورو رسید و ، نو کتل
 موی نازبو هسی چی خان دخلکو سبو بر
 پندو کی اجولنی دی ، زوی یی تر خیلی
 سینی لاندی نیولی ده ، خونور بیخوده
 غولندی وه ، بوانی ما شوم زوی یی به جیغو
 چیغو ژول .
 گل روز لرن خه به وار خطا حالت بری
 چیغه کره .
 - موری ! ... موری ! او به دی کی یی خپل
 ماشوم ورو دهفی دسینی خنگه راپورته

هم به خورا خوا شینی چرت واهه .
 - اوس به نو نازبو هرچول چی وی ، را-
 خو خید لی وی .. او راخی به !
 خو چی دکوتی له چت خنگه دباران داوریس
 لوسرهار هم زما تر غوبه شو ، چی وار په
 واری شدت موند . لرن شبیه ورو سته د
 تالندی غرهار داسی و ، چی ته به وایی
 دآسمان زده ورخیروی ، او دیر ینشاپرکونه
 هم داسی ایسیدل چی هده دنیا به یی سرتوب
 پایه سره لمبه کره .
 پدی کی د کلا ددروازی غیز شو ... مرغی
 ورنه ، بنا یی هفی به منله چی
 مور به یی وی خو هلنه چا خه ورته وویلی ،
 او بیا بر نه یی خان به منلی کوئی ته
 را ورساوه او به یوچول ژپ غونی حالت
 چی ساه یی بنده بنده کیده ، رانه یی
 وویل .
 - ماما ... زمو به یوه کلیوال ، خبر راو .
 چی مودی به تنگی کی سختی پالی ایساره
 کریده . زما زده هم سخت ودرزیده ، بسی
 واکه نیم خیزه شوم ، پدی کی بیا هم
 دکلاء ورخلاص شو ، گلروز رانه ووت او
 ترخو یی خان ترکوتی پوری داوساوه ، نو
 ورسره داسی پالی هم راغله چی نابه و پالی
 د غو زانو باران دی .
 گل روز هم سر تر پایه لوند خیمش شوی
 و ، آن تر دی چی دچای او شیر نی پالی
 هم تری لمدی شوی وی ، هفه یی په خورا
 وار خطا یی مرغی ته ورکری - مگر مرغی
 به بند ستونی او ژپ غونی توکه ورنه وویل .
 - لا ... دخیرو لالازی راغلی و ... وپلی
 یی چی مودی به تنگی کی پالی ایساره
 کریده ...
 گل روز هم سخت وار خطا شو ، سترگی
 بی بریندی او بی حر کته پانی شوی اوژوبی
 وویل .
 - هغه لاند راغلی ؟
 او دارسی نه یی بیره وکتلی ، په همدو-
 مره شبیی کی بیا طوفانی پالی دیوی ازیشتی
 نه زیات دخمکی مخ پو پشلی و ، گلروز به
 ساه نیولی توگه رانه وویل .
 - ماما ... مور به می خنگه شی ... ؟
 او زده هم چی پوه و چی پدی مختصر کی
 له کوره و تل ، په لوی لاس خان مرگ ته
 سپا رل دی .. نوی وویل !
 - نه ... اوس خنه گیری ... خدای دی خیر
 کری ... هر خه چی وش ، نو وبه شی !!
 خو زما زده هم پاره زاطا قی کوله ، بیامی
 هم انگر ته وکتلی .. دیادامو سگوفه
 خو لاهه کوی چی دونی خانگی هم نلسی
 ورماتی کری وی ... خوچی پالی لرن به
 کراره شوه او ورو ، نو رله او پدی بخ خوا
 هوا را هسکه شوه .

مرغی به دک ستونی ورو ، وروژپلسی ،
 او دگلروز سترگی هم له او شکو پکیوی
 او زما پر زده هم یو خدای خبروو ، داسی
 شوی و م چی نورنو بر خان نه پو هید م ،
 ژرمی بوژونه به پیو کرل او د گل روز سره
 بهمنه منبه دکلی دتنگی خواته وخواخیم .
 هواواریه وار راهسکیدله ، اونورود پالی بیسای
 طوفان تیر شوی و ، خوله ختیخی خوانه
 یی لاهم غر عبا تر غوبه کیده او د و پالی
 شوی پالی و یا لی ویا لی او به پو لول لارواو
 لورو روانی وی ، مگر مور هفی شی نه هم
 نه کتلی او دلیو نیوبه شان مومنی وی .
 شماره ۳۱

دانش عزیز !
با محبت و نیت
شعر، داستان و مطالب دیگر
و خواندن بی‌نهایت

ای کارگر

ایکه بر دی روز و شب رنج و عذاب ای کارگر
مکشیدی زحمت و بودی خراب ای کارگر
ساختی با زحمت و تکلیف صد کاخ بلند
بهر اربابان و خود بی جای خواب ای کارگر
ایکه زیر پای تو جز بویا چیز ی نبود
ساختی بهر خوانین تخت خواب ای کارگر
کی به عرض و داد تو کس گوش میداد و جواب
گرچه کردی ناله چون تار باب ای کارگر
خوب میدانم که شب ها تا سحر از دور و نزدیک
گریه کردی و ریختی ز دیده آب ای کارگر
روزها تا شام بر دی زحمت و شب کی گذاشت
گریه طفلت ز بی شیری به خواب ای کارگر
تا که بانیروی فرزندان صدیق و وطن
شد مقام ظلم و بی رحمی خراب ای کارگر
کاخ استبداد داؤد ستمگر شد خراب
شد دعای تو قبول و مستجاب ای کارگر
اثر علیشاه ناشاد

آزادی

بخوان ای طاهر خوش صوت در گله آزادی
به گلهای چمن بر گو همه اخبار آزادی
نباشد بسته بالت بعد از این دوتار استبداد
بهریز سر بزن بالی بگو اسرار آزادی
اسیر آشیان تنگ ای طاهر چه میبایستی
بیا بیرون چمن بنگر بکن رفتار آزادی
به زیر ظلم ظالم مرگ باشد زندگی کردن
نمیرای زنده دل، شوزنده از بیکار آزادی
اگر میل سفر در کوئی آزادی بسر داری
بزن از پیش پایت هرزه ها و خار آزادی
سرو جانم فدای میهن زیبای آزادم
«ظفر» از جان خود سیرم منم بشمار آزادی
نذر احمد «ظفر»

بی احساس

نوشته - محمد ضیا «مهاجر»

دخترش که اتفاق از زیبایی خاصی برخوردار بود، تصمیم گرفته بود، تلافی نداشتن دختر دیگر را بکند . یعنی اینکه طویانه عاقله را چند برابر طویانه یک دختر از داماد بگیرد . و به این ترتیب تلافی کمبود دختر را بکند . باری موقعیکه مادر وخاله «قنبر» برای خواستگاری عاقله دختر «کاکا امان» بخانه آنها آمدند کاکا امان بدون مقدمه، موضوع طویانه و خرج عروسی را پیش کشید . طویانه بی دراکه از خیلی وقتها قبل در نظر گرفته بود، باخرچ کمر شکن عروسی، همه و همه را ذکر کرد . در اخیر اضافه کرد : که اگر از عهده پرداخت آن برآمده نمیتواند، راه خود را گرفته ، دنبال کار خود بروند . خانواده «قنبر» بارها زد کاکا امان رفتند . از او خواستند که در گفته های خویش تجدید نظر بکند . و کمتر از آنچه که مطالبه نموده است، اخذ نماید . تا آنها بتوانند آنرا پرداخت نمایند . ولی کاکا امان سر حرفش ایستاده بود و میگفت :
- که قرانی از آنچه که گفته است، کم نخواهد کرد .
جانه زدن خانواده قنبر بالای طویانه و خرج عروسی با دختر کاکا امان که بیشتر بغیر فروش اموال و یا جنس دیگر شباهت پیدا کرده بود، اوج قله های کوه
برگ باران خورده می رقصید به پای باد عصیانگر ،
عطر نمناک گیاهان
می کشد ناگاه فراز از دشت و دامن ،
نود آبی رنگ ،
از دون گلهی بی رونق دها تیان
تا آسمانها میروید بالا ،
قیل و قال غارین
در سینه ی غوغای رعب انگیز باران
میشود خاموش ،
شاخه های نارون
کز ضربه شلاق رعبا هر اس
انگیز
اوج قله های کوه
برگ باران خورده می رقصید به پای باد عصیانگر ،
عطر نمناک گیاهان
می کشد ناگاه فراز از دشت و دامن ،
نود آبی رنگ ،
از دون گلهی بی رونق دها تیان
تا آسمانها میروید بالا ،
قیل و قال غارین
در سینه ی غوغای رعب انگیز باران
میشود خاموش ،
شاخه های نارون
کز ضربه شلاق رعبا هر اس
انگیز

از : م . اسرائیل (راسی)

طوفان

رعد می غرد .
ابر می بپجد درون دره های سبز
باد غوغا میکند در لابلای جنگل
انبوه ،
موج دریا !
سینه می ساعد به روی صغره
های سرد
غرش طوفان سکوت مرگبار دشت
هارا میزند برهم
ناله نای شبان خاموش میگردد به

سره میاشت

در هغه مخصوص سره میاشت ما خاطره انساني را بپاد می آوریم که سا لیا قبل بفکر ایجاد موسسه ای گردید که در آن رفاه همگانی مصیبت زدگان حوادث طبیعی و غیره از آن تنویل می گردد .

این شخص با این مفکوره عالی هانری - دونانت بود . عقیده و عمل او را با این امر نیک ستایش می کنیم .

سره میاشت ها ، صلیب احمرها این - موسسات خیر به است که در حوادث غیر متوقعه طبیعی به کمک مصیبت زدگان می ستایند .

اما ! انگیزه ای که دونانت را بفکر ایجاد این موسسه وادار ساخت غیر ازین چیز دیگری نبود . اواز مشاهده حوادث اسفناک جنگ آموخت که این چنین موسسه خیریه ای تاسیس کند او اثرات غم انگیز وخفه کننده جنگ را در اروپا مشاهده کرد و فروی این حس بوجود آمد تا راهی برای کمک به این مصیبت رسیدگان بیاید . این احساس او برای رفاه بشریت قابل تجمید بوده است و خواهد بود .

ما اعمال آنانی را که هنوز هم به مشغله های سر بفلک کشیده جنگ عظیم می افکنند

نگیرد ، زیرا قنبرجان پسر شیدا عا شق دختر شما شده است و حاضر نیست با دختر دیگری غیر دختر شما ازدواج کند . اگر او دختر شما را دوست نمیداشت و شما هم اینطور بی انصافی میکردید ، حتما تا حال سراغ دختر دیگری میرفتیم . دختر که فقط نیست ، اما بدبختانه پای ما اینجا بندامست و نمیتوانیم جایی دیگری برویم .

کاکا امان دستی برایش کشید ، بعد در حالیکه به نقشهای چلم کنار دستش خیره شده بود ، گفت :

برایم فرق نمیکند که بدانم موضوع از چه قرار است ، و شما چرا اینهمه اصرار میورزید ، بلکه از نظر من مهم آنست که بقول خودم عمل کرده و بعهدی که با خود بسته ام وفا کنم .

ولی ما خیلی کم بغل و فقیر هستیم . خودت اطلاع داری پدر فقیر چند سال قبل وفات کرد و حالاهمه خرج خانه بگردن فقیر است . اگر قرار باشد پول قرض کنیم و طبق دلخواه شما عروسی بر گزار کنیم ، تا دو گوش زیر قرض گزور میشود ، پسر نامر دارد باید سود پولهای را که قرض گرفته بردارز . احساس کنید در چه وضعی قرار میگیریم .

حرف من همانست که گفتم . اصلا من دراینورد بی احساسم ، یعنی احساساتم را دخالت نمیدهم .

دسواد په و یار

داد پر مخنگ به وواندی ستره دشمنی ده دای سوادی ده دای سوادی ده خوک چه علم نلری په برخه تی خاوری ده دای سوادی ده دای سوادی ده ن دثری خلک رابیدار تی خهید لسی دی دوی په خپله گټه او تاوان ښه پوهیدلی دی غیر له دی مرض نه په ژوند ون کی رنجیدلی دی

دیر به دی نورتم دنا یو هی کیسلی خورید لی دی دا چی د یو لنی دو گړ و بد بختی ده دای سوادی ده دای سوادی ده دا توری تباری د جها لت به رڼا کیږی داتو ری پر دی له بر گتو ځنی ولولسیری داتو زمان چیردی چه پوهه به خپو یری سفر نعمت د علم به اوس هرچاته رمیزی

وآنها شعله ورتی می گردانند و برای تباهی بشر گام می بردارند تقبیح می کنیم . جهانیان را تباہ و آتشی نیستی کشانده و خودروش خود را به پیش می برند (این ها فاقد همان حس عالی اند !!)

در جهان ما امروز اگر واقعه نا بینگام طبیعی از قبیل زلزله ، سیلاب ، حریق و امثال آن رخ دهد وعده ایرایی خالمان و مضرب سازد ، اطمینانی هم در پهلوی آن است که عبارت از موجودیت همین نوع مؤسسات خیریه است که بدستگیری و کمک آن می شتابد و آنرا از پی ورطه نجات میدهد .

وظیفه هر مصیبت زده است که هنگام دریافت کمک ازین مؤسسات همفکری بگوید : (دروبروح پاک هانری دونانت .)

سه ماه از عروسی او میگذشت ، تا آنوقت او توانسته بود صاحبان قرضش را بسون برداخت پول ، با حبله ، نیرنگ ویا با التماس کردن از پشت در حویلی شان که متعلق بخاله اش بود ، دور کند . اما خودش نیز از آنکار خسته شده بود و به شدت نسبت به آنوضع احساس تنفر و انزجار میکرد . نمیتوانست مانند گذشته ها آزادانه ازخانه خارج شده ، هرچاکه دلش میخواست بسود ویا برای خریدن لوازم مورد ضرورت شان بازار برود ، زیرا هرکجا که میرفت صاحبان قرض او رانیده از یخشت میگرفتند ، سود چندماه عقب افتاده را مطالبه می کردند ، او مجبور میشد به مقابل آنها از سیریزبانی وگردن پنی استفاده نماید و به او اطمینان بدهد که تا ماه آینده جمله پولهایش را برداخت خواهد کرد . او بدین وسیله خود را از جنگ آنها نجات میداد . هر کجا میرفت انتظار داشت بدام صاحبان قرض نیفتد . حتی از دیدن سایه اش نیز بوشت میافتاد . صبح ها موقع ملا آذان در تاریکی غلیظ از خانه خارج میشد . دنبال کارش میرفت و شب هانیز در تاریکی بخانه باز میگشت ، تا بدام صاحبان قرضش نیفتد . صاحبان قرضی که میدیدند فقیر آنها را فریب میداد واز پول خیری نیست تا راحت میشدند . هرکدام پیش خود تصمیم میگرفتند

بقیه صفحه ۵۴

سمسوردی

داتا توبی وی

تل دی غوړدلی سره گلو نه گلستان کی وی .
خلنده دلمر ، سپوږمی ، رڼه ستوری آسمان کی وی .
تل دی داوطن آباد ، تل دی دا مسکن وی ښاد
تل دی سوکالی وی تل دی دا خا وره امان کی وی
داد افغا نانو کور ، داد شو زهریا نو کود
تل دی ودان او سی هم زرغو ند هر زمان کی وی
تل دی آزادی وی پکی ، تل دی نیک

مرغی وی پکی
ورک دشمنان ددی تاتوبی ټول جهان کی وی
تل دی دا چمن تازه ، تل دی دا گلشن تازه
خوبی د بلبلان په دی چمن په دی بوستان کی وی
نشته وی خزان پکی نشه وی خنګان پکی
تل دی تازه اوسی تل دی لوپ په ټول جهان کی وی
تل به دا وطن سا تو په وینو به یی دتن سا تو
خو پوری چه پاتی هم یو تن افغانستان کی وی
داد زمریانو مینه داد ننگیالو مینه
دشمن مو تبا کیږی که په هرځای هر مکان کی وی
به ښکلی پلر تی خا وړه زمو ښه زمینی خا وړه
باری یری قربانیری خو چه ساه یی به خپل خان کی وی
تاج محمد یاری

سمبول وحدت

بیرق افغان ، مزین با شان خلق ماست
اقتدار نوده زحمتشان خلق ماست
چونکه ما ، قربانی ها دادیم به راه انقلاب
بیرق خلقي ، به رنگ خون جان خلق ماست
چون توئی ، سمبول مهر وحدت و همبستگی
هستی تو ، خار چشم دشمنان خلق ماست
ارتجاع ، از هیبت سرمی نه د درباری خلق
عظمت تو ، در تیردبی امان خلق ماست
زانکه هرآن میدهی الهام بیروزی به خلق
هوسدارت ، کودک و پیر و جوان خلق ماست
ای درفش لاله کون ؛ از دیدت خوش میشود
چون وجود از برای حفظ شان خلق ماست
بیرقا ! مانند ناموس وطن ، با ارزش
نگهبانیت بر فوش بر توان خلق ماست
انقلاب واقعی و بیرق گسلگون خلقي
زیر بنای اعتلای جلاوردان خلق ماست
جگون ، محمد امین راسخین

در
او س که هم غافل شی دا خو سخته
بد بختی ده
دای سوادی ده دای سوادی ده
دادی دباری بیغام ددی قرن خوا نا نوت
تو لو رو شفر و منو روز پارکناوت
لردی اوکه بر دی دوطن تو لویجا نوت
دای سوادی ټولو سر سخته دشمنانو نه
ورکه کړی له خلکو دامیران دیودا لسی
ده
دای سوادی ده دای سوادی ده
عطا محمد یاری

روی ارتجاع سیاه...

در عمل می بیند که این سحر آنها نیست! کارائی خود را از دست داده است و زمانیکه چنین می بیند دست به تجاوز و حمله می زند، دسایس و توطئه های مسلحانه برآمده می اندازد.

در قدم اول باید گفت که تبلیغات دروغین ارتجاع سیاه و ارتجاع امیر - یالستی و ارتجاع منطقه مبنی بر نبسودن!! اسلام در افغانستان نقش بر آب است زیرا خلق منطقه و خلق زحمتکش افغانستان در عمل و پیش قدمی می بیند که هیچ حرکت دولت انقلابی و خلقی بر ضد اساسات دین مبین اسلام نیست.

آیا اصداف فرمان های نجات بخش شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان کلامیک خلاف اسلام است؟ آیا فرمان شماره ششم که مطابق شریعت اسلام سود خوری و ستم سود خوران را از حیات زحمتکش قطع کرد مخالف روحیه اسلام است؟ آیا اسلام حکم می کند که یک نفر مفت خوار حاصل دست هزاران نفر زحمت کش را بعنوان پول سود خود غصب نماید؟ آیا فرمان شماره هفتم که انسان فروشی و معامله با لای حیات مسلمانان زحمتکش را منع نمود خلاف اسلام است؟ آیا دین مقدس اسلام فروش دختر را حکم کرده است و با مطابق فرمان شماره هفتم شورای انقلابی جمهوری دموکراتیک افغانستان ایجاب و قبول و رضا ثبت جانبین را در مسئله ی زنا شوی حکم کرده است؟ آیا فرمان زنجیر شکن شماره هفتم که حق را به اقتدار یعنی زمین را مال کسی دانست که بالا یش کار می کند مخالف اساسات اسلام است؟ آیا دین اسلام حکم می کند که یک نفر قتل که هیچ کار نمی کند صاحب همه امتیازات و منافع باشد در حالیکه دهقان زحمت کش که کار می کند، عرق می ریزد دست خود بمیرد؟ نه هرگز نه. تمام اقدامات حزب دموکراتیک خلق افغانستان و شورای انقلابی و دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان همه و همه نفع خلق و اسلام است ولی به ضرر و مضر زحمتکش و مریض است. ازینرو مرتجعین آفرین تلاشی های خود را می کنند تا جلوی پیشرفت انقلاب کبیر نور را بگیرد این بند های رنگی جلوی سیل خروش انقلاب را سد کرده نمی تواند و هکذا خلق ما نیز کاملاً بیدار شده است و نا حق بودن و دروغ بودن تبلیغات ارتجاع سیاه، ارتجاع منطقه و امیر یا لیزم را خوب می داند. از همینجاست که ارتجاع منطقه بدستگیری و کماکامی ارتجاع امیر یا لیزم را خوب می داند. از همینجاست که ارتجاع امیر یا لیزم (چون بستی چاره ی خود حصر می بیند) دیوانه گی می کند، اصول بین المللی را زیر پا می گذارد و برای اینکه ذهنیت خلق های کشور را خود را منحرف سازد بنای تجاوز را بر کشور ما می

آری حزب دموکراتیک خلق را بوجود آوردند. حزبیکه با مبارزات قهرمانانه و مؤثر خویش در کوتاه ترین مدت (طرف) جاده سال که از نظر عمر مبارزه احزاب مترقی بسیار کوتاه است) همه زنجیرهای اسارت و ستم آل یحیی و فتودالیزم را از هم گسیخت و برای ابد خلق و کشور را از بلا استعمار و استبداد و ستم طبقاتی نجات داد. بلی این حزب قهرمانان همین حزب دموکراتیک خلق افغانستان است که انقلاب بی نظیری را که در جهان کم نظیر و در منطقه بی نظیر است به پایبندی و پشتبانی خلق قهرمانان و زحمت کش افغانستان به پیروزی رسانید. اینکه این انقلاب قدم بقدیم بطرف رها نمی گامی از همه انواع ستم و عقب ماندگی با منافع قدم بر میدارد. حزب دموکراتیک خلق افغانستان و جمهوری دمو -

کراتیک افغانستان برای بهره وری و بهره یستی خلق زحمتکش ما در تلاش بر ترم است ولی اینک باز هم ارتجاع و امیر یا لیزم و سایر مفت خواران از این پیروزی بی نظیر بخود می پیچد و با تمام قوا و تمام وسایل بنای توطئه و دسیسه را گذاشته اند اینبار دیگر ارتجاع و امیر یا لیزم گور خود را در یک قدمی خود می بیند و از همه او کمتر ارتجاع منطقه که از پیروزی انقلاب کبیر نور زخمی شده است که شده است بدست یسه لکا و افتاده است تا در جلو این انقلاب سنگ اندازی نماید.

امیر یا لیزم دهان خون آلود خود را بگوش ارتجاع منطقه نزدیک ساخته است و یوسنه آنرا تلقین می کند که انقلاب کارگری در افغانستان صدای نسا فوس مرگ شما نیز است و باید جلو آنرا گرفت چه زحمتکش منطقه این انقلاب را سر مشق نجات خود قرار می دهند. خود ارتجاع منطقه نیز در هراس افتاده است و با استفاده از کمک های فراوان امیر یا لیزم توطئه و دسیسه را در قبال انقلاب خلقی برآمده می اندازد. امیر یا لیزم و ارتجاع با زهم اسلحه ی زنگ زده و کهنه ی خود را از نیام گنبدیده و آن بر کشیده یعنی باز هم همان ارتجاع سیاه را امر تیار می و آتش می دهد تسمک دروغین و دور از واقعیت ارتجاع سیاه بازم همان مسئله

اسلام است. دستگاه های سخن پرانی امیر یا لیزستی و رادیو ها و نشریات ارتجاعی ارتجاع منطقه اشک تمساح! می ریزد که اسلام در خطر است، در افغانستان اسلام نیست! موازین اسلامی ازین رفته !!

ولی باید امیر یا لیزم و ارتجاع بدانند که دیگر حالا سالهای ۱۹۱۴-۱۹۲۴ (دوره) ایمانی نیست حالا خلق ما دوست و دشمن را تشخیص کرده اند و چهره یات آنها دیگر نشوند و ندارد. بلی در عمل هم همینطور است و خود ارتجاع سیاه، ارتجاع منطقه و امیر یا لیزم

بقیه صفحه ۲۱ خشم خلق

ام ... حسن را کشتند اما هنرش زنده است. چارچی را طلب کنید. این تا جرواژر گو نه بازار ببرید تا سلامت سرنگونی سلطنت دیوانگان باشد. چارچی چار بزند که سلطنت دیوانگان به پایان رسیده قدرت به دست محنت کشان شهروده افتاده است دیگر هیچکسی بر هیچکسی ستم نخواهد کرد. تاج سرنگون را بیرون میکنند و صدای چارچی از بیرون شنیده می شود. چارچی - به همه مردمان واضح خاطر باد که سلطنت دیوانگان به پایان رسید و بر کشور، پس از این محنت کشان فرمان میراند. دیگر هیچکسی بر هیچکسی ستم نخواهد کرد.

را مین فرما نروایی ما بر خواست مردم استوار است.

یکی صدا میکند زمین را تقسیم کنیم دیگری سر ما به ها را تقسیم کنیم دیگری شان را تقسیم کنیم دیگری آب را تقسیم کنیم دیگری آزادی به زحمتکش! دیگری آزادی به زحمتکش! را مین - بنو رسید که زمین به دهقانان داده شود و کار و مزد عادلانه به کارگران ... (منشی شروع به نوشتن میکند. چراغهای سن خیره میگردد و ارواح نیاکان از یک گوشه سن ظاهر می شوند)

همسرایان -

ما روانهای نیاکان شما ایم
ما روانهای نیاکان شما ایم
آی فرزندان!
آهن کو بها، ای کاوه زا دان!
وای عرق ریزان کندمزارهای ده!
از طلوع اختر تابان پیروزی
ای همه دلپایان بر نور!
جاودان باد اتحاد جاودانان
آنکه خون خویش را بر آزادی انسان

بخش

او دگر باره
در بقاع زندگانی سبز جاویدان تولد

شد

شادمان باشیم
حسن هرگز نمیرد
حسن بی انتها زنده است
در خروش رود
در غروب باد
در طلوع روشن خورشیدها زنده است
مرگ ابهت ناک او تنها عبوری بود

از تاریخ، با آتش

به مرز سینه های خلق و افسانه
از حدود بسته یک مرز تابو مرز
ای نیاکان از شما خشنود!
آفرین بر اتحاد جاودانان
آفرین بر جنگ سخت ایمانان
آی فرزندان
شادمان باشیم
ای نیاکان از شما خشنود!
پایان

هغوی پي ژوندی دی

ژان کافایت

تیر پسی

خپله نمره می چی په دفتر کی لیکل شوی دی یاد داشت کوم. پسرله دی نوره دزرگوو نمره په منځ کی یوه نمره یم.

بل هڅه مشخصات نلرم پرته د ۳۵۵۹۹ نمری څخه.

د یو بل میز په وړاندی خپل کالی راباسم کالی می یوه کڅووی کی اچوی او یواځی دوه نوی کمیسونه ور څخه بیلوی. یخسې لوڅ لیریم دوه می گو ټی ته څم. یوه مرتبه کوټه ده له سپینو کاشی گانو اونوی نلونو سره. دلته حمام دی. زه دتلی سره تلل کیرم. څلور پنځوس کیلو. هغه ډاکتر چی سینه چینه اغوستی او خپل سربې خرابی دی زما خواته راځی. هغه اصلاء دچک اوسیدونکی دی او په فرانسوی ژبه غږیږی.

تاسی ناروغ یاست؟ له ماته نه وروسته دتاریخ دعلم یو پروفیسر راځی. هغه دسیری دټپ څخه شکایت لری ډاکتر دهغه شاو خوا گوری او په غوغ غږ ورته وایی:

(دغه خبره هیڅکله دلته ونه وایی.)
لادغه جریان عجیبی کیمی پاتی دی چی دادی تاسو ته یوایم: د یو میز گوتی برسر فریو بداسی حال کی چی خپلی پنی لیری لیسو، خپل ځان وړاندی خواته ټیټو. یو متخصص زموږ وینه دسرته تر پنی پوری خرابی او باید اعتراف وکړم چی دی دغه کار په ډیر مهارت سره سرته رسوی. په همدی وخت کی یو بل سړی چی مهارت یی دلیری سړی څخه لړندی زما سرماشین کوی. منځ گرځوم، آندره دسرته تر پنی پوری پشی شوی دی. یوه نه یو ټولونکی او مسخره بڼه غوره کړی ده. ماته وایی:

- آهه که که یو شمی چی څرنگه بڼه دی غوره کړی ده؟
شارلودیوی پالی نه بللی ډلی ته ځی. هر څوک یو برل باندی ملنډی وهی.

تر ټولونه زیات زموږ ډلی پریه ورد خدا وړدی هغه دیویشوونکی ښوونکی وچی په ډیر دزناوی او غرور سره یی یوه توره زلسره پریښی ده اوس هغه هم دنورو په څیر خاندی. دلته سړی کوچنیانو ته ورته دی. کله چی دښوی کولو کاربای ته ورسید هغه حمام ته موبایی چی تودی اوبه لری. دڅو شمی منځ کی میلمستیا او ددغه حمام څخه وروسته موزده غوازی چی یوڅه چرت ووهر. شارل ماته وایی: «باید له یو بل سره یو

ځای پاتی شو.» تر اوسه نه پوهیږو چی څه پنیښی زموږ په انتظار کی دی. پس له دی چی په تودو او بوکی ولامیدو یی نه ځنډه باید یخو او بو کی ولامبو. بدغه وخت کی دسړی چال چلند دادی چی د یخو او بو څخه وتیښی خوله همدغه شیمه کی دری ته غښتی سړی چی کوټکی یی په لاسونو کی دی راځی او په بیرځمانه توگه قیدیان یی تروهلو او ټوکو لو لاندی نیسی پدی توگه دوی لاری شنه، باسړی دوهلو لاندی باید مړشی او یا په یخو او بوکی ولامبی. د یخو او بو تر شاو لاندی ټوپونه وه ورو ورو پختی نور دزغم وښته اوس یواځی د کوټو ټوکو ټوکو او پیدل کیری اوس د لرگرو تر گذارونو لاندی د پوی کوچنی دروازی خواته ټیل وهل کیری. دوی لوی قذنی پرمخ دویونکی ښکاری موزم د همدغی قذنی سره ځانونه پاکوو.

زموږ څخه چی تر څمکی لاندی کوټی ته رسیری ښکته شو. زموږ پر لیکه باندی د «پرانگ» په امر یوغل پیل کیری دغه یوغل هماغه دوه کسه جنایی بندیان سرته رسوی. دغه ښاغلی؟! موږ ته پشی چی دگشتیو امرونه په بیر سرته ورسو زموږ زده کړه دوام لری.

مایو لوی او روښانه تالار ته دهمایو کوی زموږ هر یوه ته پشی چی دیولی میز له مخی نه تیر شو او نمری تر لاسه کړو. وروسته بیاباید دسرته تر پنی پوری شو اوبلی کوټی ته لاړشو. دغه تشریفات دڅو کسو اس-اس تر څارنی لاندی او دهماغو جنایی بندیانو له خوا سرته رسیری «پرانگ» پر چوکی باندی ناست دی او یو بکس گوری دهغه څخه دوه قطی خوازه راباسی اوبه ډیره تجبیانه توگه یی پخپل جیب کی نه پاشی. اوبیاله کرکی سره بکس پرمخه اچوی. دبکس څخه څو ټوټی کاغذ تیت کیری.

یو بل ته گورو.
سیمون وایی: «څومره ښه شو چی ټول هغه شیان موچی درلودل و مو څو بل که نه اوس د دوی جیبونو ته ورتلل.»

زموږ مو کیست انډیوالو څخه یو تن یخیل وار سره خپل بکس پرانیزی اوڅو دانې هکی دهغه څخه راباسی او دنورو تر منځ یی ویشی او هغه بل بیکس کویت ویشی، او یو بل غوښه. په یوه شیمه کی ټول بیکسونه خلاصیری او هر څومره خواږه چی بکی شته ویستل کیری له دی خوا او هغه خوا څخه ماته هر شمی وړاندی کیری اوبه له دی نه چی یو بل ته وگورو هر څه چی مولاښ ته راځی خور ویی. ډیر زیات مریا څو بل کیری دعادی ټوپی پر ځای کلچي خورو. یوه غیر منتظره میلمستیا ده. آندره دڅوکی خولی سره په فیلموفانه توگه وایی: «هر څه چی خورو دغلیم دلانه څخه ځی.» هر څوک زیار باسی چی دامکان تر حده پوری وخورئ ځکه چی بدغه توگه لازمه اوزیات قوت ذخیره کیری. باید بیرته وکړو. اوس نور خواږه، بی له دی نه چی ټی وژوو تر ستونی نیسی تیروو. د ملگرو تر منځ دخکو اوبه ویشله کیری. په ډیر اشتها سره خورو او بیا هم خورو. بدغو بکسوتوکی ډیره شتمنی ځای په ځای شوی ده. نور ډیر خواږه لکه دکانسرو قوطی او داسی نور شته چی دخلاصولو وخت یی نلرو. سوسین اوداسی نور خوند وړخواږه پاتی کیری افسوس چی اوس ډیره ناوخته ده. «اس» زموږ مشکوکو حرکتونه متوجه شوی دی. نو دغه میلمستیا قطع کوی. زما وار را رسیری خپل جیبونه تقو و او

نوی دلمسی خاوند شوی ؤ. دخولوله نورو لاند شوی یو زموږ ډولی هیڅوک پدی بریالی شوی ندی چی ان لیر دمه هم وکړی. دساتونکو نڼه نشانه نشته. خو یواځی «پرانگ» دهغو دوو تنو بندیانو سره چی لارلارونکی جامی لری پاته دی. او کله چی اس-اس ددوی کوم یوخوازی هغه دتیارسی په حال کی خپله خولی له سره باسی او په احترام فریږی. دسرو پښتان یی پاک خربل شوی دی هر څه خبره چی اس-اس وکړی هغه یواځی یوخواږ ورکوی.

یاوول، یاوول (و المانی کلمی دپه سترگو په لیموپه معنی.)

دغه دیاول کلمه یوه منظومه ده. د هغو امرونو دپلاشرط منلو څخه عبارت دی چی تاسو ته یی ورکوی. دغه کلمه په عین حال کی د «هوکی حق لری»، «هوهرومو»، «هوکی همداسی ده چی تاسی وایی» یعنی دمیریټوب او دسپکاوی منل. په فرانسوی ژبه کی ددغی

کلمی مرادف نشومیندلی.
یو تن زندانی زموږ خواته مخ اړوی او په المانی ژبه وایی:

- ستاسو په منځ کی جهود نشته؟
زموږ ډلی ته یو تن دلیک څخه لېرته راځی هماغه سړی چی موزورته ډاکتر «پارابلوم» ویل ده په ملی سرتیرو ډله کی گډون درلود اودده لقب دهغه ځای څخه منځ ته راغلی ؤ

چی تل یی په جیب کی یوه ډکه تپانچه درلوده هغه سړی چی لارلار لرونکی کمیس یی په ځان کی ؤ. زه یی پورته کوی او وروسته بیادخلک سوک سره یی وهی او په مخکې یی غورځوی. ځوان ډاکتر دخوږی پنی سره جگیری. یو بل قیدی بیابه وحشیانه توگه پرمخ وهی اوبه آخره کی یی کله چی زموږ ځوان ملگری بیرته خپل ځای ته راځی بڼی د یو ټوله زوره نه ښکاری خو دغه دوه تنه جنایتکاران په راضی شوی توگه خاندی.

داسی لوی چی وروسته به یی ډیر وگورو ددوی دتخصصی کړوړو څخه شمیرل کیری. بدغه ترڅ کی اس-اس خپل نوکان نیسی لاتراسه یی ډیره نده ایستلی بڼه یی نجوتوته ورته ده. د یوه ساعت نه ډیره موده کیری چی موږ دلته یو کسله چی ورسیدو دسراوینو څخه موخولی بهیدلی خو اوس دپختی احساس کوو یخ بادلگیری او هغه بیرغ یی چی دیوه برج په سر کی څو پنددی ښودی. دغه برج دساتونکی مرکزی ځای دی. دپرانگ داشاری څخه پوهیږو چی باید دهغو

گری ندی! لاهم گړندی. هغه واپ ته چی پای نلری گورم. څومره لار په مووهلی وی؟ نه پوهیږم څوموږ پنی خواکسی دکاج ونی شمیرل کیری. واپ بیچومی کمیری اود یوه بیچومی څخه وروسته دشمی په تورتم کی یوه زبانی زموږ ترستر گو کیری باید هماغه وی. دپنځوسو مترو ډیر وخت ندی پاتی سل متره، لی متره، دادی ورسیدلو.

څو تنه ساتونکی. تم کیریو د لرگرو خنډ زموږ دپړاندی نه لیری کیری او موږ دیوی زبانی زبانی په اړیدو کی چی داسی ښکاری چی دیوی حلقی څخه راوځی پر مخ ځو. یو ځل بیادیوی لوی دروازی په وړاندی تم کیریو. ددروازی په سر کی یو عقاب چی دزیروڅخه جوړ شوی دی دیومان شوی صلیب پرسر دالوتلو په حال کی لیدل کیری. بداسی حال کی چی دنورو ملگرو سره ددروازی څخه تیریږم. یو کله گذارمی پرمخ لگیری او (پرانگ) هغه خولی چی لاتراسه پوری برسر می پاتی شوی اخلی او تر پنی لاندی یی کوی. اوس

په یوه دتیرو سره فرش شوی حویلی کی یو. دیوی زبانی څخه پورته کیری او یو بلی دروازی ته ترسیرو ددروازی دننه داسی یو ساختمان دی چی ټول دتیریونه جوړ شوندی.

ورو سته بیا یو هیږ و چی دغه ماڼی دخلور سوکسو دژوند په بدل کی جوړ شوی دی او هغه واپ چی موزاوس دهغه نه تیسر شول دهمیانو یانو په واسطه ښکل شویدی. همداسی دهمدغو همیانو یانو څخه یو تن ماته کسه وکړه. یو ناشناس دهغو تیریو د یوه پرمخ دغه ټکی کیندلی دی: «دهغو درزی زرو تنو همیانو یانو په یو ځای ددغه واپ په جوړولو کی یی خپل ځانونه له لاسه ورکړی دی.» دروازه خلاصیری یو سترواپ په څیر زموږ ترسترگو کیری چی دهغه په دواړوخواو کی د لرگرو څو جوړ شوی کوټی دی هم واپ اوهم کوټی دسیری زبانی سره روښانه شوی دی. دروازی ته نژدی دوه تنه نارینه چی لار لرونکی جامی یی په ځان کی دی په بی اعتنایی سره موږ ته گوری جنایتکارانو ته ورته دی دغه منظره موږ باندی عجیبه اغیزه کوی. نوموږ دجنایتکارانو سره یوځای بندی کوی. د یوه ساختمان په وړاندی ټول شوی یو موږ شمیری څلور پنځوس تنه. زموږ دلیری تعداد څخه یو تن څم شوی دی ځوان یانودغه پینی ته اهمیت نه ورکوی. هغه سړی چی اوس موږ منځ کی نشته دهغه کافی خاوند ؤ چی د مقاومت د نهضت غړی هلنه سره لیدل

تشکر داکتر صاحب

این نامه رایک خانم خارجی به داکتر
معالجتش نوشته است :
داکتر عزیزم دواهایی که برایم دادید اثر
عالی داشت من دو باره جان تازه ای
گرفته ام. تایک هفته پیش قدرت حرکت
نداشتم که به پشت دست بچه ام را بزنم
حالا میتوانم به روی شوهرم حمله کرده
صورت آنرا پرت وینچال بکنم واز شما بسیار

مننون هستم - امضاء کیزلا.

پدر برای هر کسی که شما میخواهید من حاضر م

در خانواده ای زن ، شوهر و دختر هر سه کر بود ند. روزی پدر دختری را
رهگذری سلام داد چون وی کر بود به فکر اینکه از وی دو باره قیمت
گاورا پرسیده اند جواب داد: ده هزار .
بعد مو ضوع را بادختر شن چنین

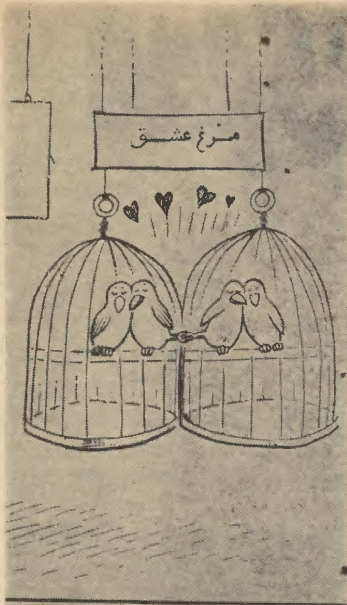
در میان گذاشت :

فلان آدم گاو مارا ده هزار افغانی
میخوا هد صلاح شما چطور است؟
دختر گفت :

پدر به هر کس که شما میخواهید
من حاضر م تا مزد شن گردم (!) در
سخن شما تردیدی ندا رم ، چون
قلب دختر در تپش بود مو ضوع
را با مادر در مشوره گذاشت ، مادر
هم بلا فا صله گفت: دل پدرت که
هر طور لباس برا یم می آورد
کی گفته که این خوب است و آن
خراب (!)

زن: مادر، شوهرم ازدیدن شما بسیار خوشحال است !

بدون شرح

برونزدیک پنجره

خانمی به اداره پولیس تیفون کردوگفت:
«جناب مامور صاحب به دادم برسید مرد
بی تربیتی روبروی پنجره اتاق من برهنه شده
ومی خواهد حمام و آفتاب بگیرد .»
چند دقیقه بعد مامور پولیس آمد و میس از
بررسی اطراف پنجره خانم معترض، گفت :
«خانم، مناسفانه من چیزی نمی بینم»
خانم گفت :

«چطور نمی بینی ؟ این چوکی را زیرایت
بگذار، برو نزدیک پنجره با این دوربین نگاه
کن تا ببینی مردم چقدر بی ادبند!»

خانم

مک تاویس

مک تاویس وفامیلش برای سفر به دریا
رفته بود ند ناگاه توفان سختی شروع شد
و کشتی بر گشت زن وشوهر اسکانلندی در
آن افتادند «مک» هرطور بود خودرا نجات
داده وبه ساحل رسید اما زن غرق شد .
یکسال بعدمک تاویس تسکرام زیر را از
شمارد ساحلی دریافت داشت .

جنازه همسرتان میان تمداذ زیادی صدف
پیدا شده تکلیف چیست ؟

اسکانلندی زنک چنین پاسخ فرستاد :
- بسیار خوب ممنون، صدف هارا بازکنید
مگر مر وارید داشتند برای من ارسال فرمایید
چند راهم دو باره بفرستید. درین دریا ...
سال بعد منتظر تلگراف شما هستم .

بدون شرح

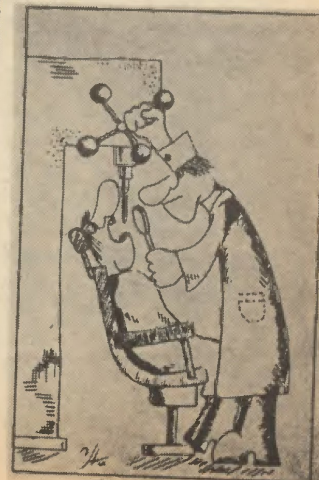
دوای پیر مرد

پیر مردی عمرش رابه زشتی داد و فوت کرد . پس های آنها که در شش زندگی
می کردند مادر خودرا به پیش خود بردند
وبرای او، مشروب خوراندند.

پیرزن بعد از نوشیدن مشروب گفت :
طعم این شربت چقدر شبیه دواپی بود که
داکتر برای پدرتان نوشته بود تا قبل از غذا
بخورد !

برای رفع بی خوابی

داکتر : برای رفع بی خوابی درستر هرچه
میتوانی کوفسند بشمار .
مریض : ولی من سبزی خوام. آقای
داکتر از گوشت خوشم نمی آید .
- پس زردک یا ترپ را بشمار !

داکتر کم بین استفاده از وسایل جدید!

نکته‌ها

پیوند دلها

يك محصل فاكولته طب به محل ديگر رفت و ضمن بيان به گفت :

دوستان عزيز ! گذشته ها خوب بود كه اگر انسان به كسي دل مي داد دلش را از او

نمي گرفتند ...

كسي پرسيد : چه خوبي داشت ؟

جواب داد كه خوف عمليات قلب

و بيوند آن در ميان نبود ، امروز بمرديكه

بكس دل دادی آنرا مي كيرد و به دوكوران

متخصصين پيوند دلها مي دهد .

تنها كسي از آشنايان من كه ازدواج درخشان و موفقيت آميزي انجام داد زنم بود!

...

در قدیم ها وقتی مردی شب هنگام بخانه

می آمد از زنت می پرسید : برای شب

چی پختی ؟

ولی حالا هر مردی از زنت می پرسد :

چی رامی خواهی «گرم» کنی ؟

...

من باین دلیل به این رستوران می آیم كه

زنم هیچ وقت حاضر نیست غذا بپزد .

ولی من به این جهت به اینجا می آیم

كه زنم اصرار دارد خودش غذا بپزد .

مرکب ایده آل

فروشنده موتورهای دست دوم - به کرسنگی ماشین نگاه نکنید، آقا عوضش مصرف تیل آن بسیار کم است .

مشتری چطور ؟

چون بیشتر وقت ها باید در جای جاده رهاش کنید .

خوشبختی

حرف ازدواج و خوشبختی بود .

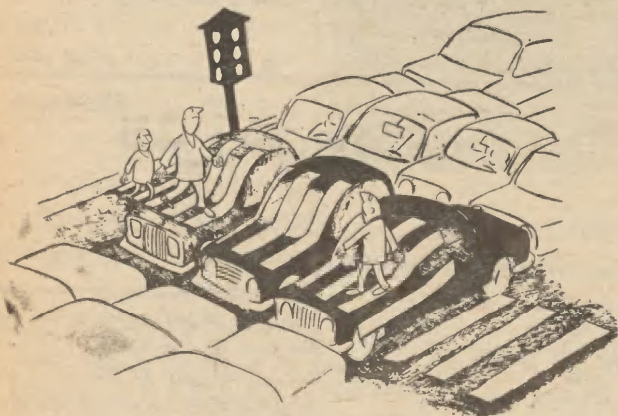
محمود گفت :

من وزنم بیست و پنج سال تمام به خوبی و خوشی زندگی کردیم و کاملاً خوشبخت بودیم ....

و حرف رانان تمام گذشت . جمعیت پرسیدند :

- خوب بعد چطور شد ؟

بعد باهم دیگر آشنا شدیم و کار ما به ازدواج کشید .

بدون شرح

توقبول کن

روزی اسکاتلندی داکتری را بالای بستر برادرش كه مريض بود برد و گفت : كه برادرم مريض است . وقتيكه داکتر مريض را معاينه كرد گفت : برادر شما مرده است . مريض دفعتاً از بستر برخاست و صدا زده گفت داکتر صاحب من زنده هستم نمرده ام اما اسکاتلندی با شنيدن كه برادر خود فوراً بالای بستر آن رفت و آنرا زیرك و كوپك گرفت و گفت توجه ميهمی داکتر كه ميگويد مرده ای رامت می كويد و توقبول كن .

ارسالی شایسته از لیسه آریانا

صفحه ۴۹

بلی خواهر جان: چون شوهرم کشتی‌بان است باین وسیله برایم نامه می‌فرستد

بدون شرح

رفیق خوردی

احمد در مجلسی به خانمی از دوستان و همصنفان سابقش برخورد و ضمن سلام های گرم و نرم به او گفت :

واقعا پروین جان بسیار خوشحالم كه دو-

باره می‌بینمت .

بین دنیا و روزگار راجه فاصله عمیقی

بین دوستان میندازه . بیست سال پیش من

و تو باهم همصنف بودیم هر دو نوزده بیست

سال داشتیم حالاً من چهل ساله ام ولی شنیدم

تو هنوز سی ساله هستی !

بدون شرح

بیچاره هنوز خوب نشده است

دود پیوايه بعد از يك تداوی طولانی نزد

داكتر معالج شيان آمدند .

داكتر برای اینکه آزمایشی انجام داده

باشد برای شان گفت :

برويد بخانه ما به بينيد كه من هستم یا نه ؟

یکی از دیوانگان فوراً شروع به دويدن نمود تا به

خانه داکتر برود و ببیند كه داکتر آنجا هست یا نه ؟

دیوايه ديگر خندید و گفت بیچاره هنوز

خوب نشده بعوض اینکه تيلفونی احوال

بگیرد خودش می‌رود .

ارسالی : عداله از صنف یازدهم ك سایتس

لیسه آریانا .

وقتیکه پراشوئیست بد می‌آورد

شماره ۳۱

شعر مقاومت...

که آنها را يك يك بررسی می کنند به دور می اندازد، این ادبیات، ادبیاتی است از کوره بیرون برآمده که بیشتر منگی برخود و منطق است، تا عاطفه و احساسات عنان کفانی در این باره تا کید می کنند که:

ادبیات مقا و مت در زنجیر انقلاب پیوسته عرب، حلقه ای است مهم که در این جنبش مترقی دست به دست می گردد. این ادبیات علمی علی الرغم مشکل ها و موانع وسد ها توانسته است به صورت ادبیاتی راستین ببالد و شخصیت انقلابی سازندگان مبارز آن را بنما یابد، چراغ صاعقه ای این حساب روشن باد.

نمونه ای از شعر مقاومت در فلسطین سروده سمیع القاسم در اینجا می آوریم:

اگر باید که نام را از دست بد هم اگر باید که پیراهن و بستر را به فروشم اگر باید که سنگتراشی کنم یا باربری، یا چاروکی. اگر باید که انبارها را با کت کنم یا نان را از میان زباله ها بجویم، یا از گر سنگی بمیرم و نامم شوم دشمن انسان!

سازش نمی کنم و تا پا نی می جنگم آخرین تکه ای خاکم را هم بیگر، جوانم را به زندانها بیا نده! آنچه را از من مانده هم بزد و کتا بنه ایم را بسوزان، به سگ هایت در ظرف های من نان بده. دام ترس را بر بامهای دهکده ام

بگستر دشمن انسان! بقیه صفحه ۳۷

نقش زبان مادری...

میشود تا مفاهیم مفقوت را افاده کرده باشد و هم اجزای ترکیب شده را ارایه کند، خصوصیت دیگر زبان حال این است که احساسهای مختلف کلمات با هم یکجا شده یک واحد را تشکیل میدهد. مثلا کلمه که در کتاب مکررامی آید به تدریج همه احساسهای که در آن از طرف مولف بکار رفته جمع می کند و بالاخره معادل کتاب میگرد. چنانچه می بینیم که عنوان يك کتاب نسبت به يك پارچه ادبی خویش احساس محتوای آنرا افاده نمینماید. نتیجه:

درین مقاله ما به ارتباط نقش زبان مادری در تحصیل ابتدائی در باره افوا مختلف فکر، مفهوم سازی، تدریس مفاهیم علمی در مکاتب. رابطه زبان و فکر بحث کردیم

۴- نهضت های مقا و مت در فلسطین.

دیگر تحصیلات ابتدائی به زبان مادری را به وضاحت نشان میدهد.

۳- خواندن و نوشتن به فکر کردن بهتر صورت میگیرد و تسلط به زبان مادری طفل را کمک مینماید که زبان در دومی (پشتو و دری) را بهتر و به وقت کم بیا موزد که این طبعاً دلیل دیگر تحصیل به زبان مادری در مکاتب ابتدائی میباشند.

هدف اصلی از تدریس مضامین نوشتن، گرامر، ریاضی ساینس و اجتماعیات برای اطفال در مکاتب ابتدائی همانا تقویت قوای ذهنی اطفال از طریق مفاهیم هر مضمون است

بقیه صفحه ۱۹

نظر گذرایی بر حکاکای...

فرار گرفتن معلومات در این مضامین در این دوره تحصیل هدف ثانوی دارد.

در تدريس مفاهیم علمی به اطفال تشریحات و تعریفات چند آن موثر واقع نمیشود بلکه کوشش شود مفاهیم مورد نظر اطفال در حالات و مواقع مختلف ببینند مطالعه کنند.

بالاخره باید این را تا کید کرد که باید زبان مادری معلمین مکاتب ابتدایی خاصاً در دوره اول با زبان مادری اطفال یک چیز باشد و از گماشتن معلمینیکه زبان مادری شان با زبان مادری اطفال يك چیز نباشد جدا خود دارای شود.

آورده های صنعتی شان بتمایذ و مردم ناگزیر روبه فر آورده های ما شینی خارجی نمایند. که خوشبختانه جلوه این همه کشفیات امروز گرفته شده و امید می رود که تمام صنایع کشور ما همان طوریکه آرزو است انکشاف نماید و راه شکوفایی را بپیمایند.

یکی دیگر از موضوعات نیکه در انکشاف این صنعت نقش مهمی دارد بلند رفتن سطح حیات و اقتصاد مردم است. هر قدر سطح حیات بلند برود و قوه خرد ازداد یابد به همان پیمانه صنعت انکشاف بیشتری می کند و این مساله مربوط میشود به اقتصاد یعنی هر قدر تقاضا بلند برود. به همان پیمانه عرضه اضافه میگردد و وقتی که عرضه زیاد شد طبیعی است صنعت گران تشویق میگردد و صنعت رشد می یابد. تربیه پرسونل و مطالعه در باره این صنعت باعث میشود که صنعت حکاکای زرگری از چارچوب و محدودیت های خویش خارج گردد و توسعه بیشتر نماید. در گذشته رسم بر این بود که این صنعت را برای شاگرد که طالب آموختن این هنر بودند بدرس می نمودند زیرا بعضی ها چنین تصور میکردند که با فرا گرفتن این صنعت و گسترش آن بازار فروش آنان خراب خواهد شد از همین رو کوشش می نمودند که این صنعت در خانواده شان باقی بماند. ولی حالا این صنعت از این قید و بست های پوسیده خارج گردید و راه انکشاف را می پیماید.

سربره پنجه سوه (زلوتی) و رکول گیری هغه کو رنی چی عایدات بی متوسط او یا له هغه خنجه په گبته معیار و نو کی وی حق لری چی په وې کتو نو نو کی دشیو خوې لو په مرگ و نو او دغه واز لیلیه بنوونځیو کی دتحصیل اوروختیایی او غذایی خدمتو نو لگبت تا دیه نه کړی.

باید وویل شی چی دشیو خوې لو په یو مرکز کی په یوه ورځ کی دیو ما شوم دلگتیت اندازه دهغه دمورد یوی ورځی دمعاش په سلو کی اوه تشکیلوی او همدا رنگه په یوه وې کتون کی په سلو کی (۲۷) اوبه یو لیلیه کی په سلو کی (۴۸) تشکیلوی.

در مورد بازار صنایع دستی مخصوصاً حکاکای زرگری در خارج از کشور چه نظر داری؟ صنایع دستی مخصوصاً زرگری و حکاکای کشور ما نسبت به صنایع دستی خارجی اند. زیورآلات محلی و نیمه قدیمی علاقمندان زیاد دارد و روز بروز بر تعداد علاقمندان نظرت در مورد انکشاف این صنعت چیست؟

پشتیبانی دولت خلقي ما از صنایع که خوشبختانه از بدو تاسیس تا امروز دیده میشود بزرگترین موفقیت و انکشاف این صنعت را ارمغان میدهد. یکی دیگر از عوامل انکشاف و ترقی این هنر بستگی به مهارت های صنعت گر دارد.

صنعت گری که حرفه اش را مقدس بشمرد و برای انکشاف آن تلاش ورزد و در حرفه اش نوآوری های نظر به مقتضای زمان و ذوق مردم بوجود بیاورد در امر انکشاف این صنعت نقش سازنده دارد. متأسفانه در گذشته شرایط برای صنعت گر طوری اعیار میگردد که او مجبور میشد از حرفه اش از صنعت اش دست بکشد و یا برای برود که خواسته او نبود یعنی می بایست برای منفعت این و آن از ایمان خود بگذرد به مشتری یا نشی دروغ بگوید و جنس تقلبی را به آنها بفروشد همین امر باعث گردید که صنعت زرگری اعتبار و ارزش خود را در نزد مردم ببازد و مردم کمتر اعتماد و اطمینان نسبت به فرد

په پو لینه کی

واخلي خو که چیری موده یی له (۱۴) ورځو څخه زیاته شی نو په دغه حالت کی دواکتر تصدیق ته اوتیا لیدله کیږی.

لکه څنگه چی پخوا وویل شو په فابریکو او صنعتی تاسیساتو کی د هغو کارگرو ښځو دپاره چی ښه استعدادلری کولای شی چی د تحصیل یو رسو نو څخه گټه واخلي په پولند کی زیاترو کارگر وښځو ته د ثانوی دوری اوله هغی څخه په لوې و دوو کی تحصیل یو رسو ته برابریری په پولند کی د هغو کورنیو د پاره چی معیوب کوچنیان و لری په هره میاشت کی د کورنیو د غړوبه عادی معاشو نو

انکشاف تربیت بدنی

«بدن ما شی می پر دازد» که این کار یکی از خصلت های بدن یک ورزشکار است. دختر باشد وجه پسرگونه گفته های زیادی برای ورزشکاران دارم اما به این نکته اکتفا می کنم یک ورزشکار همان قسمیکه در مسابقات ورزشی قهرمان می شود در اخلاق خود نیز باید قهرمان باشد یعنی نمونه اخلاق در جامعه.

در تورنمنت خزانگی چند مسابقه نمودید و جایزترین آن با کدام تیم بود؟

در تورنمنت خزانگی سه مسابقه در پروگرام ما بود که از جمله تیم لیسه مریم حاضر به مسابقه نشد و با لیسه ملالی دو مقابل صفر غالب شدیم و هم جالبترین مسابقه ما با قهرمان تانوالیال تورنمنت بهاری (لیسه زرغونه) بود البته شما هم مسابقه را از نزدیک دیدید که دو مقابل صفر بالای تیم لیسه زرغونه نیز غالب شدیم.

ترینجان لطفاً از پلیران خوب و ورزیده لیسه های انات نام بگیری؟

هوژی از لیسه سوریا، فروزان و جمیله از لیسه زرغونه، ابیکه و پلوشه از لیسه ملالی و هما از لیسه عایشه درانی که واقعا پلیران نورزیده و عالیال تیم های لیسه های انات می باشند.

هر چر یا ن مسابقات نواقصیکه از ورزشکاران دیدید چه می باشد؟

در مسابقاتیکه انجام دادیم نواقص زیادی در ورزشکاران انات ما دیدیم می شود که از جمله یک نقص عمده و قابل اصلاح را باید بگوئیم و آن اینست که در وقت مسابقه که مسابقه چریان میداشته باشد اگر توسط یکی از اعضای تیم توپی می شود سخنانی با هم ردوبدل می کنند گشایسته یک ورزشکار نیست از خواهران جوان ورزشکار خود

جری خوا هشمندیم تا این نقص را از خود برطرف نموده و در بین جامعه نمونه اخلاق باشند تا دیگران که از مسابقه دیدن می نمایند از اخلاق خوب یک ورزشکار استفاده خوب نموده و هم به ورزش تشویق شوند نه اینکه با دیدن همچو ورزشکاران کم تجربه و بی بند و بار از سپورت و دنیای ورزش گریزان شوند.

شما که این انتقاد را با لای بعضی از ورزشکاران می کنید آیا تیم شما؟؟

تغیر اعضای تیم ما همه مانند یک وجود هستند در وجود انسان اگر عضوی بدر آید تمام وجود ناراحت می باشد همینطور اگر در بین اعضای تیم ما یک نفر ما ناراضی باشد همه متاثر می باشیم که همین همبستگی و صمیمیت بین تیم ما باعث پیروزی ما گردیده است باز هم هر کس از سهو و نواقص خالی نیست اگر کدام وقتی از ما سهو می شود دیگران باید ما را متوجه سازند تا آن پاشتن منفی را از خود دور سازند.

دوین وقت چشم به این شعارهای افتد که بروی دیوار های اتاق سپورت خطاطی شده است: مشق و تمرین در رشته های مختلف تربیت بدنی خود نمایی نیست مشروط بر اینکه در جای و مکانش عملی گردد. ورزش دوستان! خدمات صحتی خلق را بهبود بخشید و در حیات روزمره خلق ورزش را توسعه دهید.

مشق و تمرین در رشته های مختلف تربیت بدنی یکی از اهداف دولت انقلابی ماست.

درواه بهبود ورزش در جامعه چه نظر دارید؟

ساولتر از همه تشویق زیاد ترورزشکاران سبب توسعه و پیشرفت سپورت در جامعه می گردد و هم در جریان مسابقه حق بینی حکم ورفری میدان...

دوین اثبات حق تلفی یکی از ورفری های دوران فرات گشته کدر هر حصه حتی

در مسابقات ورزشکاران نیز چشم پوشی می نمود به یاد شان آمده چنین میگویند در دوران حکمرانی داود مستبد در مسابقه ای که بین تیم لیسه ما و تیم لیسه زرغونه برپا گردید اعضای تیم ما فوق العاده با استعداد و موفق بودند که برد ما بقیه باید از آن ما می بود اما چون معلم سپورت و تریز تیم لیسه زرغونه یکی از دوستان نزدیک رئیس تربیت بدنی آن وقت بود ورفری و حکم میدان جیرا از نمرات تیم ما چشم پوشی نموده برد ما بقیه را به

نفع لیسه زرغونه اعلان نمود که بعد از آن روحیات اعضای تیم ما کشته شد و روز بروز از سپورت دلسرد شدند تا

اینکه انقلاب بزرگی و زنجیر شکن تور موفق گردید و به آن ناروایی ها خاتمه

داد که بعد از پیروزی انقلاب کبیر تور تیم مادوباره جان گرفته و روز بروز ورزیده تر شده می رود و هم در پهلوی تشویق و سایل ورزشی با ید بد سترس و ورزشکاران قرار گیرد تریز های و رزیده که از هر نگاه آگاهی ورزشی داشته باشند به کار گماشته شوند که اینها همه

سبب پیشرفت سپورت در جامعه می گردد. در اخیر اعضای تیم جمعی می گویند ویا ست تربیت بدنی در پهلوی همه اقدامات نیکی که کرده است اگر یک چمنایوم ورزشی برای شاگردان انات لیسه ها احداث کند بسیار خوب می شود چرا که از طرف زمینان جای مناسب برای تمرین نداریم و این مدت سه ماه اگر تمرین نمود به همان اندازه از استعداد های ما کاسته خواهد شد.

سمبول المپیا ۱۹۸۰ مسکو که در قالب اینچه ها بشیوه خاص بافته شده است

گفت و شنودی

زهران... شما چه پیامی به شاگردان تبیل دارید؟

پیغام من به شاگردان تبیل اینست که دروس خویش را در یک تقسیم اوقات معین بگذرانند و یا خاطر جمع مطابق به تقسیم اوقات طرح شده، دروس خویش را بخوانند. درس ها را تکرار کنند. درس گذشته را به آینده نسیانند بلکه درس آینده را روزی بیشتر مرور کنند و بخوانند و مطالب مشکل آنرا یادداشت بگیرند و با معلم خویش در مفاهم شوند و مشکلات را مرفوع بدارند. آنگاه دیده میشود که شاگرد تبیل صنف،

شاگرد موفق صنف است.

در آینده چه رشته را دنبال میکنید؟

میخواهم یک طبیب شوم و به درمان هموطنان بپردازم.

چه کار نیکویی... واقعا فکر عالی دارید.

وحیه جان.. شما چه میگوئید؟

شاگردان تبیل عزم جزم کنند و تصمیم شکست ناپذیر اتخاذ کنند که درس بخوانند. هرگاه به وقت معین دروس خویش را بخوانند حتما موفق میشوند و ناکام نمی مانند و حاجت به پشیمانی و سر افکندگی نیست که خود را ملامت بکنند و بگویند که استعداد نداریم و هرچه میخوانیم چیز

یاد نمی گیریم.

آمنه جان.. چه نظر دارند؟

به نظر من، مطالب ذیل موفقیت بار می آورد:

- ۱- داشتن یک تقسیم اوقات معین.
- ۲- مایل بفرنج و مشکل فرسی را بر میدن.
- ۳- کار امروز را فردا نه افکندن.
- ۴- تلاش برای هدف معین.
- ۵- مطالب را به دقت فرا گرفتن.
- ۶- و مطالب آموخته شده را ارزیابی کردن.

* تشکر، هرگاه گفتنی دیگری نباشد حرفهای من تمام است و موفقیت شما را آرزو میکنم - خدا حافظ...

انرژی

های

رنگا

چی

جهان

دما رانوزهر اودهغه گئی

کارنه دی خکه دما رانو دپلی هر مار خانه خانگري خصوصیات لری له ما را نو خخه دهغو زهر داسی لاس ته راوی چی لمری مار د پولی اتیلین یوه پرده چیچی ددی په نتیجه کی دما رزهر ددی پر دی

دما رانو دزهر کارکوونکی له مارانو خخه دزهر اخیستلو په حال کی لیدل کیږی.

افعی ما رد مارانو په ډله کی هغه مارتی چی هیڅکله په انسان با ندی پرید او حمله نه کوی یواځی له خپل خانه دفاع کوی مگر بیا هم خراب اوید شپرت خاوندی. هر تگه چی قبول شوی ده تر اوسه انسانانو دجنګ او جنگال په وختو نوکی له دوی نه نوم وړی مگر راشی چی وویشو په ژوندانه کی افعی خه رول لری؟ متخصصینو او محققینو دامحاسبی کمر یلی چی یواځی مار یواځی دیسر لسی په موسم کی دومره موزکان خوری چی دیوه هکتار زراعتی ځمکی دمحمول دله منځه وړ لولپاره کفا یت کوی. اویا داچی که چیری نواد یکو لیست (روماتیزم) تکلیف ولرونو حتما به له هغو مواد و خخه استفاده وکړو کوم چی دهغه په ترکیب کی زهری ماده شامله وی. ددی لپاره چی دزهر قیمتی ماده په لاس را وپوښو لمری باید مار ښکار کړو بیا ئی تر روزنی لاندی ونیسو او ورو سته له هغه ځینی زهر لاس ته راووو. هغه متخصصین چی دزهر ومار په فنی ډول لاس ته راوی د شوروی اتحاد په شان لوی هیواد کی هم دغو تنو خخه تجاوزه کوی. دزهر و لاس ته راوړل هم آسان

په لاندنی برخه کی ټولیری دمتخصصینو دغیندی په اساس دلته دوی هر حلې پیری مهمی دی لمری د لاس چالاکی او دو هم سیکا لوژیکی تیاری. له ما را نو خخه زهر داسی لاس ته راوی چی لمری دمار د بدن له ټاکل شوی برخی خخه کلک نیول کیږی خکه که چیری لږ پورته اویا کیښته ونیول شی نو ممکنه ده چی زهر تو ئی نشی اویا داچی دانسان دپچولو باعث شی دزهر اخیستی په وخت کی باید بیگا نه کسان نودی نه وی خکه ممکنه ده چی مار دزهر و توپولو په عوض انسان وچیچی. په شوروی اتحاد کی هر کال دوه سو و گرامه وچ زهر لاس ته راوړل کیږی یعنی د هغو کلنی محصول په یوه واړه لوبی کی خاټیری مگر بیا هم دا اندازه زیاته ده تصور وکړی چی ددی اند ازی یو پر دریمه برخه دشوروی اتحاد درمل جو ډولو دوو کاد-خانو او فابریکو لپاره کفا یت کوی. اویا تی برخه ئی لوید یز المان، سویس، هالیند او فرانسی ته صادیری. د یوه گرام وچو زهر و بیه نژدی شپږ سوه رو بله ده یعنی طلا په نسبت څو واره قیمت دی لندی خایه لیدل کیږی چی دما رانوزهر څو مره دا هیمت وپ ماده ده مگر دا ماده په ډیرو مشکلا تو سره لاس ته راوړل کیږی.

نتیجه ما نورا خیر لا براتوار بیولوژیکی فضا یی شوروی

مترجم: سرخودی

مذکور توسط تار های متعدد عنکبوت مانند پوشانیده شده است. پس از انجام موفقانه مانور سفینه ای فضایی (کوزموس - ۱۱۲۹) دانشمندان نخستین مرحله تجارب خویش را درین زمینه آغاز نمودند.

بعاد از آن مواد وعناصر بیولوژیکی که توسط سفینه از فضای خارجی بزمین آورده شده است به مرکز تحقیقات علمی معلی که عده کثیری از دانشمندان شوروی، بلغاریا، پولند، جمهوری دموکراتیک آلمان، هنگری، رومانی، چکوسلواکیا، ایالات متحده امریکا، فرانسه و انگلستان دورهم جمع شده بودند فرستاده شد. قرار است مواد مذکوره پس از انجام تجارب علمی در اختیار دانشمندان کشورهاییکه در اجرای موفقانه این مانور سهم گرفته اند گذاشته شود.

سفینه فضایی تحقیقاتی شوروی موسوم به کوزموس - ۱۱۲۹ که چند ماه قبل جهت معلوم نمودن کواشف زندگی اجسام بیولوژیکی به فضای خارجی پرتاب گردیده بود اخیرا موفقانه بزمین باز گشته است.

سفینه مذکوره هنگام مراجعت بزمین نمونه های از حشرات، خزندگان، نباتات و همچنین سلول ها و صدف های بیولوژیکی را با خود آورده است.

از طرف دیگر دانشمندان هنگام مانور این سفینه موفق شده اند تا اطلاعات مزیدی را پیرامون زندگی اجسام بیولوژیکی نادرک نمایند. یکی از متصدیان امور تحقیقات بیولوژیکی انستیتوت طبی مسکو به نمایندگی آژانس نووستی اظهار داشته گفت که: پس از تسمین سفینه ای (کوزموس - ۱۱۲۹) بزمین در محل مذکوره یک ساحه جدید «صدف مانند» تشکیل گردیده است. ساحه

ترجمه کریم الله وهاج

ذخیره انرژی آفتاب توسط انرژیک

آن از انرژی آفتاب بصورت عملی در خانه ها استفاده میگردد. در سیستم های موجوده استفاده از انرژی آفتاب آب یا صخره های مخصوص

سایس دانان مرکز تحقیق و انکشاف جنرال الکتریک نیویارک موفق به کشف یک سیستم ذخیره انرژی گردیده اند که توسط

استعمال گردیده که بنابر داشتن وزن، حجم و قیمت زیاد استفاده از آنها غیر عملی میباشد. در میکائیزم جدید جنرال الکتریک از نمک سودیم سلفیت دیکاهایدريت به عنوان ماده ذخیره کننده حرارت استفاده بعمل آمده. این ماده کیمیای، که بنام نمک سلابرز نیز یاد میشود، یک نمک معمولی و ارزان قیمت صنعتی بوده که بخاطر داشتن خاصیت ذخیره حرارت زیاد مشهور میباشد. این ماده در اثر جذب حرارت از هوای گرم و آفتابی ذوب گردیده و زمانیکه درجه حرارت آن از ۳۲٫۲ درجه سانتیگراد در اوقات عصر و روز های ابرآلود کمتر گردد دوباره به حالت جامد درآمده و انرژی حرارتی را آزاد میسازد.

جنرال الکتریک عقیده دارد که هر گاه به محتویات ظرف حاوی نمک حرکت دورانی داده شود دو مشکل فعلی باسودیم سلفیت دیکاهایدريت رفع خواهد گردید. در اثر حرکت دورانی (۳-پیپ) از بلور شدن و تشکیل قشر در اطراف و دیوار های ظرفی که باعث بطل شدن انتقال حرارت میگردد جلوگیری بعمل آمده و همچنان این حرکت متداوم جهت حفظ تعادل فیزیکی نمک مذکوره کمک مینماید تا خاصیت جذب حرارت آن مدت مدیدی دوام کرده بتواند با استعمال این سیستم که هنوز هم تحت تجربه قرار دارد، استفاده از انرژی آفتاب در اوقات غیر آفتابی سهل تر و ازاتر میگردد.

لکه‌های آفتاب و تاثیر آن بالای

حیات

آیا کسی هست که آفتاب این مشعل درخشان و با شکوه آسمان را شناسد؟ قرون متمادی آفتاب همچون کره آتشی نور می‌فشانده، صیحات گاهان در شرق پدیدار و شب هنگام در غرب ناپدید می‌گردد. طی این مدت نور و حرارت کافی برای بشر، حیوانات و نباتات به سطح زمین می‌رسند. این مخزن انرژی سودمند، مدت‌ها تحت مشاهده متوالی بوده است. در روزهای پیشین توسط چشم‌عریان و بعد هائریه تلسکوپ نظارت میشد. در حدود سال‌های ۲۸ قبل از میلاد چینی‌ها اولین کسانی بودند که با چشم غیر مسلح به آفتاب نگاه کردند و به وجود قطعات سیاهی بر سطح آن پی بردند و عقیده بر آن بود که این قطعات شاید بعضی «پرندگان در حال پرواز» باشد. گالیله که طرح نخستین تلسکوپ نجومی را ریخت یکسلسله مشاهدات مکرر از طریق تلسکوپ پرداخت و پیشنهاد کرد که قطعات سیاهی بر سطح آفتاب موجود است. از آنوقت آفتاب را چون رب النوع آتشی می‌پرسیدند و گالیله در اول مرتبه بد

مشاهداتی را اعلام بداد. امروز این قطعات سیاه بحث «لکه‌های آفتاب» شناخته شده است. دانشمندان هوا شناسی و متخصصین اقلیم شناسی معتقد اند که موقع اغلی بودن لکه های آفتاب مقدار بارندگی زیاد بوده و هم زمین سرد و طوفانی می‌باشد.

اینکوز بهم بستگی‌ها در سایر حوزه های محیط انسان نیز یافت شده مثلا بارندگی زیاد، موجب افزایش حاصلات گردیده و در نتیجه قیمت‌ها پایین می‌آید به این صورت پیدایش لکه های آفتاب وقتی به درجه اغلی برسد بر اقتصاد منطقه تاثیر می‌گذارد.

تغییرات تشعشعات آفتاب و خصوصاتی از آن مایه‌ای بخش و ازدیاد تشعشعات ساطعه از آن هنگام اغلی بودن لکه های آفتاب، پدیده‌های بیولوژیکی را بیشتر متاثر می‌سازد. وقتی لکه های آفتاب اغلی باشد، سیل ذرات باردار از سطح آفتاب نشأت گرفته و زمانی که به سطح می‌رسند، تأثیری در کیفیت بخشی

امواج رادیویی وارد میکند. سیل ذرات باردار اکثرا پروتون‌ها و الکترون‌های وقتی به زمین نزدیک میشوند داخل حوزه مقناطیسی زمین شده و امتداد خطوط قوه قرار می‌گیرند در بنوقت ذرات به سوی حوزه های قطبی انحراف کرده باعث ظهور روشنایی درخشنده شفق قطبی میشود. ذرات سریعتر و با انحراف کمتر قادرند به طبقات پایینتر اتوسفر نفوذ کنند و اقشار فوقانی ایونوسفر را ایونیزه نمایند طوری که میدانیم بهترین وسیله برای بخش مخابرات رادیویی امواج الکترو مقناطیسی است که متناوبا از سطح زمین بسوی طبقات فوقانی جو، انتشار یافته در آنجا عملیة ایونیزیشن اجرا و بلافاصله از آنجا منعکس میگردد.

بدین ترتیب هنگام فعل و انفعالات شدید آفتاب، عمل ایونیزیشن، وضع اقشار ایونوسفریک را مختل ساخته منجر به برهم خوردن حالت انعکاس شده در نتیجه پرازیت هایی را در مخابرات رادیویی پدید می‌آورد. اشارات رادیویی شاید ازینک فرستنده به محل مطلوب نرسد و هم طوفان های مقناطیسی، شفق های قطبی و تغییرات در وضع انتشار امواج رادیویی همه زائیده واکنش های لکه های آفتاب است.

منشاء پیدایش لکه های آفتاب مساله

عمما آمیز بوده است و شگفتی آن در اینست که باوصف تلاش های پیگیر و مشاهدات عمیق علمی که طی زمان درازی انجام شده تا اندازه برای منجمین غیر قابل درک بوده و بخصوص اینکه چه رمزی در تشکل آنها نهفته می‌باشد. ستاره شناسان عقیده داشتند که لکه های آفتاب اساسا بر طبق پیدایش اختلالات و بحران هادر اقشار سطحی اتوسفر شمسی بطور می‌رسد.

سپکتروسکوپی (روش مطالعه تولید طیف) فن اساسی شناسایی و بررسی اتوسفر شمسی بوده و نتیجه حاصله از آن اینست که حرارت لکه در حدود چار هزار درجه سانتیگراد است گرچه این رقم براتر کمتر از درجه حرارت آفتاب میباشد باوجود آن لکه ها مانند آفتاب نور و حرارت برای عالم هستی تولید مینماید و در مناطق بسیار قوی و گرم تابش نور آنقدر کم است که لکه، پرنگ سیاه معلوم میشود در واقع اگر سطح آفتاب تیره و تار گردد فقط دسته بزرگی از لکه های آفتاب از آن نشأت کند ایمن دسته خواهد توانست چنان روشنایی به زمین عرضه دارد که گویی صدها مهتاب میدرخشند. البته رویت این تابندگی برای چشم غیر مسلح زجر دهنده بوده امکان کوری شخص نظاره کننده وجود دارد.

طریقه جدید ذخیره انرژی در جهان امروز

شرق باشد مهندسین خانه سازی و مسکن وی را مجبور نمودند که روی رستوران را بطرف جنوب بگردانند تا مشتریان بتوانند در حین گرفتن مواد زیادتر وسایط شان را در آنجا توقف دهند و از طرف دیگر منزل آفتاب رخ بوده میتواند مقدار زیاد حرارت نوری را جذب نماید.

در گذشته ها که مهندسین و اعمار کنندگان منازل با چنین طرح مخالفت نشان میدادند اکنون خواهان آن اند تا سیستم های ذخیره انرژی را هرچه بیشتر تقویت بخشند.

جان وایت گولب یکی از اشخاص مسئول خانه سازی میگوید که سیستم ذخیره انرژی برای تجار و صاحبان مشاغل مختلف نهایت سودمند بوده زیرا اکثریت مردم راجع به تکی انرژی خیلی ها نگران می باشند بنابراین تلاش های صورت می‌گیرد تا حرارت شمسی را در عوض حرارت های انرژی در درون منازل نیز به شکل اساسی آن بکار برند.

سانی بوهر یکی از باشندگان شهردیویس یکی از منازل را که سیستم جدید استفاده از انرژی شمسی در آن بکار رفته بود مورد استفاده قرار داده است گرچه این منازل آنقدر مرغوبیت و زیبایی که انتظار را بطرف خود بکشاند ندارد اما خیلی ها اقتصادی و مقترنم میشود.

منزلی که به این منظور اعمار گردیده

در شهر دیویس ایالات متحده برای ذخیره انرژی متخصصین به این نظر اند که از وسعت سرک بکا هند هر قدر که بتوانند راه های رفت و آمد را باریکتر ساخته و بواسطه غریب اشجار در دو کنار سرک ها بالاخره بتوانند یکنوع سقف طبیعی در آن بوجود آورند برای ذخیره انرژی بهتر می باشد زیرا سرک های که دارای وسعت زیاد و بدون پوشش بوده حرارت زیادی را انعکاس میدهد.

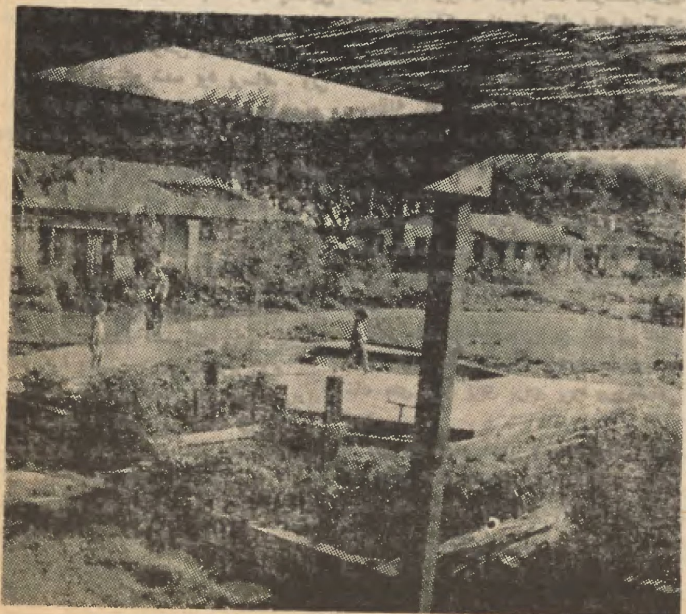
متخصصین این شهر به این نظر اند که همه باید عوض استفاده عاده جات از بایسکل حاجت رفت و آمد شان روزانه استفاده نمایند همچنین متخصصین در تلاش اند تا سیستم حرارتی شمسی را در یکی از حوض های آب بازی به کار انداخته و سالانه در حدود ده هزار دالر را جهت تعلیم و تربیه جوانان مبتدی آموزش ذخیره انرژی مصرف نمایند.

مردم شهر دیویس که اکثر آنها را جوانان و دهاقین تشکیل میدهند از موفقیت های که در زمینه ذخیره انرژی بدست آورده اند خیلی خوشحال و مسرور به نظر می‌رسند. این سیستم جدید ذخیره انرژی مبتنی بر تنگ نمون سرک و خانه های رهائشی، ویوتا مهندسین و تاجرین راه تشویش انداخته است چنانچه زمانیکه گلدو نالد میخواست رستورانی را اعمار نماید که روی آن بطرف

دارای کلکین های است که میتواند نور آفتاب را در اوایل تابستان دور نگه داشته و در زمستان ها نور آفتاب را به داخل اتاق جذب کند ولی باوجود عدم وسعت منازل و فقدان چشم دید کلکین ها باشندگان چنین منازل اکثرا به صورت آرام در آن امرار حیات می نمایند زیرا مصارف برق چنین منازل نهایت تخفیف یافته است.

روی این ملحوظ همه فروشگاه های بزرگ

یکعداد زیاد بایسکل هادر بیرون فروشگاه داشته و به این منظور به مشتریان عرضه می نمایند تا بتوان در سیستم و طرح ذخیره انرژی هر کدام سهم شان را ادا نمایند چنانچه در شهر مشیگن شاروال مذکور در گذشته روزانه پنج و شش دالر را در خرید پترول به مصرف می‌رسانید اما اکنون تاجر و پنج هفته هم میتوانند بدون خرید نفت به کار و بار شان ادامه دهند.

منازل آفتاب رخ در زمستان از مصرف انرژی کاسته و اشجار در تابستان منازل را سرد نگه میدارد.

بی احساس...

که اگر دفعه دیگر او را به جنگ بیاورند ، تا خود و با اصل پول را از او بگیرند ، رهائی نخواهند کرد . به این ترتیب بر شدت عمل خویش میافزودند .

در یکی از روزهای ماه اسد صبح خیلی زود در خانه قنبر صدا درآمد . قنبر با آنکه میدانست یکی از صاحبان قرص است ، معذرا برای باز کردن در پناه افتاد .

دربار باز کرد ، کاسلم یکی از صاحبان قرص بود . کاسلم مرد جوان و نیرومندی بود . ناچشمش بقنبر افتاد ، شروع کرد بدشنام دادن . زیرا چندین مرتبه او را فریب داده و به او دروغ گفته بود .

قنبر بزحمت لبخندی بر لب آورد . میخواست با ملائمت او را رام کند . ولی دشنام دادن کاسلم اوج گرفت . او که دیگر از آن وضع یکلی خسته شده بود و مرگ را بر آن زندگی ترجیح میداد ، نتوانست بیش از آن غرورش را پامال شده ببیند ، و در برابر کاسلم احساس عجز کند . لذا به دشنام های کاسلم جواب داد . در یک لحظه جنگ

شدید بین دو جوان نیرومند در گرفت . رهگذران برای خلاص کردن آن دو جوان خشمگین اجتماع کردند ، میخواستند بهر ترتیب شده آن دو را از همدیگر جدا کنند .

قنبر که نیرو توانش کمتر از کاسلم بود ، نمیتوانست حریف او شود ، در همان لحظات اول ضربات محکم و کشنده از جانب او دریافت کرد ، که بکلی گیج و متنگ گردید ، کنترل اعصاب خویش را از دست داد . همینکه

رهگذران او را از جنگ کاسلم رها ساختند ، او با عجله بطرف حویلی دوید ، از لای در نیمه باز خودش را بداخل حویلی انداخت . بعدا وارد آشپزخانه شد . کارد بزرگی را از طاقچه آنجا برداشت ، با همان سرعت که وارد شده بود ، از آنجا خارج گردید . همینکه از در حویلی قدم بکوچه نهاد ، با سرعت برق به طرف کاسلم برید . قبل از آنکه رهگذران بتوانند جلو او را بگیرند ، با کارد چندین ضربه بشانه ، سینه و کمر او وارد کرد . کاسلم سعی کرد خودش را بقتیر که اکنون دورتر از او ایستاده شده بود برساند . ولی

موفق نگردید در حالیکه خون بدست از سینه اش جاری بود . کف کوچه افتاد .

باز گشت . متوجه شد ، چه خاکی بر سرش ریخته است . لرزشی در سراسر وجودش احساس کرد ، سستی عجیبی که ناشی از ترس وارده بود ، بدنش را فرا گرفت . قبل از آنکه مردم موفق بدستگیری او شوند ، تکانی بخود داده کارد را به یکطرف پرتاب کرد و سپس با سرعت فرار کرد .

موقعیکه خازندوی محلی به محل حادثه حاضر شدند ، کاسلم چند لحظه قبل آن در اثر خوریزی جان سپرده بود . لاشه خازندوی برای پیدا نمودن قاتل یعنی قنبر بی نتیجه بود . مثل اینکه او آب شده و در زمین فرو رفته بود . بدین ترتیب هنوز بیشتر از چند ماهی از عروسی «قنبر» ، مرد جوانی که بایک دنیا امید و آرزو ازواج کرده بود ، نمیگذشت . که او یعنی داماد ، یک قاتل

فراری شد .

یکماه بعد از آن واقعه یکروز گرم تابستانی مادر و همسر قنبر ، در حویلی زیر سایه درخت «کاسی» نشسته بودند ، با کمال افسردگی و ناراحتی راجع به واقعه آنروز که منجر به کشته شدن کاسلم و فرار قنبر از جنگ خازندوی ها شده بود ، صحبت میکردند که ناگهان در حویلی باز شد و قنبر داخل گردید . هر دو برجایشان میخکوب گردیدند ، زیرا انتظار ورود او را در آن موقع نداشتند .

قنبر جلو آمد ، در حالیکه در آن موقع به شدت میگریست ، دست مادرش را گرفت و بوسید . مادر نیز متقابلا صوت او را بوسید ، و بدایتگاه خشم آورد او را و انداز کرد و گفت :

چرا اینجا آمدی ، من پسر جنایت کار نداشتم و اکنون هم خیال میکنم ندارم . من شیرم را بتو نمی بخشم . چرا آنرا فراکشتی؟ آخر تو که آدم کثی نبودی .

ولی مادر نصیهرن نبود ، ابتدا او بمن حمله کرد و مرا زیر مشت و لگد گرفت . گنج شده بودم حواسم درست کار نمیکرد . بدون کنترل عصاب دست به آن عمل ناشایسته زدم و خیلی پشیمانم .

حالا دیگر کار از کار گذشته ، پشیمانی ببرد نمیخورد ، همه ترا یک قاتل میدانند . خازندوی ها نیز دوباره دنبالت میگردند .

قبول دارم که یک قاتل کثیف شده ام . ولی شما هم باید بدانید ، که تهداب این قتل بچه وسیله و چطور گذاشته شد . یعنی اینکه چه چیز باعث این چنین قتل ها و فساد ها میشود . چه کسی باعث ایجاد فتنه ها و آشوب ها میگردد . معرکه اصلی این قتل و نظیر آن ، چه میباشد . و از کجا سرچشمه میگردد . دست چه اشخاصی این آتش بدیختی را مشتعل کرده و آتزا دامن میزنند ، این دست ، دست پدرانی است که دختران شان را مانند مسال و یا جنس می فروشند ، و پولی را که از جهت فروش دختران شان بدست می آورند ، عنوان طویانه و شیربها را به آن میدهند و میخواهند مردم را فریب دهند . کاکامان از جمله همین اشخاص میباشد . او بود که سبب شد مافرضدار شویم ، و همیشه در فکر حيله و تیرنگ برای دور کردن فرزنداران از پشت در حویلی باشیم ، تا بالاخره آن واقعه شوم اتفاق افتاد .

عاقله که چشمان زیبایش پر از اشک بود و بصورت شوهرش خیره شده بود ، حرفی نزد . شاید به این دلیل که قنبر واقعاً بجانب میدانست . فکر میکرد همین پدرش باعث بدیختی شوهرش ، خودش و آن مرد مقتول شده است نه کسی دیگر . در حقیقت چندین خانواده را بدیخت و پریشان کرده است .

قنبر گفت که از این پس تصمیم دارد ، دزدی کند ، یعنی شبها با رفقای جدیدش به خانه های مردم برای دزدی برود و روزها مخفی شود .

مادر و همسرش خیلی او را نصیحت کردند که دنبال دزدی و اعمال زشت دیگر نرود . بلکه رفته خودش را بعامودیت معرفی کند ، شاید در مجازاتش تخفیف داده شود ، اما قنبر قبول نکرد و گفت :

آب که از سر پرید چه یک گز چه صد گز .

دوست در همین موقع صدای ضربات محکمی که از آنطرف ، بدر حویلی وارد میشد بلند گردید .

قنبر نگاهش از روی ترس بدر حویلی انداخت بعد بطرف مادر و همسرش چرخید و گفت :

حس میزنم که خازندوی ها برای دستگیری من آمده اند . زیرا بعضی ها که مرا در راه دیده اند ، بماموریت خبر برده اند . خوب گوش کنيد فقط چند کلمه با شما صحبت میکنم . بعد من از راه بام هافزار میکنم و شما میتوانید در را باز کنید . ازین بعد دیگر در فکر من نباشید ، اگر دستگیر نشستم و از راه دزدی پولی بدست آوردم به شما میرسانم ولی اگر خبر دستگیری مرا شنیدید ، فقط در حتم دعا کنید و از خداوند برایم طلب مغفرت نمایید .

قنبر بعد از ادای این کلمات با چشمان گریان از مادر و همسر داغ دیده اش خدا حافظی کرد . چند لحظه بعد خودش را بالای بام رسانید و بعد از آنجا ناپدید گردید .

بقیه صفحه ۴۱

ستراتژی سیاسی...

انگلیس بشمول برا دران محمد زانی رول خوبی بفتح انگلیس ها انجام دادند . طوریکه قبلا گفتم انگلیس قدم بقدم در افغانستان هم از نظر

سیاسی و هم از نظر نظامی پیشرفت میکرد و طراحان سیاست انگلیس بعد از این مرحله نقشه استعمار سرانسه دیگری یعنی تجزیه افغانستان را در پیش گرفت و این سیاست نیز نسبت بمساعده بودن محیط کار گر افتاد ، خانه جنگی ها تندید شد ، پنجاب پشاور ، دیره جات و بسنوو

کشمیر از یک افغانستان بفتح دولت سکهای پنجاب متزع گردید . سر جان کمی انگلیسی

درین مورد چنین می نویسد : بی اتفاقی ها و خانه جنگی های داخلی که امپراطوری افغانستان را پارچه پارچه نمود سبب سلامتی حکومت انگلیس در شرق گردید ؟!

بقیه صفحه ۲۸

بروز اختلافات...

این جارجونجال هانه تنها بالای زن و شوهر تا نیرسومی گذارد بلکه اطفال ایشان را نیز که مسوولین امور و آینده داران این سرزمین اند عناصر پر از عقده و بدبخت بار خواهد آورد .

از آن جایی که بار مسوولیت این عمل خیلی گران است و کمتر هر عنصر آگاه جامعه بشری را خیم می نماید بر همه اعضای آگاه جامعه و مخصوصا زنان و مادران آگاه و صاحبان خرد جامعه است تا این بالای خانمان سوز رادر جامعه و بخصوص در فامیل های خویش راه ندهند و ازین مرض مدتها و تباه کن درهراس باشند و اشتباها سی که باعث خرابی و پرهم زدن زندگی خانوادگی

و اجتماعی می گردد جلو گیری نمایند و بکوشند واقعیت های زندگی را با چشم ودل باز بپذیرند و از زندگی رویایی و تخیلی دوری جویند برای خود قصر های مرمرین خیالی نسازند و بالاخره ترابه پنجه های خود ویران نسازند .

زنان که در گذاشتن سنگ تهداب زندگی فامیلی نقش فعال دارند ، مسوولیت بیشتر به آنها امر می نماید تا خانه را کانون آرامش و صفا صمیمیت ساخته در خوشبختی اعضای آن از هیچ نوع ایشار و خود گردی دریغ نکنند تا بام شعل دار دوستی و صمیمیت در فامیل از او قدر و منزلت به عمل آمده و همه آنان را بنام زنان مهربان ، مادران گرمی هنار خوش برخورد بداند و در نهایت از آنها به نام مجسمه اخلاق و مگر کتر عالی انسانی تجلیل به عمل آرد .

اجتماعی

۵- سوسیالیسم :-

سوسیالیسم در حقیقت مرحله‌ای از جامعه‌ای بدون طبقات است سوسیالیسم آن فراموشی اقتصاد - اجتماعی است که طبق قوانین عینی رشد جامعه بجای سرمایه‌داری معتبر می‌شود. در دوران سرمایه‌داری، اقتصاد کشور بر مالکیت خصوصی بر وسایل تولید مبتنی است. در سوسیالیسم برعکس، اقتصاد کشور بر مالکیت اجتماعی وسایل تولید بنیاد گذاری می‌شود یعنی در جامعه‌ای سوسیالیستی بجای یک مشت ثروتمند سرمایه‌دار، صاحب و مالک کارخانه‌ها و معادن و زمینها و وسایل حمل و نقل و غیره، خود زحمت کشان مالک این وسایل هستند. در جوامع سوسیالیستی که تاکنون بوجود آمده دو نوع مالکیت اجتماعی را می‌توان تشخیص داد:

یکی مالکیت سراسر خلق و یادولتی، دیگری مالکیت جمعی یا گسروشی یا کورپراتیو. در هر دو نوع این مالکیت اجتماعی، روابط نوین تولیدی یعنی روابط مبتنی بر همکاری رفیقانه و کمک متقابل حاکم است.

البته باید تصریح کرد که صحت از مالکیت اجتماعی بر وسایل تولید است و گرنه در جامعه‌ای سوسیالیستی مالکیت شخصی فردی بر وسایل مصرفی و نیز در مراحل و شرایط معین حتی مالکیت فردی بر وسایل تولید کوچک، بشرطیکه وسیله‌ای بهره‌گشی از دیگران نشود، باقی می‌ماند. مختصات عمومی این فراموشی چنین است: (البته در جامعه سوسیالیستی و بدون طبقات.)

۱- مالکیت اجتماعی وسایل تولید پایه این فراموشی است.

۲- بین افراد جامعه روابط همکاری رفیقانه و تعاون برقرار می‌شود.

۳- کار در اثر فارغ شدن از بار استثمار به کار آزاد بسود اجتماع بدل می‌گردد یعنی در واقع کاریست که عضو جامعه بسود خود انجام میدهد.

۴- رشد خود بخودی و ناموزون جامعه‌جای خود را به رشدی میدهد که بنحو آگاهانه‌ای تنظیم و اداره شده است یعنی افراد جامعه، به انکاء قوانین عینی طبیعی و اجتماعی، با آگاهی کامل از این قوانین بسود تکامل مادی و معنوی جامعه استفاده می‌کنند.

مختصات فوق‌هم‌برای مرحله سوسیالیستی و برای مرحله‌ای جامعه‌ای بدون طبقات خاص است. با آنهم بین این دو مرحله تفاوت‌های وجود دارد و این تفاوت‌ها و تمایزها در جریان ساختمان آگاهانه‌ای جامعه‌ای بدون طبقات بتدریج از میان می‌رود. همچنان این تمایزها بدرجی نفع مادی و معنوی دو مرحله مربوط است. و در آخرین تحلیل به سطح تکامل نیروهای مؤلده پستی دارد. رهبر

انقلاب کبیر اکتوبر درین باره می‌گوید:

«... سوسیالیسم نخستین نوع جامعه‌ای نوین است. اما جامعه‌ای بدون طبقات نوع عالی تر جامعه است و تنها زمانی می‌تواند بسط یابد که سوسیالیسم کاملاً تحکیم شده است...»

اینک ببینیم تفاوت‌های اساسی ایندو فاز در کیاست.

۱- در سوسیالیسم هنوز مالکیت همه خلقی وسایل تولید در همه رشته‌های اقتصاد شکل نگرفته است. مالکیت اجتماعی همانطوریکه در بالا گفتیم دوتنوع است: الف: شکل دولتی که همه خلقی است. ب: شکل کتوبراتیو (در شوروی مالکیت کلخوزی، و برهمین پایه بین دو طبقه‌ی دوست یعنی کارگران و دهقانان کتوبراتیو تفاوت باقی میماند.

۲- از آنجاییکه وحدت ارگانیک کارجمعی و فعالیت فکری پدید نشده، لذا قشر روشنفکر کاملاً باقی می‌ماند.

۳- سطح تکامل بازده کار در سوسیالیسم هنوز برای ایجاد وفور نعمات مادی کافی نیست و علاوه هنوز کار به نیاز حیاتی افراد مبدل نشده است. لذا اصل توزیع در سوسیالیسم عبارتست از: «از هرکس به میزان استعدادش و به هر کس به میزان کارش». این امر کنترل اکید میزان کار و میزان مصرف را ضرور می‌سازد و این خود یکی از مهم ترین وظایف دولت سوسیالیستی است. دولت در این زمان به رهبری حزب انقلابی و پیش آهنگ کلیه امور اقتصادی و فرهنگی جامعه را اداره و رهبری می‌کند.

۴- محصولات هنوز بصورت کالا تولید میشوند یعنی مورد خرید و فروش قرار می‌گیرند و لذا برای اداری اقتصاد باید از اهمرم های اقتصادی از قبیل قیمت، سود، اعتبار و غیره استفاده کرد.

۵- با آنکه در شعور افراد جامعه ایدئولوژی سوسیالیستی تسلط دارد، با این حال هنوز ضرورت مبارزه با نظریات، آداب و عادات غیر پرولتری و بقایای روحی، اخلاقی جامعه‌ی کهن باقی است. بهمین جهت گفته میشود که فاز اول هنوز دلک‌های ماهر زاد جامعه‌ی کهن را با خود دارد و افق تنگ حقوقی بورژوازی را حفظ می‌کند. تردیدی نیست که علاوه بر نیروی عادت در روحيات و افکار مقاومت مستقیم و غیر مستقیم بهره‌کشان سابق در درون جامعه، وجود سرمایه‌داری جهانی و تأثیر تخریبی امپریالیسم، تکامل سوسیالیسم را با مشکلات و موانع همراه می‌سازد و درین شرایط تصور آنکه سوسیالیسم بتواند به آسانی وبدون فراز و نشیب راه خود را به جلو بگشاید تصور غیر دیالکتیکی است. و اما مشخصات جامعه بدون طبقات بقرار زیرین است:

۱- جامعه بدون طبقات مرحله‌ی عالی‌ی تکامل جامعه است که طی آن نیروهای مؤلده بشکل بی‌سابقه در تاریخ می‌شکند و عالی تر سطح زندگی برای خلق تا من می‌شود. اصل توزیع در جامعه‌ی بدون طبقات عبارتست از: «از هرکس به اندازه‌ی استعدادش و به هرکس به اندازه‌ی نیازش».

۲- تمایز طبقاتی بین کارگر و دهقانان و روشنفکر برابری تکامل تکنیک و بسط معرفت عمومی از میان می‌رود، لذا دولت مناسبات حقوقی ایدئولوژی سیاسی و حقوقی زوال می‌یابد.

۳- کار در جامعه‌ی بدون طبقات وظیفه نیست، بلکه به نیاز حیاتی و منبع حفظ عمیق روحی مبدل می‌شود، زیرا کاریست خلاق، مجرب به عالیترین تکنیک، موافق با بهترین شرایط و منطق بر بهترین نتایج.

۴- جای دولت را خود دگر دانی اجتماعی جامعه‌ی بدون طبقات می‌گیرد یعنی خود اعضاء اجتماع که متشکل اند برپایه‌ی موازین اخلاق جامعه‌ی بدون طبقات که به طبیعت و نیاز روحی افراد مبدل می‌شود، امور جامعه را می‌گردانند. زوال دولت به معنی از میان رفتن سازمانها و دستگاه‌های اداره کننده‌ی جامعه نیست بلکه به معنی از میان رفتن آن دستگاهی است که مظهر تسلط یک طبقه (که در سوسیالیسم نماینده‌ی اکثریت زحمتکش جامعه است) بر طبقه اقلی و طبقات اجتماعی است. همراه زوال دولت موسساتی که مخصوص آن هستند زوال می‌یابند.

۵- کلیه‌ی شرایط برای تکامل استعدادها، شکستگی شخصیت افراد و نیل به اعلی‌جمال روحی و تکامل جسمی تأمین می‌شود. ساختن جامعه‌ی بدون طبقات یک پروسه‌ی تدریجی و قانونمند است که بر اساس تکمیل بیش از پیش جامعه‌ی سوسیالیستی روی میدهد شرط این انتقال تدریجی اجرای سه وظیفه‌ی عمده است:

الف: ایجاد پایه‌های مادی و فنی جامعه‌ی بدون طبقات بر اساس عالی ترین تکنیک و سطح اعلی دستاورد های علمی.

ب- استقرار مناسبات اجتماعی جامعه‌ی بدون طبقات و بسط دموکراسی سوسیالیستی.

ج- تربیت روحی و جسمی انسان نو. و حال بر میگردیم نو باره به بررسی سوسیالیسم:

پس از دور انهای طولانی بردگی، فئودالیسم و سرمایه‌داری که برشالوده‌ی استثمار فرد از فرد و بهره‌گشی قرار داشتند. در دوران سوسیالیسم اصل استثمار فرد از فرد بر می‌افتد و اصل برادری هرکس به اندازه‌ی کارش از محصولات مصرفی جامعه حکمروا می‌شود. بهمین جهت است که می‌گوییم گذار از سرمایه‌داری به سوسیالیسم عالیترین و عمیق ترین تحول و چرخش تاریخی در تکامل جامعه‌ی بشری است. این گذار در نتیجه‌ی انقلاب سوسیالیستی انجام پذیر می‌گردد.

جامعه‌ی سوسیالیستی مرحله بلوغ اقتصادی و فرهنگی بشریت است. تاریخ واقعا انسانی جامعه بشری ازین هنگام آغاز می‌شود و نه همین سبب دوران های گذشته را ما قبل

تاریخ زندگی بشریت نامیده اند. گذار از سرمایه‌داری به سوسیالیسم یکبارگی و بنوبت انجام نمی‌شود. بلکه جریانی است بفرج و طولانی و بسیار متنوع که در طول آن اقتصاد جدید شالوده ریزی می‌شود، فر هنگ نو بوجود می‌آید و رونمای اجتماع از بیخ و بن تغییر می‌پذیرد. در جامعه‌ی سوسیالیستی از استثمار و طبقات بهره‌گشی و بهره‌ده سرای نیست، در سوسیالیسم ستم ملی و نژادی از بین می‌رود، آزادی و تساوی واقعی همه‌ی افراد جامعه تأمین می‌شود. زیرا تا وقتی وسایل تولید در دست عده‌ای معدودی سرمایه دار متمرکز است از تساوی حقوق صحبتی نمیتواند در میان باشد.

تا وقتی زحمت کشان مجبور به فروش نیروی کار خود بوده و در زیر دنده‌های چرخ عظیم استثمار قرار دارند آزادی واقعی بدست نخواهد آمد.

در سوسیالیسم رشد اقتصادی و فر هنگ بخاطر ارضای هرچه بیشتر وحدت اکثر نیاز- مندیهای مادی و معنوی روزافزون همه‌ی افراد و از طریق رشد و تکامل مداوم تولید برشالوده عالیترین تکنیک و آخرین دست آورد های دانش صورت می‌گیرد. چنین است شالوده‌ی اقتصادی و روابط تولیدی و خصلت و هدف جامعه‌ای سوسیالیستی.

درین جامعه روابط تولیدی که اجتماعی است با خصلت نیروهای تولیدی که آنهم اجتماعی است، تطابق دارد و همین تطابق علت اساسی رشد سریع و مداوم اقتصادی است. سراسر حیات اقتصادی جامعه سوسیالیستی بوسیله‌ی برنامه‌ای جامع، رشد و تکامل می‌یابد. تاریخ باالنسبه کوتاه جامعه‌ی سوسیالیستی به آشکار ترین و غیر قابل انکار ترین وجهی برتری این جامعه و اقتصاد آنرا بر سرمایه داری و اقتصاد سرمایه‌داری ثابت کرده و راه نجات از عقب ماندگی، راه ترقی سریع، راه تأمین رفاه روزافزون توده‌های خلق را نشان داده است. رشد اقتصادی در جوامع سرمایه‌داری هم صورت میگیرد ولی جزء بسیار ناچیز از ثمرات آن، آنهم در نتیجه‌ی مبارزات طولانی خلق نصیب زحمتکشان می‌شود و این سرمایه‌داران معدود صاحب وسایل تولید هستند که قسمت اعظم نتایج این رشد را تصاحب می‌کنند. در حالیکه رشد اقتصاد در جامعه‌ای سوسیالیستی متوجه ارضای هرچه کاملتر حوائج مادی و فرهنگی همه‌ی اعضای جامعه است.

از نظر اجتماعی در نتیجه‌ی این از بین رفتن طبقات استثمارگر، جامعه‌ای سوسیالیستی از طبقات دوست یعنی طبقه‌ی کارگر و دهقانان و قشر اجتماعی روشنفکران تشکیل می‌شود و هرچه این جامعه بیشتر رو بتکامل رود تفاوت‌های اساسی میان کاربدنی و کار فکری بین شهر و ده بیشتر زایل می‌شود و هر مرحله‌ی جامعه‌ی بدون طبقات که عالیتر و متکامل تر از قبل است این تفاوت‌ها کاملاً از بین می‌رود.

کار هر جامعه‌ی سوسیالیستی اساسی بهره‌وری شخص از نعم اجتماعی است و هر کس مطابق کار و لیاقت و استعداد و خدمش

خلق ز حمتکش کشور...

واژه‌های سیاسی

باتن صورت ، وحدت زحمتکشان ، استقرار مالکیت اجتماعی ، تکامل طبقه فکری و پلان ، انقلاب سوسیالیستی در زمینه ی فرهنگ و ایدئولوژی بر انگیزی ستم ملی و اجرای سیاست اثر نالیزم پرولتری ازین قبیل است . در سند اصلی کنفرانس جهانی احزاب مترقی و کارگری (۱۹۶۹) گفته می شود :

سوسیالیسم افق رهایی از امپریالیسم را به بشریت نشان داده است . نظام اجتماعی نوین مبتنی بر مالکیت بر وسایل تولید و حاکمیت زحمت کشان قادر است رشد برنامه ای و بی بحران اقتصادی را بسود خلق هاتمامین کند ، حقوق اجتماعی و سیاسی زحمتکشان را تضمین نماید ، شرایط را برای دموکراسی واقعی ، شرکت واقعی توده های عظیم خلق در اداره جامعه ، برای تکمیل همه جانبه ی شخصیت فرد ، برای برابری حقوق ملل و دوستی فی مابین آنها ایجاد نماید . در عمل ثابت شده است که فقط سوسیالیسم قادر به حل آن مسائل بنیادی است که در برابر بشریت قرار گرفته است .

و هکذا سیستم جهانی سوسیالیستی (کشور های سوسیالیستی) با جنبش آزادیبخش ملی و مبارزه ی طبقه ی کارگر کشورهای سرمایه داری پیشرفته سه شاخه ی نیرومند و شط عظیم تحولات اجتماعی را تشکیل میدهند که جامعه ی انسانی را از دوران سرمایه داری بدوران سوسیالیستی انتقال میدهد و این جامعه ترین و مهم ترین جریانات ضد امپریالیستی ضد جنگ و ضد تبعیض و غیره هستند .

سهم می برد و اوج می یابد . سوسیالیسم بجای اصل سرمایه اصل کار را در ميثاء ارزایی فرد قرار می دهد . چنین است خلاصه ی توضیح سوسیالیسم و جامعه ی سوسیالیستی که آنرا بنحو ذیل نیز تعریف کرده اند : «سوسیالیسم عبارتست از تحقق همزمان مالکیت جمعی بر وسایل اساسی تولید و مبادله اعمال قدرت سیاسی طبقه ای کارگر و متحدین آن ، ارضای هرچه کاملتر نیازمندیهای مادی و معنوی دایما در حال افزایش اعضای جامعه و ایجاد شرایط لازم برای تجلی کامل شخصیت هر فرد . باید اضافه کرد که جریان گذار از سرمایه داری به سوسیالیسم در کشورهای مختلف بسیار متنوع و گوناگون است و در شرایط مختلف تاریخی انجام میگردد .

هر خلقی که گام در جاده رشد سوسیالیستی می گذارد صورت ویژه و خاص از آنرا که با شرایط همان کشور ، با درجه ی تکامل آن ، با سمن و تاریخ آن با خصوصیات فرهنگی و اجتماعی آن و با عوامل خصوصی دیگر آن تطبیق می کند ارائه می دارد . با وجود همه ی این خصوصیات ملی و خصوصیات هر کشور و اهمیت فراوان آنها ، جریان انقلاب سوسیالیستی و ایجاد سوسیالیسم دارای یک رشته قوانین عام نیز هست . رهبری طبقه ای کارگر و حزب آن ، انجام انقلاب سوسیالیستی به این باتن صورت و برقراری دیکتاتوری پرولتری با دموکراسی سوسیالیستی باین باتن صورت و برقراری دیکتاتوری پرولتری با دموکراسی سوسیالیستی با این

افغانستان عزیز تقدیم می دارم . مردانگی و شجاعت قهرمانی و فداکاری ، صلح پسندی و وطن پرستی شما را توانم با اهتزازات انقلابی و ظفر آفرین این بیرق گلگون سرخ خلق احساس می نمایم ، قلبم همیشه در محبت و عشق شما با وطن پرستی می تپد که بر شما افتخار می کند و آرزوهای مراگر متر میسازد .

زنده باد خلق دلیسر افغانستان

پیروز باد حزب دموکراتیک خلق افغانستان

پیروز باد قوای مسلح قهرمان خلق

سر بلند باد بیرق سرخ ما ، این مثل افتخارات قهرمانی های حزب ما

قوای مسلح قهرمان ماو خلق ز حمتکش ما !

امپریالیستی دو اهتزاز است . اینست که به نمایندگی از حزب دموکراتیک خلق افغانستان و تمام کارکنان دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان بشما قهرمانان پر افتخار و طن ، افسران محبوب ، خرد ضابطان عزیز و سر بازان باره قلب خود بشما جوانان ، پسران و دختران مبارز و انقلابی وطن و به شما صاحبان اصلی و واقعی افغانستان عزیز خلق زحمتکشی پشتون ، بلوچ ، تاجک ، هزاره ، ازبک ، ترکمن و نورستانی و اقوام وطن محبوب در هر جا که هستید و قلوب شما برای وطن ، برای خلق و برای انقلابتان می تپد بهترین و صمیمی ترین تبریکات خود را بمناسبت این روز پر افتخار تاریخ وطن محبوب ما

تجلیل از نخستین...

اینجاست علت اساسی هجوم ۴۰۰۰ عسکر بی بند و بار ایرانی و یورش دیوانه وار هزار هاتن از همیشه بی شعور پاکستانی در خاک مقدس افغانستان و اینجاست منبع تمام نثرات و پروپاگند زهر آگین بلند گویان امپریالیسم علیه جمهوری دموکراتیک افغانستان و سایر کشورهای مترقی جهان !

اما با وجود این همه اقدامات ضد انقلابی مرتجعین منطقه و جهان ، خلقها به پیش تا خند و انقلاب کبیر ثور از جا نجید و بر رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان (پشاهنگ) طبقه کارگر کشور (پیروز مندان) در راه ایجاد جامعه عاری از طبقات متخاصم گامهای عظیم و فرسنگ برداشت .

امروز که خلق غیور و زنجیر گسل افغانستان با سرور و شاهمانی برافراشتن بیرق گلگون خویش را جشن می گیرند ، یکبار دیگر شکست منقضی شده ارتجاع و امپریالیسم با همه شیوه های نو استعماری با ثبات میرسد و پیروزی خلقها در امر رهایی شان از یوغ اسارت و استثمار جباران و قلدان سرمایه - سالاری جهان وثیقه میشود .

پیروز باد حزب دموکراتیک خلق افغانستان برافراشته باد درفش انقلابی زحمتکشان افغانستان و جهان .

و افریقایی بوخت افتاده ، سخت در تلاش مذبحخانه قرار دارد تا باشد ابتکار گذشته را در زنجیر زدن خلق کشور های متذکره دریابد و حداقل از توسعه جنبش و ابتکار توده ها در امر رهایی از اسارت و بندگی باناخی و دندان مانع شود . «بیشتر تعری صلح جامعه کشور های سوسیالیستی که با پشتی بانی افکار عمومی جهان به پیروزی های چشمگیری مانند کنفرانس هلستکی و قرارداد های اروپای مرکزی و پیشرفت مذاکرات درباره محدود کردن سلاحهای هسته ای استراتژیکی بین اتحاد شوروی و امریکای (بخصوص سانت دو) نایل آمد و راه را برای تحکیم و تقویت صلح جهانی باز کرده است» امپریالیسم توطئه گر و ماجراجو

را چنان بجنون کشیده که با قبول انحراف از همه اساسات و تصاویر سازمان ملل متحد ، علنا دست با اقدام ضد انقلابی زند و با مداخله در امور داخلی کشور ها بقای حیات شرم آورش را تدارک ببندد . آتیاست که محافل ارتجاعی با کستان و دولت قصاب و تروریست ایران ، رادیو بی بی سی و صدای تاریخ زده آلمان غرب را بیشتر از پیش عیار میکنند تا باشد بمدا آنها هم انقلاب کبیر ثور را در افغانستان «بدنام» نماید (۱) و هم جلوی پیشروی نیرو های صلح خواه جهانی را بند سازد .

راه بهای تاراج منابع طبیعی و نیروی دور انسا ز خلقهای محروم و زحمتکش کشور های عقب نگذاشته شده فعال نگهدارند . زئرالهای بدنام و داغ تنگ خورده پیمان لاتنیک (ناتو) و سرمداران دستگاه فاسد پنتاگون که از آتش برافروزی و ادامه تسنج در جهان نامین معیشت مینمایند ، هسته مرکزی طرفداران جنگ سرد و چه بسا محرکین اصلی ایجاد جنگ سوم جهانی را تشکیل میدهند که البته افسار زدن آنها وظیفه عمده و اصلی همه نیرو های کارگری و مترقی جهان است .

امپریالیسم کهنه کار و آتش افروز که با مشا هده پیروزی خلقهای هندوچین بخصوص وحدت ویتنام قهرمان و تکوین رژیم واحد سوسیالیستی در آن کشور ، شکست پیمان سنگر و متجاوز سنو ، سقوط سلطنت محمد رضا شاه و متحد داود شاه در ایران و افغانستان ، تکوین دولت دموکراتیک صحرای غسربی و موفقیت مزید خلقهای زنجیر شکن انگولا ، موزمبیق و اوج نهضت و جنبشهای کارگری جهانی ماشین جنگی ممالک امپریالیستی و مترقی جهان در عده ی زیادی از ممالک آسیایی

روان است و درفش گلگون آن با هر لحظه از اهتزاز خود پشت دژ خیمان و دشمنان بدنام خلق را می لرزاند ، ارتجاع و امپریالیسم را بران داشته تا بخاطر نجات و ادامه نفوذ خویش به پروانه خشکی دست اندازند و بهر توده خاکستری پنجه زنند . البته این واکنش ضد انقلابی امپریالیسم و ارتجاع فاسد منطقه و جهان تنها مقابل انقلاب خلقی افغانستان تبلور نمی یابد بلکه در هر گوشه جهان که خلقها تصمیم بازادی و رهایی از ستم میگیرند ، غول بدقیافه استعمار دزدان می ساید و دیوانه وار جهت سرکوب آن می شتابد .

گردانندگان صنایع جنگی انحصارات سرمایه داری دولتی که از تنغیف تسنج و وخامت اوضاع بین المللی بجنون رسید ، اند با تمام قوا میکوشند تا برای بقا و ادامه حیات سر بسازی خویش ، صلح جامعه کشور های سوسیالیستی و مبارزات گسترده کارگران کشور های سرمایه داری و جنبش های رهایی بخش ملی را سد ننوده و با یئوسیه با ایجاد یک فضای نارام و آشفته جهانی ماشین جنگی ممالک امپریالیستی و مترقی جهان در عده ی زیادی از ممالک آسیایی

گوشه از اتاق نوزادان که در آن نیز تعداد بسترها افزایش بعمل آمده

(عکاسی فرید)

بقیه صفحه ۲۹

ملالی زیونتون

تعداد مریضان و مراجعین ملالی زیونتون بصورت اوسط در حدود دوهزار هفت ماهانه میباشد تعداد مراجعین کلینیک های حمایه طفل و مادر در ملالی زیونتون ماهانه بیشتر از دوازده هزار نفر میرسد و بر علاوه در ملالی زیونتون شب و روز بشمول روز های تعطیل مریضان همه و قه داخل بستر میشوند .

سوال : دکتور فریار لطفا در مورد سامان و لوازم دست داشته معلومات بدهید اگر جواب منفی باشد برای رفع این مشکل در آینده چه اقداماتی در نظر دارید ؟

جواب : تا فعلا سامان و لوازم کافی در اختیار داریم که رفع ضرورت و احتیاج شده میتواند .

سوال : توقع شما از مریض ها و مریضداران چه می باشد و برای هموطنان خود با ارتباط و وظیفه چه پیامی دارید ؟

جواب : توقع ما از مریضان و مراجعین

ترجمه از منابع خارجی

لطیف (بارز)

منابع آبی

در جهان

آب که یکی از مواد نهایت مهم و اساسی برای هر زنده جان و ذیروح بوده نقش آن مخصوصا در زراعت و صنعت حیاتی میباشد . برای استفاده اعظمی از آب در رشد اقتصادی يك کشور و انكشاف منابع آن بودجه های هنگفتی بمصرف میرسد مخصوصا در

نظر به تصمیم یونسکو این نشریه بزبانهای انگلیسی و اسپانوی ترجمه گردیده است . این کار بی سابقه برای آب شنا سان کشور هایی که در پروگرام (دهه بین المللی آشناسی) اشتراك دارند و مطالعاتی را در مورد آب به منافع تمام بشریت انجام میدهند در خور نهایت ارزش است .

دوین نشریه علمی معلومات دلچسپ در قسمت منابع آبی توضیح گردیده است . برای مثال ساینس دانان محاسبه کرده اند که (۹۶۵) فیصد منابع آبی جهان را ابعاد تشکیل میدهند تازه ترین منابع آبی جهان در قسمت های قطب وجود دارد .

آبهایی که در یخ چالها جمع گردیده يك منبع عظیم آبی بوده که (۹۱) فیصد منابع آبهای تازه کره زمین را تشکیل میدهد .

اما باید تذکر داد که صرف مقدار آبی که در دریا ها جریان دارد معمولا منابع واقعی آبی بوده که برای رفع ضروریات در دسترس انسان قرار دارد .

طوری که بهرگان معلوم است آب یگانه ماده خام معدنی بوده که عملیه های طبیعی نهایت پیچیده و جریان آن را در کره زمین سهولت می بخشد .

از روی این نشریه تثبیت گردیده که مقدار آب حاصله از منابع آبی سالانه مساوی به مجموع مقدار آبی است که در یکسال از دریاها به ابعاد میریزد بر طبق نظریه ساینس دانان این ها منابع حقیقی آب اند که احتمال دارد . در قرن آینده مقدار آن خیلی افزایش یابد .

بنابراین مذاکرات موجوده ناشی از قلت آب و آنچه بحران آبی خوانده شده بسکلی بی اساس است .

بندی استفاده از منابع آبی کره زمین باید بحیث يك مشکل نهایت علمی و تخنیکي تلقی گردد که بشریت با آن مواجه میباشد .

ساینس دانان عقیده دارند که مشکل جیره با استفاده از همچو نشریه های علمی در این باره همگان قرار میگیرد که این امر در تقویه بنیه اقتصادی هر کشور در خور اهمیت فراوان است .

دانشمندان هنوز هم مصروف تحقیقات بیشتر در مورد انكشاف و استفاده بهتر از منابع آبی میباشند تا باشد که سلسله کاوشها درین باره ادامه یابد و زمینه تحقیق بیشتر میسر گردد .

جواب : برای حفظ حیات و سلامتی مریضان خصوصا آنها یک و واقعا ناتوان باشند ملالی زیونتون تمام ضروریات و احتیاجات تداوی آنها را تا حد ممکن آماده ساخته و می سازد .

سوال : خوب دکتور فریار آیا احداث چنین زیونتون ها در ولایات هم در نظر است و اگر روی پلانهای آینده روشنی انداخته شود بر ممنونیت ما خواهید افزود ؟

جواب با به وجود آمدن ریاست حمایه طفل و مادر در تشکیل وزارت صحت عامه دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان (که در سال ۵۸ صورت گرفته) در نظر است بر علاوه خدمات صحتی در قسمت نسائی و ولادی برای تمام مادران کشور از مرکز الی قریه ها توسعه می یابد .

در اخیر این را باید علاوه کرد که دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان بر علاوه پروژه های عام المنفعه به نفع خلق افغانستان در قسمت خدمات صحتی (طب مجانی) يك سلسله اقدامات قابل وصفی را انجام داده که در خور اهمیت میباشد .

سالهای اخیر دانشمندان برای انكشاف و توسعه منابع آبی مساعی بیشتری بخرج داده و این مساله را از نگاه علمی و تخنیکي آن مورد کاوش های عمیق و دامنه دار قرار داده اند . دانشمندان اتحاد شوروی اخیرا نشریه علمی را در مورد موازنه جهانی و منابع آبی کره زمین تدوین نموده اند .

این نشریه علمی از طرف اکثریت سازمانهای بین المللی بشمول سازمان جهانی مترو لوژی بحیث يك اثر ارزنده مورد تقدیر قرار گرفته است .

سهمگیری و کمک

انسان آگاه انجام داده و در افتخار عالی تأمین زندگی شرافتمندانه خلق های شریف کشور سپیم شوند .

س- طی هفته مخصوص سره میاشت چی کمک های با هموطنان ما صورت گرفته است ؟

ج- طی هفته مخصوص برای مرکز و تمام ولایات کشور یکمصدق پوشاک از قبیل دریشی، کرتی، جاکت، بوت، موزه و غیره که قیمت مجموعی آنها بالغ بر پنج ملیون و

دراين موسسه برای كسانيكه واجد شرایط كار اند كارداده میشود.

مور به داسی اساسی قانون

د ۱۶ مخ پاتی

تینگار کړی او ویلی دی . « ددی له پاره چی د مور کراسی واقعا انقلابی اور پشیننی وی باید له پرو لئا سره زیاتی او ټینگی او یکی و لری او د پرو لئا ریا له مبارزی خټه چی تر پا یه پوری یوازی انقلابی طبقه ده ملاتړ وکړی . »

زمو به هیوادکی داسی نظام مسلط دی چی د کارگرانو او بزگرانو به یو ده یو والی او پیو ستون و لاری نو خر گنده ده چی دلته به داسی قانون جو ییز ی چی دکارگرانو او نورو زیار ایستونکو دگټر کلک مدافع بهوی او دلته به داسی حکومت وجود ولری چه تل به دعاغه نظم تر کنترول لاندی وی .

که دافغانستان دموکراتیک جمهوریت داسی قانون د طرحی او تصویب کمیسیون غږ یوته یو نظر واچو ونو پدی ټکی مو بوخ باور پیدا کیږی چی دا کمیسیون

به داسی اساسی قانون طرحی او تصویب کمیسیون غږ یوته یو نظر واچو ونو پدی ټکی مو بوخ باور پیدا کیږی چی دا کمیسیون

په لور موړاندی دملی طبقا تو نیکمر غه ټولی د جو و ولو په لور .

ما عوامل ستم و مصیبت

را همه خلقهای نوع پرور وصلح دوست جهان مورد تاید و پشتیبانی قرار داده و نفرت شانرا در برابر جنگ افروزان و عاملین سیه روزیهای بشر ابراز میدارند .

هفته مخصوص سره میاشت که با پیام حفیظاله امین منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی لومړی وزیر وحامی جمعیت افغانی سره میاشت روز ۲۴ میزان در کشور آغاز یافت در حالی تجلیل میگردد که انوار زریں انقلاب ثور زندگی خلق مارا جان تازه بی بخشیده و خدماتی جمعیت افغانی سره میاشت در پرتو رنگ وروقتی مشمری بخود گرفته است چنانچه حامی جمعیت افغانی سره میاشت در پیام بشر دوستانه شان چنین فرمودند :

« با پیروزی انقلاب نو ر همانطوریکه در کلیه شئون زندگانی خلق افغانستان تغییرات عمیق و بنیادی رونما گردیده است، جمعیت افغانی سره میاشت نیز در فروغ اهداف والای انسانی و بشردوستانه انقلاب شکوهمند ثور از حالت رکود و بی تحرکی بدر شده و در مقیاس وسیعتر و با پروگرام منظم تر دست اندر کار خدمات ملی و بشردوستانه خود گردیده است . »

واقعا باید گفت که جمعیت افغانی سره میاشت نیز مانند سایر موسسات فرهنگی ، اجتماعی و اقتصادی از تأثیر انقلاب ثور بی بهره

درفش گلگون

بقیه صفحه ۹

شکوه آفرین ثور را به پیروزی رسانیدند . پس به بانگ رسا اعلام می داریم می گوئیم که ای غرور آفرین درفش گلگون خلقی : ما هم بانثار خون خود که همچون رنگ زیبای توست از وطن، این مادر واقعی خود، از خلق هاین برادران و خواهران واقعی خود، از دست آورد های انقلاب نظر مند ثور این افتخار واقعی خود، دفاع می کنیم و هرگز به هیچکسی هیچ قدرتی اجازه نخواهیم داد که حتی در مخیلهی خود فکر بدی راجع به وطن خلق و انقلاب ماداشته باشد .

بگذار که این سمبول همبستگی زحمت - کشان ما، این یادگار نیاکسان ما، این نمایانگر رنگ خون های پاک راه آزادی وطن ما، این سمبول پیروزی کار و ییکار خلق ما براج آسمانها، در بیکرانهی زمان با عنایت و وقار در اهتزاز باشد . بگذار درفش گلگون ما یا این سمبول رستاخیز خلق ما تاج سر کوهپایه های پامیر، و هندوکش و بابا و سلیمان باشد . بگذار انعکاس تصویر آن بروی آب های نقره فام آمو و هلمند و مرغاب قوت دل زحمت کشان ما باشد . بگذار این بیرق خلعتی بروی ویرانه های که با دست های سازندهی زحمت کشان آباد و اعمار می شود در اهتزاز در آید، پس بلند و بلند تر بساد درفش لاله گون جمهوری دموکراتیک افغانستان زنده باد خلق این نگهباران بیرق خلعتی .

جواب نامه های شما

همکاران عزیز

سلام عرض میکنم ، امیدوارم صحتتان خوب باشد و روز و روز گارتان خوش بگذرد. بنابر وعده قبلی ، دنباله اظهارنظر مارا در مورد صفحه دو ستان مجله ادامه میدهم و علاوه میکنم که متصدی صفحه دو ستان مجله ، همیشه در تلاش است که این صفحه را رنگین تر و پرمحتوی تر از هر شماره دیگری مجله بشکشد خوانندگان ارجمندش را دارد . اگر به ابتکار موفق شده است ، حرفی در میان نیست و اگر تا هنوز به این مرام مومنان نرسیده است ، امیدواریم بیروزی همسرش یار باشد .

در صفحه دوستان ، اکثر یک داستان کوتاه و چند پارچه شعر ، توأم با یک مطلب کوتاه دیگر به نشر میرسد که نویسنده گانش همکاران خود همین صفحه اند ، اگر گاهی چند مطلبی از نویسندگان و شاعران بزرگ در این صفحه بچاپ میرسد عمدتاً دلیلش با زعم تشویق قلم بدستان تازه کار است که داستان و قصه بی را برای بازگرداندن یا شعری به گزینش و انتخاب خویش از چمنزار لاله سان بر نقش و نگار آداب و شعر برگزیده اند و ما نه تنها ، شعر انتخابی ارسال می کردیم عزیز خود را به دست نشر می گذاریم بلکه بخاطر تشویق بیشترشان در کارهای فکری ، به اسم و نشان خودشان در مجله میکنیم که از سوی علاقمندی شما ترا بمعنی اخص کلمه به ادبیات و صورت عموم به مسایل اجتماعی و اندیشیدن و فکر کردن برمی انگیزیم که اگر همین عاقبتی ایجاد گردد ، مانیم کار خود را انجام یافته ، پذیرفته ایم و موفقیم .

فعلاً این چند پرسش را با دوستان این صفحه در میان میگذاریم تا چه در نظر آید و چه پسند آید : آیا این صفحه را با همین گونه مطالب آذین ببندیم ؟ غیر از شعر و داستان ، چه نوع مطالب دیگر را بچاپ بسپاریم ؟ گاهی با شعر شاعران تازه کار فتوی او را نیز چاپ نکنیم ؟ آیا در پهلوی اشعار نو جوانان و جوانان ، اشعار بخته و محکم شاعران معروف را جهت خوبتر ساختن این صفحه بچاپ نماییم ؟ به همین ترتیب آیا داستانهای از داستان نویسان مشهور را مخصوص برای داستان نویسان این صفحه که بیشتر چیزی یاد بگیرند بچاپ نماییم ؟ بهر حال میرسیم بجواب نامه های دوستان .. دوست مهربان محمد ضیا مهاجر سلام میگویم و سلامتی شما همکار عزیز

را میخواهیم . بهرقرار وعده قبلی ، اینک حرف بر داستان «بی احسان» شما ست که جهت تشویق و خشنودی شما لازم دانستیم به حلیه طبع آراسته گرد دو شما را به کارتان بیشتر دلگرم سازد . دوست عزیز گفته بودید «که تقریباً یکی از همکاران دایمی و همیشگی مجله به حساب» میاید ، ولی در این مدت هیچ چیزی از شما نرسید که چشم ما را روشن بسازد ؟ مگر اینکه همکار دایمی ما نیستید ؟ یا اینکه از مجله ژوندون مهاجرت کرده اید و آهنگ سفر دیگری دارید ...

دوست ارجمند .. داستان «بی احسان» شما سوژه خوبی دارد و چیزی که کم دارد فقط سلامت و روانی و ترکیب کلمات است که حتماً در آینده در رفعت میکشید و این نقیصه را جبران میکنید ، حرف آخر اینکه جواب نامه چند شماره قبل را که اختصاصاً قسمتی از آنرا به شما اختصاص داده بودیم ، چیز از تجارب داستان نویسی و کتاب خوانی تان را به مانگفتید ، مگر چرا؟ خدا نگهدار تان ، بیروزی از آن تان ....

محترم مستوفیت فاراب مناسفیم که مجله ژوندون به شما دستدرازان ژوندون نمرسد ، علی الحساب تا ماه پر شکایت شما را به مدیریت عمومی توزیع روزنامه ها و مجلات سپردیم که ترتیب اثر بدهد و کار را به عجله انجام دهد و گفتیم که این عجله کار شیطانی نیست ، کاریکان است ، هرچه زود تر شود بهتر و نسای متوتر و بالاخره ما خوشتر که به دوستان ما مجله میرسد .. به امید دریافش خدا حافظ .

محترم ما موریت مالیه خواجه غار صد البته که حق بطرف ایدو باید مجله ژوندون به شما برسد ، اگر نمرسد ، گناهی را بر ما نگیرید که گنا هگار نیستیم بلکه تقصیر از توزیع نا توضیح «بی» مدیریت عمومی توزیع روزنامه ها و مجلات است که درست توزیع نکرده است و درست توضیح ...

نامه شما را به مدیریت توزیع روزنامه ها و مجلات سپردیم که مشکل شما را برطرف نماید ... همکار مهربان عبدالقدیر بران متعلم صنف یازدهم لیسه رحمن بابا از طرف متصدی صفحه مسابقات و سرگرمیها سلام عرض میکنیم و مطلب جدول مقابل شعاع «مصوبیت ، قانونیت و عدالت» شما را به او سپردیم که تا در یکی از شماره های مجله به ترتیب آسای باب به بچاپ بپردازد و شما را ممنون بسازد ..

دوست عزیز ، به امید ارسال مطالب خویش تان ، میگویم خدا حافظ و دنیا به مراد تان و شیرینی به کام تان ... رفیق عزیز غلام حیدر (مردمی) معلم لیسه میرفضل الله کشم بدخشان

سلام دوست عزیز ، مجله مارئیس ندارد و کاشکی میداشت که کارش ریاست طلب است ... فقط مدیریت معمول دارد رجوع کنید به پایان ستون چارم .. دوست ارجمند ... باز هم کاشکی فرهنگیان مسلمان نما می پودند .. آنچه مورد نظر شماست ، فرهنگیان مسلمان نما ست نه فرهنگیان مسلمان نما !!

دوست عزیز ، مجله ژوندون «واقع ریاست رادیو تلو یزونی» نیست . بلکه مقابل مطبوعه دولتی در اپارتمان نو ساخت مکرو-یونی ، اخذ موقع کرده است .. هر دو پارچه شعر شما از بخنگی و صلابت کلام غاری است و به امید همکاری های بهتر

تان این چند مصرع را بچاپ بسپاریم : بر خود بباید قوم باشم با افغان گشتید نصیب افتخار ناه قهرمان از گردن ما دور شد زنجیر اسارت آماده قربانیم از بهر امتحان گردشمان نظر بکنند سوی ما بخشم سر کوب می کنیم و نا بود ازین جهان ... به امان خدا ...

همکار ارجمند ناصر آردین اوردینو افغانستان شعر «مادر وطن» شما را گزینیم و در یکی دو شماره بعد به ترتیب نوبت بچاپ خواهد رسید .. اما گله داریم .. حتماً میپرسید گله ای چه ، کارچه ؟ آخر من گله داشتم با شمم که شعرم غلط چاپ شده است ، و واقعاً همینطور است ، و به احترام شما ، به متصدی صفحه دوستان هدایت دادیم که رفع شکایت بدارد و شما را ممنون بسازد .

دوست عزیز ... ما گفتیم گله ای داریم و آن اینکه از بسکه قهر بودید بی سلام و پرسانی آن شعر را فرستاده اید مگر چرا؟ اگر آزرده اید و واضعاً چیزی بنویسید و ما را واقف گردانید ، زیرا هیچ یک از همکاران مجله واقف و عصبانی نمیخواهیم . اگر تنی قهر شد ، ما سرچنگ نداریم ، اگر گناه از ما بود ، عرض ملامت میکنیم و در غیر آن ... باز هم «با دوستان مروت بادشمان مدارا» اما جای شکرش باقیست که ما دشمنی نداریم که برسد به مدارا ... میکنیم بر حال تان دعا ... به امان خدا .

همکار مهربان اشرف متعلم لیسه عبدالحی گردیزی از پکتیا ! سلامهای گرم کارکنان مجله ژوندون را بپذیرید و بهتر میشود اگر همکاری شما با ارسال مطالبی ادامه یابد که باب ذوق مجله ژوندون باشد یعنی که ، مطالبی بفرستید که اختصاصاً برای یک دسته خاص اجتماعی تعلق نداشته باشد . از اینرو نشر مضمون «معدنی مواد خنک تشکیلی» از چاپ بازمی ماند .

هرگاه خواستار نشر آن باشید ، این مضمون تانرا به نشریه اختصاصی این موضوعات ، به وزارت معادن و صنایع به مدیریت نشریات آن وزارت بفرستید و انتظار چاپش را ببرید . موفق باشید .

چند دوستی پرسیده اند :

که چرا عکسهای هما مالانی و واکسی را به پشتی مجله چاپ نمی کنید و چرا عکسهای سکسی را کوپل ویش را ....

دوستان عزیز ، نخست میپرسم چرا خود را معرفی نکرده اید ، مگر از پرسش تان ترسیده اید ، چطور مگر ؟ پرسش شما حرف غلطی نیست و لی جواب ما اینست که

آنسبو بشکست و آن پیمان ریخت و لطف اندام را کوپل ویش هم باب مسایل برونچ بیج درپیچ امروز نیست اگر نه هر پانزده در پا زرد لطف اندام را کوپل ویش و واکسی .. کی وکی دیگر را از گریبان مجله ژوندون بیرون می کشیدیم و صد براه می انداختیم که آنچه خود با ن همه دارند ژوندون تنهای تنهادرادامادوستانه عرض کنم که چاپ ساق خوش تر است لعبت لعبتگان ستاره پر طناز و کرشمه غرب چه دردی از درد امروز را می گشاید ؟ و چرا صفحات مجله زیبای مادر انحصار

چند عشوهر گراناز بب اخلاق ، اخلاصمندها گذاشته شود ... از حرف بیشتر می گذریم که علاقمندان جواب نامه ها مارا به پرگویی متمم (!) نکنند و باز زه زمه سر ندهند که جای یک جواب نامه را این چرندیات تری گرفت . بگوید که راست میگویند یا نه ... یا فقط از این بعد پاسخ هر نامه را بگویم بلی ، نه بلی ، نه بلی ، نه خدا حافظ تان خوانندگان عزیز مجله ژوندون «والسلام»

مدیر مسئول : شیر محمد کادو
معاون : محمد زمان نیکرای
امیر چاپ : علی محمد عثمان زاده
تلفون دفتر : ۲۶۸۱۹

مطبعه دولتی

بیرق آزادگان

دش درخشان چو ناهید مهر
دش فروزنده تر از سپهر
دش توای بزرگوار کارگر
دش توای توده رنجبر
یکی بیرق سرکش لاله کون
به کردار آتش به کردار خون

بیرق ما، سمبول ربای ملیونهار جمتکش و رنجبر این مرز و بوم
است که زندگی خالی از اسارت و ستم را آغاز کرده اند.